(קובץ)

√ (489)

X893 –
(Fr. 529)

קובץ. Miscellany.

1. Poetical homily in high praise of חיד"א in which the writer mentions many of Azulai's works.

2. Homily on ג' ההבדלות with kabbalistic explanations. At the end the writer refers to Azulai's son: אכן איך מעיד על בנו... הרב הגדול ישעיה אזולאי.

3. אלו הדרושים שדרשתי פה רבנים, a list of twenty-five דרושים and הספדים (among them one on חיד"א), which he had delivered on various occasions.

2 l. Syrian cursive char. 30.5 x 11 cm.
Top and bottom partly torn away.

V (שו"ת)

(490)

X893 - Aa 1, 7, 12

(Fr. 584, 595, 599)

[שו"ת ודרושים] Responsa and Sermons by Aaron David, Dayyan of Ur Kasdim.

1. 1. ff. 1-2, fragment on הלכות אישות.

2. ff. 2b-4, on the customs and ceremonies of the Jews of Ur Kasdim. The author (not a native of the city) complains of the lack of knowledge of the law among the Jews: בשבטי ישראל הובאתי נאמנה כי אין מקום שבאתי פה אור כשבים וע"א ... וגדרתי פרצותיה שבמדרש נשתכחה תורה מישראל שאין מבין ואין מוכיח ואין לך יום שאין קללתו מרובה ואין משים על לב לכן זיכני ה' תהלה ונעזרתי מאתו לזכות לישראל ולהצילן מהכשול ציון ח"ו ולהודיע להם דיני תורתנו הקדושה. He inveighs against the use of candles made of tallow; against their custom of טבילה; concerning נדה; on the wearing of the טלית קטן (היה מאנשי העיר אנשים שכל ימיהם לא לבשו טלית קטן); on interest (באלו משא ומתן שבהם היו לווים ומלוין לרעיהם ברבית דאורייתא); (ואם גם לא היה להם היו יוצאים בעצמם מגלחים את הזקן של הבורות); on the סוכה (רוב בעלי בתים של העיר הזאת לא היו עושים סוכה); on the Sabbath (ביום שבת קודש אחר סעודת שחרית היו כולם הולכים לשחק לקוביא ויש מהם שמשחקים בקוביה או מתאספים בחנויות לספר); and on holiday ceremonies (היה שמחה גדולה

(491)   (Aa 1,7,12)

מנהג שבליל כ"ה ליל הבכורים קוראים ספר תהלים או כולו או משניות
או כמה מסכתות וקוראין קדיש כל אחד בפני עצמו. בליל שמיני עצרת
(עושים ז' הקפות וס"ת וכל ההמון מדליקין נרות שעוה ומרקדים.

3. ff. 5b-34, שו"ת on the following subjects:
חלות, כשרות, אשת איש, שדוכין, דגים, מצות, ירושה, etc.

II. Sermons and Responsa by the same.

1. ff. 1-48, דרשות ליום הבכורים, לתשובה, לפסח, written in the years 1881-5.

2. ff. 48b-94, שו"ת חו"מ, אה"ע, יו"ד. (Several of the responsa are duplicates of part 1.)

3. ff. 95-96, נוסח שטר שדוכין. Beg. בס"ט ובשעת ברכה והצלחה ובמזל טוב צומח ועולה נעשו ונגמרו השדוכין המבורכים של הבחור נחמד ונעים נטע שעשועים בלוק מבנימ,
This is followed by נוסח שטר הרשאה לעשות שלוח לקדש לו אשה.

4. ff. 96b-97, נוסח כתובה משנהגו ארם צובה לכתוב. Beg. בכבדו בשבת בארבעה עשר לח' פלוני שנת חמשת אלפים ושש מאות וארבעה ושלשים לבה"ע למנין שאנו מונין פה בקודרה אור כשדים ו"א.

5. ff. 97b-98, נוסח שטר מודעה. Beg. בהיות שראובן ושמעון הן המה שותפים עם יחד במגרש בשטר שותפות שבידם החתום בחתימת ידם.

6. ff. 99b-100, העתקה מספר שלשלת הקבלה. Beg. זול א' שהיא זול מש"ק.

III. Responsa by the same.

Ff. 1-8, This part contains copies of parts I and II, with additional responsa.

34, 100, 8 l. Oriental cursive char. 19th cent. Various sizes.

(493)

X893 – Ab 84
(Fr. 9)

אמונה אומן. Fragment of a poetical treatise by the Karaite Abraham ben Josiah, of Jerusalem.

Beg. בעזרת ובישועת אלהי אמן אוחל ס' אמונה אמן. After the prefatory poem (which omits the last line in the printed ed. דרך אמונה בחרתי משפטיך שויתי), the following poem is given, not found in the printed ed:

בשרתי צדק בקהל רב הנה שפתי לא אכלא ה' אתה ידעת.
צדקתך לא כסיתי בתוך לבי אמונתך ותשועתך אמרתי לא -
כחדתי חסדך ואמתך בקהל רב. סעפים שנאתי ותורתך אהבתי.
סתרי ומגני אתה לדברך יחלתי. טוב טעם ודעת למדני
כי במצותיך האמנתי. דרך אמונה בחרתי משפטיך שויתי.

The extant MS. contains introduction from אמר אברהם to ונלאו יצלני (f. 1ª of printed ed.), and after a lacuna of several leaves begins at end of חקירה ראשונה, הנזכר במקום, followed by חקירה שניה to the middle of chap. 4 הכלל הי'ב בכלל המצות.

The MS. agrees generally with the printed edition Gozlow, 1846.

6 l. Karaite cursive char. 23 x 18 cm.

(דקדוק)

(494)

x893. Ab85
(Fr. 82 יו)

ספר מסלת הלמוד. Hebrew Primer by Abraham Moses Abraham, based on Ben-Seeb's book of the same title, with Greek and Turkish translations of the vocabulary.

The title page reads: ספר מסלת הלמוד איברהם משה איברהם: הי"ו בראותי את נערי אנשי ישראל כי תאותם ומאויתם רבה בלשוננו הקדושה ויצר להם לבאר את דברי לשוננו על כן העתקתי את מסלת הלמוד אשר הוא רק בלשון איטלקית ועברית והוספתי במקום איטלקית רק ולבד לשון יונית וטורקית כי בבית המדרש העברי אלה הלשונות שתמשו... שנת התר"ן ר"ח אלול כ"י (=1895) איברהם משה איברהם. פה יאנינא, at end (f. 38a): תם ונשלם... מאיברהם משה איברהם בשנת התר"ן באגדה לראש חדש סיון בי' ולמדי נערי עולם.

On f. 38b a kabbalistic commentary on כללי ההבדלה.

38 l. 19 x 15 cm.

(מדרש)

(495)

x893 - AK 5
(Fr. 4)

מדרשים. Midrashic Fragments.

Collection of larger and smaller pieces taken from various Midrashim and written by various hands. Not one leaf complete; some altogether illegible.

25 pieces. Square Persian char.

V (מדרש)

(496)

X893 – AK 51
(Fr. 502)

אלפא ביתא דרבי עקיבא. The Alphabet of Rabbi ʿAkiba.

Beg. ותלן והכו את האנשים שבתוכה שנא' והנה שלשה אנשים באו אחר כך נכנס ואו ודמם ... ענוי, end. מדבק העליון אשר מגני בניני רבוני של עולם.

The text of the MS. frequently differs and is more compact than that of אותיות של רבי עקיבא, ed. Cracow, 1579. See also אוצר מדרשים, v. 2, p. 424 f.

6 l. Persian square char. 16 x 10½ cm.

Genizah.

(הלכה)

(497)

X893 – Al 33
(Fr. 607)

הלכות אלפס.

Fragment of Alfasi on the treatises Megillah and Pesaḥim.

Ff. 1-11, מס' מגילה; ff. 11b-14, מס' פסחים to the middle of ch. ii .ד"ה האי מאן דלזין

14 l. Spanish square char. 12th cent. 23x16 cm.

(הלכה)

(498)

X893-A134
(Fr. 7)

הלכות אלפס. Fragment of Alfasi on the Treatises ברכות, שבת, and עירובין.

ff. 1-40, ברכות, ch. i שהכהנים נכנסין to the end; ff. 41-103, שבת; ff. 104-130, עירובין to ch. 10 באמר רבא זנק ונחה על גב הכלב או רגלי הכלבין חייב מחלוקתו משוא.

The MS. contains more than the printed ed. Vienna, 1804. For instance f. 23[b], ch. 6 (pr. ed. f. 26[a]) following הלכתא כשמואל — גיר' ואמרו בגמרא ר' יהודה אמ' בורא פרי האדמה אובלא(?) היא ושמואל אמ' האול וסוגי' להקשות והלכ' כשמואל ואל נלך אלי אינה להתקשות גאן גנסה אנסאן כאן ללגיה והיא אובלא; f. 24[a], ch. 6 (pr. ed. f. 26[b]), following גיר' אמ' ר' יהודאי גאון זצ"ל אדג — ורוב דסוגיין כותיה דאמרין תיובתא דר' ושמואל תיובתא הלכ' כותיה דהא הכא דבתרא הוא דאמ' בין ארהטא דמחק לאו ארהטא דמחוצא דעיקר דובשא גורא מיני מזונות דהא והוא בריתא תיובתיה לא דוקא.

Owner (?): סלימאן בן יצחק בן דוד בן סלימאן (f. 42)

130 l. Syriac rabb. char. 13th cent. 25 x 18 cm.

(ראה Hildesheimer, הלכות גדולות לברכות פרק ו' הוצאת [illegible])

(הלכה)

(499)

X893 - AL35
(Fr. 613)

הלכות אלפס.

Fragment of Alfasi on the treatises Yôm Ṭôb and Rôsh ha-Shānāh.

Ff. 1-12, מס' יום טוב, ch. i ולא יגביהנו אלא אם כן יש עמו כלי, to the end of the ch.; ff. 12-16, מס' ראש השנה from the beg. of ch. iii to אב"ד והעידו בין לילו כיון שאמרו.

16 l. Square char. 13th cent. 23½ x 17½ cm. Vellum.

(compared with ed Wien 1804)

(הלכה)

(500)

X893 - Al 352

(Fr. 352/8)

הלכות אלפס. Fragment of Alfasi on the treatise סוכה. Beg. (lower part of the l.), שלש הבן ארבעה רב הונא אמר, end. אמ' ליה ברותא אינבא.

1l. Syriac rabb. characters. 12th cent. 13½ x 20 cms.

(printed ed. ff. 7-8).

(שו"ת)

(501)

X893.Al 39
(Fr. 628)

שו"ת. Fragment of a responsum by Elijah Alfandari concerning work on the Sabbath in a factory owned jointly by a Jew and a Gentile.

Signed: הצעיר אליה אלפאנדארי.

1 l. Oriental cursive char. 21 x 16 cm.

V (פירושים)

(502)

X893-Al73
(Fr. 363)

תורת משה. Commentary on Genesis and Exodus by Moses ben Ḥayyim Alshech.

Incomplete. Beg. in the middle of פ' בראשית and ending in the middle of פ' כי תשא, with index on Genesis and notes on the index by יצחק גרשון נר"ו.

The MS. agrees with ed. Venice, 1605.

Scribe: יהושע טוליטאני.

Owners: שמואל בן יהושע טוליטאני; יעקב . . .

Several ff. missing at the beg., middle, and ff. 1-40 damaged at the top.

Our index differs in arrangement from that in the printed editions and it is quite probable that our copy preceder the printed editions.

297 l. Spanish rab. char. 29½ x 18 cm.

(פירושים)

(503)

X893-AL733
(Fr. 395)

חלקת מחוקק. Commentary on Job with text by Moses ben Ḥayyim Alshech.

Incomplete, ends in the middle of ch. 32.

The MS. agrees with ed. Venice, 1603, but seems, however, to have been copied from a MS. and not from the pr. ed.

Marginal notes chiefly giving references and brief captions.

106 l. North-African cursive char. 20x15 cm.

(שו"ת)

(504)

X893 - An 8
(Fr. 494)

שו"ת. Responsum by Jacob 'Antabi concerning אפוטרפסות and אתפות.

12 l. Syrian cursive char. 23 x 17 cm.

(הלכה)

(505)

x893 - As 3

(Fr. 318)

פסקי הרא"ש. Fragment of a Decision by Asher ben Yeḥiel.

Beg. in the middle of ch. i תלוי עליו עשה מצוה אחת, end. in the middle of ch. iii מי שחציו עבד וחציו בן חורין מוצא אנדרוגינוס.

4 l. with 2 cols. of 39 l. to each. Franco-German char. 14th cent. 28½ x 19 cm. Vellum.

(ספרי למוד)

(506)

X893 - As 33

(Fr. 506)

גירסא דינקותא. Religious and Secular Text Book by Pinḥas Ashkenasi.

The title page reads: גירסא דינקותא אסקולסטיקא באורייתא אבן בוחן לבחון הני בי רב בן חמש עשרה לתלמוד אם עשו אזניהם כאפרכסת או כמשפך שמכניס בזו ומוציא בזו היכא דלא ליזמו להו כדי הויתן בי רב באסקונדרי איטלליתי וזה הריח ניחח לצבכין. חברו איש חכמות ודש תעלומות מע' החכם כבי פנחס אשכנזי נר"ו ללמד בו את תלמידיו אשר אהב. ויקילו שנת וחכמה בחכמת אלהין אשתכחת בה"ה (= 1831).

Contents: ff. 1-2, an extensive introduction quoting in its conclusion the מבוא התלמוד by Samuel ha-Nagid; ff. 3-158ᵃ, forty lessons (called ימים) arranged in the form of a dialogue between a teacher and his pupil, with marginal notes in Italian, usually summarizing the content of the discussion; ff. 159-162, דרוש סיום מסכתא לתלמוד in Italian; ff. 163-165, a Hebrew poem containing fifty stanzas by the author, beg. אשבת רבי אלי; f. 166, לוח הטעיות.

1, 166 l. Beautiful small Italian char. 31.5 x 21 cm.

([illegible])

(507)

X893 – AZ8
(Fr. 349)

חסדי אבות and שם הגדולים by Ḥayyim Joseph David Azulai.

The MS. agrees with ed. Livorno, 1774, but does not contain the preface to חסדי אבות on f. 84a (printed ed.) nor the list of corrections and concluding [illegible]. The MS. does not show some of the misprints corrected in that list, but fails to include corrections or additions mentioned there. This manuscript may be the autograph of the final copy prepared for the printer by Azulai or by one of his assistants.

98 l. (Original pagination begins with ה.)
Italian cursive char. 15 x 10 cm.
Of the first three leaves only half is preserved.

(ברול)

(508)

X893 - B34
(Fr. 247)

עמודיה שבעה. Homilies by Bezalel ben Solomon of Kobrin.

The MS. agrees with ed. Dyhernfurt 1693. First leave half torn off, l. 91 missing, end. ch. ויראת אלהה, in the middle of parag. 36.

Owner יעקב זקין or זקן (ll. 9 and 77).

111 l. Hebrew pagination, North-African cursive char. 17½ x 13 cm.

(חדשים)

(509)

X893-B469
(Fr. 146)

[לקוטים וחדושים] Collection of brief and longer commentaries on random passages in the Bible, with copious citations from many authors by יוסף ביבאס,[1] pupil of שמואל הצרפתי and יהודה אבן עטאר.

ff. 1-66, Among the authors cited are: יעקב מרגלית, יוסף גאלקין, חכם אשכנזי, חכם אשכנזי מגלוניא כה"ר יצחק כהן מורטרא, בנימין שיינא, משה בן דניאל טולידאני, שאול סירירו ז"ל, מחכמי קאשטיליא, יהודה ליב, אברהם הלוי ז"ל, משה נגל שלוח חברון, יעקב לוי, יוסף טולידאני, יוסף ביבאס אחי ז"ל, שלמה צלמן אשכנזי; on f. 12b the author writes מצאתי בשם מורי ורבי הרב הגדול כמוהר"ר שמואל הצרפתי נ"ע and on f. 59a ומורי ורבי החכם השלם כמוהר"ר יעקב אבן עטאר.

ff. 67-78, דרוש שדרש החכם השלם הרב כמוהר"ר המוסמך רבי אברהם הלוי זצ"ל בפעם הראשון שבא לכאן לפאס.

ff. 79-80, short commentaries on ישעיה, תהלים, משלי, and קהלת.

ff. 81-82, פסוקים מיחזקאל מהרב רבי יהודה עוזיאל.

ff. 83-94, citation from שאול אבן דנאן, חכמי קשטיליא, שאול סירירו, אברהם הלוי, etc.

ff. 94-96, extracts from כוונות האר"י זלה"ה.

The author's name is given on ff. 49a and 50a, נעל"ד צעיר דרבנן יוסף ביבאס.

Beg. end, and some leaves in the middle missing. Original Hebrew pagination from ד (4) to צ"ב (92).

96 l. North-African char. 18th cent. 17x12 cm.

---

1) Cf. Toledano, נר המערב, p. 152.

(פיוטים)

(510)

X893 - B4777
(Fr. 385)

[חמשה חומשי תורה בחרוזים.] Versification of the Pentateuch.

Beg. in the middle of parashah מקץ:

אמר לאשר על ביתו! מלא אמתחות כל איש כמלחו!

איש לא ידע דעתו! אלא בן אחד

אמר באמתחת כל נער תשים גם כסף ושבר

וגביע בשק הבן חבר אל תבל אבר אחד

כאשר צוה כן עשה כדבר יוסף כמלך אסא

כל איש בחמורו ונשא, בשער אחד

end. parashah שופטים:

ואמרו ידינו לא שפכו את הדם הזה ועינינו לא ראו מי הרג איש זה

כפר לעמך ישראל שמן וכזה ואל תתן דם נקי בקרב עם אחד

ואתה תבער להם הדם ומעין הנהמ שבה וירדם

כי זה כל האדם לעשות הישר בעיני אל אחד

Each second line ends with the word אחד. Leaves 56-57 are misplaced and a large number of leaves are missing in the middle of the MS.

On f. 60^a an entry on the margin reads:

אלף וה׳ שנים מיום שנולד מחמד בגלי גזרי (= 1610).

On f. 65^b is a poem beg. חי ומיוחד אתה סיבת כל עילה ממציא כל נמצא נסתר ונגלה (acr. חזקיה זעיר חזק). This Hiskiah is probably the author of the work.

(511) (B4771)

Orig. 65ª is a entry by a later hand reading:

אם חל ר״ח ניסן ביום שבת מוציאין ג׳ ס״ת באחת קורא פרשת השבוע

ובשני קורא בענין ר״ח ובשלישי קורא בפרשת בא אל פרעה כך כתוב

בספר תיקון יששכר ד׳ 32 ע״ב במ׳... מלות (referring to ed. Constan. 1564).

77 l. 2 colm. to a page. Persian rab. char. 22×15 cm.

(תנ"ך)

(512)

X893 - B4796
(Fr. 387)

במדבר. Fragment of Numbers with the small and large Masurahs.

Ch. 27:2 – 29:23.

1 l. square char. written in three col. of 28 lines each. 13th cent. Vellum. 30x25 cm.

(תנ״ך)

(513)

X893 – B 4793
(Fr. 392)

תהלים. Fragment of Psalms with the Small Masorah.

Fol. 1, ch. 34:10–35:35; f. 2, ch. 37:32–38:13; f. 3–6, ch. 39:11–44:13; f. 7, ch. 45:7–46:8; f. 8–9, ch. 49:12–51:10; f. 10–11, ch. 57:2–59:14; f. 12–14, ch. 79:10–83:14; f. 15–16, ch. 89:48–91:15; f. 17–18, ch. 105:25–106:24; f. 19–20, ch. 109:5–111:10.

20 l. Persian semi-square char. 15 cent 17x13 cm.

(תנ״ך)

(514)

X893-B4797

(Fr. 384)

בראשית. Fragment of Genesis with the small Masurah.

Beg. f. 1, ch. 31:23 – 32:3; f. 2, ch. 36:37 – 37:29.

The MS. contains 2 l. and is written in two col. of twenty-one lines each.

Square char. 12th cent. Vellum. 31 x 23½ cm.

(שו״ת)

(515)

V

x893.B51
(Fr. 335)

שו״ת. Responsa on copartnership by רפאל בונטורה, and חסון ואודה לוי, addressed to יצחק of Damascus.

15 l. Modern Oriental cursive char. 18x11.5 cm.

(חדושים)

(516)

X893.B53
(Fr. 326)

ראש משבי"ר. Novellae on the Talmud by Moses Birdugo.[1]

Ff. 1-26, עירובין. The heading reads: מסכת עירובין ראש משבי"ר. התחלתי לכתוב יום שנים עשר לחדש סיון ו' מח"ר לפ"ק (= 1788). (Written by the copyist.)

Ff. 26b-53, פסחים.

Ff. 54-56, חגיגה, end missing.

Ff. 57-89b, שבועות. The heading reads: מסכת שבועות להרב המשבי"ר זלה"ה. It is written by another hand and contains marginal notes by the copyist. The heading on f. 74a reads חדושי מסכת שבועות להריטב"א ז"ל, i.e., comments on ריטב"א, and at end, by a later hand: חיברו הרב הגדול המופלא המופלג האדיר באמת אדירים של תורה והמופלג בדורו ובדורות הבאים הלא הוא המוהר"ר משה בירדוגו זצוק"ל.

Ff. 90-113, מסכת סנהדרין.

Ff. 114-130, מסכת גיטין. The heading on f. 117b reads גיטין ראש משבי"ר. On f. 120b the author writes: ומכאן והלאה נתמידה השקידה ... בהה"ר משה בר נחמיה כהן זלה"ה ... מכאן והלאה אני כותב בלי פנאי ובלי כוונה ... הטרוד הקטן וצעיר משה בירדוגו; on f. 124b, דברי כה"ר אברהם ן' חסין ז"ל.

Ff. 131-137, מסכת מכות. End missing.

137 l. North-African cursive char. 21x15 cm.

---

1) Cf. נר המערב, f. 1478.

(דרושים)

(517)

X893-B533

(Fr. 220)

נחמדים מזהב ומפז. *Midrashic Discourses on the Bible by an unknown author.*

Beg. דרוש מספר עמודיה שבעה הכתובת במוהר"ר משה בורדוגו זצ"ל. במדרש השמיעני את קולך שקודם עשרת הדברות שאמרו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע כי קולך ערב זה קול שאחר עשרת הדברות.

On p. 5b the author כתב יוסף קרו ז"ל בהקדמת ספר הישר ששמע מרבו בה"ר ישעיה: פאלירמו באקיש זלה"ה ששמע מרבו מכמוה"ר יצחק ואני הכותב ג"כ כתבתי לזכות נפשותיהם של הנ"ל.

Note on p. 9b: אני הסו"ל באתי למקום זה בס' מקץ ח' כסליו שנת תר"ט ואכסניא שלי הוא דודי ה' שושאן נר"ו הוא וכה"ר מסעוד אחיו נר"ו אחים שלא ותנרדו... הצויר ודקה ן גירן ?

Scribe: לכותב תן מנוח ולאסורכם פקח קוח ורב ומזל כמו: נח ומקובל תשלרכי בקורבן מלוח אבכ"ר יהודה ? בן אודהאן.

Fragment. Beg. and end missing.

30 l. North-African cursive char. 19th cent.

20x14 cm.

(פירושים)

(518)

X893-B536

(Fr. 203)

קובץ. Miscellany by Mordecai ben Joseph Birdugo.[1]

1. Ff. 1-24ª, מר דרור. Commentaries and homilies on the Bible, Talmud and Midrashim. The introduction reads: הקדמה והתנצלות. אמר הצעיר מרדכי בן לא"א הה"ר יוסף בירדוגו וצ"ו צעיר אני לימים, והנה באתי במנחת קטורת הסמים ולחלות את פני שוכן מרומים, שיעזרני להשלים זה הספר מנחת בכורים ... ואחבר ואפרש קצת פסוקים, בפירושם מדבש מתוקים ... והקורא בם אל ידינני לכף חובה ... כי אני עתה צעיר לימים, כמו י"ו שנים ... ואקרא שם הספר הזה בשם ... מר דרור, כי כך ארז"ל מנין למרדכי מן התורה ... מרדכי בן לא"א הה"ר יוסף בירדוגו ביום יום ה' בשבת ז' באדר שנת לא תכלה פא"ת שדך לפ"ק וזה החילי, בעזר צורי וגואלי

2. Ffs. 24ᵇ-28ᵇ, ליקוטים. Homiletical commentary on Dt. beg. with פ' ראה to פ' וזאת הברכה. (Fol. 24ᵇ is a continuation of f. 28ᵇ.)

The signature מרדכי ס"ט is found at the end of many passages. Ff. 7-12 wanting. A note on the fly-leaf refers to רב משה ב' אדהאן זצ"ל.[2] Another date ביום ש"ק ה' לכסליו שנת תפ"ג לפ"ק (= 1722) is given of f. 23ᵇ.

1, 22 l., North-African rab. char. 18th cent. 20x14cm.

---

1) Cf. Toledano, נר המערב, p. 151f.

2) Cf. Encyclop. Judaica, Adhan, Mose.

(חדושים)

(519) ✓

X893.B537
(Fr. 19)

קובץ. Miscellany.

I. Ff. 1-19, דרוש טוב. Homiletical discourses selected from מרדכי בירדוגו. The heading reads: אתחיל לכתוב דרושים מלוקטים מספר פרשת מרדכי מאיר עיניים. The first homily begins with: דרוש לשבת בנתיים בס״ד, at end of the homily (f. 5a): ס״ט מרבו״ת וד״ה מכנאס ק״ק ור״מ ה״ה ה״ה של זצוק״ל. The heading of the third homily reads (f. 11b): דרוש למעלת התורה ולומדיה בס״ד מרבו״ת ס״ט.

II. Ff. 19-33b, [דרושים לנפטרים]. On f. 26a the heading reads: דרושים שייכי לנפטר שחיבר ה״ר ה״ה כמוהר״ר מרדכי ברדוגו זצוק״ל לנפ׳ ה״ה כמוהר״ר משה בירדוגו זצוק״ל תנצב״ה. On f. 31a the heading reads: דרוש לנפטר ב׳ בקברות שנים רחמנא ליצלן ולשיזבן; at end (f. 33b): דרוש זה בהקדמת החדש לחשון שמה איגראוד תנצב״ה.

III. Ff. 33b-42a, [חדושים.] Collection of short חדושים on Biblical passages, partly quoted from various authors: מרבו״ת ס״ט (f. 33b); כך שמעתי (f. 38a); מהרב המשב״ץ זלה״ה (ff. 35a, 37a etc.); מהרב ש״ט בן אמוזיג (ff. 35b, 37a); מנחם סרירו זצ״ל (f. 38a); שמעתי מאבא מארי ועטרת ראשי זצ״ל (f. 39a); שמעתי ממורי נר״ו (f. 39a); שמעתי מהחכם האהוב הה״ר שמואל אבן חביב נר״ו (f. 40a); מ״כ משם הר׳ אהרן ועקנין זצ״ל מא״י תנצב״ה (f. 40a); שמעתי מהח׳ הר׳ ישעיה בקיש נר״ו (f. 40a); שמעתי מפי הקדוש והוא כהן לאל עליון כמוה״ר יצחק הכהן נר״ו (f. 40a); מ״כ בכ״י

מ״ב בכ״ו ה״ה מנחם סרירו ז״ל; (f. 40b) ה״ה הר׳ שלום הכהן הנ״ז
שמעתי משם החכם הר׳; (f. 41a) וז״ל שמצא כתוב בכ״ו כהה״ר שב״ד
משה ן׳ אטאלו ז״ל (f. 41a); ‎ בשם הרב וזב״ל (f. 41b).

IV. ff. 42b-62 (Hebrew pagination ט״ו - א),
ספר צרור המור by מרדכי בירדוגו[1]. The title page reads:
ספר צרור המור והוא ב׳ נאה של אהבה בותאי נחמד למראה וטוב למאכל
של ה״ה הר״ו מורו ורבי רבי מרדכי בירדוגו זצ״ל אשר חנן ה׳ את
עבדו הצעיר ע״ה ולום מגזאונא דמתקרי משכול והעתקתיו בש׳ תשנ״ו
ליצ״ק ואשאלה עזר וסייע מאלהי האלהים שיהיה עמי בכל מעשי ובכל
מהלכי... תבל כ״ה הנ״ז בשנת וקוותי[2] ליצ״ק. The הקדמה is signed by
the copyist ט״ס נאם הקטן מגזאונא ע״ה ולום מגזאונא. The MS. is a
commentary on Psalm 119:1-144; f. 62 contains only
the text of vv. 153-160 without commentary; a leaf is
missing between 61-62; unfinished. The headings on
ff. ט-ה, יג, יא, ו read ספר צרור המור.

V. ff. 63-78, part of פרשת דרכים by יהודה רוזאניס.
The heading reads: בס״ד אתחיל לכתוב פרשת דרכים... מוהר״ר
יהודה ן׳ נמאה רוזאניס.

VI ff. 79-91, דרוש פרשת האזינו וזאת הברכה, copied from
שאירות יעקב.

91 l. North-African cursive char. 20x15 cm.

---

1) Cf. המגיד ק״נ f. 152 where a list of Mordecai Berdugo's books in manuscript is given, פרשת מרדכי and דרוש טוב are mentioned, but not צרור המור.

(חדושים)

(521) √

X893.H5353
(Fr. 89)

חדושי מ״ח [מסכת חולין]. Novellae on Ḥullin.

Beg. הכל שוחטין ושחיטתם וכו׳ לשון רש״י... נאמרו בזה פירושים ואחר
נכון הנלע״ד מה שאמרתי והוא למאן דמשגח שיעור בסכין ומשגח תאן דמגרש
כל הכל דאגב מסטר פירושה הא מגרש להו והכל דחולין לא מגרש
בברכות למר ולמר אלא דבק כלל קאמר דאתיין טמא ובלתי.

The author quotes among others: מה שמקשין בשם
שמואל אליעזר הלוי ז״ל (f. 20b); המדקנים בעל שטת אשכנזיות זלה״ב
הרב שלמה כהן זלה״ה בח״א (f. 28b); הרב הלשו״ק ז״ל (f. 27a);
(f. 47b); וקרבן אהרן כתב על דבור זה ולא דקדק בכל זה (f. 29b); מתשובותיו
ותו מצאתי כתוב בסע״כ (f. 61a); ומהר״ר דוד ן׳ שושן נר״ו בזה לתנף
(f. 79b); והחכם הטוב במהר״ר וי״ש נר״ו אמר דבק זה (f. 64a); ז״ל
וברוך (f. 82b); אבל בזמני חרגי קודם באות רש״ל אמרתי דהכי פרושא לכתוב
והיה שבאור עיני ומצאתי בפירוש בחדושי הרשב״א ז״ל (f. 100a); On f.
96b the author writes: והקשה חבר א׳ כמהר״ר אלה חלו נאה. At the
end of many paragraphs is found the abbreviation
אוש׳.[1] Beginning (possible introduction) and end
missing.

112 l. Oriental cursive char. 18 x 13 cm.

---

1) Frankel thinks that the author is Joseph Samuel Modiano, author of רבוש מלבוד and אלבון תליתאי.

(הלכה)

V (522)

X893.C65
(Fr. 204)

ספר משיבי טעם. By Graziadio Vita Anania Coèn.[1]

The title page reads: ספר משיבי טעם והוא לקט קיצור טעמי הברכות והתפלות והמנהגים אשר עמים עוברים תחת דגל השכחה ואם נשאלה איזה קאה שלא נלקחה המוסף וסוף ותבוא עליו ברכת טוב אכו״ר. שבו ולקטו מפי ספרים וסופרים לזכות את הרבים שני בחורי חמד הנאהבים והנעימים הו״ו תלמידי החכם השלם נר״ו שהביאם לבית הדפוס כמבואר בהקדמה. פה פירינצי שנת טוב טעם ודעת למדני לפ״ק (=1826)

The introduction reads: הקדמה. ושמעו הרבים ויבקשו הטעמים על המנהגים והדינים (ובפרט על נוסח התפלות והברכות) אשר המה מנוכרים בספרי האחרונים חדשים גם ישנים הנה והנה ועמים ישאל השואל איזה טעם למנהג מאיזה תלמוד ותיקן המושב ברובדי הלימוד ואע״פ שלמד ויודע הטעם שבחרה שכוחא וכמה פעמים כאשר הייתי בימי חרפי נשאלתי למה זה ועל מה זה והוצרכתי פעמים להשיב טעם ע״פ ראותי אז שמעתי ושכחתי ויצא ושאלתי לפני אחרונים להשיב אל שואלי דבר ולכן הנה זה כרוב שנים אשר עלה בדעתי ללקט מפי ספרים ומפי סופרים טעמי הדברים ולכותבם על ספר למצוא בנקל ובריגע קטן ולהדפיסו להיות לתלמידים לזכרון, אבל תלאות הזמן סבוני גם סבבוני ולא היה לי פנאי להוציא מחשבתי מן הכח אל הפועל: ואני בהיותי ברוגוו עיר מולדתי גליתי אזן תלמידי יצ״ו מה שבחרה אותה נפשי מימי קדם על הדבר הזה, וה׳ העיר רוח שני בחורים מתלמידי הנחמדים הו״ו בני יג׳ וי״ד שנה טובים השנים מן האחד לקרבה אל המלאכה לעשות אותה הלא המה הבחור הראשון כמ״ר דוד יעקב בן כמהר״ר שלמה מארגוני יצ״ו ויצא

ויצא ושוב לתור ולבקש ולחפש באמתחות הסופרים ואסף חוליות פרי
אשר השיגה ידו ואחריו החזיק הבחור השני כמ"ר ואודה בן כמה"ר
מנחם שלי הי"ו ולקטו וקבצו וסדרתיו עד מקום שידם מגעת ועשו מה
שצויתי אנכי לעשות ונתתי להם כללים כוללים וסדר אותם איש איש
על דגלו ועל מחנהו ואחר סמוך למלאכתם ועמלם נתגלגלו הדברים ונתבקשתי
לבוא כעדה שאין קדושים בעיר פירנצי וז"א ולא יכלתי לתת הלקט
הזה תחת מכבש הדפוס בעיר מולדתי הנ"ל ועתה גם כלי הדפוס הבאתי
עמי ויען לבם כי אמרו לריק יגעתי ומי יודע אם תצא מלאכתי לאורה
אם לא ויהי המה הולכים הלוך ובכה על זאת ואעפ"י שהרחקתי
נדוד מהם דברתי על לבם ואמרתי להם התחזקו והיו לבני חיל
ואני בעזר הצור אזדרזני במהרה ועל טוב יזכר שמכם לעין כל
כי נוצר תאנה יאכל פריה ומני ומנכון יתקיים עליה: והנה עתה
בעז"ה ובישועתו היום יצאתי והיום באתי לקיים את דברי ושמתיו
תחת מכבש הדפוס וקראתי שמו מטיבי טעם ואלובם ודודי ותלמידי
המנחה הזאת כי לכבודכם הדפסתיו לגלגל זכות על זכאים וחזקו
והיו לבני חיל ויהי רצון מלפני אבינו שבשמים להגדילו בתורתו
ויראתו אכי"ר.

Contents: טעמי ברכות השחר ושאר ברכות וציצית ותפלין; טעמי ס"ת; טעמי התפלות ואזכרותיהו; הזמרה וק"ש וקדיש ותפלין;
טעמי ר"ח וברכת הלבנה ותעניות וחנוכה; טעמי שבת קדש ומש"ק
טעמי סוכה; טעמי פסח ועומר ועצרת; ויקרים ושבע פרשיות
טעמי סעודה; טעמי ר"ה וכפור; ושולב שמיני עצרת ושמחת תורה
טעמים השייכים לזווג and; טעמי מילה; וברכת המזון;
אבלות.

At end: 16 Marzo 1827. Attestation by the Author that the book contains nothing "contro Principi, nè contro gi costumi nè contro la religione Catolica in Fide Anania Coèn", and the signatures: Visto Jacob L(?)amprontì, Segretario; V.sto per la Stampa dal Buon Governo 22 Marzo 1825, G Ez. Tobrini. Final note: Giugno 1837. Il prente libro non fu autor stampato in Fide N.B. Leòn.

Owners: אברהם מורקאדו שליין נ"ע [illegible] (1908), and יצחק שליין.

3, 31 l. Hebrew pagination. 30 x 19 cm.

---

1) The JE and [illegible], p. 104, do not mention this manuscipt.

(קבלה)

(525)

X893 - C813

(Fr. 248)

ספר עסיס רמונים. Abridgment of Moses Cordovero's פרדס רמונים by Samuel Gallico. Incomplete.

Beg. in the middle of ch. 16 to the end. A number of leaves are missing in the middle of the MS. (most of chapters 18, 19, 22 and beg. of 23 and one l. of 23).

The MS. agrees with ed. Venice, 1601.

The colophon reads: תם ונשלם שבח לאל בורא עולם היום יום ו' ג' ימים לחדש ניסן שנת ויפתח איש את שק"ו לתת מספא לחמרו (= 1646). הנני הצעיר מכל אשר בציר צעיר ונקלה... בלא(?) זימניה אסקינפה הנכריסת סעדיה בן לא"א מ' אמביק[1] תנצב"ה הקורא בו ישמח והמגיהו שמו ישמח בזכות אברהם בן תרח אמן וכל הכואה אותו בזה הגנב ולא ואמר לבעלו ישכני נחש בצדוני בעין בנגאמ"ה אכי"ר. נשלם ספר עסיס רמונים בעזרת ויוצר אמונים.

38 l. Persian rab. char. 21½ x cm.

---

1) Same scribe as in [illegible] ספר [illegible]

(דרושים)

√ (526)

X893-D445
(Fr. 32)

דרושים. Homiletical Discourses on the Pentateuch in Hebrew and Italian.

Beg. איכא מחלוקת בין רב אחא לרב ששת. On f. 113a the author writes: דרוש שדרשתי לתשלום ג' ויקר' בחברת כהנים בליל א' חנוכה התקכ"ב &c.

The MS. contains several poems: f. 86a, beg. איך תאמר עתה במשליך; f. 120a, beg. אדם ילוד אשה שבע הרוגז ___ (קינה on the death of a teacher and leader of the community); f. 120b, poem on the same subject in Italian, beg. Cantiam hora dolcemente; a second poem on the same p., beg. קול נהיר מן חשמוא ביקרי הוללא; f. 142a, two wedding poems in honour of אברהם בכמהח"ר פוליסי וזוגתו המכוללה ... שרה, the first beg. בשיר ידידות and the second, הנה אדון עולם בקול השמיר; ff. 142b-143a, five poems [illegible], beg. (1) גלכו לכם אבות; (2) עולה יפה דרכו יצלוח ...; (3) אדם ושר אין כמשה; (4) אישו לבב הוני נכון; (5) קדוש ואומר לו.

Beg. and end missing.

144 l. Italian cursive char. 18th cent. 29x20 cm.

(חדושים)

(527)

X893-D4454
(Fr. 598)

[דרשים וחדושים על המדרשים] Homiletical discourses and Novellae on various Midrashim.

Beg. ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל. בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ. On f. 6a: עוד פירשתי בפסוקים אלו דרך שינוי ושמיני ונאמרו בקהל הלא הם כתובים; on f. 8a: וע' בספר; on f. 92b: וכבר הזכרתי לעיל דנ"ח תירוץ הרב היפה ז"ל וכמו שהוקשה זה להרב מוהרי"ט ז"ל; on f. 112a: אבק סופרים והרב כמהר"א כיצאניס נר"ו פירש...; on f. 124a: ק' וע"ש שהשיב הדל והרב היפה פ' שם בפ' נח...; on f. 143b: והרב בפ"ד הרחיב בזה וע"ש בהקדמה זאת פירש הרב מר חמיו ה'. The author cites among others: הרא"ם; עיר בנימין[1] by בנימין זאב ב"ר שמואל הדרשן; ס' הפליאה; ויקרא ב"ר וכמוהו; and משכנות יעקב by נאום; on the margin of f. 67b: וכזה פ' רבני אשכנז. At the end three indices: Biblical, Talmudic, and Midrashic (including Mekilta, Sifra, and Sifre).

162 l. Oriental cursive char. 18th cent. 20.5 x 16 cm.

---

1) First ed. Frankfurt a/M 1698.

V (דרושים)

(528)

X893 – D446
(Fr. 478)

[דרושים.] Sermons and Eulogies

ff. 1-3a, beg. דרוש לבנין בית הכנסת, דרוש שדרשתי בק"ק בוגאזחיצאר וע"ה בחנוכת הק"ק חדש שבנו האחים המרוממים הגבירים נ"י יצחק [יבן] ואחיו ג"כ יצחק נ"י הו"א בשבת שופטים.

ff. 3b-7a, beg. לשבת תשובה ש' תר"ג לצירה.

ff. 7a-11a, beg. לשבת שבעה של הגביר משה מושקאטל ע"ה דרוש לשבת תשובה.

ff. 11a-14, beg. לשבת תשובה.

ff. 15-18a, beg. לשבת תשובה.

ff. 18-20, דרוש שדרשתי על פטירת הרב הגדול תנא רבי אליהו ענו זלה"ה.

ff. 20-22a, דרוש שדרשתי על השמועה כי באה מעיר קושטא מפטירת הרב המובהק אברהם הלוי זלה"ה ועל פטירת החכם השלם הדיין המצוין מוהר"ר אליהו פאלנבי זלה"ה (referring to the Hakham Bashi Abraham Levi, d. 1837).

ff. 22-26a, beg. זה דרשתי על שלשה רבנים שבאה השמועה מירושלים תקצ"א ועל הרבנים א' מרבני קושטא וז"ה.

ff. 26-31a, beg. דרוש שדרשתי בשבת תשובה על השמועה כי באה מעיר ירושלים תקצ"א מפטירת הרב הזקן שמואל חיים זלה"ה ומפטירת הרב החסיד ח"ט יצחק פארחי זלה"ה.

ff. 31-34a, beg. דרוש להספד זקן.

ff. 34b-35b, beg. דרוש שדרשתי ביום פטירתו של אחי ורעי ודיין כמוהר"ר שמואל מושקאטל זלה"ה.

(2)

(529)

(D 446)

דרוש שדרשתי לתשלום שלשים לאחי ff. 35b-37b, beg.
ורעי החכ"ש משקאטול מ"ב ולשמועה שבאה מזה"ק ירושלים תובב"א
מהאשה הזקנה מ' מזל טוב ז' הר' יוסף אלוזר...

דרוש שדרשתי על פטירת מר מרדכי ff. 37b-42a, beg.
כ"א כ"מ הר' משה זכיפתי ז"ה.

דרוש שדרשתי על פטירת הרב רבי ff. 42a-47a, beg.
אברהם הלוי זלה"ה בעל גושפנקא דמלכא.

דרוש להספד זקן ת"ח ובחור שנפטרו ff. 47a-50b, beg.
בשבוע אחד.

דרוש שדרשתי להספד ביום ש"ק ד' לחודש ff. 50b-56a, beg.
חשון לתשלום שלשים של הר' משה משקאטול ז"ד ולתשלום ז' מהאשה
הכבודה מ' רבקה אשת הר' דוד די פינס מנוחת כולם כבוד
התקצ"ז (= 1837).

Note on f. 56a: שמעתי מלותא דרחמנא ר' אברהם
הכהן הו"ו מטבריה.

56 l. ~~Greek~~ Oriental cursive char. 19th cent. 21 x 16½ cm.

(דרושים)

(530)

X893-D447
(Fr. 477)

[דרושים.] Short homiletical discourses on Biblical passages.

Ff. 4-6, 12-36, homiletical discourses and notes. The author cites among others הרב צמח דוד (יוסף דוד ב"ר שבתי משאלוניקי), הרב תהלה לדוד (דוד ב"ר יהודה מסוד לואין), and הרב נוה שלום (אברהם ב"ר יצחק שלום).

Ff. 37^b-39^a, מליצות.

On f. 24^a the date is given ש' התקצ"ו (=1836).

36 l. Oriental cursive char. 19th cent. 18x12 cm.

(דרושים)

[531]

x893.D448
(Fr. 36)

[דרושים.] Homiletical comments on the Pentateuch.

The beginning of פ' אלה תולדות נח on f. 25b reads: אלה תולדות נח הויבשה לרז"ל מ"ט הפסיק בין הצדיקים ויפי נח איש צדיק תמים היה ב' כפל נח נח ג"פ ג' בן יקשה בכפל התארים איש צדיק תמים ג' צדקניה הבא ג' תארים.

The text is divided into שערים and arranged according to the פרשיות. The author cites relatively few authorities: רש"י, רמב"ם, רמב"ן, רלב"ג, אלהיות, ספר האלהיות (by Aristotle, f. 13a), תולדות אדם, and הרא"ם (Elijah Mizrahi, f. 49b). On f. 195b are excerpts from ולקוטי [illegible]. Marginal notes and corrections.

Owners (?): כתבתי אני חיים ן' צוננה, f. 192b; מ"א משה ן' צוננה, f. 230b.

Part of top of the MS. (about ten lines to each leaf) is destroyed.

255 l. Oriental cursive char. 32 x 22 cm.

(דרושים והספדים)

(532)

X893.D449
(Er. 34)

[דרושים והספדים.] Two Collections of Sermons and Funeral Orations by a member, or members, of the Toledano Family.

1. ff. 71-86, דרוש לשבת הגדול שדרשתי בק״ק אלגאזי מס׳ בתי כהונה.

ff. 87-93, דרוש לש״ק מס׳ בתי כהונה. The heading reads: דרוש לש״ק לחג השבועות זמן מתן תורתנו בק״ק אלגאזי ש׳ הדעת לפ״ק (=1719).

ff. 93b-94, extracts from הספדים מס׳ אזני יהושע.

ff. 95-102, דרוש לש״ק מס׳ עין יוסף (למהר״י חזן זלה״ה נ׳ ויתנו).

ff. 102b-117, [דרוש] לשבת כלה. Extracts from ספר שני לוחות הברית, חן טוב, משכנות יעקב, and others. On f. 105b the author writes: ע״כ מכתבי אדוני זקני נ״ע.

ff. 118-128, דרוש לשבת תשובה מספר יד משה לכמוהר״ר חיים משה אמארילייו ז״ל.

ff. 130-134, דרוש לשבת תשובה מס׳ מצאו חיים (להרב מוהר״ח עמרם זלה״ה).

ff. 135-136, דרוש לפטירת ת״ח ב״מ מספר עין יוסף למהר״ר הרב יוסף חזן זלה״ה.

ff. 137-141, דרוש בס״ד. On ff. 138b-139a is a note beg. כנלע״ד חיים בלא״א כהה״ר יהודה and end. ונראה לי להשיב עוד
טולידאנו זלה״ה.

f. 142, ספר שני לוחות הברית מתוך כתובות פ״ג מס.

ff. 143–153, לשבת זכור. שייך לשבת זכור מספר קול בן לוי.

On f. 153b the author writes: דרוש זה ליקטתי אותו שנת איכה לקט"ת היום לפ"ק (=1779).

ff. 154–157, לנפטר ת"ח ב"מ. On f. 156a: מה ששמעתי משם הרב מהר"ש פרימו ז"ל.

f. 162, on the passage ויבא יוסף את דבתם רעה relating to Genesis Rabbah. On f. 162a: ושמעתי שנמצא בקובץ ישן כת"י: שאיפשר פי' שהזמן הוא כידוע שאברהם אע"ה עשה ספר יצירה ומסרו ליצחק; at end: מס' שני לוחות הברית.

ff. 163–165, דרוש לנפטר ת"ח ב"מ מספר סם חיי למהר"ח ויטאל זלה"ה. On f. 165a, ומספר באר טוב לרב אחד אשכנזי ז"ל (probably by פייבל מגרוסווארדיין ב"ר אורי שרגא, דיבא, Altona, 1736).

ff. 166–174, דרוש לנפטר ת"ח ב"מ מס' שמר ועקב שדרש לקבורת החכם השלם כמה"ר דוד סילווה בן לאותו צדיק הרב בעל פרי חדש זצ"ל. End missing.

ff. 182–189, דרוש לנפטר איש תם וישר משכים ומעריב מספר יד משה פ' פינחס.

ff. 190–193, דרוש לנפטר זקן וירא שמים מס' יד משה פ' שמיני.

ff. 194–201a, דרוש לנפטרת ב"מ מס' יד משה לכמוהר"ר משה אמארילייו זלה"ה שדרש על הספד אשת הרב הגדול כמוהר"ר יוסף דוד ה"י בשבת החדש כ"ו לחודש התנ"ה.

ff. 202–209, דרוש לנפטרת ב"מ מס' יד משה למהר"ר משה אמארילייו זלה"ה.

ff. 210–225a, דרוש לקבורת אישה ב"מ מספר עין יוסף לכמוהר"ר יוסף חזאן זצוק"ל.

דרוש לנפטרת במ״ם מס׳ טירת יוסף לכמוהר״ר חיים אברהם ff. 230, גאטינוי זלה״ה.

דרוש לנפטר בע״מ לפקידת השנה מס׳ יד משה ff. 231-238, לכמוהר״ר משה מאמאלו.

דרוש להתקדש ס״ת חסנך יד משה. פ׳ פקודי ff. 239-250.

2. ff. 223b-227a. דרוש ל״ה את זה דרשתי ביום שבת קודש בתפלת מנחה כ״ט יום לתשרי שנת ונחמתי״ם ושמחתי״ם מיגונם (= תקנ״ג 1793) בתוך שבעת ימי אבלה של האשה הכבודה והצנועה מאחוטא(?) חב״ע אלמנתו של החכם השלם הותיק כמוהר״ר יוסף סוליזאנו זלה״ה שנלב״ע ליל שלישי בשבת כ״ה לחדש הנזכר׳ תנצב״ה. On ff. 226b-227a are excerpts from Azulai's ראש דוד and Sangi's באר יצחק.

דרוש ק״ו את זה דרשתי ביום שלישי בשבת ff. 227b-231, שני ימים לחדש מרחשון שהוא יום פקידת החדש של היקר ונכבד הר״ר עמרם הלוי בן שטון נ״ע מק״ק סלא וז״א שבא ונתאכסן אצלו וחלה בחולי הקדחת בתשרי ומת לאלול ונלב״ע ביום שני של ראש השנה שנת כאיש אשר אמו תנחמני לפ״ק (= 1793). Many recent homiletical writings are mentioned in this דרוש: f. 130a, ע״כ מעינמיקי מו״ר הרב בן עיבש הרב המובהק; f. 231b, המובהק כמהר״ם מאמראן זלה״ה. מו״ר כמוהר״ר משה מאמראן זלה״ה.

דרוש ל״ג את זה דרשתי בק״ק סלא וז״א ביום ff. 232-240, ש״ק בתפלת המנחה חמשה עשר יום לחדש זיו שנת אומר אלוי של קולני בחצי ימי לפ״ק (= 1800) שהוא שנת פקידת השנה של האשה הכבודה הצנועה וראה את ה׳ מרבות מרתי עבירתי אמו מב״ט

שנלב"ע בליל חמישי בשבת ששה עשר יום לחדש סיון שנת ה' אלפי"ם ותקנ"ט
לפ"ק (= 1799) ברוב' המגפה ותק"ף שהיה בכל ערי המערב ומתו
עם רב מישראל ה' ירחם עלינו לעצור המגיפה מעל כל עמו ישראל ויבטל
מעלינו כל גזרות קשות ורעות אכי"ר.

דרוש ל"ח את זה דרשתי אל שמועה כי ff. 240b-247,
באה אלי מעיר פאס וע"א איך ביום שלישי בשבת שנים עשר יום לחדש
כסליו שנת בכל בות"י נאמ"ן הוא לפ"ק (= 1802) שבת אליה נשמה בני
שנהנת ונקבר ביום שלמה אחי ודודי היקר ונכבד ה"ר אליעזר טולידאנו
נ"ע וביום ד' בשבת י"א לטבת שפ"א יום פקודת חדשו דרשתי עליו
זה הדרוש בכאן מתא מכנאס יע"א.[1]

דרוש ל"ט את זה סודרתי לדרוש בפקודת השנה, ff. 248-256
של ידידת נפשי אהובתי תמתי מורא מב"ע שנפטרה ביום שלישי בשבת אחד
עשר יום לחדש חשון. ש' אם לא תדעי לך היפה בנשים לפ"ק (= 1804).

דרוש מ' את זה דרשתי יום א' בשבת חמשה ff. 257-263,
ימים לכסליו בפקודת הרחש של האשה הכבודה הצנועה יראת את
ה' מאד ובעלת מעשים טובים למן היום היסדה ועד עתה הלא היא חמתי
זקנתי קלארא מב"ע אם אמי תמ"ק ואחות אדוני אבי זלה"ה שנלב"ע
ביום חמישי בשבת ששה ימים לחדש חשון שנת ואני זקנתי ושבתי
לפ"ק (= 1806). On f. 263a in parentheses: ט"ז מנימ"קי:
אדוני חמי הרב המובהק חסידא קדישא כמוהר"ר משה טולידאנו זלה"ה.

ff. [264-266a], מס' עוללות הבציר בס"ד.

ff. [269-273a], דרוש לשה"ג מספר בורק יצחק.

---

1) Eliezer Toledano was the son of Judah T. and the brother of Hayyim T. Cf. נר המערב, p. 197, there was a Hayyim T. who died in 1848.

ff. [273b - 276]. בכול אלהות אוה"צ. End missing.

The MS. consists of two incomplete parts. Part I beg. with f. 71 and ends f. 250. In this part ff. 175-181, 226-229 are missing. Part II beg. with f. 223 and ends with f. 263. ff. 264-276 are not numbered. ff. 267-268 blank.

218 f. North-African cursive char. Hebrew pagination. 14 x 10 cm.

(דרשות)

(537)

X893 – D452
(Fr. 37)

A Collection of Sermons and Material for Sermons by an Italian Rabbi, dated 1829–1844. Beginnig missing.

F. 2b, Da Entrata da חזן (Sermon on בר מצוה), dated 1832; f. 5a, Di Addio, dated 1829; f. 7a, Da הספד, dated 1829; f. 8b, on the same subject and same date; f. 10a, on the same subject, dated 1833; ff. 12a – 50, Raccolta di materie predicabili, followed by brief homiletical notes on most פרשיות, at the end is written: Discurdo d'entrata da חזן di M.O. D'Acqui nel ר, אלול 1843; ff. 51–53, Per la nozze di S.B. Debened.o Damigella Dolce Artom nella אב ג' del 1844 in Asti.

53 l. Italian interspersed with Hebrew. 31 x 21 cm. Badly preserved.

√ (בהולשם)

(538)

א893 - ד45
(Fr. 509)

דרושים. Homiletical Discourses.

The title reads: דרוש לשבת שחל הגדול אם לבו תקך.

Two sermons, the first was delivered ב״ה שבת

1) קודש פ׳ ויקרא תקס״א פה ק״ק מוסטו׳, and the second פ׳ מצורע

תקס״ה (= 1805). F. 14 contains a pilpulistic discourse.

Owners: Chaille Nathal Eckstein and Aron.

15 l., German cursive char. 19th cent. 23 x 18½ cm.

1) Meštec Kralova (Königsstadt), Bohemia.

(פרושים)

(539)

X893-D454
(Fr. 38)

דרשות על דרך הקבלה. Qabbalistic Discourses on the Pentateuch.

Beg. החיים כנז׳ נקרא מקצץ בנטיעות ונחשב עליו כאלו הפריד ענף מן האילן הכלל העליון כידוע שחטא אדם הראשון היה שנקרא(?) קצץ הדעת לבדו ונקנסה עליו מיתה מיד כמידה וסוד המיתה הוא שגופו של אדם קודם שחטא לא היה רוחני ממש ולא גשמי ממש אלא ממוצע בין מין המלאכים ובין מין האנושי באופן שלא היה מוכן לשלוט עליו שום מקרה ופגע ולאחר שחטא נתגשם לגמרי כמין האנושי והיה מוכן לכל מקרה ופגע.

דרש בפרשת משפטים על פסוק ועבדתם את ה׳ אלהיכם, F. 9a ובפרשת והיה עקב על פסוק לאהבה את ה׳ אלהיכם ולעבדו בכל וכו׳ במדרש אחז״ל ולעבדו בכל לבבכם איזו היא העבודה שבלב הוי אומר זו תפלה.

End. כמו שאמר שלמה הע״ה מתן בסתר יכפה אף ולזה נסמך אצל גמילות חסדים נמצא למי זה מעלת הצדקה כשהיא בסתר מעלתה גדולה ושכרו גדול וכן לעתיד לבא ישראל אינן נגאלין אלא בגמילות חסדים כמו שאמר הנביא הושע וארשתיך לי לעולם וארשתיך לי בצדק ובמשפט בחסד וברחמים אחולה לאל אחלה פני שיביא ברחמיו ימהר ותחישה לגאולתי ויבא משיח צדקנו במהרה בימינו אכי״ר ברוך ה׳ לעולם אמן ואמן תם.

The author mentions: יוסף גיקטליא, מנחם מרקנאטי, יצחק קארו, and refers several times to a printed ed.

of ס׳ הזהר. A later note on top of f. 24^{b} mentions הרב מגלה עמוקות.

Pages missing at beginning and middle. Marginal notes.

32 l. Persian cursive char. 17th cent. 21½ x 15 cm.

Genizāh.

(דרושים)

(541)

X893-D455

(Fr. 592)

[דרושים.] Homiletical Discourses on the Pentateuch.

Ff. 1-37a, homiletical discourses beg. בראשית ב' and end. בא ב'. Almost all the discourses begin with a reference to הבה נכות הרבים (יצחק נחום[1]).

Ff. 37a-40, דרוש לשבת זכור in Ladino.

40 l. Oriental cursive char. 19th cent. 20½ x 15 cm.

---

1) Cf. Frumkin-Rivlin 3, 287 and Addenda p. 84.

(דרושים)

(542)

X893-D4453

(Fr. 42)

[דרושים.] Homiletical discourses.

Homiletical discourses on the פרשיות: במדבר, סדר, פסוקים מחודשים ממגלת קינות, פנחס, כי תצא, בלק, ונשא, מטות ומסעי, מגלת קינות, and דברים. The author refers frequently among others to חיים אבואלעפייא (author of ס' יוסף לקח, Smyrna 1729). A note by a later hand (f. 5ª) mentions וזאת ליהודה by יהודה עוואל.

Fragment. Beg. and end missing.

26 l. Oriental cursive char. Leather binding. 18th cent. 21½ x 15½ cm.

(דרושים)

(543)

X893-D456
(Fr. 39)

[דרוש על פ' נח.] Homiletical Discourse.

Beg. עלה זית טרף בפיה, end. והיה ה' למלך ע"כ הארץ בעגלה וב"ק. The author mentions הרב נגיד ומצוה and הרב טירת כסף.

4 l. Modern Oriental cursive char. 24.5x18 cm.

(ספור)

(544)

x893 - D 71
(Fr. 244)

[דון יוסף הנשיא] A modern story about Don Joseph Nasi, Duke of Naxos, and his daughter (?) Sarah.

Beg. wanting, end. reads: ודון יוסף וכל בני ביתו חיו בשמחה ובשלום כל הימים בחברת ובחבת המלך וכל עמו, כן ירחם ה' על עמו ויבא לציון גואל במהרה בימינו ונאמר אמן.

46p. (pp. 1-2, 5-6 half torn away [sic]). Modern Greek cursive char. 24 X 17 cm.

(Miscellany)

(545)

X893-E14

(Fr. 36 ...)

ודוי נחלה. Thanksgiving for the Restoration of Property in a Litigation by Elijah ben Menahem ha-Kohen of Corfu.

The title page reads: ודוי נחלה (אבות) ב"ה נ"י שסדרתי אני המדבר כש ונקלה אליהו נ' א"א כמ"ר מנחם הכהן זלה"ה והוא אמן וסדר מורה בעצמי והנפלים אלי שכוונתינו היא כולה לקרא בלם בשם ה' ולהודות לו האלהות והשגחת העולם וכי יש אלקים שופטים בארץ ושאני בפני טובה שלא להודות למי שהטב הטוב עמי כל כך מהטובות והושיבני לנחלת אבותי ועל זה קראתי אותו ודוי נחלה אל כי יצא דבר מלכות מלכנו שאשוב לנחלת אבותי ... והיה זה פה קורפו יע"א ... בזום בוא בכוך ה' אל' אדר ראשון שנת ויבחר לנו את נחלתנו את גאון ויעקב לפ"ק גדול (= 1781). At the end of the preface (f. 2b), the following date is given: בראש חדש יום גדול והוה הבית הזה האחרון מן הראשון לאדר ראשון שנת ובא דודו לגנו ויאכל פרי מגדיו לפ"ק (= 1786). On f. 3b another date is given: גדול רביעי בשבת תחלת שנה רשימה לחדש אדר ראשון שנת התק"מ לבריאת עולם (= 1780).

On ff. 5b-6a, the author writes: וזכיתי את ברכתי לבני שזכרון הנסים האלו לא יסור(ו) מהם ומזרעם ובכל שנה ושנה בתשעה לחדש אדר יתקבצו יחד בבית הזה כל המשפחה (אם ירצה השם) ויעשו אותו יום משתה ושמחה ומתנות לאביונים ויקראו בנגון הכתב הזה להודות...

1, 5 l. Italian cursive char. 17 x 11.5 cm. Bound.

(Ethics)

(546)

X893-El 43
(Fr. 473)

ספר יראים by Eliezer ben Solomon, of Metz.

The MS. agrees with ed. Venice, 1566. Beg. table of contents, in the middle of אהוב ש.ל.ש., אהוב מגנים, end. at the beginning of parag. 257.

No. 234 includes numbers 234 and 235 in the printed ed. and hence all subsequent numbers in the MS. lag behind the printed numbers.

126 l., Oriental cursive char. 22½ x 16½ cm.

(דרושים)

(547)

X893.G154
(Fr. 469)

דרושים. Exegetical and Homiletical Commentaries on the Bible and Holidays (by Moses ben Mordecai Galante, the Elder (?)).

The author quotes many authorities and among them several times לשון הרא״ם (Elijah Mizrahi). On f. 184b, he writes: בזמן קנאת פנחס בק׳ לוקיוי טולטים שהקשה לרש״ק ז״ל. ; and on f. 277a, כתבתי ב׳ טעמים ...

On the fly-leaf is written: ספר לקוטים מהרב המג״ן ז״ל ונראה שהוא הראשון שהיה דר בצפת ת״ו שכ״כ ז״ל מאמר חזקת כבוד לוצים בשביל בניהם כי אף שבצפת אוכלים שמן זית אעפ״י שבירושלים וסביבותיה אינם אוכלים כי אם שמן שומשמין.

Owners: יוסף אנג׳ שאבין and אליהו נחמד.

303 l. Oriental cursive char. 20x15 cm.

ff. 286-301 index.

√ (קבלה)

(548)

X893 – G36
(Fr. 354)

שערי אורה A Kabbalistic compendium by Joseph ibn Gikitilia.

The MS. is complete, with the exception of the first leaf. Beginning: בכל כחו בתורה להשיג בינת כל שם ושם.

Paper. Italian cursive char. 16th century. 134 l. 21½×17cm.

(קכ"ה)

✓

(549)

X893 - G362
[Fr. 616]

שערי אורה A kabbalistic compendium by Joseph ibn Gikitilia.

The MS. is incomplete. Ll. 1-3, 5, 8-9, 11, 51-52, 67-68, 83-84 and 124 are wanting. Beg. בכא אלף האדם [כמה אויברים והסגירה ונגלים], and in the middle of ch. 10 ועליה כדמיון סימן לגדולה
הזאת נקראת ראש הלבן והטעם לפי שהספי' הזאת היא סוף עולם הרחמים הגדולים והחסד והיא מלבשת עליונותיהם כו' ושאל בהתגלות פני הדין והרחמים והנני רומז באותו כו.
With marginal notes by שלמה בן לא"א והושע or בן והושע (ll. 104, 113 and 125) and יצחק בן משה, נה חבוב[1] שנת הדו"ת נתנה [בשושן?] הבירה = 1649.

Paper. Oriental cursive char. 114 l. 24-25 lines to a page. 23½ x 13½ cm.

---

1) See Sassoon, p. 971.

(קבלה) (550) א893 - G363
(Fr. 475)

קיבץ Collection of Kabbalistic treatises.

1. Fol. 1–109. ספר האורה by Joseph Gikitilia. The colophon reads: נשלם בעזרת האל אשר עזרני עד כה יום ראשון כ"ב ניסן בכסלו שנת תו"ל לפרט וסימנך אחרי הודיע אלהים אותך את כל זאת אין נבון וחכם כמוך. תם ונשלם תהלה לאל עליון (= 1826)

II. Fol. 1–40. פירוש המרכבה של יחזקאל הנביא ע"ה[1] b)

beg. ויהי בשלשים שנה ברביעי בחמשה לחדש ואני בתוך הגולה על נהר כבר נפתחו השמים ואראה מראות אלהים. כשתבין זה בני תמצא בו ע"ב אותיות למספר ע"ב שמות הקדושים והטהורים כי הגולה ומראות חסרין שתי ווין. ומי שזכה לעמוד על כוון סוד המרכבה הוא טוב לכוונת מראה החלום כאלו היה מתכוין בע"ב שמות המקיימים את העולם במדת החסד שנ' אמתי עולם חסד יבנה חסד עולה למנין ע"ב

end: וזה שמות הכסא כבוד קדוש הקדוש והמפואר יחיד ראשון לכל ראשון ואחרון לכל אחרון ואין לו דמיון למעלה ולמטה והוא מראה שמות כבוד י"י במראה אשר הראה לנביאיו. ואלו הקדוש בחזו' במראה בראיית העין הדבקה בלב השכל.

b) תרגום המרכבה ; זה הנה בני פירוש מרכבת יחזקאל הנביא ע"ה של יחזקאל הנביא ע"ה

beg. והוה בתלתין שנין לזמן במשכח חלקיה כהנא רבא ספרא באוריתא בבית מקדשא בעזרתא תחות עולמא בהלגות לולויא

end: ותשאני ונטלתני רוחא ושמעית בתראי קל זיע סגיא ה' במשבחין ואמרין בריך יקרא דה' מאתר בית שכינתיה. תם ונשלם תהלה לאל עולם

---

1) See Scholem, Catalogus Codicum Cabbalisticorum Hebraicorum, No. 6,4.

1 הול זה כאן המגילות —

Second p. ends in our MS of ו״ה

2 היסף דר יוסף

containing 7 chapters

c) פרקי מרכבה[1] beg. אמר ישמעאל הקב"ה רם ונשא ואין כסאו רם ונשא.

end: אמר ר' ישמעאל כל השירות הללו שמע המלאכים הנה שמע ר' עקיבא כשירד למרכבה ותפש ולמד אותם מלפני כבודו שהיו משוררים לפניו משרתיו ברוך הוא וברוך שמו לעד ולנצח. נשלמו הפרקים בע"ה אמן ואמן.

III. Fol. 41-62. שער הרזים לחכם ר' טדרוס הלוי ז"ל.

Commentary on Ps. 19 by Todros ben Joseph ben Todros Abulafia.[2] Beg.

סוד סתר אמרי שפר / גבוה רבים בו נכמנים
אוצר נעלם ואין מנעול / אבני יקר בו נצפנים
פריר לאות ושמי בינה / ונראים בו שלבים הוגנים
ודים חכמה יתן פיק / ונתיבה תוך מים עזים
לא נודעו עקבותיו כיום / לאיש מרבה שתי חושים
עתה נגלה מגלה בו על / כן נדרשה על הרמים

נאלמתי דומיה כי אלהים עשות אמרתי אחכמה ואשמרה לפי מחסום

end: השם למען רחמיו יצילני מחטא ושגיאות ויראני מתורתו נפלאות. ויגלה דמי לטובה אות ויזכני לחזות בנועם ולבקר בהיכלו ובבנייני ולראות ולהלל ולהשתחוות לשם ה' צבאות. ויוכני ... ושפה לכי נכשל בה ח' למען נצרה ונחוה ונירש טשה ובככה בעולם הבא ובבא.

טעם דבש דבי וסוד סתרי / המחמם לחמו ונצח יוצר.
מה תשאלוני ודם לפני אלה / כי כל שמו רשום יען זכרי

תם ת"ל. With notes on the margins by a later hand

---

1) See, Steinschneider, München, 209,6

---

2) See Steinschneider, Cat. Bib. Bodl. p. 2677 and ibid. Heb. Handschriften München, No. 209; Neubauer, No. 2393.

הוא מדפס היכלות נא׳

גדולי חכמי הדור נה׳

פרקי אליעזר מג׳ ב׳

מדרש ר׳ נחוניא מב׳ ב׳

III. Fol. 63-71, שערי הצדק (אגרת הקדש). Treatise on marital duty by Moses ben Nahman. Beg. ובשם הכל מתחיל אתה בחור בכח ומהיר שתקרא אל הדרכים אשר מהן תצא יראת השמים ותבוא לידי כך והשם בהתחברו הכבוד יעקב דינו ודיננו במאור תורתו: end, בדרכי האלה הנאמנה ויזכנו לדבק השגתו להלוך בדרך תום לעבודתו וליראתו אמן. בריך השם ומשבח ויתברך ויתעלה לעד וחש[..]. At the end of the treatise are added: (1) הנה המאכלים הראוים לאותו הזמן, הם כל מאכל בינוני שהוא ממוצע בין הקור לחום, וכל שאינו מעורר את התאוה ביותר ולא מקרר ומחליש הכח

דרך

ואת הרגלים המתאימים אשה צומי בטהרה ובנקיות סמוך לעתותך end. (2) בלולו החבור ואז תפליח.

IV. Fol. 71b-96, ליקוטות[1], containing: (1) (ייחוד השם), beg. אמנם היאוך ותרצך לבא בדרכי החכמה גם והבן והשכל ותחזק השם ותעלה אלהיך אלו ותצפנו ואל תאמין בספרים אחרים כי זה העיקר והיסוד מה נצרך ה'. סוף דף ל וראו

סוף גדול ומועיל. אמנם דע באמת כי הב"ה אחד והוא שכל ואין דין גדול בו, איני שמש ואינו לבנה... ואינו אור אינו הוא שכל.

בוא וראה כמה בין אלו לאלו והם מדברים זה עם זה ולנקנים מה end: גולמי ובני העולם באמצע ואיש ולנסים בעולם שאמר הן אל בקהו נפלאות זולתו. נפלאות ולא נמצא ברוך ה' לעולם אמן ואמן. At the end the following passage is added: אמר ר' חמאי ראש המדברים על דינן בנימות החכמה הכבוד בכ חמאי הגדול שלא נמצא שאמר עניין זה מציאות .... זהו החבור שחברתי אני רב חמאי.

סוף דף ל וראו ובריתי להוראות

(2) פירוש שם של ארבע אותיות, beg. מי שהוא ירא י"ה ויש בריתו שלם באוביהם אוהבי י"ה ועבדו לו, ואם שלא יסתכל בדבר גדול כמו זה מהרני כי הוא דבר גבוה וקדוש. אמרו בעלי המחקר שמשען סוד הוא שבעים. כ"ל שבעים שמות יש לו להקב"ה בפי' נשאר שלא בעניינם אין חקר ואין מספר. וכי זה לו להקב"ה לקרוא בשם אי שם ויש לו כמו הנבראים המצואים בעולם והנבראים שהנבראים מתוך עפמ תורם

---

[1] See: Steinschneider, Munich, No. 24, 6b.

לו ראה הוצאות אחרות

כל אחד ואחד לחבירו צריכין שם במה שיתחברו זה עם זה אי' ויצא כל אות ד

ויצא נושם שם בג' אותיות יסודות ולחקירת זה מה שנקרא אבגיתצ...

והוא סמן קנ"ו. כי כשתחשוב י' עמים :end, לחבירו כשיקשאנו ויבא בורא עולם ות

ולא נברא מקום

ג... ה' עמים ו' עמים ה' עמים והוא בגימ' סך קנ"ו. ומי בזה כמו אלו תקנ"ג בנקודות.

And followed by: ואח דרך מקדש ומצין יסודף. ברוך ה' לעולם אמן ואמן

בפל תפלתף אומר כי התפלה בכל שנה ושנה ותקנה מן השמים וגו' היא הקבלה הנכונה והעצומה והנפלאה שמע קולנו ה' אלהינו אב הרחמן רחם עלינו וקבל ברחמים וברצון את תפלתנו.

כי הקורא קרית שמע באותיותיה מצננין לו גיהנם שנ' בפרש שדי (3) beg:

מלכים בה תשלג בצלמון. אל תקרי בפרש אלא בפרש אל בצלמון אלא בצלמות וכתיב דוד שאמר קם בחצי הלילה והיה משתעשע עם צבא השמים והיה end: משורר ומזמר עד שעלה עמוד השחר, ובאותה שעה שהיא באשמורת הבקר היה מתפלל.

נתתי את לבי לפרש סוד ויסוד beg: [פירוש עשר ספירות] (4)

הקדמוני שהוא הקב"ה עד ישראל בסתרי התורה ומצאתי שהוא היה מיד קודם הולת כל דבר בצורה נפלאה עומד במקומו שנ' נוטה שמים לבדו וג' ... והכתר היא בינה הנקרא מקור חיים ונקרא נשמה, ועל זה אמרו הב"ה היא נשמה לנשמה והב"ה נקרא בלשון תפלה והכתר בלשון ברכה, כיצד ת"ו תבינה. נ"ו נחד. ל"ו לביו, ה"ו הב"ה.

ל"ב נתיבות חכמה מסומנים כך, שכל קדוש א', חכמה הקדומה ב', אור end:
מופלא ג', בינה ד', אור הנסתר ה', גנון ו', אור מתנוצץ ז', חשמל ח', גולם ט', אור צח י', ערפל יא', כצון יב', אור מצוחצח יג', כסא הנגה יד', צלם טו', אור מזהיר יו', אופן הגדולה יז', הרהור יח', אור מזוקק יט', כרוב כ', עקר כא', אור צח ומצוחצח כב', נגיון כג', גלגל המרכבה כד', אור הסובב כה', צפצוף כו', אור בהיר כז', נוגה כח', כסא הכבוד כט', הגיון ל', אור נגה לא, חדרי גדולה לב'.

add another line

נשאלה שאלה : .beg, [שאלה מרב פלטוי וחבריו ותשובת הא״י גאון] (5)[1]

לשאול הגדול אבן החכמה רבינו האיי גאון זצ״ל מרב פלטוי וחבריו ז״ל. ולמדנו רבינו מגינו

לרבותינו ז״ל וכו׳ מאות שקבל מלך רבינו ע״ה בספר ומסורה׳ רבותינו על שמו והוא ספר יצירה.

אשרי האיש הזוכה לבא בתשובי מכוני התורה והולך במסלותיה ויבא עד נבכי תעלומותיה : end

ותכונותיה

מצאתי כתוב טעם אחד לזולת ספירות .beg, [עוד טעם לעשר ספירות][2] (6)

יזהו, כתר עליון ק׳ שכל השאר יש בו והיא מדה עליונה שאין למעלה ממנה לכן נקראת כתר עליון.

ושמו שאלהי׳ בפסוק והיה ה׳ אחד ושמו אחד. לא נאמר אלא ושמו כי שמו הוא עצמו :end

כאילו נאמ׳ אני ה׳ הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן. סליק ת״ל.

אלו הן הסודות שלמדתי אני זקן מגנה אל נר : .beg, [סודות] (7)

ן אם תשין סוד הנקראת אדמה .beg, סוד האדם : enumerations , והם כ״ד סודות

(הנקראת נשמת חיים)

.beg, סוד גלוי שכינה ; זה נגלה מסוד הנשמה . .beg, סוד האחים התאומים

כשאין באדם התחתון .beg, סוד גלות השכינה ; וכן מדברתי׳ הנגלה נגליתי אל בית אביך

; תלוי בסוד הדור המתגלגל ככדור .beg, סוד טעם הגלגול ; עולם וזכיות לבנה

; וכן מסוד שכינה כשיש למטה זכיות לבנים .beg, סוד המרכבה התחתונה

, סוד הנבואה ; וכן ממאמר יחזקאל ע״ה התאמצי .beg, סוד המקנה והקנאה

וכן מדברתי׳ .beg, סוד שיעור הקומה ; בתחלה ראה הנבואה .beg,

, סוד העיבור ; ובזה מסוג הכסף לזמן ומסוג הזהב לשמאל .beg, סוד הטמאות ; ונעשה שלי שם

(כי האדם נברא לטוב)

הגדול בני ת״צל .beg, סוד העבור ; שאמרו במסכת כתובות כך אמרו הוא .beg,

; הנה תורה הנאה נשמת תורה .beg, סוד הנשמות ; היא סוד עבור הלבנה

---

1. See Steinschneider, Bod. p. 1030.

2) " 204, 4 ; 112, 26. München.

→ K25r 3r f.10r

beg., סוד שם המפורש ; ולכן מדבר זה לאלף דור, beg., סוד היובל

; זכות ליובל בכח הימין. beg., סוד הזמנת התשובה ; לשון חבור בג"א נפתולי אלהים נפתלתי

beg., סוד הקטרוג והמשטין ; שבו מה העליונים למוח התחתונים, beg., סוד הרקיע

; כבר יבחת יתן האדם העליון הנישא ונשא, beg. סוד בני נרתקין ; ולא הקטרוג לו היה נמצא המשטין

beg., סוד הקרבן ; בהתעורר על חבור אמון הנקרא על אולות, beg., סוד תחית המתים

beg., סוד הנשמה ; בהתלבש הנשמה בעולם זה, beg., סוד המלבוש ; וקיומי האש

. לא הוזכר בהם כסף. beg., סוד בגדי כהונה end ; הנעלם באמונה

(8) שער הכונה, beg.: המקיף מדבר ג. ז"ל כאשמונים למקובלים הכונה שהם

בפרקי קבועות שלם. ושיב אליו עקר, של כן יום תפלה ותפלתך אל תשבה לפני דבר לאמת!

end: ומתוך שהסיבונם הם פלגתן נעשות ומלאכתן מתקבלת. וזה הדרך מדרכי הנבואה

שהמבגל עליו בה ועולה למדרגת הנבואה. סליק. ת"ל.

see Scholem

The colophon reads: אני משה ברזילי במה"ר יצחק ברזילי נ"ע

כתבתי לעצמי זה הספר אשר בו ספר האורה ופי' מרכבת יחזקאל הנביא ע"ה, ותרגום

ההפטרה של חג השבועות, ופירוש מרכבה, ושער הרזים לר' טודרוס הלוי ז"ל, ושער הנקוד,

ונקודות, ופירוש של שם של ב' אותיות, ונקודות אחרות, והסודות שלפני אבא יצחק ענה

אל נכה, ושער הכונה, וסיימתי הכל בחדש תמוז שנת ה' ק"ה לפרט היצירה

בעיר ארימיני היושבת על שפת הים. השם ברחמיו הרבים יזכני להגות בו אני וזרעי 1405 (1345)

וזרע זרעי עד סוף כל הדורות ויקיים בנו מקרא שכתוב ואני זאת בריתי אותם

אמר ה' רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיך לא ימושו מפיך ומפי זרעך ומפי

זרע זרעך אמר ה' מעתה ועד עולם אמן.

Fol. 97 a note by a later hand on the נקודות ע"ב.

Owner: מודה אני יצחק בן לא טוב אלצבאר שמכרתי הספר הזה ... וקניתיו בסך

כ"ו מוק זהב וקבלתי המעות מיד ... ולמען יהיה להם לראיה ... חתמתי שמי פה בעיר מונית

יצחק אלצבאר ז"ל והיה פה בשבת לח"ה וחמש לחדש אב קס"ה

2,101,100 l. Italian rab. characters. 1325. Vellum. 32-.33 l. to a page. 25X19 cm.

The original ~~[illegible]~~ MS is found Florenz Pluteus 2, Codex 41, written by [illegible] 1325–28. Exactly the same MS in another copy written in the same year ק"ה is found in Vatican Codex Urbinatus 31.

(קבלה מעשית)

(556)

x893-G52

(Fr. 505)

גורלות. Fragments of various gōrālōt.

1. Fragment of ס' גורלות ascribed to Abraham ibn Ezra. Beg. in the middle of the introductory prayer (differs in content both from the pr. ed. of 1872 and from MS. M6852), followed by אלה השאלות and list of גורלות and ends at גורל ד', תשובות, מזל. 4 l. 15 x 10 cm.

2. Another fragment of the same, part 2, arranged according to Biblical personalities. It contains the headings: יג' משיח, יז' דוד, second half of מא' ישעיה, מב' הושע, מג' ירמיה, end of נב' זכריה, נג' מלאכי, נד' זבולון, and נה' חנינה incomplete. The content differs greatly from pr. ed. and MS. M6852. 3 l. 15 x 10 cm.

3. Fragment of ס' גורלות ascribed to Saadia Gaon. Beg. in the middle of כד' הנחשאים, end לו' חוזק גורלות. (~~This part~~ largely agrees with ed. Giessen, 1714. pp. 23-30) Fol. 2 contains a poem (ס' ג. חלק) ידידי בחוי נפשך קום לך לגבורה. Foll. 2^{b}-3 contain various סגולות (protection against dogs and how to conjure love).

The MS. was copied in the year תקד״ך (= 1844) בזולקווא
(= 1744) On the fly-leaf is written: זה הספר שלי אני הצעיר מכל אישר צעיר חיים אליה(?) בן חכם שמואל הכ״ו נר״ו לזה״ב כאותי כאותי בכל הקנאה בו ושמח וכל הבינה אותו שמי ומח כוחו ונשמתי מגה בגבורת אברהם בן תנחה. 3 l. 16x10½ cm.

4. Miscellany of various fragments of different hands. Ff. 1-6, fragments of ס׳ גורלות ascribed to Abraham ibn Ezra. F. 7, beg. of ספר הגורלות מאחיתופל הגילוני. F. 8, fragment of ס׳ גורלות ascribed to Saadia Gaon, and f. 9 fragment from a list of סגולות concerning peace in the family. 9 l. various sizes.

(קבלה מעשית)

(558)

x893 – G65
(Fr. 610)

גורלות של סדר החוזה. A manual of divination.

Beg. אתחיל לכתוב גורלות של נבי החוזה followed by a prayer beg. ויהי רצון מלפניך.

The MS. contains thirty-six questions and thirty-six answers under the following headings: הגמל, הכוכב, הדבורה, התרנגול, התלי, החול, האילן, הקורא, יונה, בת היענה, החגב, העורב, האנכות, האיה, האנקה, השלו, הטווס, המאזנים, הנשר, התחמס, הינשוף, החסידה, הנמר, הכתם, הזרזיר, העטלף, התנשמת, No. 31 has no heading, השלו, הכוס, השלחף, הדאה, האנפה, הדוכיפת, האנקה, and חגר בולת. The content agrees on the whole with ס' גורלות ascribed to Saadiah Gaon, Giessen, 1714.

Last page contains a קמיע. End wanting.

Fol. 4^b contains a fragment on מזלות and בדיקת חמץ.

9 l. Oriental cursive char. 15½ x 11 cm.

(קבלה מעשית)

(559)

893-G652, Nos. 1-4

(Fr. 15)

[שרידי גורלות] Fragments on Divination.

No. 1, ספר גורלות ascribed to Abraham Ibn Ezra. Beg. in the middle of the introductory prayer followed by לוח האותיות and מעלות, end. מזל קשת בגורל ב'. 4 l.

No. 2, Another fragment of the same, arranged according to Biblical personalities, containing: נ"ד בצלאל, נ"ג מלאכי, מ"ג ירמיה, מ"ב הושע, י"ד חבקוק, י"ג שמואל and נ"ה חנניה. 3 l.

No. 3, various fragments of גורלות. The heading of l. 7 reads: ספר גורלות מאחיתופל הגילוני. 9 l.

No. 4. Another ס' סגולה [ס' גורלות] ascribed to Saadiah Gaon. Beg. in the middle of התחמוס and ending with חלק גורלות, dated תר"ד לפ"ק (= 1844). This is followed by a poem on the glory of Tiberias, beg. ידידי בחיי נפלא קום ולך לטבריה (ס' [illegible]). The last three pages contain notes and tables. Owner: חיים... בן חכם [illegible] כה"ן. 3 l.

19 l. Oriental cursive char. Various sizes.

(תנ״ך)

(560)

X893 - H115
(Fr. 64)

הפטרות. Fragment of Haftarot according to the Persian Rite[1].

ff. 1-2 [מצורע]. 2 K. 7:7–7:20 followed by 2 K. 13:22–23a; f. 2. קדשים (?)[2], Ez. 22:1–22:16; f. 2b אחרי מות (?)[2], Ez. 20:1; ff. 3-4 [בהר][3], Ez. 34:10–34:31; f. 4 [במדבר], Hos. 2:1–11.

4 l. Semi-square Persian char. 15th cent. 18x13½ cm. Genizah.

---

1) For the order of the sections in these and in the following Haftarot cf. J.Q.R., VI (1893-4), "The Reading of the Law and Prophets in a Triennial Cycle", by A. Büchler.

2) The Haftarot are inverted. The captions are added by a later hand.

3) Cf. Büchler, op. cit., p. 67.

(תנ"ך)

(561)

X893 - H116
(Fr. 65)

הפטרות. Fragments of Haftarot.

1. ff. 1-4, [בראשית], Is. 42:15-16 [1]; אלה תולדות נח, Is. 54:1-55:5; לך לך, Is. 40:25-41:4 [2].

2. f. 1, [נשא], Ju.$ 13:15-25; ff. 1b-3, בהעלותך, Zach. 2:9-4:7 [3]; ff. 3b-4, שלח לך, Josh. 2:1-12 [4]; ff. 5-6, [חקת], Ju. 11:21-40 [5]; ff. 6b-7, וירא בלק, Mica 5:6-6:8; ff. 7b-8, פינחס, 1K. 18:46-19:12$.

3. f. 1, [נשא], $Ju. 13:19-25; f. 1b, בהעלותך, Zach. 2:9-14$; f. 2, שלח לך, Josh. 2:1-9$; f. 3, [קרח], Is.$11:15-12:9$; f. 4, [חקת], Ju. 11:9-19 (the word ישראל in v.19 is wanting); ff. 5-6, ibid. 11:29-40 [5]; f. 6, וירא בלק, Mica 5:6-6:5$; f. 7a, [מטות], Jer.$ 1:16-19 [6]; f. 7, אלה מסעי, Is. 1:1-8$.

4. f. 1, [מסעי], $Jer. 2:8-16 and followed by Jer. 4:1-2 [7]; f. 1b, ראה אנכי, Jer. 23:5-6; f. 2, [דברים], $Is. 1:18-28 [8]; f. 2b, שבת איכה, Jer. 6:16-17; f. 3, [הפ' יום א' של שבועות], Ez. 1:19-27; f. 4, [אמור], Ez. 44:16-26; f. 5, [במדבר], Hos. 2:7-18; f. 6, Josh. 20:3-9; f. 7, [הפ' ט' באב], $Jer. 8:16-9:2$; f. 8, [הפ' פרשת פרה], Ez. 36:16-29$.

27 l. Square and semi-square char. written by various hands. Vocalized. 17 x 13½ cm.
Genizah.

---

1. End of the Haftarah.
2-3. Beg. two v. before the usual order?
4. End in the middle of the v.
5. Adds last seven v.
6. Ends three v. before the usual order?
7. Following Sephardic Rite.
8. Two v. less than the usual order.

(שו"ת)

(563)

X893-H534

(Fr. 91)

[שו"ת וחדושים על ש"ע יורה דעה.] Responsa and Novellae based on Shulḥan ʿArukh, Yoreh Deʿah.

Beg. הוינא בכלות שנמצא בועה דבוקה בתוכיות הכלות כלומר דהויתה בין שתי העובות אשר העובות גם זה לעומת זה הנה בין עוב לעוב הייתה זאת הבועה מגעת עד תחתית הלבן והייתה דבוקה בהנחתיתה ע"ג הלבן עד שעקרוה ממקומה והנה השוחטים הסכימו לאסור באומרם כי אין זו בועה כי אם עוב עצמו הוא שנתרקבה והיתה לעס כולה על כן אמרו השוחטין אשר שחטו הבהמה ומתחולת דבר נפל ביניהם מחלוקת דהיה אומר אחד מהם דהיה בועה ושאר הסכימו לדעת אחד לומר כי הנה עוב ולכן נהגנו להטריף מזמן הולתי אני בקושט' עפ"י הסכמת מהרכ"ם זלה"ה.

On f. 2a the author writes: מזמן הולתי אני בקושט' and on f. 3a, נשאלתי מעיר זאגאורה בבטש, ש' התק"ג שלא נמלח.

Among other modern authorities the author cites אש דת and מוצל מאש by חיים אלפנדרי, and שו"ת ויקב by ויקה כושר.

30 l. Turkish cursive char. 18th cent. 22x16.5 cm.

(חידושים)

(564)

X893 - H5344
(Fr. 88)

[חדושים והגהות] Novellae and Glosses on various parts of the Talmud and its major commentaries.

The author mentions very frequently Oriental and Polish authors, viz., Samuel Edels (f. 10b), Hayyim Benveniste (f. 15b), Abraham ibn ʿAzuz (f. 19a), Meïr of Lublin (f. 19b), and Solomon Kohen (f. 22b).

On the fly-leaf: Hallim yerouchalm and עובדיה.

27 l., Modern Oriental curs. char. 18½ x 15 cm.

√ (חדושים)

(565)

x893-H536

(Fr. 483)

חדושים ודרושים. Collection of Novellae and Homilies on the Pentateuch and Talmud parts of which are copied from various sources.

F. 76 is a discourse on מס׳ בבא מציעא signed by יאודה נסים עטיה ס"ט; ff. 85-86 is a discourse on קרבן פסח from הגה מוצ"א; the latest Authority cited is יצחק אבולעפיה author of פני יצחק and לב נשבר (ff. 18^b, 15^a). On f. 121^b is a note on אשלה by יצחק אבוזגלו ס"ט.

121 l. (many leaves missing), North-African cursive char. 19th cent. 22 x 16 cm.

(חידושים)

(566)

x893-H539
(Fr. 92)

[חידושים.] Fragment of Novellae on ש״ע, יורה דעה.

Contents: ff. 1-3, הלכות מילה, סי׳ ר״ס - רס״ב; f. 4, הלכות מזוזה, סי׳ רפ״ח - רצ״א; ff. 4b-8, הלכות כלאים, סי׳ רצ״ח - שצ״א.

8 l. Italian cursive char. 19½ x 15 cm.

(חידושים)

(567)

X893-H537

(Fr. 79)

קובץ. Miscellany by עבדלה בן סוכר נ"ע ?

1. Ff. 1-47, חידושים על הרמב"ם, הלכות שבת.

2. Ff. 47-50, ספר הגט בקצרה, divided into 3 parts:
(1) מכתיבת הגט עד נתינת הגט; (2) סדר הדברי' מן נתינת הקלף לבעל עד נתינתו ליד האשה; and (3) נתינת הגט ודיניה. The introduction reads: אסדרה ואחברה בסימנים טובי' ונכוחים למוציאיהם מהולתם מקוצרים ומדוקדקי' בסדרי הגדולים חקקי לב שרי צבאו' יש מאל בספריהם הנפלאים בדיני כל תלמוד לרוב ארך מדותם והרחבת אהלי מחבריהם. ואמרתי אלקטם ואצבר' ... ויהיו בידי כל הנוצה לגרש האשה ... והקדמה מה שראוי להקדי' והאחרה מה שמחויב לאחר עד שיהיה מובטח בע"ה ההולך בדרך זה שילך בטח ושאנן חנחד נ"עה.

3. Ff. 50^b-56^b, דינים ~~[illegible]~~ relating to various subjects.

4. Ff. 56^b-64, חידושים על הרמב"ם, הל' מגלה והל' ק"ש.

5. Ff. 65-68, דינים ~~[illegible]~~. with frequent special refer. to Shulhan Arukh.

On f. 47 is the following entry: ותהי השלמתו במוצאי שבת ויהא בחדש אלול בסדר בנים אתם לה' אלקיכם שנת הק"שה ליצירה את תקנת לשטרות אתקע"ט ותכון (= 1647). באותה השנה א"ך ימים לחדש ניסן נולד לו בן ה' יזכהו להקשות בה אוב"ר עבדלה בן סוכר נ"ע כל הקורא בה ישמח והגונבה שאול ימות וישכנו נח"ש דרגנן.

Number of leaves missing at beg., end and middle.

68 l., North-African cursive char. 17th cent. 16x11 cm.

(דרושים)

V (568)

X893-H538
(Fr. 81)

דרושים. Homiletical commentaries on Biblical and Midrashic passages.

At head of f. 82 the author writes: דרשתיהו בק"ק [illegible] ויצ"א שנת התקנ"א ליצירה. The author quotes various authorities including Joseph David, author of ס' יקרא דשכבי, Salonica, 1774.

90 l., Oriental cursive char. 19th cent. 22x17 cm.

(הלכה)

(569)

X893.H544
(Fr. 55)

הלכות פסח. A legal dictionary of Passover rituals by a Jerusalem Rabbi, a pupil of Jonah ben Ḥanan Nabon.

ff. 1-78, הלכות פסח. A legal dictionary of rituals, mostly gleaned from a large number of printed books, and arranged in alphabetical order from א to ת. On f. 2a, the author writes: וכן אנו נוהגים בסבבת הרב חיד"א; on f. 15b, מורי הרב ז"ל בשו"ת נחלה בכס"ף; on f. 23a, אך לי
פסק מכן יש להחמיר בעה"ק ירושלים תוב"ב ... אין להחמיר מורי הרב
וכן הוא מנהג בעה"ק; on f. 36b, בביאור לכא"מ בס' נחלה בכס"ף
ירושלים תוב"ב ועה"ק חברון תוב"ב ומסתמא הכי נהוג בעה"ק צפת תוב"ב;
and on f. 52b, ועתה ראיתי לאחד קדום בב"י.

ff. 79-86, notes on קהלת, מילה, שחיטה and מן.

86 l. Oriental cursive char. 18th cent. 15x10.5 cm.

(קבלה מעשית)

(570)

x893 – H67
(Fr. 521)

חכמת היד. Chiromancy.

The MS. contains notes on chiromancy, סגולות and השבעות.

3 l. Turkish cursive char. 32 x 22½ cm.

(פירושים)

(5TI)

X893.Ib5
(Fr. 262)

[פירוש על התורה.] Abraham Ibn Ezra's Commentary on Genesis, Exodus, and Leviticus.

ff. 1-2, introduction and Genesis, beg. עיני כי נמצא בתולדות רבים נוצרים כנחורים ולשון הרגילים לשני דרכים פ' בראשית, end. והדרך הד' היא דרש בראשית בתחלה כתו' ו' קנני נוטה שמים כיריעה והיא (Gen. 1:1).

ff. 3-92, Exodus and Leviticus, beg. פ' בשלח מאות והנה לא היה ישראל (Ex. 13:18), end. פ' בחקתי (Lev. 27:17), וזה שהלך אחרי היובל ואין ואם יגאל. Broken off in the middle of the sentence.

The commentary on Exodus agrees, with minor variations, with Fleischer's edition of Ibn Ezra's Commentary on Exodus.

92 l. 24 x 17 cm.

(קבלה מעשית)

V (572)

X893 - I654
(Fr. 14)

קובץ. Kabbalistic Miscellany.

1. Fol. 1-65, ס' גורל החול להראב"ע. Astrological treatise, ascribed to Abraham ibn Ezra. Contents: f. 1a, astrological figure; ff. 2-4, the usual introduction followed by איך עשיית הצורות ותמונות הגורל with לוחות; f. 4, שער לידע מערכת כוכבי לכת; f. 5a, כללים וסימנים לראות בהם בכל השאלות; ff. 5b-6b, כללים למחשבה לדעת מחשבת השואל; ff. 6b-10a, כללים להשלכת הגורל with לוחות; f. 10, ועתה אודיעך תולדות מה"ג צורות (הגורל); ff. 11-14, ידיעת הזמנים; ff. 15-51, לוח כולל כל משפטי השאלות עם הי"ב בתים (cf. MS. 6876 f. 13 ff.); ff. 52-64 תורת העצים והדיין with several sub-divisions; and f. 65a, a short passage entitled: העתק מס' [illegible].

2. Fol. 66-68, another fragment of ס' גורל החול headed by a poem beg. אני זמן לקורות הזמנים (אלאריזי). The introduction beg. הספר הזה מדבר בעתידות... שאדם מבקש לידע היא יכול להודע על ידי עשיית הנקודות. At the end an astrological figure.

3. Fol. 69-70, fragment of ס' השאלות מהראב"ע ז"ל וחכמי התבונה in Ladino.

4. Fol. 71-76, another fragment of ס' גורל החול.

5. Fol. 77b-81, אהל דוד, fragment of David Rababi's אהל דוד. The text agrees with ed. Amsterdam, 1791, pp. 1b-2a, 5a.

6. Fol. 82a, fragment of an astrological treatise beg. אמר יוסף ב' [illegible];

7. Fol. 83b, table of the twelve constellations.

8. Fol. 84b, supplement to f. 28b.

9. Fol. 85, list regarding the constellations.

Owners: [illegible] בן יוסף; [illegible] בן יוסף.

86 l. Oriental cursive char. 17x10½ cm.

(הלכה)
(574)

X893 - Is7
(Fr. 539)

ספר המפה. The Annotations of Moses Isserles to Ḥoshen ha-Mishpaṭ.

ff. 1-14, ה' דיינים to ה' הלואה 41:3; ff. 15-18, ה' הרשאה 126:12 to ה' חזקת קרקעות 140:1; ff. 19-97, ה' נזקי שכנים to the end of Ḥoshen ha-Mishpaṭ.

97 l. Italian cursive char. 16th cent. 19½ x 14 cm.
Censor: Dominico Jerosalimi, 1597.

(פירושים)

(575)

X893 - Is 73
(Fr. 147)

ביאורים לרש״י על התורה by Israel Isserlein.
Printed. Venice, 1519. 16 l., complete. Title page missing![1] Manuscript notes on the margins.

In front and back of the book are eight leaves of short manuscript notes, consisting of passages from ריקנטי, הרב תוי״ט, רא״ם, רלב״ג, הרב העיטור, רמב״ח, הרמ״ע, הרב וידאל הצרפתי, הרב בירדוגו, etc. Short notes are also pasted on the inside of the binding covers.

---

[1] cf. Freimann in _Berlin Anniversary Volume_, p. 101, note 101.

(הלכה)

V

(576)

X893 - J152
(Fr. 97)

ארבעה טורים. Fragment of Jacob ben Asher's אורח חיים, הל' שבת.

ff. 1-7, beg. מתוך השמרים parag. 319, end. הניטל שאני parag. 340; ff. 8-11, beg. ממני לכבאלות parag. 363, end. וכל קורה parag. 363.

The MS. is not divided into paragraphs. It differs slightly in wording and captions from the printed edition Wilna, 1900.

11 l. Italian rab. characters, 15th cent. 25 x 18 cm.

(הלכה)

(577)

X893 – J716
(Fr. 57)

הלכות שחיטה. The Laws of Sheḥiṭah according to the Shulḥan ʿArukh followed by Halakhic remarks in Hebrew and Italian.

The illustrated title page reads: זה ספר של הלכות שחיטה נעשה בשנת התקע"ה (= 1815).

20 l. Italian square char. 15 x 11 cm.

See photo copy.

(הלכה)

(578)

X893 - J7357

(Fr. 58)

הלכות שחיטה. Fragment of the laws of Shehitah in the form of a responsa.

Beg. ש׳ ומנין שזביחה זו היא שחוטה, ת׳ לפי שבתרגום מזבחת.

end. ש׳ זמקה כולה מהו, בוא ותיכוס ותגלם בשחט הוא ותיכוס הרי שחוטה מן התורה היא

ת׳ אם מחמת בני אדם טינה ואם גזרי שמים כשרה.

27 l. Square Italian char. Vocalized. 19th cent.

15½ x 10½ cm.

(פנקס)

(579)

X893.J7355

(Fr. 290)

[פנקס מי שברך.] Memorandum containing the names of persons who have donated money for the poor in Palestine

Beg. מי שברך אבותינו... בעבור שיתן כל אחד ואחד בעדו ויעזר כל אשר לו ביד הסופר מה שנדבו לבו הטוב לעניי ארץ ישראל לכבוד המקום ולכבוד התורה ולכבוד הרגל. Names of donors: מרדכי; מימון ועקב בני יחזקיה וואנטי; אלדו טוליו בני דוד לוזאטו בנים פו יחזקיה; קלודו בן ברוך סולם; שני יהודה בן יחזקיה סולם הלוי.

8 l. Italian square char. 15 x 11.5 cm.

(בכושים)

(580)

X893-J7399
(Fr. 508)

[דרוש לבר מצוה.] Confirmation Sermon.

Beg. אור לאנשי עלם. The family name of the confirmat[ion] is נכי.

1 l. Modern Oriental char. 35 x 22.5 cm.

√ (ליטורגיה)

(581)

X893 – J744
(Fr. 516)

וידוי יאגדרעל(!). Confession of Sin for the dying.

Beg. אשמנו אכלנו מאכלות אסורות.

The text agrees with that cited from אוחת כ״ב by Azulai

in סדר אוצר התפלה, ed. Romm, 1928, pp. 50ff.

1 l. Modern square char. 145 x 13 cm.

(ליטורגיה)

(582)

X893 – J745
(Fr. 69)

סדר התרת נדרים וקללות לערב ר"ה. Release from Vows.

Beg. שמעו נא רבותינו, כל נדר או שבועה.

The text differs slightly from that cited from ערוגת הבושם in סדר אוצר התפלות, ed. Romm. 1928, pp. 1017 ff.

2 l. Modern square char. 26.5 x 17 cm.

√ (מכושים)

(583)

X893 - J746

(Fr. 35)

[דרוש לבר מצוה ?] Confirmation Sermon in Ladino.

Beg. טוב אתה ומטיב למדני חקיך ורדאד איש שינולריש, end. אין אול נושו אונפישאדו טוב אתה ומטיב.

On the fly-leaf: Reffael Levi Mondolfo.

3 l. Modern square char. 19 x 13 cm.

(תנ"ך)

(584)

X893. J749

(Fr. 76 יון)

[תרגום ההפטרות]. A Hebrew paraphrase with elaboration of the תרגום to the הפטרות of the 1st, 7th, and 8th day of Passover.[1] Incomplete.

Beg. בעת הביא.

Scribe: נכתב ע"י יאודה בכ"ר מנחם וידאל הי"א ביום א' לש"ק כ"ח לח' אדר שנת התקצ"ח (=1838).

Owner: יוסף אליעזר שלזה.

18 l. Greek square char. 16 x 10 cm.

---

1) Cf. מחזור ויטרי 165 ff. According to David Fränkel, קהלות ישראל במלכות יון, רשומות סגנים, p. 16, note 1, this was the practice of the community of Janina.

(תפלות)

√ (585)

X893 – J547
(Fr. 68)

סדר ההשכבה. Funeral prayers for איש, אשה, ילד, and ילדה.

7 l. Modern square char. 13.5 x 11 cm.

(586)

X893.J756, no.3
(Fr. 75)

ספר חבקבוק. Parody for Purim.

The title page reads: ספר חבקבוק הנביא על שגיונות לקרא בו בזמן רצון בימי פורים מנוקד ומוטעם ומדויק ונדפס על ידי המחוקקים נוצצי ביהודה ובישראל בעיר פיזרו אשר במדינת איטליא שנת רג"ע ובכן יזכני ה' ויתן בחשקי לעשות ספרים מדוייקים ספורים הרבה אין קץ בתורתו ולכבוד שמו ויתרומם ויתעלה על כל ברכה ותהלה אמן.

Contents: 1. ff. 1-8, חבקבוק, beg. ויהי בימי פרחי בן פרח, end. ולא קם נביא עוד בבית פרחי כבקבוק זה, מבצרה הלך ושפאל חבקבוק; 2. ff. 9-13a, האותות והמופתים אשר עשה לעיני כל ישראל תם; 3. ff. 13a-16b, קבל תורה פרק א', beg. חבקבוק קבל תורה מבכמו ומסרה לנח; 4. ff. 16b-18b, הכל חייבין, beg. הכל חייבין בשתית פורים. משנכנס אדר, beg. משנכנס אדר אין שוקחין יין. At end: הדרן עלך משנכנס אדר סליקא מגילת סתרגעם מדרש הנביא הלב"א; למען גבלות אשר גבלו ראשונים, end. הלוי ממשכחת המדקדקים; 5. ff. 19-21b, באחד באדר, beg. באחד באדר משמיעין על הסכלים; 6. ff. 21b-24b, העשיר, beg. העשיר שדרכו לאכול; 7. ff. 24b-27a, פורים שחל להיות בשבת, beg. פורים שחל להיות בשבת אוכלין סעודת פורים; 8. ff. 27-30a, אין קורין, beg. אין קורין את המגילה לנשים אלא כבלו"ג at end: אשריך מסכת פורים. This is followed by Ibn Gabirol's poem ככלות ייני.

J 756, No. 3

On the fly-leaf is a large entry in Italian beg. Ecco ciò che si trara nel lexico(?) di Walfio sopra ponto del libro intitolato מסכת פורים.

This MSS. seems fully to agree with the Luzzatto MS. as described by Davidson, Parody in Jewish Literature, p. 127 f.

Owner (or scribe?) : [illegible].

31 f. Modern Italian Cursive char. 20 x 13 cm.

(דרוש)

(588)

x893 – J756, No. 8

(Fr. 341)

שבח להקב"ה. Homiletical [redacted] prose in Heb. & Aramaic, by Samuel Barzani. Fragment.

The title reads: שבח להקב"ה לי' דברות לכמה"ר שמואל ברזאני ז"ל. Beg. ישתבח שמו של ממ"ה הקב"ה אשר הוא א' ואין כנשמא... הקול דייבין. end, לו שני והוא ברא את העליונים ואת התחתונים ושמק על ארעא ולא תסריב.

2 l. Oriental cursive char. 15 x 10½ cm.

(הלכה)

(589)

X893 - J756, No. 9
(Fr. 59)

הלכות שחיטה. Laws of Sheḥiṭāh by Joseph Shabbetai Sanguinetti.

The Halakhot are divided into 24 paragraphs.

Beg. שחיטה מן הבואר הלכה למשה מסיני וגו' ב' סימנים, end. וכו' ושוחטין אף על פי שאין שהות ביו"ט אלא כדי לאכול ממנה כזית צלי.

The MS. is signed: יוסף שבתי סנגווינטי בר אברהם דוד ז"ל.

On the fly-leaf the date of writing is given as December 15, 1819.

9 l. Italian cursive char. 18 x 12 cm.

(קובץ)

(590)

X893-J756, No. 10

(Fr. 560)

קובץ. Miscellany.

1. ff. 1-3ª, טעמים לעשר מכות.

2. ff. 3ᵇ-4ᵇ, אני מאמין באמונה שלמה, with variants.

3. ff. 4ᵇ-7ª, תתברך אלהי אלהים. (Part of תפלת השחר לרס"ג, cf. אוצר השירה, 581ª.)

4. ff. 7ª-9ᵇ, prayers, beg. יהי רצון... שתהא, at end: זה כתיבת מרדכי בן מכיר מה ירושלם.

5. ff. 10-19ª, homiletical discourses on repentance: (1) שלשה כתות נשמות שלא עשו תשובה; (2) אורבעה הם מקלקלי אוכל; (3) ואלה התקנות שכתב ר' יצחק אשכנזי ז"ל במוסרים תמורות. at end: זה כתיבת בן עבד אלרחים.

6. ff. 19ª-21ª, פיוטים: (1) בנה ביתך במהרה, at head: פזמון לר' בכשו חזק; (2) מלכות בר ואחי נמלכות אשרק, at head: פזמון להרשב"י ז"ל לקבלת שבת. This poem is arranged according to the שלשה עשר סגולות in opposite order.

7. ff. 21-26, מכתבים, containing: (1) דרש לשמור האדמה; (2) דרש לחמה ולחמות.

End missing.

26 l. Oriental rab. char. 11 x 7.5 cm.

(הלכה)

√ (591)

X893-J756, No. 15

(Fr. 77)

הלכות שחיטה. Halakhic commentary on Mishneh Torah, Hilkhot Shehitah, by שמואל נר"ו.

The heading reads: הלכות שחיטה למהר"ר שמואל נר"ו ע"ד הקושיא והתירוץ ובלשון הגמרא כדי לחדד התלמידים וללמדם אופן עשיית הקושיות וסגנון התרתם תורה היא וללמוד אני צריכים ואין זכות כהמזכה ולא שכר כהמלמד ואין פיקח כפיקח העורים ולא חכם כחכמים הישנים.

Incomplete. Containing chapters 1-5 and three lines of ch. six.

Owner: פקידא(?) בן אברהם.

24 l. 15.5 x 10.5 cm.

For the name of the author see Fr. No. 341

(הלכה)

(592)

X893.15 – M88
(Fr. 76)

חרוז יד. Versification of the Mishneh Tōrah with an extensive commentary and annotations by Shelomo ben Shemū'ēl ibn Mubḥar.

Beg. שלמה זה ספר חרוז יד והוא הוד החזקה אשר עשה רבינו משה בן הרב הגדול רבינו מיימון ז"ל וחברתי אני שלמה בן לא"א כמהר"ר שמואל ן' מובחר ז"ל במהות השיר.

The first three books מדע, אהבה, זמנים (ff. 3-131), agree with the printed ed. of Firkovitch, Odessa, 1866, with the exception of: (1) Introduction to ספר המדע, beg. שישו ושמחו השרים שרים נצחו ברנה, הלכות יסודי תורה
הדברים האלה תקנו בשיר נגונים וצאו מליצים בתדברים thus with annotations; (2) at the end of הלכות תשובה, the poem beg. שלמה בנשא ידי אל גבור קדוש מדרש הקהל בגדול לבנות היתה עלי ידי השיר ואומר. האם לבנות בית אל מצוה (ed. Firkovitch, p. 86), is not found in the MS.; (3) at the end of הלכות שכירות (ff. 103b-104), a poem beg. שלמו אמוני בני המליצים זכו חכמה וגו' להר העבדים (acr. שלמה בן מובחר), and a reading: אני הזעיר שלמה ן' מובחר גבר חברתי בראשונה הלכות שכירות בשיר. ואחר כך שאול שאלתי נכוחים ובואורים מהמשנה ומהתלמוד ומן הפוסקים בחלק מאוד העשיר. יגעתי ומצאתי אין

לי ברוך ה' ואדשיר. וכן התמו חסדי ה' לעולם אשיר. אשר זיכני להעמיד בדברי רבינו הגדול הרמב"ם ז"ל על ידי שיר. ברוך ה' כי שמע קול תחנוני איש כמוני הוצא דשיר ; and (4) introduction to הלכות שאלה ופקדון differs slightly from the one in the pr. ed.

ff. 132-243 הלכות מכירה, קנין.

ff. 132b-134b, introduction, beg. שלמה. ומה שנתתי אל לבי לדרוש ולתור בראשונה בספר קנין ובספר משפטים ושפטים שהם בדיני ממונות ולהעלותם על ספר בתחלה עשיתי זאת להועיל ולהחכים את עצמי ואת הלומדים אשר כגילי ; followed by: הקדמות ספר חיזק יד אשר לשלמה לספר קנין והוא ספר השנים עשר מהי"ד התחזקה ... חברתיו בגדר השיר. אני העני טרוד השכל נבוך ברעיונים עני ואני חסר בי נחר. שלמה בן לא"א איש חכם מאד מזקני ישראל בחיר ה' הה"ר שמואל בן מבחר ז"ל ; followed by the poems: אהלל צור צורים אלהי העברים אשר יצר ועזרם וברא ; ראו חקים ומשפטים ישרים אשר בנים זקנים הם דבורים המאורים and מנגש התורה מעלים מסתכה ומה חלה מעל זקנים ולאחור. End of the introduction: ויחל שלמה לבנות בתי השיר לספר הקנין לעבודת האלהים בראש חדש סיון משנת הש"צה ה' ברחמיו יזכני להתחיל ולהשלים אכי"ר.

First Mishnah:

כל מין מקח אינו נקנה   עם אמר וברוך דברים

בלי אם בעידי העדים   על הקנים על המוכרים

כיצד הוא טיב הדין הזה   יתבאר לך בה בדבורים
כי אם אמר אז המוכר   בית הזה לך למכורים
אי זין זה או צד זה   גם פסקו אז את המכורים
גם נתרצה הלוקח   אמר קניתי הדברים
גם אמר לעדים תהיו   עלי עדים לדבורים
שלקח זה שמכר זה   הם כחרסים הנשברים
וכאילו עולם לא היו   ביניהם אלו הדברים
כן דין המקבל מתנה   גם דין המקדיש אשכרי׳ .

Last Mishnah:

המוכר נותן ואם שגגת   אבל כי אם טוב של זה בזה׳
אבל אל פי שמבין אותי   מעשיו קיימים ושרירים
כן איש שקנה מידי   ואם השגת וזכר אורים
הקנין קיים אבל נתנים   אחר השגת הדברים

ת״ם

יום י׳ פורים של שנת השכ״ו תמו הלכות מכירה :. ברוך שעשה
לי נסים בשושן הבירה :.

Last Page: אבא בגבורות ה׳ אלהים ועד הנה אגיד נפלאותיו:
כי למדני מנעורי והראני צרות רבות ורעות ומתהומות הארץ
השיבני והעלני ועד זקנה ושיבה אל עזבני עד אשר הגדתי
זכור חקיו ומשפטיו לדור לכל יבא גבורות מצותיו ותורותיו.

ואודה ה׳ אלהי בכל לבבי כי חסדו הגדול עלי להללו בשיר ולקדמו בתודה.
ויתן בפי שיר חדש תהלה לאלהי שכנסתי לשאר ההלכות האלה בשלום
ויצאתי בשלום והשלמתי אותם ולמ״ד צדק למשפט השו״ע וה׳ אלהים אמת·
ינחני בדרך אמת·

ודברתי בחזון השיר וכה אמרתי...

ואקרא אל שמו השיר מזל ואומר :.

ידי״י מעלה אמונה לאמונים — לחכמי לב עלי תורה אמונים
ולפניהם שלחו אל למחיה — להודיע אמתת איך לבנים
להודיע לחקי האלהים — ותורותיו וסדרי הזמנים
לכל יטעו ויטו האשורים — אבל יהיו בטוב הדין מתונים
ולשפוט משפטי צדק בבין איש — ובין אחיו ובין גרים מדונים
לכל עוות אנוש איש בריבו — והדר את פני איש רב פנינים
ולדין דין אנוש מלוה ולוה — ודין נותנים ודין מוכרים וקונים
ודין זוכים והלכות השלוחין — ושותפין והלכות השכנים
ודין טוען וגם נטען והלכות — עבדים ענוים הטחונים
ודין שוכר והלכות השאלה — ופקדון בזד אושים הגוננים
ומצות האמורות איז בסיני — והחקים ומשפטים ודינים
ביד״ו החזקה היא כבכם — במחבר התבונה למבוננים
בספרי התעודה בם ספורים — באוצרי היודעה הם ספונים
לצאת עושם ובואו לחמו נא — בלחמו הנערים עם זקנים
ותשכילו יסוד מדע והשכל — ואז תהיו לצדקות אל מתנים
והולכו במישור לעולם — ואז תהיו אדונים לאדונים
ככינוי המורא הנעלים — תרני איז לבבות המבינים

ויתמשכו נסיגים והדוכים ואל ביערים אנקרוסן ומינים

לצאת הקבצו למדי אמרו גברים הגברים תחכמונים

ומודו תבורכו הכי כי ידו״ משה אמונה לאמונים

נשלם ::

אנוש כש ונקלה והלך יגולה איני המגלה וסודי התורה

להקנות הקנין איבאר בענין בשקל במנין בשירה וזמרה

אלהים יזכה ונשגב ונדכה להשלים חוקי אלהים בשירה

תושלב״ע ::

Dates of writing: f. 5a, began יום א׳ ר״ח חשון שנת תחלת

f. 46b, finished ספר המדע, יום ב׳ ח׳ למרחשון; וזאת ה׳

f. 131, finished ספר המשפטים, יום ה׳ בשנת השצ״ב

f. 243, finished ספר הקנין, כ״ג (?) למספר שנת השצ״ב

יום ו׳ ניסן של שנת השצ״ו (= 1636).

243 f. Square char. 37½ x 25½ cm.

Owner(?): הצעיר יצחק אקשאטו.

On the fly-leaf (f. 1) is a note on נזירות written in Baghdad cursive char.

(הלכה)

(597)

x893.15-M286
(Fr. 284)

פירוש על משנה תורה. Commentary on Mishneh Torah of Maimonides.

Contents: ספר המדע (הל' יסודי התורה, דעות, תלמוד תורה, עבודה זרה וחוקת הגוים, תשובה), ספר אהבה (הל' קריאת שמע, תפלה וברכת כהנים, תפלין, ציצית, ברכות, מילה), ספר זמנים (הל' שבת to the middle of ch. 3), and ספר קדושה (הל' איסורי ביאה, from the middle of ch. 11 to the middle of ch. 21).

Beg. end of ch. 6, הל' יסודי תורה: היה השם חקיק ... הפרש בינהן

פי' פליגי בגמ' ואמרי אם והיה השם חקיק עליו קוצץ את מקום השם
וגונזו ואם היה חקיק בסלולא יחתוך ומותר ואין הלכה אלא הלכה
כך היא בין שהיה השם חקיק בין שהיה כתוב אין הפרש בינהן
ושניהן צריך שיחתוך מקום השם וגונזו בן אמת ומפני זה אמ' הרב
מורה צדק ז"ל אפי' היה השם חקיק. נזדמנה לו טבילה של מצוה פי'
אמרו חכמים טבילה בזמנה מצוה בד"א באותו הזמן שהיה דין זב
וזבה ויולדת ונדה אבל בזמן הזה אין טבילה של מצוה אלא באשה
בלבד. ואם לא מצא גמי מסבב אחרוי פי' מסבב אחרי הגמי עד
שימצא. ואם ישאל השואל שאם כתב השם בבשרו ונזדמנה לו
טבילה של מצוה ובדק עליו גמי וטבל ודאי מחק השם. תשובה אמ'
הנצל כל דבר שגורם מוקף בגין שאמרו חכמ' בהל' שבת בפ' י"ב בעניין

דליקה כיבוי מותר רק אחצל שגורם מחיקה חותם. הסותר אבן אחת
וכו' בספר עבודה בה' הסותר אבן מן העזרה או מן ההיכל אין להן
פדיון אלא... כתבי הקודש וכו' תורה נביאים וכתובים ופירושיהן וכו'
חבור ורשבל ולקח ולמדני ומוצא בהן. וביאוריהן וכו' ספר מכלל
וספר ערוך ואגרון. אסור לשרוף אותן או לאבדן מיד וכו' ובלבד שהיה
הכונה אשורי ובלשון הקדש מניחין במקום התורה והן מתאבדין מאליהן
ודוק קדושה לשמש באמצע end. כמו שכתוב בספר צמניות
הלולה וכו' עד שישבח מאותה אשה שראה בחלום ואם כשיראה אשה
בבקר ישתבח בעולת אישתו או עותי. והוא רואה וכו' רואה כבעולת
הוא לו תבונה וע' שיק כו.

The Author quotes: משה רבה, יונה ן' גנאח, האי גאון,
שרירא גאון, ס' מכלול, ס' אגרון, גאלינוס, דמרם בן שונא(?) (f. 64b),
נחמן, ס' אגמתי(?) (f. 39. etc.), ר' זכריה אגמתי, ס' חלומות (f. 70), ס' הערוך,
ס' המליצה (by Solomon ben Samuel of Gurgang? See Bacher, Ein hebräisch-persisches Wörterbuch aus dem Vierzehnten Jahrhundert)

Several lexicographical explanations are given in Persian.

85 l. Persian rabb. char.

(הלכה)

(599)

x893.15 - M285
(Fr. 212)

משנה תורה. The Halakhic Code of Moses ben Maimon.
Fragment of הל' אישות.
Ff. 1-2, ch. 22:33 - 23:12, ff. 3-7, ch. 23:18 - 25:9.
Badly preserved.
Yemenite square char. 15th cent. 24 x 17 cm.

(הלכה)

(600)

X893. Z8, vol.2, no.11
(Fr. 556)

[היתר עגונה] Decision concerning an 'Agunah by an Oriental rabbi.

Beginning missing.

Beg. עוד יש ראיה ... הריב"ל ז"ל. The author quotes for the most part seventeenth century writers, e.g., f. 3b, מהר"י פינטו ז"ל; f. 4a, הרב בצלאל ז"ל; f. 5a, וראיתי בתשו' פני משה (by Moses Benveniste); f. 5b, וראיתי בתשו' מהר"ם גאלנטי ז"ל; 6a, אך ראיתי בתשו' הרא"ם (Elijah Mizrahi); 6b, ומהריב"ל כתב; 7b, וכן מצא הרשד"ם; 12a, מהר"ם אלשי"ך; f. 11b, ובזה כתב מהר"ל ן' חביב ז"ל; f. 14b, מהר"י אדרבי; f. 21a, ומהר"ם אלשקר. On f. 11a, the author writes: כי אחר שנתפשט בעולם קונטריס עיגונא למהרח"ש (by Hayyim Shabbetai) ותשובותיו בעיגונא הם המאורות לארץ ולדרים ושם דבריו הם מרגליות.

21 l. Oriental cursive char. 21x15 cm.

V (הלכה)

(601)

X893-T57
Fr. 21

הלכות ושו"ת. Decisions and Responsa by Moses Toledano with many Annotations by Joseph, one by Hayyim and one by Moses ben Jacob Toledano, arranged in order according to the Four Turim.

Ff. 1-5, ליקוטים.

Ff. 6-11, דינים השייכים לא"ח לאדוני מסיני החכם השלם והותיק הרב"ם החסיד העניו כמוהר"ר משה טולידאנו זצוקלה"ה נקט"ו ונחט"ו ושקדה שמשו בצהרים ליל שבת קדש י"ד טבת ארמלתני שנת טו"ב ושו"ר ת"ק (= 1763).

Ff. 12-26, דינים השייכים לי"ד למורי מסיני החכם השלם הותיק הדיין המצויין החסיד העניו כמוהר"ר משה טולידאנו זצוקלה"ה מכותבי תלמוד לנו ... העתקתי אותו מכתיבת הרב הנז' אני הצעיר נכדו זקינו ע"ה טולידאנו ה' יסייעני להעתיק כל ספריו למשה"ו fol. Containing: הל' טרפות, הל' תערובת איסור, הל' יין נסך, הל' בשר בחלב, הל' ע"ז, הל' נדרים ושבועות, הל' ס"ת, הל' נדה, הל' מי נקיא קרוב, הל' נדרים ושבועות.

Ff. 27-53, דינים השייכים לא"ה להרב כמוהר"ר משה טולידאנו זצ"ל. Containing: הל' כתובות, הל' אישות, הל' קידושין, הל' גיטין, הל' יבום, הל' אונס ומפתה.

Ff. 59-199, [חשן המשפט]. Containing: הל' עדות, הל' מלוה ולוה, הל' עיסקא, הל' שבועה, הל' גביית מלוה, הל' גביית חוב מהיתומות, הל' הרשאה, הל' הגוזל חיוב של חברו, הל' מעמד שלשתן, הל' ערב, הל' חזקת מטלטלים, הל' נזקי שכנים, הל' שותפים בקרקע, דיני תקנות.

הל' משכנות, דיני מסים, הל' שותפים, דיני מצרנות, הל' מקח וממכר, דיני אסמכתא, דין מי שמכר באונס, דיני אונאה ומקח טעות, דיני מכירת קטן, דיני מתנה ומתנת ש"מ, הל' נחלות, הל' אפוטרופס, הל' שומר שכר, הל' אומנים, הל' שכירות קרקע, הל' אבידה, הל' שכירות פועלים. הל' גזילה וגניבה, הל' נזקי ממון, הל' חובל בחבירו ודין מוסר ומלשין, דין גביית מלוה ומוכר סחורה אינו מכירו, דין חוב מצות מעקה.

ff. 201-222, Index (incomplete).

Number of ll. missing.

222 l. North-African cursive char. 18th cent. 15x10 cm.

(הלכה)

(603)

√

X893-Sh33
(Fr. 588)

זכרון דברים. Discourses on various passages of the Shulhan 'Arukh by a pupil of נסים צבאי.

On p. 27 the author writes: בס״ט ובשמת ברכה והצלחה אתחיל לכתוב בס״ד שנים שלשה גרגרים אשר מצאה ידי יד כהה לזכרון דברים לאנשים אשר כגילי דינים השייכים לטור ,וכה דעה. On p. 147a the author writes: מצאתי: עיין בס׳ נאות נוה למורי הרב זלה״ה (נסים צבאי).

The author shows considerable erudition in both the older and more recent rabbinical literature.

150 l. (70 blank). Oriental cursive char. 18-19 cent. 20½ x 14½ cm.

(הלכה)

(604)

✓

X893-Se 233

(Fr. 535)

[סדר] החליצה בקצרה דרך ישרה. Rules of the Dissolution of the Levirate. Fragment.

Beg. אזנתי וחקרתי ותקנתי ואמן ערכתי והדיק סקלתי.[1]

2 l. North-African cursive char. 17.5 x 11.5 cm.

---

1) Text not found in נחלת שבעה.

(הלכה)

(605)

X893-P67
(Fr. 294)

[פסקי דינים] Decisions and Responsa on Shulḥan ʿArukh, Yoreh Deʿah arranged in alphabetical order.

The MS. mentions Salonica (וכך מנהג בשאלוניקי, ff. 24 and 26[b]), and quotes several responsa two of which are signed "כתבתי וחתמתי שמי הצעיר רפאל אבואלעפייה".

75 l. Oriental cursive char. 18 x 11½ cm.

(הלכה)

(606)

X893 - M6854

(Fr. 56)

קיבץ. Miscellany.

1. Ff. 1-14, הל' שחיטה והל' טריפות, beg. שבעים שחיטות. וקצת הרמב"ם ז"ל הלכות שחיטה ובודקין ח' איות וכו' משנה"ם הבד"ם. Several l. wanting in the middle.

2. Ff. 14b-49, Commentary on the Mishnēh Tōrāh by Maimonides הל' שבת, ch. 1 to the middle of ch. 26 by שמואל נר"ו[1]. Beg. הלכות שבת לכמהר"ר שמואל נר"ו. ר"ה קושיא ותירוץ ובלשון הגמרא כדי לחדד התלמידים וללמדם איך דרות הקושיות וסוגיין התרתם תורה היא וללמוד אני צריכים ואין צריך כהמשנה ולא שכר בהתלמוד ואין נקח כפיקח הדורות ולו חכם במחברים הישנים.

3. Ff. 50-55, fragment of הל' טריפות, ch. 9-13, with an additional note.

55 l. Modern Persian cursive char. 15 X 11 cm.

1) See Fr. Nos. 56 and 341   שמואל באזני?

V (הלכה)

(607)

X893-M2894
(Fr. 540)

ספר מצות הגדול. Fragment of ס' מצות הגדול by Moses of Coucy.

Beg. הל' מלכים ומלחמות, par. 120, אותו בשמן המשחה; end. par. 123. ואומר ואשמיעך.

1 l. mutilated. Franco-German rab. char. 35 x 15 cm. Vellum.

(הלכה)

(608)

X893.15 - M287
(Fr. 214)

משנה תורה. The Halakhic Code of Moses ben Maimon.

Fragment of הלכות שחיטה with an Arabic tr. following each paragraph.

Ff. 1-41, ch. 2:1-10:12, ff. 42-50, ch. 11:3-13:17, f. 51, ch. 14:12 to the end.

Hebrew text fully vocalized.

51 l. Oriental semi-square char. 12th cent. 20x14 cm.

Genizah.

(הלכה)

(609)

X893 - M2812

(Fr. 211)

משנה תורה. The Halakhic Code of Moses ben Maimon.

Fragment of ס' קדושה.

Beg. ff. 1-28, הל' איסורי ביאה, 10:21 to the end; ff. 28-70, הל' מאכלות אסורות, 1:1 - 15:6. Number of leaves missing in הל' מאכלות אסורות.

The text differs slightly from ed. חורב.

70 l. Syriac rabb. characters. 14th cent.? 20 x 14.5 cm.

(הלכה)

(610)

X893 - M2813
(Fr. 215)

משנה תורה. The Halakhic Code of Moses ben Maimon.

1. Fragment of ס' טהרה.

ff. 1-6. הל' טומאת המת, ch. 5:12 - 11:3; ff. 7-10, הל' שאר אבות הטומאות, ch. 17:7 to the end; ff. 10b - 31. הל' טומאת הכלים; ff. 31-65, הל' כלים; ff. 65-78. הל' מקוות, ch. 1:1 - 11:7.

2. ff. 79-86. fragment of הלכות שחיטה by an unknown author[1] with marginal notes.

86 l. Persian semi-square char. 16th cent. 25 X 17½ cm.

1) He cites רמב"ם (f. 79)
רבי' זרחיה (80a)
רבינו שמואל (81a)
רבי' גאון ז"ל (האי גאון) (82a)
ספר פרנס (83)
ר' אבג ז"ל (83b)

(הלכה)

(611)

1893 - M2814
(Fr. 207)

משנה תורה. The Halachic Code of Moses ben Maimon.

Fragment of ס' הזמנים.

ff. 1-6, ch. 18:22–20:2, f. 7, ch. 22:25–26:2, ff. 8–11, ch. 27:11–30:4 of הל' שבת; ff. 12-62, הל' יום טוב, ch. 4:11 to הל' קדוש החדש ch. 16:2; f. 63. הל' תעניות, ch. 1:4-7.

63 l. Syriac rabb. char. 15th cent. 26½ x 18 cm.

(הלכה)

(612)

X893 - M2815

(Fr. 213)

משנה תורה. The Halakhic Code of Moses ben Maimon.

Fragment of ס' קדושה.

F. 1b, ch. 1:1-5, ff. 2-19, ch. 2:1 to the end of ה' מאכלות אסורות; ff. 19-23, ה' שחיטה, ch. 1:1- 6:5.

Note on f. 1a regarding the reading of the Torah mentions הרב מרדכי, author of ס' לבוש מלכות. This is followed by a poem beg. ברכי נפשי את יי', ברכי אצולה מהוה הקדש את שם אדיר נעדר בקדש.

23 l. Yemenite rabb. char. 17th cent. 29 x 20 cm.

(הלכה)

(613)

X893-M2816

(Fr. 206)

משנה תורה. The Halakhic Code of Moses ben Maimon.

Fragment of ס' הזמנים.

F. 1, הל' קדוש החדש, ch. 11:13-12:1; f. 2, ch. 15:3-15:6, f. 3, ch. 17:10, ff. 4-6, ch. 18:7 to the end; ff. 6-27, הל' שביתת יום טוב; ff. 27-43, הל' חמץ ומצה, with נוסח ההגדה; ff. 43-64, הל' שופר, סוכה, ולולב; ff. 64-65, הל' שקלים, ch. 1:1-2:5, ff. 66-67, ch. 3:10 to the end.

67 l. Syriac rabb. char. 13[illegible] 17x13 cm.

(הלכה)

(614)

X893 - M2817

(Fr. 205)

משנה תורה. The Halakhic Code of Moses ben Maimon.

Fragment of ס' המדע and ס' אהבה.

Ff. 1-60 ס' המדע, הל' דעות, 4:9 to the end; ff. 61-158 ס' אהבה from the beg. to הל' סדר תפלה, ch. 8.

The colophon at the end of ס' המדע gives the date כ"ה טבת אתתסד לשטרות (=1553).

158 l. Square and semi-square Syr. char. by two different hands. 21 X 15 cm.

(הלכה)

V (615)

X893 - M 2818
(Fr. 210)

משנה תורה. The Halakhic Code of Moses ben Maimon. Fragment of ס' זרעים, ה' מעשרות.

F. 1, ch. 2:24 – 3:6, f. 2, ch. 5:15 – 6:9. On f. 1a, 2:26 is interrupted by a wholly extraneous passage from 3:11 - 21.

2 l. with 3 col. of 36 l. to each. Square Spanish char. 14th cent. Vellum. 27½ x 24 cm.

(הלכה)

(616)

X893 – M2819

(Fr. 208)

משנה תורה. The Halakhic Code of Moses ben Maimon.

Fragments of הל' קדוש החדש and הל' תעניות.

f. 1a, the last few paragraphs of הל' קדוש החדש, illegible;

f. 1b, הל' תעניות, ch. 1:1 – 1:8.

1 l. German rabb. char. Vellum. 30 x 20½ cm.

(הלכה)

✓ (617)

X893-M282
(Fr. 209)

משנה תורה. The Halakhic Code of Moses ben Maimon.

Fragment of הל' אישות.

F. 1, ch. 7:22–9:7, f. 2, ch. 14:5–15:2.

2 l. with 3 col. of 36 l. to each. Spanish square char. 15th cent. Vellum. 27½ x 24 cm.

(הלכה)

(618)

X893.L625
(Fr. 74)

[ליקוטי הלכות.] A collection of short Halakhic notes on Shulḥan ʻArukh.

The author[1] quotes among others: דרכי נועם (by שלמה די אוליוירה), האר"י, נגיד ומצוה, חק יעקב (by יעקב רישר), חמדת ימים (by נתן העזתי), and on f.24 he writes מנהג ירושלים לעשות.

47 l. (first leaf and many others missing). Oriental cursive char. 18th cent. Original binding. 20.5 x 15.5 cm.

---

1) Frankel thinks the author is יצחק בן דוד, author of שו"ת דברי אמת, Constantinople, תק"ך.

(619)

X893 - K5197 (Fr. 107)

כתובה. Marriage contract between אברהם בן
כיינא בת חיים די לושבונה and ויקה די לושבונה
at Damascus, dated בשני בשבת שלשה ימים לירח אלול
שנת התקמ"ח לבריאת עולם (= 1788).

Marriage settlement: dowry 1750 גרוש.

Part of the contract reads: ואלו הם התנאים שהתנו
ביניהם החתן והכלה... ושלא ישא אשה אחרת עליה בחייה
אא"כ שתהיה עמו עשרה שנים בזוגים ולא ילדה בש"ק ח"ו...
ושלא ירד לים הגדול ולא ילך למדינה רחוקה עד ~~[illegible]~~ שמונת
זה גט ___ (זמן(?)) כשר ומזונותיה כפי ראות ב"ד... ושלא יגרשנה
שתמחול ותתן לו כתובתה.

Witnesses: שמואל ן' גאלנטי
שלמה פרחי

Lower part cut off.
Illuminated.
Vellum. 45 x 45.5 cm.

(620)

X893 - K51991 (Fr. 57)

כתובה. Marriage contract between אברהם
מאברוגינאטו ב/חיים שבתי מאברוגינאטו and אסתר בת
קרידו חי ורבקה at Corfu, dated ברקיזי בשבת
שמונה ויום שלשה אדר שנת התק"פ לבריאת עולם ושנת
אתשע"ב לחרבן בית המקדש (=1820).

Marriage settlement: dowry 7000 thalers (consisting of cash, jewelry, etc.) to which the bridegroom added 2333 thalers and 11 גרוש as תוספת כתובה.

The details of the agreement were recorded on a separate document ב"ע לבדו.

Witnesses: אליעזר בר' מלונג'ו
מיכאל כוהן

Confirmed by the secretary of the synagogue Sabatai de Mordo ~~[illegible]~~

X893-K51996 (Fr. 52)

כתובה. Marriage contract between אליעזר כהן בן גבריאל כהן and לונה בת אברהם בכ"ר חיים ובוליע at Corfu, dated באחד בשבת ארבעה עשר יום לחדש תשרי שנת התקמ"ג לבריאת עולם ושנת אתשט"ו לחרבן בית המקדש (= 1782).

Marriage settlement: dowry 1351 thalers (consisting of cash, jewelry, etc.) to which the bridegroom added 450 thalers and 2 ליר' as תוספת כתובה.

Confirmed by the secretary of the synagogue Elia Coen.

Witnesses: ניסים הכהן סה"ד ממינה
אברהם בכר קלימן פ"רו

(622)

X893. K51999 (Fr. 49 ן״ו)

כתובה. Marriage contract between אברהם גאון בן רפאל שמואל גאון and שרה בת הרופא המובהק יעקב קרידו at Corfu, dated בקורפו בשבת אחד עשר יום לחדש תמוז שנת התקי״ט לבריאת עולם ושנת אתרצ״א לחרבן בית המקדש (= 1758).

The dowry (consisting of cash, jewelry, etc.) was 600 (זהובים וינציאני, Venetian guilders) and the gifts of the bridegroom (תוספת) 300 ...... ; total marriage settlement 900 ...... All the details are recorded in a separate document written in Italian (not attached here).

Witnesses: חיים שבתי בכמה״ר יוסף הכהן
כזויגן בכ״ר יעקב די מורדו ...

dowry (including a quarter of the ~~[illegible] [illegible]~~ bride's late mother כתובה)

Vellum
Illuminated

x893 - K51994 (Fr. 51)

כתובה. Marriage Contract between יהודה אלהב and רבקה בת יהודה חיים אלהב at Corfu, dated בשני בשבת ארבעה עשר לחדש ניסן שנת התקל"ז לבריאת עולם ושנת אתשי"ט לחרבן בית המקדש (= 1777).

Marriage settlement: dowry 2000 [thalers] to which the bridegroom added 666 [thalers] and 4 ליר'.

The details of the agreement were recorded on a separate document.

Confirmed by the secretary of the Synagogue Elia Coen Ara.

Witnesses: | חיים שבתי בכמהר"ר יוסף הכהן

שמואל חולי מחונה סהי"ד

(624)

X893-K519991 (Fr. 41 יו׳)

A. כתובה. Marriage contract between [illegible] בן יהודה שלאמה דיג and שרה בת שמואל דכאזך at Venice, dated ביום ו׳ בשבת ארבעה עשר יום לחודש ניסן בשנת התל״ג לבריאת העולם (= 1673).

Marriage settlement: dowry 950 ducats (consisting of cash, jewelry, etc.), and 475 ducats given by the bridegroom as תוספת הכתובה, ~~making a total of 1425 ducats.~~

~~Witnesses~~

Confirmed by the signature of the bridegroom.

Witnesses: יצ״ק בכמ״ר משה הלוי

יוסף בכמוהר״ר אברהם ולאנסי

B. תנאים. The five clauses agree in essence with those given in the Corfu contract X893-K519996.

Confirmed by the signature of the bridegroom and by the above mentioned Witnesses.

Illuminated.

Vellum. 69 x 48 cm.

X893 – K 51992 (Fr. 48 [1])

כתובה. Marriage contract between יצחק חי קרידו
בן משה חי קרידו with אסתר בת הרופא המובהק יעקב קרידו
at Corfu, dated ברביעי בשבת שנים עשר יום לחדש ניסן שנת
התקי"א לבריאת עולם ושנת אתרפ"ג לחורבן בית המקדש
(= 1751).

Marriage settlement: piece in the middle of the contract where the total sum of the dowry was mentioned is torn out.

Witnesses: שבתי בכמהר"ר יוסף הכהן
הרופא אליעזר די מורדו

Illuminated.
Vellum. 82 x 57 cm.

X893-K5199991 (Fr. 44)

כתובה. Marriage Contract between אברהם קורוניאל בן ויקר קורוניאל and רחל בת שלמה אבוהב at Corfu, dated בששי בשבת אחד עשר יום לחדש ניסן שנת הת"ע לבריאת עולם ושנת אתרמ"ב לחורבן בית המקדש (= 1710)

Marriage settlement: dowry 926 thalers (consisting of cash, jewelry, etc.) to which the bridegroom added 308 thalers and 4 ליר. as תוספת כתובה.

Witnesses: שלמה שבתי מיניסי
מנחם שמואל וולאקי

The details of the settlement are given in Italian and affirmed by

(627)

X893 – K519992 (Fr. 54 p.)

A. כתובה. Marriage contract between דוד
מברוגונטו בן חיים שבתי מברוגונטו נ"ע and שבח מב"ת בת הגבן
הכבודה בשבת שמנה ימים at Corfu, dated יצחק קורידו נ"ע.
לחדש חשון שנת הת"ק לבריאת עולם ושנת אתשב"ב לחורבן
בית המקדש (= 1789).

Marriage settlement: dowry 1008 gold ducats enumerated in great detail (consisting of cash, jewelry, etc.) to which the bridegroom added 504 gold ducats as a תוספת כתובה, ~~making a total of 1512 gold ducats.~~

Witnesses: מרדכי בכהר"ר יעקב משולם אמינה:
מרדכי חיים בכה"ר דנחמולו אמינה

B. תנאים. The five clauses agree in essence with those given in K519996.

Confirmed by the signature of the bridegroom David ~~Mavro~~ Mavrogonato and by Sabatai di Elia DeMordo secretary of the Italian Synagogue at Corfu

Illuminated.

Vellum. 74 x 49 cm.

The bride was given into marriage by her mother אסתר & her brother יצחק חי

(628) √

X893 - K5199992 (Fr. 45 ני)

כתובה. Marriage contract between שבתי הכהן בן מנחם הכהן and ג'אמולא בת משה חי קורודו at Corfu, dated בשני בשבת שמונה ימים לחדש אלול שנת התפ"ב לבריאת עולם ולמנין אתרנ"ד לחרבן בית המקדש (= 1722).

Marriage settlement: dowry 2062 ~~טאלרי~~ Thalers (consisting of cash, jewelry, etc.) to which the bridegroom added 687 טאלרי (a 2 ½ ליטרי) as a תוספת כתובה, ~~making a total of 2749 טאלרי~~.

Witnesses: משה בלא"א כמהר"ר שלמה אשכנזי
מנחם וואנסי[?]
אברהם בכ"ר מתתיהו
אברהם מולו

Verified by the signatures of the bridegroom and by the above named witnesses.

Confirmed in Italian in 1779

Illuminated.

Vellum. 84 x 59 cm.

X893. K519993 (Fr. 58 ןי)

כתובה. Marriage contract between משה איגוליולי בן דוד איגוליולי and שרה בת יצחק חי קרידו at Corfu, dated בראשון בשבת שנים עשר יום לחדש אלול שנת התר"ה לבריאת עולם ושנת אתשע"ה לחרבן בית המקדש (= 1845).

The total marriage settlement [dowry] was 7722(!) talaros and 190(?) abols. All the details of the marriage settlement were written in two documents (not attached here) by the notary סקיוויוני קולורי.

Witnesses: יהודה ביבאס בלא"א הרב החסיד כמוהר"ר מלאכי

David J. M. Levi.

Illuminated

Vellum. 62 x 48 cm.

Dowry was including gifts from the family תוספת

מבת ויון

290 obols

תוספת

X893.K519993 (Fr. 47 /11)

A. כתובה. Marriage contract, with five special clauses (תנאים), between אברהם קנידי בן משה חי קנידי and מרים בת רפאל יצחק כהן ארא at Corfu, dated ביום בשבת ראשון לחדש אדר שנת התצ"ה לבריאת עולם ושנת א'תרס"ז לחרבן בית המקדש (= 1735).

The dowry (consisting of cash, jewelry, etc.) was 4757 talores and the gifts (תוספת כתובה) of the bridegroom consisted of 2378 1/2 talures; total marriage settlement was 7135 1/2 talures.

Witnesses: ׳׳׳׳׳׳׳׳׳

מנחם שמואל וולאנטי
שבתי די קאסטרו

B. תנאים. The five special clauses are the same as given in the כתובה of 1666 (X893.K519996).

Witnesses: מנחם שמואל וולאנטי
שבתי בלא"א אברהם די קאסטרו
חיים שבתי בכמוהר"ר יוסף הכהן

and verified by the bridegroom.

Illuminated

Vellum 81.5 x 57.5 cm.

(631)

X893. K51993 (Fr. 42 /ן)

כתובה. Marriage contract between משה גאון בן אברהם גאון and צביה בת משה חשש גאמיולא at Corfu, dated בשני בשבת ארבעה עשר לחדש אדר שנת התמ"ג לבריאת עולם ושנת אתרס"ו למנין הות קדשתי (= 1683).

The sum of the dowry, the ~~gifts of the bridegroom~~ תוספת הכתובה, and the תנאים are not given; there ~~probably~~ was a separate document, for the text reads:

היא הנדוניא המבוארת באור היטב בדקדוק ... הלא הם כתובים בשטר מיד השר אליסנדרו אינג'אדו וידר עשוי השטר שולהי חדש פיבראריו שנת אלף ושש מאות ושמונים ושלש למנינם ... והתנאים שהתנו ביניהם השני צדדים הנז' כולם והוו מובנים ונשמעים כפי תנאי קהלות קדושות של עיר פיראנה וע"א ...

Witnesses: מנשה חיים פאדווה
ושלמה בה"ר לוית השן
אברהם קופיו

Vellum. 66.5 x 45.5 cm.

X893 – K 51995 (Fr. 50 ין)

A. כתובה. Marriage contract between יצחק חי ג'אין בן מואיז ג'אין and ג'אמילה בת אברהם קריד"י at Corfu, dated ברביעי בשבת חמשה עשר יום לחדש מנחם שנת ההב"ב לבריאת עולם ושנת אתרצ"ב לחרבן בית המקדש (= 1762).

Marriage settlement: dowry 600 gold ducats (consisting of cash, jewelry, etc.), and 300 gold ducats given by the bridegroom as תוספת כתובה, making a total of 900 gold ducats.

B. תנאים. The five clauses are essentially the same as given in X893 – K 519996.

Witnesses: חיים שבתי בכמהר"ר יוסף הכהן זלה"ה
מיימון בכמ"ר אליהו מואנטי.

Illuminated
Vellum. 81x53 cm.

(633)

X893-K519994 (Fr. 56)

כתובה. Marriage contract between משה

וואנטי בן אליהו וואנטי and רחל בת רפאל משה גאון

at Corfu, dated בקורפו בשבת באחד לחדש חשון שנת

התקע"ז לבריאת עולם ושנת אתשמ"ט לחרבן בית המקדש (= 1816).

Marriage settlement: dowry 9500 thalers (consisting of cash, jewelry, etc.) to which the bridegroom added 3000 thalers as תוספת כתובה.

Witnesses: אליעזר ן' א"א שבתי די מורדו

יצחק חיים יהודה פינס

Confirmed by the signatures of the bridegroom ~~[illegible]~~ and secretary of the synagogue Sabatai d'Mordo

X893 - K 5199993 (Fr. 46 ין)

כתובה. Marriage contract between הדונא הטקי
רבקה בת הדונא המובהק יצחק קרידו בן משה חי קרידו and
דבקיאי בשבת at Corfu, dated הטקי יצחק אקיאב
חמשה עשר יום לחדש סיון שנת התצ"ף לבריאת עולם ושנת אתרס"ג
לחרבן בית המקדש (= 1730).

Marriage settlement: dowry 4075 טאלרי
(consisting of cash, jewelry, etc.), and 1858 (3 written above the 8) טאלרי & 2 ליני
given by the bridegroom as תוספת הכתובה
~~making a total of 5933 טאלרי.~~

Witnesses: מנחם שמואל וואנטו
משה בלא"א שלמה אשכנזי

Signature (of the officiating rabbi?) חיים שבתי במוה"ר יוסף
הכהן ז"ל

Confirmed by the signature of the bridegroom.

Illuminated.
Vellum. 79 x 59 cm.

(635)

X893.K519996 (Fr. 40 יין)

A. כתובה. Marriage contract, with five special clauses (תנאים), between יעקב קירידו בן אברהם קירידו and גאמולה בת משה חביב at Corfu, dated בששי בשבת שני ימים לחדש שבט שנת התכ"ו לבריאת עולם ושנת אתקצ"ח [למנין שאנו מונין כאן] לחרבן בית קדשינו (= 1666).

Marriage settlement: מהר – 200 silver זוזים;
dowry (consisting of cash, jewelry, silver-ware, etc.) – 1795 ducats; ~~bridegroom gifts~~ תוספת כתובה – 898 ducats, making a total of 2700 (?) ducats.

Witnesses: משה יעקב מונ(?) [מולרין?]
שמואל קאסטלאני
משה הכ"ץ דוד ...

Confirmed by the bridegroom (Jacob Querido

B. התנאים. The five ~~[illegible]~~ special clauses read as follows: תנאי א: שלא יוכל ושלא ירשה החתן הנ"ל ליקח לו אשה אחרת עליה בחייה של הכלה הנ"ל לא בתורת אשה ולא בתורת פילגש ואם יעבור וישאנה אז יהיה מחויב לפרוע לה סכי כתובתה ותוספתה בגט כשר באופן שיהיה מגורשת ממנו ומותרת לכל אדם. תנאי ב: שלא יוכל החתן הנ"ל להתיר לכלה הנ"ל שתמחול ותתן לו אפי' שוה פרוטה מכל סכי כתובתה ... תנאי ג: שלום ח"ו ובמ"ו ~~[illegible]~~ ויארע

הפרד מהכלה בחיי החתן ולא נשאר לו ממנה זרע של קיימא
שיהיה מחוייב החתן הנ"ז להחזיר ליורשי הכלה מחצית הנדוניא
שהכניסה לו שהם דוקטי תשע מאות הקצובה לערך ששה
לירי האחד אמנם אם נשאר לו ממנה זש"ק אז יירשנה
כדין תורתנו הקדושה שהבעל יורש את אשתו.
תנאי ד: שאם ח"ו ובע"ה יארע הפרד מהחתן הנ"ל בחיי הכלה הנז'
ולא נשאר לה ממנו זרע של קיימא שאז יתחייבו היורשים מהחתן
הנ"ל לתת לה סכי כתובתה לכלה הנז' וכל נדונייתה הנז' ואם
נשאר לה ממנו זרע של קיימא אז יהיה בבחירת הצד ההוא
אי באפוטרופוס בעדם לתת לכלה הנז' כל סכי כתובתה או לתלות
עמה כל נכסי עזבון אביהם שימצא תחת כל השמות.
תנאי ה: שאם ח"ו ובע"ה יחלה החתן הנ"ז חולי של סכנה על פי
הרופאים בקיאים ומומחים שיאמרו שהוא חולי של סכנה יהיה
מחוייב החתן הנ"ל לפוטרה בגט כשר כדי שלא תזקק ליבום
ולא לחליצה בפני אחיו... ~~לא יהיה מחוייב כל שיחלה ויאמרו הרופאים~~
~~שהוא חולי של סכנה~~

Witnesses: same as above ~~...~~

Illuminated
Vellum.

(637)

X893 - K519999 (Fr. 55 /ו׳)

כתובה. Marriage contract between יהודה פורטי בן אברהם פורטי with לאה בת משה גאון at Corfu, dated ברביעי... ארבעה ימים לחדש כסלו שנת ה׳תקנ״ה לבריאת עולם [ושנת] אתשב״ג לחרבן בית המקדש (= 1794).

Marriage settlement: dowry 1600 gold ducats (consisting of cash, jewelry, etc., enumerated in great detail.), to which the bridegroom added 533 gold ducats as תוספת הכתובה, ~~making a total of 2133 gold ducats~~.

Witnesses: אליהו ן׳ א״א מנחם הכהן
מנחם בכ״ר משה דזלזי באלזי(?)

Confirmed by Sabatai di Elia de Mordo Provisional Secretary of Sinagoga Italiana above (original) confirmation.

Illuminated.

Vellum. 42 x 28 cm.

(שטרות)

(638)

X893.19 - Sh 32
(Fr. 344)

שטרות. Collection of fragments of contracts, court decisions, wills, and private letters in Hebrew, Judeo-Arabic, and Ladino from Morocco dated in the years 1653-1767.

1. Dated ש' תי"ג לפ"ק (= 1653) and signed by שאול סירירו and משה ן יוסף.

2. Dated קאס וה"ל ש' חמשת אלפים וארבע מאות ... and signed by אברהם א"א יעיש אלגייני and מסעוד בין יום טוב בר הרוש.

3. Dated יום ז"ך לחדש טבת שנת חמשת אלפים וארבע מאות תשעה ושבעים... (= 1719) and signed by מאיר ב"כ יוסף ס"ט. Second signature illegible.

4. Dated שנת חמשת אלפים וארבע מאות ותשעים ליצירה (= 1730) and signed by ...דבע, יהודה ן הרוש, מאיר גבאי, מסעוד ן, מסעוד ... דבע, and יהודה הרוש.

5. Dated חמשת אלפים ארבע מאות וארבע ותשעים ליצירה (= 1734) and signed by מסעוד ומין בן ... .

6. Dated חמש ימים לחדש אדר שני שנת חמשת אלפים וארבע מאות ותשע ושמונים ליצירה (= 1729) and signed by יהודה, מסעוד... יוסף ן דוד זלה"ה ן הרוש, and מסעוד...; additional note gives the date חמשה עשר לחדש ני' שנת חמשת אלפים וארבע מאות [ותשעים] וחמשה (= 1735) and is signed by ...דבע and יעקב ן אותה.

7. Dated כסליו כ"ב ש' חמשת אלפים וארבע מאות ותשעים ותשע ליצירה (= 1739).

8. Dated ...וחמש מאות ושש ליצירה (= 1746). Signatures illegible.

9. Dated ... עשר יום לחדש חשון שנת חמשת אלפים וחמש מאות ושתים עשרה ליצירה (= 1752) and signed by מסעוד ; יום טוב הרוש ; and מסעוד מכלוף בן הרוש.

10. Containing the date חמשת אלפים וחמש מאות וחמש עשרה לבריאת... (= 1755).

11. Dated סיון בשנת חמשת אלפים וחמש מאות ותשע עשרה ליצירה (= 1759) and signed by זכרי... and משה מרדכי(?) בן אלבאז.

12. Dated חשון בשנת התקכ"א (= 1760) and signed by אהרן(?) זכרי and יעקב אסודרי סורורו(?).

13. Inquiry addressed to החכמים השלמים הדיינים המצויינים כמוהר"ר שאול ; דאנן ויו"א וכמוה"ר רפאל עובד ; צור וכמוה"ר אליהו הצרפתי ושב"ו וכמוה"ר מתתיה סירירו, dated ושנת עכרתם אותי להראשוני (=1767), and signed by מאיר גבאי ס"ט. Second signature illegible.

14. Addressed to ידיד נפשי הר' יהודה סמחון ; נ"י בכבר אעלול. Written in פאס(?) by יוסף ; זכרי.

15. Addressed to אברהם הכהן.

16. Addressed to סעוד אבי שושן.

17. Signed by אהרן(?) זכרי and שמה ; רמאן(?).

18. Mentions the names דונא בת ברוך אבנטבול and יוסף עטיה.

19. Signed צעיר שאול(?).

20. Addressed לסוחת מרבאקי.

21. Addressed to יוסף ; זכרי and signed by אמוצרב(?).

22. Signed by יום טוב מסעוד הרוש.

23. Addressed to יוסף ; שוכרי בן היקר משה ...

(640) (.19-Sh 32)

24. Addressed to .היקר דוד והיקר אהרן אחיו בני משה בוטבול

25. Signed by [מסעוד] מכלוף בן הרוש and הרב המובהק
.סבא דמשקטבו אלודרי איגולא(?)

26. Addressed to אברהם ומרדכי בן זבדי and signed by
.שמואל

27-29. Without dates and signatures.

29 l. Very badly preserved. Oriental cursive char. Various sizes.

(תקנות)

√ (641)

X893.19 - T23
(Fr. 460)

תקנות. Sumptuary Statutes of the Community of Larissa.

In the introduction the undersigned rabbis and leaders complain of the extravagance displayed by some members of the community while the needy are left without help. To counteract this deplorable state the community leaders decree that bridal, birth, and other festivals be conducted with restraint, and that a certain percentage from each business transaction be donated for the support of the poor.

Beg. אנחנו עוזרי צאן קדשים הבאים על החתום כאשר ראינו מה
התמוטטה הארץ מסיבת יוקר השערים ומיעוט משא ומתן וכל הנצרכים וההוצאות,

end. והיה זה בה לאורכו ורוחבו שנת כי בגלל הדבר הזה יברכך יקוק אלקיך
בכל מעשיך ובכל משלח ידיך ... זה וכתוב לחי' שלום ברכה טובה ושכור וזכור
יקים (= 1841)

The MS. contains five תקנות and is signed by eleven persons: משה הכהן, יוסף טבול?, מתתיה גרחי, שלמה הכהן, שלום חכים?, רפאל שלום בלה"ה שמואל הכהן, יוסף ..., חננאל בורלק?, ... אליעזר משכום?, אברהם ...

1 l. 32 x 21½ cm.

(מכתבים)

(642)

X893 - M586
(Fr. 175)

[שרידי מכתבים.] Fragments of Letters.

1. Letter in Ladino referring to the city of Philippolis, dated 5413 היום 6 תמוז (= 1653).

2. Letter in Hebrew referring to the city of Damascus and signed שלמה אשכנזי.

3. Letter in Hebrew referring to the city of Damascus and signed שאל.

4-5. Various accounts.

5 l. Oriental cursive char. Various sizes.

Genizah.

(מכתבים)

(643)

X893.19 – Sh3

(Fr. 606)

מכתבים. Badly preserved fragments of letters in Hebrew and Radino from Salonica.

1. Signed ..יהודה ואלורו היום יום ד' יא' לניסן.

2. Appeal for two orphans in Hebrew signed הצעיר שמואל די מדינה.

3. Addressed to אברהם אאוליון and signed דוד אאוליון.

4. Addressed to יצחק נאצארו, dated גה השל"ז ליצירה קושטא' (= 1577), and signed by אברהם לואן(?), שלמה ..., and שבתי ....

4 l. Oriental cursive char. Various sizes.

(מכתב)

(644)

X893.19 — Sa 1

(Fr. 172)

מכתב. Letter by Azariah Hayyim Sanguinetti to his father[2], dated מודינה יום צום אסתר שנת התקי"ט (= 1759).

1 l. 24 x 17½ cm.

(מכרעגים)

(645)

X893.19-M68
(Fr. 416)

קיבץ. Miscellany.

1. מכתבים.

איגרת ששלח מהרי"ט מלעון להרב מהר"ו בר דוד בקושי', 7.1a
וע"ה ש' תרי"ג ב"ק לח' כסלו וכמו כן עוד אחרת לשלאניק וע"ה ע"ו ח"ב
אשר קיבלו ב"ב. Concerning the appointment of rabbi
יוסף הכהן אלחסיד of Salonica as the local rabbi and
the revolt of the lower classes who forced the writer
to become the spiritual guide.

טיסקירי ששלח מהריט"ם נר"ו לחר"ו הכהן אלחסיד, 7.1a
ביום ט"ו לח' כסלו ש"ש תפו"ג על ענין הגבולה. Concerning the care
of the sick and the poor.

עוד אחר מהנ"ז לחר"ו הנ"ז ביום 18 לח' כסלו, 7.1b.

עוד איגרת ששלחו היחידים ל"ב כבני שלאניק, 7.1b-2a
למהריק"ו ולקושי' למהר"ו בר דוד ביום ב"ק ובנק לח' כסלו מש' תרו"ג
יוסף הכהן Another letter concerning שניהם בנוסח אחד.
... בא לכאן מעלת ח"כ יוסף הכהן אלחסיד נר"ו תושב : אלחסיד
שלאניק וע"ב ונתועד עם זקת אנשי עורנו וע"ב והם ד' אנשים נתאספו
יחד וקבלו עליהם לחר"ו הנ"ז נר"ו לרב מ"ז באלתי ועדות ושאלת ובלתי
ובתבנו היום ב"ק לח' כסלו, at the end: רצון אנשי עורנו וע"ה
מש' התרי"ג לפ"ק פה לארסו וע"ה.

נוסח של האגרת ששלחו יהודי העיר למהר"י בר , ff. 2b-3a

דוד נר"ו לקושׂ' יע"ה. Another letter about the same subject,

dated: ביום ה' לח' טבת מ"ש תרי"ג לפ"ק פה לארסו יע"ה.

נוסח איגרת ששלח ח"כ דוד הלוי קארסו נר"ו , f. 3a-b

דוד הלוי קאראסו ס"ט signed, משלאניק למכוי"ט נר"ו היום כ"ט לח' כסליו תרי"ג.

נוסח מי לה קארטה די סומאנדו הקושׂ' יע"ה, ff. 5b-6b

לח' יעקב אשכנזי וח' יעקב בורלא היום י"ג לח' טבת מש' תרי"ג לפ"ק פה לארסו יע"ה.

f. 7b, כבכין עדות, concerning one held in prison.

signed: היום י"ב לח' שבט מש' תרי"ג לפ"ק פה לארסו יע"ה לשרור וברור יקיים.

אגרת מהרב יעקב בר דוד ובי"ד של קושטא ליהודי , f. 8a

ינישר יע"ה , יום י"ב לח' שלום הברכה טובה לכנט את לחנה לפ"ק (=1853), concerning an alleged defrauding of money for the poor which had led to the arrest of a member of the community and the demand for a new trial and a change of venue to Constantinople or Salonica before rabbi א. קובו. Signed: פה קושטא יע"ה בח' שבט משנת באתה בוראתי ה' את פניהם בדוג רז וטלוים (=1853) רפאל שבתי ן יקר ס"ט, גושענקא מלכא יעקב בר דוד, והושע הלוי ס"ט.

אגרת שנשלחה בעיר אגרינין יע"ה ביום 8 לח', ff. 8b-9a

שבט ליהודי סגולה אשר בעיר תהלה אגרינין יע"ה אתה ה' תשמרם לדוד בוראת (=1853), concerning the relief fund for Palestine

which brought about a sharp and bitter conflict in the community. Signed: יום טוב מישן ס"ט.

7. 9b, יוד מהרו"ט לקושטא ויע"ה למהר"י בר דוד נר"ו, incomplete letter about the same subject.

7. 10a, מהר"י בר דוד למהר"ט ,ום ט"ו בשבט שלום ברכה טובה לגרם לו אודות לע"ק (=1853). About the same subject and signed: וחתמתי שמי בגושפנקא דמלכא בח' שבט משנת התרי"ג בקושטא ויע"ה בכוג דיג ושלום ויעקב ג"ד חכם באשי.

7f. 10b-11a, אגרת שלוח מהר"ט לקוש' למהר"י ב"ד נר"ו, Another letter by יום טוב מישן complaining about the leaders of his community who threatened him with dismissal. Signed: בויום כ"ו לח' שבט מש' תרי"ג לע"ק נה לאנסי ויע"ה בכוג דיג ושלום יום טוב מישן ס"ט.

7. 12a-b, נוסח איגרת בת מחלת שלחתי לעור הק' וכושלום ת"ו למוהר"י קובו נר"ו בוום טוב לח' אדר א' שנת דב התאנ"ב לע"ק מגרה לאנסי וד"ב (= 1853), pointing out the danger of the Palestine relief fund. Signed: ויעקב שלוש.

2. 7f. 13, 16, 19, 22, 29-33, 35-36, חשבונות and מקורי שמות.

3. 7f. 14, 17, 18, קאמגלאס די נרוס.

 (19.M68)

4. ff. 15, 23–25, 26–28, 34, לחשים, סגולות ורפואות, and אותיות.

5. ff. 20–21. נוסחי שטרות, containing: נוסח שטר עסקא, נוסח הטבה, נוסח שטר מכירת חלקה.

36 l. Greek cursive char. 19th cent. 20½ x 15 cm.

(מכתב)

(649)

X893.19-M583
(Fr. 167)

מכתב. Letter addressed to the Ḥakham Simon Samuel Dugah (דוגה) of ʿImādiya.

A copy of this letter was published by Mann, Text and Studies, I, 522. The text of our letter differs from Mann's.

Beg. with l. 11 our text reads: אחדשו שיסגיה לעד ושמע להוי

למעלת מרנין הצעיר שהייתי רוצה לבוא עם נחום אליהו ולא נסתייעא

מלתא אבל אם ירצה השם בזה השבוע או שבוע אחר עולה לעמדיא

והשם יזכיני לראות פניכם הנעימים והשם יודע עליתי לעמדיא הנגה

כבד בעיני ובשעה שאני שומע הכופר האכזרי שאין לו דת ודת הבל

רוצה לברוח דרך כמה שנים אבל מה אעשה מפני צער אחותי הבהילוני

חלומות ובכל לילה עושה עמי קטטה בחלום וכל יום הצעיר שרוי בתענית

ואין מניח לא יום ולא לילה בשביל הצער זה של חלומות הצעיר עולה לעמדיא

ואם באלף שנים לא הייתי דש בעיר עמדיא עולמות ומה נשאר לו

מירושת בית מנה לא בית או כלים או אבי ואמי עכשיו עיניהם מלפינא

לי עד הדרך אמתי אבוא ויבאו אותי אין שום עוזר ותומך אלא יתברך

שמו הוא ירחם עלי ויוציאני מצרה לרווחה וירחם עלי לעבודתו וליראתו ויגינא

לני גואל בגאא בונא ועד באתי בסוף היריעה נוטה כנצר שלום ע״כ

יצחק פירו ובני משה יצ״ו וע״כ מנוח נחום ובני דוד יצ״ו וע״כ שבתי

אליהו יצ״ו וע״כ יונה יצ״ו וע״כ נתן קינו ובני ש״ב וע״כ בנאהנם

(2)

(650) (19.M 583)

. ובני שלמה יצ"ו וז"כ הצנועה אסתר אחותי ש"ר וז"כ הילד יצחק יצ"ו ש"ר

The last names are not mentioned at the beginning as in Mann's text.

Verso of the letter contains a text in Judeo-Persian.

1 l. 29 lines. 16 x 11 cm.

(מכתבים)

(651)

X893.19-M582
(Fr. 424)

[במכתבים.] Correspondence to and from ויזקה שליע.

1. Letter written in Ladino by אברהם אשנין, addressed to ויזקו אליע at Salonica, and dated ה' לח' רחמים שנת ברו"ת עולם (= 1852).

2. Letter written in Hebrew by ויזקו אליע, addressed to אלוהי קאלמארו, and dated היום כ"ה לח' איג שנת 644 (=1884).

3. Letter written in Ladino by [illegible] of ריזו (Rizeh?), addressed to ויזקו אליע at Larissa, and dated 1888.[1]

---

1 24 כסלו? = 5649 14 [illegible]

(מכתבים)

(652)

x893.19 - M58
(Fr. 164)

מכתבים. Badly preserved fragments of letters, accounts, etc. in Ladino from Salonica.

No. 1 is dated יום ג' ט"ו אדר שנת השל"ד (= 1574). No. 2 is dated יום 19 מנחם השל"ח (= 1578). No. 3 is dated 14 די סיון השל"ד (= 1574). No. 8 is dated השל"ח (= 1578). No. 11 is written in French and mentions the date June 15 Salonica. No. 27 is addressed to שלמה אמריליו בשלוניקי. No. 37 is addressed to יצחק נדבן בשלוניקי. Some of the families and individuals mentioned or signed in the letters are: אבראבאניל; שמואל, יוסף ואברהם פרנסיש; ששון; אלמושנינו; גמבי; סלומון; קשטילייני; נאבארה; טלומאו שיראני; די ליאון; אמיאו; ארגמאני; כהן; קואינטיס; ששון; איגש; עטר; and יהודה סיראני.

40 l. Oriental cursive char. Various sizes

(מכתבים)

(653)

X893.19-H61
(Fr. 83 ///)

קובץ. Miscellany.

1. שטר. Deed concerning a house, dated פה ואנינא יע"א יום כ"ח כסלו הת"ר לפרט ליצירה (= 1849).

2. Unsigned letter addressed to the directors of the תלמוד תורה (of Janina) concerning the religious education of their pupils, dated ח"י לחדש אב התרמ"ג (= 1883).

3. Unsigned letter addressed to Baron Maurice de Hirsch asking for financial aid for the erection of a hospital at Janina, dated ואנינא יע"א לירח אדר שנת התרנ"ו (= 1896).

4. Letter by Abraham b. Moses Abraham, Hebrew teacher at the Ecoles de Janina, to Narcisse Leven, director of the Alliance Israélite Universelle, on the occasion of the latters seventy fifth birthday, dated א' תמוז התרס"ח ואנינא יע"א (= 1908).

4 l, cursive and square char.

(מכתבים)

(654)

x893.19-K71

(Fr. 168-171; 176-192; 602)

מכתבים. Collection of Letters written to and answered by Solomon Kluger.

1. Letter written by מאיר צבי ווטמאיר of סאמבור, dated ג' ראה, תרכ"ג.

2. Letter written by יצחק אהרן איטינגא of לבוב, dated ח' מרחשון, תרכ"ה.

3. Letter written by הלל ליכטענשטיין of סיקסא, dated ה' חשון, תרכ"ה.

4. Letter written by אברהם תאומים of זאלושטשיק, dated ג' בראשית, תרכ"ה.

5. Two letters written by פייבל הלוי of בוטשאטש concerning the manuscripts of אברהם דוד of בוטשאטש, dated כסלו, תרכ"ה.

6. Letter written by ישעיה נפתלי הערץ שנירא of דובנא concerning a case of חזקה and reply by Solomon Kluger.

7. Two letters written by יחיאל אורל טויבש of סאדיגורא, dated כ"ו אלול תרכ"ד.

8. Two letters written by יהושע נוסענבוים of דזיקוב, dated ג' תולדות, תרכ"ה.

9. Letter written by יוסף משה טייכער of פרעמישלא, dated ג' וירא, תרכ"ה.

10. Letter from the city of פודהייץ concerning שוחטים and signed by twenty persons, dated ג' ויגש, תרכ"ה.

11. Three letters signed by several persons of טעפליק in the name of חסידי בראצלאב, dated ג' עקב, תרכ"ה.

12. Six letters written by שמואל פנחס סטיללער, printer in Zolkiew, concerning the printing of Solomon Kluger's books, dated תרכ"ה.

13. Two letters written by יעקב הייליגן of סקולובקא, dated ג' ויצא, תרכ"ה.

14. Three letters by one שיינדל, the wife of ירחם פאלק, and one by her husband asking Solomon Kluger to intervene for the man who is ill and in fear of loosing his job, dated ב' ניסן, תרכ"ה.

15. Two letters written by שמואל יצחק שור of [illegible], dated ניסן, תרכ"ה.

16. Letter written by אברהם כהן of סיוון, dated כ"ד מנחם אב, תרכ"ה.

17. Letter written by יעקב שור of [illegible], dated ב' קרח, תרכ"ה.

18. Letter written by אברהם קאפל גאלדינגר of [illegible] concerning the "Reform Movement", dated יום א' ג' תבוא, תרכ"ה.

19. Three letters written by אברהם שמואל, and his brother חיים, sons of צבי יצחק of פלאסקירוב (Proskurov), dated ג' שמות, תרכ"ה.

20. Letter written by זאב וואלף נאהרביץ of ביטשאטש, dated תרכ"ה.

21. Letter written by דוב בער בן יצחק אייזיק קאמאסיק of [illegible], dated ט"ו מרחשון, תרכ"ו.

22. Letter by מנחם מענדל קריגער of קראקא, dated ה' אדר, ובשורה הנו ובוא לציון גואל (?).

23. Fragment of a letter written by יצחק אלחנן ספעקטאר, referring to Kluger's wish to serve as a rabbi in a large community.

(פסקים)

(656)

X893.19-K79
(Fr. 295)

[קיבוץ פסקים] Collection of Responsa and Judicial Decisions from Morocco, mostly from the cities Mequinez, Fez, Debdu, and Sefrou, dated from 1767 to 1861.

ff. 1, decision on guardianship, beg. ראובן שמת והשאיר ..., מאתי מונה אפוטרופוס על נכסיו, dated בשלהי תמוז יה״ל ש׳ משיח צדקיא לפ״ק (= 1803) and signed by ראובן סירירו, יצחק סירירו, and ידידיה מאנסאס.

ff. 2, decision on a litigation arising from עיסקא, beg. הדנין ראובן שהיה חייב לשמעון בתו׳ עיסקא, dated חשון ש׳ ראותי לפ״ק (= 1860) and signed by ידידיה מאנסאס. Additional note, dated פאס, same date and signed by ידידיה מאנסאס and מתתיה סירירו.

ff. 3, decision on a similar litigation, beg. ראובן שנתן סך מה לשמעון בעיסקא, written in פאס and signed by ידידיה מאנסאס.

ff. 4-5, decision concerning a loan, beg. הן אמת שזה ימים כתבנו בתשובת שאלה אחת לעיר דובדו בראובן שנתחייב לעגון בשלשת הניראין, dated ... פאס ש׳ וראתי (= 1861) and signed by ידידיה מאנסאס.

ff. 6-11, extensive correspondence concerning a case which originated from a sale by one מכלוף and a subsequent controversy between heirs. The first entry came from a פנקס dated 1818-19. Decisions were rendered (1) on ט"ו תמוז ש' מקנ"ת לפ"ק (= 1830) by רפאל אהרן מונסינייני and יוסף ן' יחיא הכהן סקלי; (2) on ג"ג לאב שנת תקצ"ב לפ"ק (1832) by רפאל אהרן מונסינייני and חיים אברהם הצרפתי; (3) on ב' יום לח' אב ש' תנחם סו"ה לפ"ק (= 1833) by עמנואל מאנסאנו; (4) on ד' לח' סיון ש' תקצ"ח לפ"ק (= 1838) by ן' סמחון and אהרן הכהן; (5) without date by דוד הכהן and שמואל אבן שם טוב הצרפתי. Copies of these decisions are here verified on ח' כסליו ש' תקצ"ט לפ"ק (= 1838) by שלמה ן' סמחון and (signature illegible). A question raised by שלמה ן' קרוש is answered: (1) by the חכמי ודייני רבאט, אברהם אביטבול and משה טולידאנו; (2) by the rabbi of סאלי, רפאל ביבאס זלה"ה dated וינחם ה' אל הרעה ש' אב"ן ישראל לפ"ק (= 1834); (3) by an unnamed rabbi, dated בזאת יבוא אהרן אל הקדש ש' תקצ"ח לפ"ק פאס נר (= 1838); (4) by יעקב סירירו, dated סיון ש' תקצ"ז לפ"ק (=1837); (5) by חיים אברהם הצרפתי of Fez, dated בח' אלול ש' תקצ"ה לפ"ק (= 1835); (6) by the rabbis of Sefrou יהושע וש"ו, יהודה אלבאז and עמאר אביטבול, dated בח' אייר ש' צדק"ת לפ"ק (= 1834); (7) final note and verification by שלמה ן' סמחון and (signature illegible), dated חשון ש' תקצ"ט לפ"ק (= 1838).

ff. 12-13, decision concerning a second marriage. The original statement was signed by the rabbis of Fez רפאל אהרן מונסונייגו, ויעקב סירירו and ויעקב אבן צור. The problem is discussed by יעקב בירדוגו and יהודה בירדוגו in the year 1840, then by חיים טולידאנו, יהודה אלבאז, עמאר אבוטבול and אברהם and verified by מרדכי צבחי and עמרם אלבאז ר' דוד עוזיאל.

ff. 14-16, on the despoilation of Jewish property by a powerful chieftain, beg. לימים שעברו קם למטה כשע השר הצורר בש"ס גזלן ובגאותו שחקים עשה נקמות ומוכין קשים ומרים לאחינו בני בריתנו שהיה להם ממון ודינר אותם ועשה ברצונו והגדיל השמות והקיצור להתעולל עלילות ברשע ושלל שלל ובזז ביזה ואין שם אדם יכול לעצור כנגדו כי היה אכזר ואיש גבור חיל לבו כלב אריה לא מרא ולא חת ואני מן המלכות לא היה לו נחד כל הצורך ... כי היה בטוח על משנתו ומקום תחנותו סמוך להרים ... ומכלל כשעי עמד על ורשו הנבון הר' יהודה בן חמו ... ותפסם ... ולבסוף שלל שללם ובזז ביזם מחוץ ועד שכמה אנשים מבני עמנו נתנקטו בעבור סיבת חטאם, end. שכוק נעז וגרמו לעצמם הפסד ועכ"ז המלך בחמלו מתנהג עמהם בקו היושר שהם מוכרים קרקעותיהם לזולת כאות נפשם בשטרה (?) ורבים ונכרים למלכות הקנס שבטל אותם ... The discussion revolves around the right of the Jews to own landed estates and the government administration of the respective problem. The decision is signed by ודידיה מאנסו.

7.17, decision concerning the seizure of part of an estate, originally signed by שמואל, חיים דוד סירירו, רפאל אהרן מונסונייגו and יהונתן סירירו, אברהם ן' צמנה and verified by רפאל הכהן and חיים אברהם הזרקתי.

7.18, decision concerning a litigation between partners dated נאם בתמוז ש' השע"ר לפ"ק (= 1815) and signed by יהודה ן' עטר and ... אברהם שמואל. Additional note signed by רפאל and ברוך טולידאנו.

7f. 19-20, decision in a tax matter, beg. להיות שבאו למחזק' איזה יחידים מתושבי עיר דובדו אלה שמותם ... להתעסק ולשאת ולתת כמנהגם וכבואם שלח אחריהם משרקים שר עירם זה שמו סידי לבאזיר ן' זאוי וגזר עליהם שיתנו לו סך חמש מאות מתקאל והנה טרחו ויגעו ונשתטחו ונתחננו לפניו אולי יפתה לבטל עליהם גזירה זאת ולא הועילו כיון שהיה אומר להם שאתם לעת כזאת כבר מחוייבים לגבות כסף גולגלתא, dated אב ש' לא תאח"ר לפ"ק (= 1849) and signed by יהודה מאנסאס and ראובן סירירו. Additional notes signed by (1) יהודה מאנסאס and ראובן סירירו; (2) יהודה מאנסאס; (3) ראובן סירירו and יוסף הלוי; (4) יצחק סירירו.

7. 21, decision concerning one Abraham ben Hamu who claimed exemption from all communal taxes on the ground that he was a scholar, beg.

מלתא דפשיטא היא וזיל קריב בה ותנ"ה בפוסקים מכל מיני מיסים בין קבועים באים בשבט ש' dated, ובין שאינה קבועים וחייבים בני העיר לפרוע בשילום תקצ"ב לפ"ק (= 1832) and signed by יהונתן סירירו and רנא"ל אהרן מונסינייני. Additional note reinforcing the same decision dated כסלו ש' התקצ"ה ליצירה (= 1835) and signed by יצחק(?) הכהן סקלי.

7.22, decision in a controversy about payment to be made in particular currency. The original decision is dated אייר ש' תטהר"ו לפ"ק (=1860) and signed by ~~[illegible]~~ ויהודה מונסינייני and מתתיה סירירו, and verified בחמשה עשר יום לח' חשון ש' ארות"י לפ"ק (= 1860) and signed by משה אלבאז and [illegible]. Additional note signed by מתתיה בירדוגו and אברהם עמאר.

7f. 23-24, decisions concerning partnership. The original decision was rendered on בעשרה ימים לכסלו, ש' בריתי" לפ"ק (= 1857) and signed by שלמה הכהן and דוד מרציאנו. The case was re-examined by ויהודה מונסינייני and מתתיה סירירו תמוז ש' אחרונ"ה לפ"ק (= 1859). Both decisions are verified בשלה עשר לח' חשון ש' אריתי" לפ"ק (= 1860) by משה אלבאז and [illegible]. A third decision was rendered in מקנאסה בשלהי חשון ש' א"ק (=1860) by מתתיה בירדוגו and אברהם עמאר.

ff. 25-26, decision on a homicide case, beg. והיות שהבחור יעקב בר יחייא בן חמו היה שכיר שנה אצל הר' יאודה בר יעקב בן סוסאן ... ; אצים ויהי בהיותם בשדה ויקם יאודה הנז' ויהרג יום ב' את הבחור יעקב הנז' ויטמנהו במקום שאין דין שולטת בו, dated בש"ק בע"א לח' כסליו ש' התקס"ב לפ"ק (= 1801) and signed by מסעוד שמעון ; דוד וחיון and משה בן אהרן בן חמו. Additional two notes signed in Fez by (1) דוד הכהן ; (2) שאול סירירו, יהודה ן עטר, and ~~(signature illegible)~~ רפאל אב....

7.27, decision on partnership, beg. נשאלתי בדינן חברות אנשים שבנו בה"ק א' בקרקע הגוים ואמר הר' שלמה ן חיים בן קרוש שהוא גם הוא מכלל הבונים ויש לו חלק בבה"ק הנז', dated בו"ה בתמוז ש' לחת זקנת אמה לפ"ק פה דבדו (= 1797) and signed by יוסף הכהן סקלי. Additional two notes signed by (1) ... הכהן ... ; (2) בנימן(?) כהן סקלי.

7.28, decision concerning a debt signed by דוד הכהן. (Date mentioned in the document כ"א לחשון ש' תגלסני לפ"ק = 1818.)

ff. 29-30, 36-37, decisions concerning an inheritance according to a will signed by דוד בולגאן and יצחק, יעקב כהן סקלי ; with an additional note signed by שאול ... and שלמה הכהן סקלי הכהן סקלי. The following decisions were rendered: (1) בחודש מנחם ש' ת"ר וחמש לפ"ק (= 1845) by

יעקב סירירו, יעקב ן' צור, ראובן סירירו, דוד ן' נמכא, רחמים חיים, and verified by שמואל ושמואל הצרפתי, ידידיה מונסונייגו and ן' חמו and סקלי, שלמה כהן, אהרן ; (2) בחודש טבת צר[פא] משנת כן דברת לפ"ק (= 1846) and signed by יהודה אלבאז, רפאל אביטבול and אלבאז רחם. Both the will and the two decisions are here given in their original and a copy of each.

7. 31, decision on a civil litigation, dated תמוז ש' אתרו"ת לפ"ק (= 1859) and signed by ידידיה מאנסו and countersigned by מתתיה סירירו.

7. 32, decision on a civil litigation over a claim to an estate signed by הורדוגו פלו.

7. 33, decision in a partnership matter signed by חיים הכהן.

7f. 34-35, decision on an inheritance based on a marriage contract concluded in תאזא on the 21st of Tebet 1804. The original decision was signed בשבט משנת כחב"ת לפ"ק (= 1850) and signed by ושמואל הצרפתי and יעקב סירירו. There are three additional notes: (1) dated אדר ש' כחב"ת לפ"ק (= 1850) and signed by יעקב סירירו and ראובן סירירו; (2) signed by ידידיה מאנסו; (3) dated בח' מרחשון ש' זא תירא לפ"ק (= 1850) and signed by ושמואל הצרפתי.

Fg. 36-37, see fg. 29.

Fg. 38-69, ספר עט סופר הנותן אמרי שפר [by Jacob Ibn Ṣur[1]] containing the following formularies with comments: שטר התראה, שטר הרשאה, שטר שותפות, משכונא, שטר עיסקא,
שטר מחילה, מחילת שבועה, שטר חלוקת הבן או הבת, מחילה לבת, מודעא בקיצור,
מתנת קרקע, שטר מתנה, שטר חוב, שטר מכירת קרקע, שטר חילוף קרקע בקרקע,
הרשאה, מכירת שטח, מסירה, תיקון חצר, משכונה, משכנתא, מחילה
שטר, שטר שכירות הבית, שטר מכירת חמור, מכירת חזקת החנות, שטר מכירה
דינא, שטר נכסי מלוג, סילוק, לתקן השטר, להעתיק שטר, שכירות באמה
שטר, נוסח שטר צואה, מנוי אפוטרופוס, הקנאה, טוהר לנדה, דבר מוצרא
דרבות כבות, שטר טרפה, מודעא על חזקת הקרקע, מודעא, שטר הריסקוטי, זנות
תיקון, שבועת אלמנה, מתנה, שטר חלוקת שטרות, שטר מחאה, הכרזה
חוב, הסכמת ב"ד, מורדת, שטרי מזונות ליתומים, דבוק שטרות, בתנאי כתובה
מתנת האב, הודאת שבועה, מכירה מהקהל, שמא לאלמנה, מזונות שנתחייבו הבנים לאם
נתינת כשות מהאשה, שבועה, מתנת טלטל לבנים קטנים, לבנים קטנים
נוסח הכתובה למנהגי, שטר שודוכין, אשה המוחלת כתובתה, לאוני להנשא
כתובת, כתובה דאורכסא, כתובת יבמה, תנאי הכתובה, המגרשים
מסירה, שודוכין, חידוש כתובה, כתובת חרש אלם, מחזיר גרושתו

---

1) Cf. 67 ז', ח"א, שם הגדולים; Toledano, נר המערב, p. 140 f.; Steinschneider, Katalog Berlin, No. 54; Abraham Ankawa, כרם חמר, 1871, introduction.

שכירות, שלא יחול שם הקדש בס"ת, מכירת קרקע מהקהל, כתב מהרי"ק, נוסח השבועה על השטרות, קיום השטר, שטר חוב, פרוזבול, אדם נוסח, נוסח השלמא, נוסח שאלות הגאונים, שטר שיש בו מתקנים, שיתוף חזק, נוסח שלמת הדיינין, נוסח שלמא אחר, ההורדה, נוסח כתובת יבמה, משכונת ב"ד על זמן הקרקע. A commentary, written by a second hand, contains the following notes: on f. 58b beg. נוהגין רבותינו במתא citing מוהר"ר ועלף; on f. 62a מוהר"ר ועלף and מהר"ש אברעי זלה"ה; and on f. 69b זה כחמשים שנה או יותר שנתייחדתי לכתוב כל שטרי כתובות והפס"ד הוא ארוך ביותר וקצרתי את קצורו כפי' מוהר"ר ועלף זלה"ה מה יקוה רחמי קוני יחזני סוט"א בבמוהר"ר זלמן זצוק"ל.

ff. 70-71, decision concerning a loan. The writer cites הרב הגדול מוהרי"ף ז"ל וכבר עלו דבריו אלו על מזבח הדפוס בספר זכות אבות.

ff. 72-74, responsum headed מי שקנה קרקע והניח מטלטלי' שבח ומכרם אח"ק הלוה, dated טיטואן יו"ה בז"א(!) לאדר ב' ש' והוה בו"ת ויזק"ב לפ"ק (= 1834) and signed וידאל וישראל נר"ו.

ff. 75-76, decision headed ת"ח שהיה מתפרנס, beg. הן היום מלאו חמשה עשר יום משנעדרו ותדוו, מש"ז ויש לו נער וזקן מבני קהלנו בשמעם שהר' חיים מאנסאנו מתפרנס

משפט גבור בה כמה מש' התקט"ו דר שנתינו צאת שבוא שנת התקכ"ג תבקו חכבה גדולה ויאמרו בה האיש למה יתברכנס ממעוננו והוא מהבאליים נאס ויצ"א התבש אדר שני מש' התקכ"ג לצירה, שיתכרכנסו אתכוים dated (= 1767) and signed by אליהו צרפתי. In a note, however, he reversed his decision.

7. 77, decision on an inheritance case, dated נאס באדר א' משנת התקס"ב ליצ' (= 1802) and signed אליהו הלוי לוצירה מהאלף השלי.

7. 78, decision concerning inheritance of minors, signed אליהו.

7. 79, a decision on a woman's right to the inheritance of a synagogue seat. The writer quotes the view of the rabbis of Meguinez and Fez רבנא בורדוגו, ברוך טולידאנו and שאול סירירו rendered on סיון תקנ"ו (= 1796) in this matter and in addition cites two decisions by אליהו צרפתי rendered on תמוז תקנ"ה (= 1795) and on סיון [תקנ"ו] (= 1796). In citing the first decision by אליהו הצרפתי he says: ועיין בס' הנסקים להרב הנז'. (This MS. is also known to Toledano, נר המערב, p. 85.)

7. 80, decision on an inheritance of a private synagogue, beg. טנגס נס"ב יצ"ו. שאלה בית כנסת הי"ג היה משותף בין ה' או הו' שתין שירשוהו מהחכם זקנם אין בהם חמלא

מקים זקנה אלא אחד מהם והוא ש״ץ קרוץ. The original decision was rendered on סיון תפ״ט (= 1729) and signed by יהודה, רפאל ; and ש״ץ ו״צ״ב (בסגני הנסתים להרב הגדול מוהר״ר יו״ץ צדוקי״ה), and confirmed by שמואל ... and אשכנזי ... with notes one of which is signed by רפאל בירדוגו.

7.81, decision on the contractual right of a husband to marry a second wife because of the sterility of the first one.

7.82, copy of a decision, beg. טופס מטופס וכו׳ טופס פס״ד העתקתי אותו מכתב יד הרב הגדול מוהר״ר יו״ץ צדוקי ז״ל. This decision was originally signed by רפאל ; יהודה.

7.83, decision on a מודעא, dated בחדש אדר שנת המ״ה ... (= 1816) and signed by יהודה אלבאז and ... (?)בן.

7f.84-91, 94-99, decisions concerning an inheritance based on agreement dated 1788, beg. טופס פס״ד ... באשר דברי המחלק שהיתה והוא נקוד עלי אני החותם כאן באשון לבן בין החכם השלם כמוהר״ר יהונתן בכהר״ר חיים מאנסאני ובין החכם השלם כמהר״ר אליהו מאנסאני בן דודו על ענין שנתעצם ביניהם בענין ב״ה וקיקלות מורשה ... The first decision was rendered in ... אדר חודש טבת שנת באשון לבן by אלמאלות, משה ... (= 1797).

שמואל די אגילר, די אגילה and verified by שמואל אברהם אבן צמרא and רפאל אהרן מונסונייגו (f. 91a); the second decision was rendered באדר משנת במשו"ר לפ"ק (= 1798) by אליהו הצרפתי and שאול ושלמה אביטבול (f. 91b); the third in אדר א' ש' מבש"ר טו"ב לפ"ק (= 1799) by יצחק חבוש and אברהם גינטי and verified by יעקב בן דוד וחיון, שלמה אסבאג and יוסף אשכנזי (f. 91b); the fourth on ח' אב ש' הי"א תקס"ב לפ"ק (= 1802) by שאול ושלמה אביטבול, שמואל אברהם אבן צמרא, ישראל יעקב הצרפתי, יהודה הכהן and משה אבן דנאן (f. 85a); the fifth on [illegible] ה' שבט תקס"ג לפ"ק (= 1803) and verified by אהרן ששון and שמואל ושלמה (f. 85b); the decision of 1802 is repeated twice more on ff. 94-98a and signed and verified by אהרן ששון, (signature illegible), שלמה אסבאג, יעקב גינטי, יהודה מלכא, דוד וחיון, and חיים אזנקוט, מסעוד, and the decision of 1803 is repeated on f. 96 with a note signed by (signature illegible); the sixth decision was rendered on ... שנת אשר הק' (= 1807) signed by רפאל משה אינבורי (f. 91b); the seventh on חדש אדר ש' נחמות לפ"ק (= 1816) (f. 86b); the eight in כסלו ש' נתן ר"ז לפ"ק (= 1816) ~~and~~ signed by דוד צבאח (f. 99b); the ninth in מרחשון שנת ולישועתך לפ"ק (= 1817) signed by אברהם בן אסולין, שלמה

and מרדכי בן בטאן, יוסף ן' אבגון, יוסף ן' נחמיאש, דלבחר יצחק אסולין with a note by מסעוד בן ונאית of צפרו (f. 85b); an additional note on f. 98b bears the following signatures: אברהם ן' שלמה אסולין, שלמה ן' מרדכי לבחר, יוסף נחמיאש, יוסף ן' חבגין, מרדכי ן' ושמואל בטאן and יצחק שלמה אסולין; the tenth decision, undated, is signed by מרדכי בירדוגו (f. 87a), this last decision is repeated on f. 86a-b and verified by אהרן ששון and (signature illegible).

ff. 92-93, decision concerning a partnership in real-estate. The original decision was dated פאס בחדש שבט תקנה לפ"ק (= 1795) and signed by אליהו הצרפתי and verified by ... מונסונייגו and (signature illegible). An additional note on the same subject is dated טיטואן וי"ה בחדש שבט תקנ"ה לפ"ק (= 1795) and signed by אברהם מונסונייגו, מנחם נהון, משה הלוי, and משה אבן צור.

ff. 94-99, see f. 84.

ff. 100-1, decision on a litigation over partnership, dated ארבע וע"א בחדש אדר בש' הר זה קנת"ה לפ"ק (= 1795) and signed by שמואל די אבילה.

ff. 102-3, Ordinance, beg. מודע לבינה שהיה מנהג קבוע פה פאס יע"א מימות הרבנים הא' זלה"ה שהשכר שהיו

(14)

(669)

(19.K74)

גזבים השתתפות מאת זובחי הזבח היה מתקבל בוד נאמן א' משנה לשנה, dated ש' אייר התק"ץ לפ"ק (= 1830) and signed by חיים אברהם הצרפתי, ווקנין ובן זכ, רפאל סרוסי, רפאל אהרן מונסונייגו, חיים אבן ועקב, אלמאליח and שמואל אבן דנאן and verified by חיים אבן אברהם ;ס..., and מכלוף ; יוסף סוסו, חיים קדוש, יוסף אבן מלכא, דנאן.
Additional note on the same subject and referring to the initiative taken by the influential leader רפאל הצרפתי (probably identical with רפאל מנחם הצרפתי mentioned by Toledano in נר המערב p. 194), signed and verified in פאס, בה' ניסן תקצ"ה לפ"ק (= 1835) by the above mentioned rabbis.

ff. 104-5, decision on partnership, dated ה' תשרי תקצ"א לפ"ק (= 1830) and signed by יהונתן סרוסי, רפאל אהרן מונסונייגו and ועקב סרוסי. Additional notes: (1) dated מכנאסה ויו"א ב'ג' לתשרי ש' כ"ז לפ"ק וש"א (= 1830) and signed by מרדכי בירדוגו ... ; (2) signed by מרדכי בירדוגו; (3) signed by משה אלבאז ; (4) dated בה' שבט מש' זכרו וישמע אלוהים את נאקת"ם לפ"ק (= 1831) and signed by יהושע וש", יהודה אלבאז, and ישראל אבן נבון.

Owner יהונתן מאנסאני.

105 l., Oriental cursive char. Various hands.

21 x 15 cm.

פורת
(פסק דין)

(670)

✓

X893.19 – P436
(Fr. 293)

[פסק דין בענין השגת גבול.] Decision concerning a case of unfair competition.

The decision mentions with great reverence רבני קושט' and is signed by חיים ודקן ; יקר. The other signatures are torn off.

4 l. (last l. half torn away). Oriental cursive char. 23 x 17½ cm.

(פנקס)

(671)

X893.19 – P65
(Fr. 466-468)

פנקסים. Synagogue Registers.

Vol. 1, contains ledgers of income and expenses from various individuals including dues paid for synagogue seats written in Italian for the years 1767–1770.

Vol. 2, contains entries of income and expenses received by the officers of the מאור הכ"ג under the management of Elia Coèn Massaro for the years 1770–1773. The title page reads: 1770 Libro di Cassa di מאור הכ"ג. Text in Italian.

Vol. 3, contains records of payments alphabetically arranged and written in Hebrew for the years 1813–1814.

41 (+19 blank), 14 (+5 blank), 32 (+7 blank) l.
32 x 22 and 28½ x 20 cm.

(פנקס)

(672)

X893.19 – P652
(Fr. 604)

[פנקס] Register of births and deaths of the Jewish community of [Ragusa and Spalato] from 1709 to 1824.

ff. 1-17 contain entries from תס"ט to תקע"ב (1709-1812); ff. 19-46 contain entries from תפ"א to תקפ"ד (1721-1824); ff. 47-49 contain entries from תקל"ו to תקס"ד (1776-1804). The entries for the years 1721-1812 are repeated with slight additions in the second group which also supplies the entries for the years תקל"ו - תקמ"ב missing in the first group. The third group of entries is the family register of the writer whose father's name was מיכאל חי מאיסטרו, recorded in the entry for התקל"ו when the writer's brother רפאל was born (ff. 2[b] and 21[a]).

The families mentioned in the register are as following: קאנפוס, פארדו, ואלונסו, פירמו, ויטאל, לוזינה (also written קאמפוס). אנג'ל, כהן, מאוסטרו, מונדולפו, קושטאנטיני, וולטירה, בטארטיני, אנבונטו, טוליוניני (also written קוסטאנטיני), טורכאני, טירני, אשר, פינסו, זאבארו, כוסו, ויאני, אוסקולי, הלוי, גויטה, נוגה, יפה תאר, הבב המלל (ff. 9[b], 10[a], 29[b], etc.), אבולאפייאה. and אירנפיל (also written בינפיל).

Outside cities mentioned: שאראי, אנקונה, בורגאני העיר הנקרא, פילו, קוסטאנט׳, איזלונה, טריאיסטי, קוינאל, מאלטא, אוסטגליו.

On f. 9ª for the year התקנ"ה is the following entry: בסימן טוב ובשעת ברכה ביום ו' בש' ל' לחדש תשרי הבקר אור נולד בן זכר להרב הכולל מו"ר יפ"ה תיאר נר"ו ויקרא שמו בישראל דוד שמואל. Evidently this entry refers to the birth of Samuel David Pardo, subsequently rabbi in Verona. His father Jacob Pardo (here abbreviated יפ"ה = יעקב פארדו הקטן) served as rabbi of Ragusa and Spalato, cf. JE. IX, 525). In the year 1792 he signed in Ragusa an approbation (cf. Frumkin – Rivlin, תולדות חכמי ירושלים, v. III, p. 98). This confirms the identification of this MS. as a registry of the communities of Ragusa and Spalato. (Cf. Jacob Pardo's אפי זוטרי where he mentions on the title page families from Ragusa identical with this list.)

On f. 16ª the entry for the year התקס"ט reads: בסימן טוב ובשעת ברכה לכל מיוחאי ש"ק קרוב לווא נולד בן זכר למרת גראשיונה פרציגין ואביו לא נודע מי הוא ויקרא שמו בישראל מרדכי ג"ו י"ז לח' שבט. On f. 24ª the entry for the year התקל"ד reads: בסימן טוב ובשעת ברכה י"ג לח' כסליו נולד בן

זכר למר דניאל טולינטינו ויקרא שמו בישראל יוסף גבריאל נ״ו ובעו״ה ביום ו׳ קרוב לכ״ג שעות ג׳ו א׳ אלול תקע לו סכין ממש בלבו ש׳ התקנ״ה ד׳ לח׳ סיון ונפטר לב״ע ליל ש״ק ה׳ לח׳ הנ״ל אנינ״ו חלוט ותנצב״ה התקנ״ה. On f. 36a the entry for the year התקס״ג reads:

בסימן טוב ובשעת ברכה עשירה לח׳ סיון ליל ג׳ קרוב לב׳ שעות נולד בן זכר למר יצחק חי אנג׳לנטי ויקרא שמו בישראל אברהם נתן נ״ו ובעו״ה נלקח מן העולם בהיות כי עברו עליו המים וכו׳ ביום ג׳ י״ב לח׳ טבת ש׳ התקס״ד ותלי״ת הם עצמם התחזרוהו בע״ש עקב ש׳ התקס״ו והרי הוא יהודי כשר תלי״ת.

The MS. also contains a contract (on a separate sheet of paper, 28.5 x 19 cm.) written at Ragusa in the year 1776 between the brothers Israel and Nethanel Maestro concerning the inheritance of their father Michael Hay Maestro. The settlement of the two brothers contains the following signatures: יעקב בכמוהה״ר דוד פארדו ס״ט נר״ו סופר ועד; Salomon Ventura, testimonio; Israel Maestro; and Nethanel Maestro.

50 l. Italian cursive char. 19 x 13 cm.

(פנקס)

(675)

X893.19 - P653
(Fr. 24 ין׳)

[פנקס.]

7.1(33), record of money received for the support of the poor of ק״ק איטלייאני קורפיוטי יע״א. Beg. ביום ג׳ ערב ר״ח טבת וחנוכה שנת התס״ג קבלתי אני שובה שבתי דינטי ח״מ גבאי מהעניים מק״ק איטלייאני קורפיוטי יע״א מהממונים ה״ר שלמה במ״ר נחמולי וה״ר משה בהן ארא הכתבים הנקובים למטה בדי שהתועלת מהמעות הנז׳ יכנסו העניים שהם מקהלינו יע״א ונזה את הסדר מהברורים הרינא מנחם הח״מ ואלה הם. Signatures: שובה שבתי דינטי גבאי, שלמה ב״מ נחמולי ממונה, הב״ר שלמה ציצאנה דטור ברוך, Moise Coen Ara, Moise ym Pinsi Levi, Solomo Forte di Moise, Samuel di Mordo, Moise Gaon, Sabataj di Mordo. Additional note signed by: הרינא מנחם הב״ר שלמה ציצאנה, שובה שבתי דינטי סינד׳ מק״ק איטלייאני קורפיוטי יע״א, דוטור ברוך, Moise ym Pinsi Levi, Solomo Forte, Samuel di Mordo, Sabataj di Elia di Mordo.

7.2(35) letter addressed to the leaders of the Jewish community in Jerusalem stating that the officials of the Corfu community had decided to send their yearly contributions by one of their own representatives. Beg. אדירי אבירי אצילי בני ישראל... בני ציון היושבים בסתר עליון

בירושלים תוב"ב ... שמכאן והלאה שלא לשלוח לנו שליח כדי לגבות מעות
ירושלים ... כי עלינו המלאכה לגמור ולשלחם בויניציאה בכל שנה
ביד הפקידים מירושלים אשר בויניציאה או לשלחם ליד מי שירצו מעב"ת
בפוהא"ה שאני נשלח אותם בטוחים עם הדוגייאות מהשירה יר"ה,
קק"ק איטאליאני הדברים כה קונגי החותמים היום ר"ח טבת שנת end.
ופדויי ה' ישובון ובאו בציון ברינה סדר מהרי ודלו (ג'ויגש) (= 1629). The letter
is signed by: ששון, שמואל פינרטי, משה בכ"ר מנחם קונציאולי
יצחק מצא, שמעון זיסאני, משה בליס..., Jeosua Aboeab,
דוד נחמולי, Jacob Coronel, משה בכ"ר נחמולי אינטי.

7.3(36), concerning money collected for the ransom of captives in Brindisi. Beg. אנשי היחס ובמעלה לשם טוב ולתהלה
משוררי כנסת הגדולה הגבירים גבורים לשמור הפקד מוכים מדוכים
מלוקים בעיני השבייה בייא הגולים אשר בברינדיש יע"א: האלהים
יענה את שלומכם ה' יחיש וימהר גאולת גאולת פדיון נפשותכם,
ה' יחיש וימהר גאולתכם בנפשכם וכנפש אנחנו אחיכם החותמים end.
הקורא היום וטו"ב לב בני שנת ופדויי ה' ישובון ובאו ציון ברינה
לפ"ק מאלו (= 1629). The Corfu leaders explain that their information does not bear out the statement of the Brindisi captives concerning the amount available for their redemption, but that they hasten to write about it to one Isaac Emanuel.

7.4(38), Italian text of a communal ordinance issued on August 18, 1704 concerning local charities. Beg. Poi che terminorono li anni cinque dell' Iscaniá in Matteria della provisione delli di questo Ioro קק"י Italiano Corfiotto et par ciò li SS.ri ממונים di questo קק"י coll' autt.a del Loro Carico non meno che per quella ĩmagionta (?) compartitali dalli SS.ri del ועד... Hanno però stabilito li seguenti Cap.li che dovrano esser corroborati a Bossolo è balloto dal Loro קק"י. This is followed by eight Articles.

7.5(39), concerning a conflict between the merchants and the community in regard to the prices of cheese. Beg. הנה אמת שהמנהג מאבותינו ולנו מזמן קדמון מדי שנה בשנה הממונים מהשני קהלות קדושות יע"א נותנים הערך היינו השטימה מהגבינה במה שנראה בעיניהם והיו מוכרי הגבינה מקבלים השטימה הנז' באהבה וברצון וממעט זמן ואילך יקחו סרבנות עליהם ומשומן גוים מהאומות העולם לדבר ולעשות ריגיי בדדם ליתן להם הממונים הערך ולקח מהראוי ואינם רוצים למכור את הגבינה אלא מרכבים, end. יצא בזה היום יום ג' אסתר וא' אדר שנת התמ"ו ליצירה. Signed by: יצחק בכ"ר כלב(?) הכהן ממונה, Ahron Seremi memune, שמואל ב"כ ואלשן ממונה, שלמה ב"מ ציני ממונה.

7.6[a] (40), concerning the collection of money for ransom of captives. Beg. בהיות אחת שמקדמת דנא כתבו הקהילות קדושות יע"א שמוקדשי פדיון שבוים שבליוורנו יע"א בעד השבוים ושבויות שנמצאים בידי טורטו גרמוניו והיו מתחננים אלף ושלש מאות גרוש והמוקדשים מליוורנו כתבו ואתו לנו שאין נכונים לתת יותר מאלף גרוש בלבד ועתה אנחנו הממונים וחד עם המועד משני קהילות קדושות יע"א אשר נמצאנו אנוסים הסכמנו כולנו בלב אחד וגמרנו וגזרנו אומר שימכר הקבולה בעד שמונה שנים כדי לקיים המצוה הזאת מפדיון שבוים... ודכן היום א' ג' לחדש אב... שימכר הקבולה בעד שמונה שנים שנתחיל מתחילים מימי חג הפסח ולראיות האמת חתמנו שמותינו אנחנו ממונים. end. הבא משנת התמ"ח במסורת קולמוס: and signed by, משני קהילות יע"א והכל אמת ויציב אני יצחק פונזאלו (גונזאלו ?) כתבתי בשם רבי שבתי מושטאקי, שמואל, Io Abram di Castro sindico aff^mo, ממונה מודה, ואויש ממונה מודה, Io Abram Minerbo sidicho afermo.

7.6[b] (40[b]), account of 4,800 lira collected for the ransoming of captives. Beg. 1687 יום 24 יולי שנת קונטו טנשא נעשה ממני איגעה ממונים מהקהילות מהיהודים מצאת העיר הנמצאים ותד עם תמ"ח הנקבלים (?) בכירים מהמנדטו מהאיוושטרומאי רוגימונטו 18 הנגרר מגרשה איקף מאות שמונים בעד פדיון השבוים שהיו ביד של טורטו גרמונטו כמו בקונטרטו 11 הנגרר עשוי באוטי (atti ני) מהשר בינכדו אנטוניני נודר (notario) וזה הטנשי נעשה מרוב הדעות עגלי ועליו לנז' של טורטו כנראה בקונטראטו שנת 1687 יום 12 אגושטו כמו להיא והיה הלציני כמו להתכם

נכרזת בשני קהלות ובוראת השם ויום 21 הנזכר קודם. This is followed by 112 entries of names and their contributions. End. סך בין הכל לורי אקוות אלפים ושמונה מאות דוגו' 4800. Signed by: Io Abram di Castro sindico and Io Abram Minerbo sindicho.

7. 7ª (42), decision on a case of rape. Beg. הואת שקמה האלמנה מרת זאב אלמנת הר' שמואל שניאור ז"ל בן הגביר ונולה דין עמנואל שניאור זלה"ה ביום זה לפני הק"ק יו"א בשלת היוצאת ס"ת בוכה מרוב בוכיה וקבלה לפני הממונים וצ"ו והרב מהקהל הקדוש נר"ו לר' אברהם ב"ח פיפי באומרה שהניח בביתו את בתה בתולה מרת שרה בזמן הוליכה עם אחותה בנאפולי ובחזירתה מצאה מזוהרת ושאלה איך נהיתה הדבר הרע הזה וממי העובר והשיבה ששכיב (?) עם (?) ואח"כ אנחנו בוראת ה', הר' אברהם הנז' בא אליה ולקח בתוליה end. אלונו ובתורתנו הקדושה גזרנו כולנו כאחד שבזמן שלה תדשינו המקחולים מהיום והנה חוב הר' אברהם הנז' הנטען להשיא לנערה הנז' לבעל הגון לה כפי מדבגרנה מוצה לה ולאמה הבזל הנז' ואם באולי לגו ומצא להשאה לאחר. No date and no signature.

7. 8ª (43) decision concerning expenses for a tax litigation. Beg. הואת שי' ושלכין חי גינפו אינט..או א' שיגראוו מהאלטושמו השר הגדול שאומר שיש לו לקבל מהקהילות וע"א זהובים אינעוים ותבי עסיבו חמשים ושלשה ולו זה הממונים ח"מ נתנו לו תשובה והיא השיב לתשובה הנז' ולו זה הממונים הנז' אמלו זה השיגראוו, שיהיה רשות לממונים להוציא מהמדות הנז' בעד ההוצאה. end. שיוצטרך בעד זה הנז"ל והממונים עם המדמה בררו שנים ברוכים למנות הבאלו והם ר' שלמה במש' פורטי ור' שמואל באלו ומורבו וזה היה

יום ב' צום גדליה שנת התס"ג ליצירה והכל אמת ולראיות האמת חתמנו
שמותינו הממונים והברורים והערכים הנז"ל הם שהטילו בעד צורכי
צבור והכל אמת. Signatures: Solomon Forte, Samuel di Mordo, So Salomon Nacamuli; So Moise Coen Ara.

7.9a (44a), renewal of an ordinance concerning the administration of communal relief. Beg. בהיות
שהימים שעברו השלימה ההסכמה מהעניים משנת התנ"ו עד שיהיה
באוליטאטא מהקהל וע"א ונתארך הזמן עד עתה עתה מחדש הממונים הח"מ
ויעדו מעמד הברורים הח"מ וגמרו ביניהם קודם כל דבר שיראו אם יש
הקרן מהארבע מאות וחמשים גרוש קיים או לאו וכן כאו ונמצא הקרן קיים
... וכן קבלו הממונים המעות האלו לחלקם ליחידים אחרים ולהחליפם בתנאי
ההסכמה משנת ת"ן בנכה ... איזה יחידים מהקהל התנדבו ברצונם
לקחת כל א' מהם גרוש שלשים בעד חמשה שנים ויתנו התועלת משלשה
חדשים לשלשה חדשים לידי הגבאים מהעניים בתנאי ההסכמה,
הכי שנשארה ההסכמה הנז' שרירא וקיימא עם כל תנאיה. end.
הישנים והחדשים בלאו להתחבלא ובלא להשנייא עד תשלום משך זמן
חמשה שנים רצופים הבאים לקראתינו לשלום מתחילים מיום ב' אלהי
אבי וארוממנהו דיגו 13 לחדש סיון שנת כי פקד את בני ישראל לפ"ק
בסדר והנפת אותם תנופה דיגו 5463 ליצירה ואחר תשלום החמשה
שנים יהיה ברשות הממונים והמעמד מאותו זמן להוסיף או לגרוע
תנאי או תנאים מההסכמה הנז' כפי ראות עיניהם לפי כח
הקהל וע"א ... ולראיית האמת חתמו שמותם הממונים והברורים והכל
שריר וברור וקיים. Signatures: שלמה בכ"ר מרדכי נחמולי ממונה
מק"ק איטליאני; Moise Coen Ara Sind.o della Synagoga Corfiota Italiano; Moise y"m Pinsi Levi eleto; שלמה ב"מ

פורטי ברור; Samuel di Mordo eletto; משה גאון ברור; Sabatoj
di Mordo di Elia eleto; Moise Vivante eleto; Jesua Forte
eleto; Abram Coen eletto; שובה שבתי דוינסי סופר מק"ק איטלייאני;
וז"א קורפיוטי. On the left side of the folio: ואלה הם שמות
האנשים אשר בררו הממונים כדי לגבות כל מה שצריך לגבות בתנאי
ר' אברהם ב"ר; ר' מרדכי ב"ח דוינסי ור' רפאל קפלאני: ההסכמה הנז'
ר' עמנואל; ר' אברהם במ"ש לוי ור' אברהם ב"ן עזר; דומורדו ור' יצחק ב"א חביב
הכונא ; ר' אברהם במ"ש גאון ור' מרדכי במו' נחמולי; אבלאוב ור' אברהם בישו' פורטי
נתבטל הקפיטולו ג'. At the end: מנחם בכ"ר שלמה ז' ויצאנה דוטור ברור
מההסכמה שנת תנ"ו על ענין האורחים שמחויבים אותם הקהל לפרוע ולתת
מכל שנפרעים האיטאליאני והשיטמות האלו נעשו על ידי סופר חת"מ בסדר
השר הגדול פולפ"ין יר"ה ובסדר הממונים כמו שנראה בפנקס הזה בכתב
וואני בדף א' ולראיות האמת חתמתי שמי לנתא. וגם חתמו הממונים.

Ff. 9b-10a (44b-45a), concerning the appointment of a rabbi. Beg. L.D. 1703 adi 17 Maggio S. V. Trouandosi la N.ra ק"ק Italiana Corfiota prouveduta d'un conveniente, e necc.rio Gouerno d'un soggetto per guidarci... mà hà inspirato L. Ecc.te Sig.re Abram Ceror capitar in q.a citta Scoperta però da q.a ק"ק la degna qualita di q.o soggetto, e la sua habbilita à poter assisterci, non volsero però li SS: Salamon Nacamulli, e Moisè Coen Arra sind.o di q.ta nostra ק"ק tralasuare ogni mezo per trouar forma di far, che d.o Sig.re חכם si trattenghi in q.to M.ro ק"ק almeno per Anni doi per M.ro מורינו. Signatures: Salamon

Nacamulli sindico; Moise Coen Ara sindicho; הכינא מנחם
דוטור ברוך הבכ״ר שלמה ציגאינה; Moise ymo Pinci Levi eletto;
שלמה כ׳מ׳ פורטי ברוך; Samuel di Mardo eletto; Moise Vivante
eletto; משה גאון ברוך; Sabatoj di Elia di Mardo eleto;
Jesua Forte di Abram eletto; Jasef Dente eleto; Abram
Coen eleto. Additional notes signed by: Isach Cesano;
Moise Vivante; Jacob Drago; Elia gto Mordocaj di Mardo קן;
הצעיר אברהם ברוך (three times).

14 l. (4 blank). 32 x 22 cm.

(פנקס)

V

(683)

x893.19 - P654
(Fr. 23 /י)

חברת אנשי מעשה. Statutes of the Society for the Study of the Law [of Corfu].

Beg. אל איקום ברכה להם לטובה ולברכה ולחיים טובים לחברת
אנשי מעשה הי"א. אמרו חז"ל כל מקום שנאמר ויהי לשון שמחה הוא. כן
היה שמחה לנו ויהי בעבור עלינו איש חסיד וקדוש ה"ה החכם השלם
ענותנותו כהלל והכולל שבחיו מי ימלל שמו בישראל גדול ושעשים
וזכר קדושים קדוש יאמר לו כמה"ר ישראל מזרחי נר"ו אשר האיר וזרח
פה מחננו קדוש וסופר ותקן לנו תקון להציל נפשותינו ממות ולהנחילנו
ע"ה בעסקינו בתורת אלהינו ולקיים מקרא שכתוב והגית בו יומם ולילה
... ולכן בראותינו גודל מעלת התורה נתועדנו יחד אנחנו הנקובים
מטה ועשינו וקבענו חברה אחת וקבענו ללמוד בתורה ... וסדר הקריאה
היא תורה נביאים וכתובים.

The society was organized יום א' ה' לחדש אדר ב' בשנת עת"ה (=1715). The MS. contains the sixteen articles of the statutes here adopted, the signatures in Hebrew and Italian of its officers, and the records of elections for the years 1715-1716. The duties of the members were to study the law, to visit the sick, and to take part in funeral services for deceased members.

Article 8 reads: נתרצו ונתפייסו יחידי חברתינו הקדושה
ברצונם הגמור לנדר לכבוד ה' בכל שנה עד חמשה עשר דוקאטי משלה
לורי הה"א לשכור בית אחד כדי שיהיה מוכנת ללמוד בה כל מי
שירצה על ידי הת"ח מחברתינו על תנאי שאם ירצו מעלת הממונים על

(2)

(684)

(19. P654)

קהילתינו להביא בתוכה התלמידים של תלמוד תורה בלי שום הוצאה שלהם
לכבוד השם הנשאת בודם.

Signatures: אברהם ב"ר גאון ; אליהו בכ"מ די מורדו קטן ממינה וחבר מסכים
יצחק ב"ר משה ; משה בכ"ר פנחס הבדלה פרנס מסכים ; קאסוי מסכים
;יצחק הבדלה מסכים ; יעקב וואנטי מסכים ; רקוסדא(?) מסכים
;בנ"ח הרופא אליעזר די מורדו ; ששון חי בכ"ר יוסף חי פינסי דיין
מנדכי ; אליה דמורדו גדול מסכים ; מרדכי ב"ש הכהן סיגר מסכים
אהרן בכ"ר ; יהודה בכ"ר אברהם הבוהב מסכים ; ב"א דמורדו מסכים
אליעזר אברהם ; חיים ב"ר קינוי מסכים ; יוסף צונזאנה מסכים
אברהם יהושע ; יקאל הלוי דאסף מסכים ; בכ"ר יוסף הבוהב מסכים
יוסף פינסי ; מנחם ב"ר כהן מסכים ; שבתי הכהן מסכים ; מסכים
מסכים ; אליהו בש"ב דמורדו מסכים ; Josef Taliano afermo;
Mordochai di Mordo afermo; Mardocai Cesana afermo;
Abraham Moise afermo; Samueil di Mardocai di Mardo
afermo; Sallamon Coen afermo; Elissar d'Abram
di Mardo afermo.

7 l. (3 blank) 26½ x 21 cm.

(פנקס)

(685)

X893.19 - P656
(Fr. 22 י"ן)

הסכמה מבקור חולים. Statute and Minute Book of the Society for the Care of the Sick, of Corfu.

Beg. הסכמה. בראותינו אנחנו יחידי קק"ק איטאליאני גודל מעלת מצות בקור חולים והתועלת הנמשכת ממנה ... לכן הסכמנו אנחנו ח"מ ברצוננו הגמור בלי שום אונס והכרח כלל אלא בלב שלם ובנפש חפצה לעשות ולקיים לנו חברה אחת של בקור חולים והתנינו בינינו אלו התנאים.

The Society was re-organized on the 25th of Marheshwan, 1627. The MS. contains the statutes of the Society, the signatures of its officers, and records from the years 1627 to 1645. On f. 12b is an account rendered by the two treasurers of the total income during the years 1623 to 1627.

14 l. (5 blank). Greek cursive char. 28 x 19½ cm.

(הסכמה)

(686)

X893.19 - H27

(Fr. 61)

[הסכמה מחכמי קהל אדריאנופולי.] Decision concerning the Rabbinate of the city of Adrianople. 19th cent.

Beg. נחנו חכמי העיר הזאת אדריאנופולי יע"א הבאים על החתום
נועדנו ונוסדנו יחד כולנו לדרוש בשלום העיר וב"ב והסכמה עלינו על
אודות הסכמות וחרמות ראשונים ז"ל וקמאי דקמאי זמן הולם הוסד
העיר הזאת ועד עתה שהסכימו והחרימו מקדם קדמתא בענין רבנות
עירנו יע"א אשר שמשו בה"ג ק"ק יצ"ו שני גלות הכותרת רבני משפחות
לבכמוהר"ם ז"ל לשני הק"ק הנז' כנודע והוא הקשר אמיץ בינות
הצדדים וקשר של קיימא לבל יקרב איש מרבנות מקצת מצד בחבל
נחלת חברו הכל בקשרי מהימנותא דחרמות והסכמות קמאי וקראו
מהבאה עירנו יע"א ומקרות חוצות כמו ירושלם עה"ק וקושטא רבתא
ושאלוניקי יע"א כל דברים דרבנן על הכתב ועל המכתבים העומדים
בענין והבלתי נמצאים בענין על כולם עמדנו משום ושובה על עיר ומצבה
ומצב אהבת השלום ראינו כי טוב וכשר ונכון הדבר להתיר בהסכמה
כל הקשרים והחרמות והסכמות מצד ומצד ולבטלם עד שהו"ד הגמור
וכן עשינו בגלוי ממש בחבר עיר בעצם היום הזה וההתרה גמורה
כולנו בעצת העיר כולה ובעצת מעלת הרב המובהק כמוהר"ר ינאל
נ"י בכמוהר"ר משה נ"ע ובעצת מעלת החכם השלם ... שמואל גירון
נ"י כי אלו נע ורושת הרבנות למשפחות בית הגירונים ז"ל

מדין תורה מאחר כי הוכח הנאמר ח' סימן טוב צורין ... לא מצא מקום אבותיו ז"ל

וזה הדין וזה האמת באנו עה"ת ב"ג זה' כסלו מש' הת"ר וחמשים ,end

ואחת לנצ' באדריאנופ' יע"א ומסמנא מלתא אתא לטב לשון ושמחה

ומצא בה לו"ג. הצעיר נסים ב' ושפאל ס"ט; הצעיר יוסף מאנין ס"ט;

הצעיר נסים בן אהרן ס"ט .

(פנקסים)

(688)

✓

X893.19 – D35
(Fr. 27 /1.)

Decreti Riguardanti le Differenze tra la due Sinagoghe (of the Italian and Greek Congregations in Corfu), 1665–1681.

ff. 1-7, Copy of a decree of March 20, 1665, signed by Ottavio Negri, seg^{rio}.

ff. 8-10, copies of records of negotiations conducted in January 1681 concerning a required list of old Jewish families on the island "come capaci di Privileg^{i} conicessigli dalla Publica Munnifirenza."

ff. 10-13, Lista della tanza.

ff. 14-15, Confirmations of copies by various officials, including two of August–September, 1723.

15, 1 leaves. 23 × 16.5 cm.

(סקירה)

(689)

X893.19-C684
(Fr. 25 p.)

Documents referring to the threatened expulsion of the Jews of Corfu in 1572.

F. 1, index.

published by Kaufman in RÉJ, 32-34?

Ff. 1-6, copy of a petition addressed to the doge Aloysio Mocenico in Venice by the Baiulus and community of Corfu on Sept. 14, 1572. In this petition Christian officials appeal on behalf of the Jewish community concerning the decree of expulsion issued by the Venice authorities. The community itself had already appealed to the doge before, but a negative reply had been given on June 19, 1572. The petitioners argue on historical and economic ground for an exemption of the Jews of Corfu who are also sending the representatives Menahem Mazza, Gioseff Carton and Menahem de Consolo to obtain a repeal of this decree which also effects the Jews of the island. The petition is signed by Francesco Gritti, Bailo et Proved.r; Z. Batta Foscarini, Conseglier sotto scritti; Geronimo Diedo, Conseglier sotto scritti. Additional signatures affixed on Oct. 20, 1572 by the following six councillors: Ferigo Valaresco, Gasparo Rhen.r, Dolfin Valier, Juan Dandolo, Franc.o Bnardo, Lorenzo Soranzo, and Rua secrett.o.

ff. 6ª-7ª, copy of an attestation dated Nov. 23, 1572 and signed by M. Antº Saita secrettº, stating that Menahem Mazza and Gioseff Carton, the representatives of the Jewish community of Corfu, had obtained from the Savii of Venice an exemption for their community from the senate decree dated Decem. 28, 1571.

ff. 7ª-8ª, copy of a decree issued by doge Nicolas de Ponte on Oct. 28, 1578 demanding that "le gratie essentioni et immunita concesse per antichi Priuilegij alla uniuersita delli Hebrei Habitanti in Corfu siano inuiolabilmente osseruati non essendvetti come priuilegiati sudditi nostri et come membro unito et congiunto con quella Città, compreri nella condotta delli Hebrei di questa Città nostra." The decree mentions especially the privileges of the brothers Aron and Menahem Mazza which were to be maintained in full. It is signed by Fabritius Vignonus D. H.

ff. 8ª-10ᵇ, a decree of doge Pascalis Cuonia concerning the administration of article 10 of the capitoli regulating the status of the Jews in Corfu. This article stated the conditions under which the Jews could leave the island, the city having complained about it on April 6, 1592. The present decree was issued at the instance of Sabbatai Mazza and David Bamblero (?), sindics of the Jewish community and Aron

Jocha its agent general, stating that di Felippo Guartano shall be authorized to execute that article. Issued in ducal palace on July 31, 1592 and confirmed by notarius Fabritius Vignonus.

7.11, confirmation of the above decree by Manuel Grimani doge on the authority of Fabritius Vignonus, issued on the 26th of July 1592 (?).

7.12, a two line beginning of a document dated July 9, 1622.

2, 12 l. 20½ x 15 cm.

(תקנות)
(תעודות)

(692)

√

X893.19 – C683
(Fr. 30 ל"י)

Volume of testimonials in favor of Caim di Elia Coèn of Corfu from 1625 to 1651.

i-iii, Index.

F. 1, Attestation issued by Antonio Pisani, Prov.r delli Armata in Corfu, dated April 27, 1625, expressing gratitude for his extending considerable credit for the service of the navy.

F. 2, Similar attestation signed by Lorenzo Tiepolo, Cap.o delle Galeaz, dated June 1, 1625.

Ff. 3-4a, Attestation by Zuannè Priuli, Bailo di Corfù, dated March 21, 1630, stating that Coèn imported a large quantity of grain for his own money without charging interest.

Ff. 4a-6a, Attestation issued by Andrea Moresini, Cap.o di Corfù, dated April 10, 1630, stating that Coèn "is a good and faithful subject not only in private matters, but also in the business of the fiscal chamber" to which he himself has lent and obtained Jewish loans without interest.

7. 6^{a-b}, Attestation by Antonio Capelo, Cap° della Galeazze Armate, dated December 1, 1630, expressing complete satisfaction of the services rendered by Coèn.

7. 7^{a-b}, Attestation by Lorenzo Tiepolo, Proveditor d'Armata, dated July 5, 1631, likewise expressing full satisfaction "which renders him (Coèn) worthy of public gratitude".

7. 8^{a-b}, similar attestation by Antonio Nauagiero, Cap. delle Riue, dated September 6, 1631.

7f. 8^{b}-10^{a}, Attestation by Andrea Vendramino, Prov.r et capit.° di Corfù, dated April 13, 1632, emphasizing the large loans made by Coèn for the support of the army and the provisions of grain especially during the recent pest.

7. 10^{a-b}, Attestation by Antonio Pisani, P.r G. nelle Tre Isole di Leuante, certifying the previous eight attestations. No date.

7. 11^{a-b}, Attestation by Gio. Dominico Minio, Bailo di Corfù, dated May 1, 1632, stating that during the preceding months while the city had suffered from a shortage of grain "Rabbi" Caim Coèn had taken great risks in sending a substatial sum of money to Turkey in order to provide food for the population. He deserves the gratitude of the Venetian Senate.

7. 12^{a-b}, Attestation by Antonio Navagier, Capp.^{nio} delle Galeazza, attesting the very ardent devotion of Coèn. (The second half of the document is blurred. It contains now a note in German scribbled by a later hand.)

7.13^{a}, Attestation by Lorenzo Dolfin, Prov.^{r} di Corfù Isola, dated August 10, 1635, praising the prompt and reliable service of Coèn.

7. 13^{b}-14^{a}, Attestation by Andr. Sommigo, Captain of the Navy, dated April 10, 1636, recommending the services of Coèn.

7. 14^{b}-15^{a}, Attestation by Pietro Loredano, Provid.^{r} et Capp.^{o} d'Corffu Isola, undated, repeating the above recommendation. The signature is certified by the notary Stamo Calichiopolo and dated June 26, 1640.

7. 15^{b}-16^{b}, Attestation by Aluisi Zorzi, Provd.^{r} Generale, dated September 9, 1640, declaring that Coèn did not participate in the riots and that he is innocent. At the end of this document is a seal.

7.17^{a-b}, Attestation by Antonio Pisani, Cap.^{o} Estraord.^{o} della Galeazze Armate, dated January 23, 1641, once more attesting to Coèns services.

7.18^{a-b}, Another attestation by Aluisi Zorzi, dated June 16, 1641, recommending the assistance lent by Coèn to the navy.

7.19[a], Attestation by Gio. Battista Grimani, Provider and Inquisitor General, dated May, 1646, commending the services of Cóen.

7.19[b], Similar attestation by Giac.º Donado, Provid.r di Corfù, dated July 16, 1646.

7.20[a], Similar attestation by Nicolo Delfini, Provid.r Gen. of the three Islands, dated February 27, 1646.

7.20[b]-21[a], Similar attestation by Aluise Mocenigo, Provid.r Gen., dated April 15, 1647.

7.21[b], Similar attestation by Gio. Capello, Captain General of the Sea, dated May 7, 1647.

7.22[a-b], Similar attestation by Marco Contarini, Inquisitor in the Navy, dated November 13, 1647. seal.

7.23[a-b], Another attestation by Lorenzo Delfin, dated August 2, 1649.

7.24[a], Attestation by Antonio Querini, Bailo di Corfù, dated August 8, 1650.

7.24[b], A copy of the attestation of Marin Morello, Provid.r di Corfù, dated September 16, 1650.

7.25[a-b], Copy of an attestation contained in the letter of Gio. Antonio Zen, Prov. Gen. and Inquisitor of the three Islands, under the date of February 16, 1650 with the copy of the decree of the Senate written to Zen under the date of March 18, 1651, expressing pleasure of the

services of Cvén. These two copies are confirmed by Zen's own signatures and seal.

ff. 26a-28b, Further statements by Zen dated December 30, 1649, November 20, 1650, and December 24, 1651 concerning: (1) with regard to an application by Cvén to be allowed to bear any offensive and defensive arms; (2) with regard to the request of Caim and his son Elija asking permission to have two body guards carrying arms to prevent attacks by enemies. These requests by Cvén were granted and (3) commendation of Cvén's services. All these documents are confirmed by Zen's own signature.

3, 28 l. Italian. 21½ x 15 cm.

(פנקסים)

(697)

X893.Z8, v. 3, no. 6
(Fr. 26 י"ו)

Universita Italiana della Sinagoga Curfiota Aborigine Contro Universita della Sinagoga Curfiota Greca.

Decree of Dominicus Contarenus (Contarini), doge of Venice, of March 20, 1665, settling a controversy between the Italian and Greek Jewish congregations in Corfu. This copy of the decree was presented by the heads of the Italian community to the Venetian Administrators in Corfu on September 26, 1674 and on January 5, 1681, and was confirmed by them. The five signers of 1674 are headed by Bartollo Vitt.º Balio, while the five signers of 1681 are headed by Gio. Badoci Bailo.

4 illustrated leaves (two at front and two at end), 10 leaves of content. Parchment. Original binding. 23 x 17 cm.

(שטרות)

(698)

x893 - Z8, v. 3, No. 4

(Fr. 523)

שטר הרשאה. Power of Attorney in a matter of קנס שידוכין. The parties involved are יצחק בר נתן represented by אברהם בעיש הלוי and חביב חמווי. Dated ארם צובה יע"א ביום ראשון לחודש תמוז שנת חמשת אלפים ושש מאות ושלש לבריאת עולם (= 1843).

½ l. 13½ x 16 cm.

(מכתב)

(699)

X893 – Z8, vol. 3, no. 3.
(Fr. 423)

מכתב. Private letter in Hebrew and Ladino by ג׳ויה די ג׳ורג׳י of Jerusalem to her son ג.י. יעקב in ויניליר לארסו, dated in the year 1866.

1 l. 21 x 27 cm.

(מכתבים)

(700)

V

X893-Z8, vol. 3, no. 2

(Fr. 627a)

[מכתבים] Fragment of a copy of letters addressed to and about Joseph Nasi'.

The first letter beg. כתאב מן משה גאבי. שלום אל מקור הכבוד ומי זה ועמוד לנגדו צדק לבש וילבשהו הו... כי, end. וההוד והתשועה ... יוסף ... אורו ויזהיר מאורו ועצים הודו והדרו אנ"ס.

The second letter consists only of the heading: כתאב מן שלמה בן עובדיה. אבין השלום ורבה בשלום האח היקר כר' יוסף נשיא אשר הוא לכל חכמה מאסף י"ל.

The third letter beg. כתאב מן עובדיה בן יפת הלוי לכ"ר אברהם בן עלי תאגר לאברהם ומקנה הדעת, a passage in the middle of the letter reads: לשני האחים ... ה[משו]בחים המעולים המעוררים המשכילים זקני קהלינו ועטרת ראשינו בחירי הבחורים אשר פניהם נוצצים כזוהר הרקיע זוהרים ומזהירים בראשם כב' מו' ור' גב' מק"ה ר' יוסף אשר לכל חכמה מאסף השם ישמרהו ויעלה מעלתו ואחיו אדוני ומורי, end. קולו אכים כי הוא מעין החכמות והתבונות והמועצות והמזמות אשר צלל בהם התכמות.

It is possible that the persons referred here were Karaites among whose Nesi'im the names שלמה בן עובדיה, אמצוה יוסף הנשיא and אברהם הרופא occur. Cf. Mann, Texts and Studies II, 28 ff.

1 l. Oriental characters, badly preserved. 18 x 12 cm. Genizah.

(פסק)

(701)

X893 - Z8, v. 2, no. 14
(Fr. 558)

פסק. Fragment of a decision covering payment of taxes by a Talmid Ḥākhām.

Beg.: ותמיהא לי מלתא דרבה דא"ב דמהרשד"ג הבין רק בדברי. אבל ת"ח שעוסק ויגע בתורה ותקוה ממנו להיות: End f. 2b. הרא"ש בתשובה לאיש ראוי וגדול להוראה כפי הבנתי אין ספק שאפילו הרד"ק לא יגמגם ולא יפקפק כלל ועקר אלא שיאמר שהוא פטור ומותר מכל מיני מסים...

2 l. Baghdad cursive char. 18th cent. 20 x 15 cm.

(דברי ימים)

(702)

X893 - Z8, v. 2, No. 13
(Fr. 525)

[מגילת מצרים.] Excerpts of the "Cairo Purim".

Beg. בשנה השלישית למלך אחמד נשה אחרי הבגד והכבוד עול על מצרים ... והטיל על הסוחרים מס כבד והחודש אדר שנת ה' אלפים ומאתים ושמונים וארבע (=1524), end. קראו לו״ז תשועי היהודים כן יאבדו כל אויבי ה' אמן אמת.

The MS. agrees on the whole with the text of the Additions of Ibn Verga's שבט יהודה, ed. M. Wiener, p. 111 f. For other texts cf. Loewe in המגיד, Feb. 14, 28, 1866 and G. Margoliouth in J.Q.R. VIII (1896), pp. 277-288 and 511-512.

(הספר אין נמצא בהוצאת אמשטרדם, 1638.)

(זכרונות נפטרים)

√

(703)

X893-Z8, Vol. 2, No. 12

(Fr. 73)

[זכרונות נפטרים.] Obituary notes of the family זבלון written by Solomon and his son Elijah זבלון.

The register contains notes on several deceased members of the family זבלון, and includes in-laws of the families סגרי and לוצאטו from 1794 to 1870.

2 l. Italian cursive char. 18½ x 13 cm.

[See Fr. 347 (Sh 63) שירים לשמואל שלמה בן שמואל חיים זבלון]

(מכתב)

(704)

√

X893-Z8, v.2, no. 9

(Fr. 527)

מכתב. Private Letter.

Letter in Hebrew written by וולף בן אברהם to the teacher יוסל, dated: בע"ה פ"ד מש"ק לאחרון כ"ג ניסן תקפ"ד (= 1824).

1 l. German cursive char. 21x18 cm.

(פסק)

(705)

א893 - ז8, v. 2, No. 10
(Fr. 557)

פסק. Fragment of a decision on the certification of deeds.

Fol. 3b reads: טעמא דקיום שטרות בדינן הוא כדי שלא תעשה
בלת עגני לוין...

16 l. Syrian cursive char. 19th cent. 21½ x 15 cm.

(מכתבים)

(706)

x893 – Z8, v. 2, no. 6

(Fr. 528)

מכתב. Private letter in Ladino addressed to משה אמריליו (author of דבר משה?) in Salonica.

(מכתבים)

(707)

X893-Z8, v.2, No. 4
(Fr. 174 & 582)

מכתבים. Three letters in Yiddish.

1. Two letters written partly in Hebrew and partly in Yiddish by הירש קינדרוויץ and his wife שיינדל addressed to his brother-in-law יוסף of בוינש and his wife ברייל. The date of the first letter is עורבא יום טוב אלוסף בן גדולאז (= 1797?) and that of the second is עורדא תמוז תקס"ב (= 1802). On verso of the second letter is a homiletical composition probably written by Joseph and a postscript by אהרן בן יוסף גלגנה ייטם.

2. Letter in Yiddish by אברהם דוב מאונגרן dated יום ב' ך' פנחס תקס"ג נה. הורצנפלד (= 1803) and addressed to שמעון of Brody.

3 l. Various sizes.

(שטר)

(708)

X893-Z8, vol. 2, No. 2
(Fr. 570)

[מכירה.] Declaration of a business transaction.
Fragment of a business document dated יום ב' ט"ו לחדש אדר הראשון משנת התק"ס ושש ליצירה האגדראנ' וד"ה (= 1806),
and signed by אליעזר הררי, אברהם מזרחי, and משה ברוך.
½ l. Oriental cursive char. 15 x 20 cm.

V (פנקס תקנות)

(709)

X893.19 - se 34
(Fr. 28 p.)

Segno Giallo. A collection of documents partly in original and partly in copies concerning the legislation affecting the Jews' badge and the Jewish legal status in general on the Island of Corfu. The documents date from 1454 to 1747.

ff. 1-2, table of contents briefly summarizing the following documents. Beg. Sumario della Mansione del Segno Gialo...

ff. 3-4, blank.

ff. 5-6, two copies giving the substance of the decree of August 17, 1454 in 8 articles. Art. 1 reads: Che li Ebrei dobbano contribuire l'ottava parte della Angarie, Varee(?) e Spese della Communità di Corfù, e li Tansadori abbino tra loro in occasione simile un ebreo.

ff. 7 and 57, ducal decree of March 5, 1467 (referring to a decision of Jan. 22, 1422) concerning the badge. On the back of this document, f. 57b is the following note: per il p.o che non si porta senon in Città.

ff. 8-9 and 56, decree of September 21, 1497 concerning the request of the Jewish community to exempt Jews from the badge during journeys. This decree is given here in an official transcript of April 13, 1575 in two copies.

Ff. 10 and 55, copy of a complaint dated ~~July~~ 9, 1594 by the municipality of Corfu about the neglect of the Jews in wearing the badge.

F. 11, a new decree of July 13, 1602 and July 20, 1602 concerning the form of the badge.

Ff. 12-16 and 51-54, various rescripts of Antonio Pisani in two copies of April 23 and May 1, 1632 referring also to decrees of 1474, 1539 with additional references to such of 1602 and 1626. Marginal notes mention provisions of 1721 and 1722.

Ff. 17-18, proclamation dated May 31, 1648.

F. 19, ordinance of August 6, 1649 regulating fines for failure to wear the badge.

Ff. 20-23, record of December 1649 referring to court action against Caim Panzali for disregarding the badge.

F. 24, blank.

Ff. 25-28, confirmation dated April 16, 1658 of the ordinance of May 31, 1648 at the instance of enquiries from Corfu. The subsequent public proclamation was dated July 7, 1658.

F. 29, petition of the Jewish community to the Senate dated March 16, 1663 referring to the decrees of 1648-49.

F. 30, new proclamation of May 27, 1698.

F. 31, undated petition referring to the proclamation of July 7, 1658.

ff. 32-35, proclamation of the government dated July 25, 1708 concerning the badge, the relations between Jews and Christians, etc.

ff. 36-42, blank.

ff. 43-44, another proclamation of August 8, 1729 referring to the decrees of 1406 and 1454 and supplemented by an earlier proclamation of July 23, prohibiting molestation of the Jews on this score.

f. 45, proclamation of July 10, 1734 referring to the decree of 1632. Marginal note dated May 30, 1735.

f. 46, proclamation of November 16, 1747 also referring to the decree of 1632.

ff. 47-59, second halves of the folios.

59 l. Italian. Paper covers. 30½ x 22 cm.

(פנקס)

(712)

X893-P653

(Fr. 289)

פנקס. Register [of the Casale Monferrato Synagogue].

The title page reads: פנקס ימי של שבת ויום טוב.

The following families are mentioned: אטולינגי, לוי, סוזבלי, ברוזי, כבה, פאנו, וחייא, קסטוני, מארוני, מזקנים, חי, כבא, לואזי, and מלאך. Each member has a separate leaf where his contributions were to be entered. The contributions are registered by means of puncturing a hole in the prepared list of the following twenty-nine items: שביעי, עטרה, פתיחה, הדלקה, מנורות, קדיש דרבנן, תקין כנסת הדינן, חזיק מצות, של חנוכה, גלילה, הגבהא, הפטרה, נר תמיד, צדקה, מאור, חינוש, הדלקה סוכה, אבוקה, ספרים, עניי ארץ ישראל, גמילות חסדים, תלמוד תורה, צרכי בית הכנסת, שהייה ראשונה, שמש, חזן, משיא בתולה, פדיון שבויים, and שהייה שניה.

56 l. Square char. 44 x 30 cm.

(פנקס)

(713)

X893 — P652
(Fr. 441-447)

פנקסאות חברת נר למאור בבית הכנסת הגדולה. Registers of the Great Synagogue [of Mantua].

8 vols.

Vol. 1, contains records of donations by members alphabetically arranged for the years תי"ד - תי"ט (=1654-1659).

Vol. 2, contains records of vows arranged chronologically according to the morning and afternoon services of the Sabbath and holidays for the years תנ"ג - תס"ב (= 1693-1702). The heading on f. 1ª reads: שני ימים של שמיני עצרת שנת תנ"ג ושבת בראשית נכנסו במשמרת הממונות כאה"ו יוסף ניסים פאנו וכ"מ חזקיה אשכנזי וכ"מ יוסף בר משה פנצי יצ"ו.

Vol. 3, contains the records of the vows for the years 1711-1713. The title page reads: פנקס מהחיובים למאור משנת תע"א, תע"ב, תע"ג ע"י כמ"ר יהודה חיים אנקונה וכמר שמעיה מפאנו וכמ"ר בנימין פנצי משיתי בה"כ הגדולה.

Vol. 4 is divided into 4 parts containing the records of vows for the years 1729-1734. It is divided into 2 sections, one gives the vows under the names of the donors and the second contains the indices listing the names in alphabetical order. The title reads: בית הכנסת גדולה יע"א, תפ"ט, ת"ץ, תצ"א, נדבות משנת תצ"ב, תצ"ג, תצ"ד, ממאור בהה"ג על ידי הממונים המפוארים הה' כ"מ שמואל חיים באסאן. וכ"מ בן ציון כהן סולם, וכ"מ משה יוסף ארואנו אל' ושמרם יאמן.

Vol. 5, contains the records of vows for the years 1747-1751. The index to this vol. is missing. The title page reads: פנקס מהנדבות למאור בהכ"נ על ידי מ"ע הממונים ה"ה כמ"ר רפאל נאמן טראוקוטי וכמ"ר רפאל בסאן וכמ"ר אברהם פנצי יצ"ו אכי"ר משנות תק"ז, תק"ח, תק"ט, תק"י, תקי"א.

Vol. 6, contains the records of vows alphabetically arranged for the years 1775-1804. The title page reads: שנת תקל"ה לפ"ק כבוד מעלת הממונים כמ"ר יהושע אליעזר נורצי, כמ"ר יצחק נורצי, כמ"ר יהודה צבות נורצי.

Vol. 7, contains the records of vows alphabetically arranged for the years תקנ"א-תקנ"ד (= 1791-1794). The index is missing. No title page.

Vol. 8, contains an index section alphabitacally arranged to a volume of entries not extant in this collection.

171, 89, 111, 115, 121, 179, 85, 24 l. Italian cursive char. 44x16 cm.

(פנקס)

(715)

X893.P651
(Fr. 288)

[.פנקס] Register of the Jewish Community of Adrianople for the years תרל"ג-לה (1873-75).

The register contains הצבעות, עניני שותפות, חשבונות, עניני נכסים, מכתבים (one f. 4b addressed to להרב הגדול ק"ק פוליא... המנוח יוסף ן' יעקב; on f. 39 to בעיר שאלוניקי יע"א; on f. 40 to בוטושאני(?); and on ff. 121-22 to ק"ק טאטארפאזארג'יק(?)), עניני גאבילה (on ff. 11a-12a dated במחברת הגאבילה של בשנה, 24 מרץ תרל"ג (גאבילה יע"א וחכ' אליהו קריספין/ בעיר אדריאנו' יע"א); and also a dedicatory poem on f. 126a לח' שבתי הלוי, and several epitaphs on ff. 91b-92a. On ff. 63b-67a, the conduct of a local school teacher is discussed (קול שאון מעיר קול מהיכל ה' קול בכי וצעקה בעיר אדריאנופולי... איך לרגלי פוחז אחד הלא הוא המורה אשר בשם ישראל יכונה). Some items are written in Ladino.

Among the legible names and signatures mentioned in the MS. are: f. 26a, יעקב גירון, יוסף ב' משלם; f. 31a, יוסף כאזין; f. 67b, יצחק ן' ויזינו; f. 84a, פנחס אשכנזי; f. 87a, אברהם גירון; and on f. 126a, יוסף דאנון.

172 l. Oriental cursive char. 17 x 12 cm.

(מכתבים)

(716)

X893. M5823
(Fr. 633)

[מכתבים.] A collection of copied signed and unsigned letters written during the 17th and 18th centuries by various Turkish rabbis. They deal mostly with communal affairs and disputes among the rabbis.

The following names are mentioned in the letters:

f. 2b, ובה אדע כי זה שנתיים ויום דשלחו מקום מגילת ספר זה
ענין עסק דגירון [גורון ?]... ובאותם הימים כתבתי הנ"ל... ובעבור
האל בקרב ימים יגיע וראה פני הקטן חקרי לב לוי"ד ח"ב... (לר' יוסף
בכ"ר חיים תגן, שאל. תקס"ו).

f. 13a, על ענין עסק הגירון הנעשות פה עירנו וע"א וחשבנו לו
מחטאת ומי מרבה שאור שבעיסה שהיה נעשות ר"ו גלים ... הביאנו
המלך.[1] תדברו במגלת ספר כתיב עלוי דברינו... הרב יוסף ס"הר (?)

f. 15b, at end of letter: יצחק הלוי..

f. 20a, caption reads: אשר אלה... מו"ה משה ראיזין
משה, cf. f. 80a; נר"ו למורינו הרב המו' המלאך (Index: המלאך קראל) דסלוי נר"ו
ראיזין.

Ff. 24a, 111b, 114a, 125a, 153a, 201a, and 228b,

---

[1] Perhaps author of חשק שלמה, Const. 1773 (cf. Index) B.

(M5823)

the captions read: שלחתיו להח' הש' כמוה"ר שמואל וינטורה

ff. 24a, 98b, 126a, 142b, captions read: שלחתיו להח' המוה"ר כה"ר יעקב רפאל בכ"ר אביגדור.

f. 26b, תשו' הכתב הנ"ל הלא היא בד' אדר ע"ב דר לבב.

f. 36b, at end of letter: יעקב אברהם גירון.

f. 39a, letter addressed to: לבב אחד שהלך משבח ואומר.

f. 55a, mentioned in the letter: האן בשת ו' ט"ו.

f. 56b, caption: שלחתיו להח' בש' אליהו צדקי, at end of letter: מיכאל אשכנזי.

f. 60b, שדר לן מר על אודות שידוכין [שלו] הבחור יעקב אוטאסנו (?) נ"י ונקבר ממני אנקר עזר כנגדו מנשאו חמש לו ממלצותיו.

f. 61a, at end of letter: שמואל ב' קמחי.

ff. 62b, 65a, 90a, and 156b, at end of letters: אהרן די טולידו.

ff. 63b in the middle of the letter and ff. 133a, 150b, 173a, 218a, at end of letters: חיים מודעי זצ"ל (probably, the Elder, 1709-84). The author of the index assumes that this was an exchange of letters with Aaron di Toledo.

f. 77b, at end of letter: דוד פארדו; f. 81a, caption: מו"ה ד"ג להר"ר מנחם בדמוהר"ם ס"ט; f. 101b, caption מהרמ"ש להרד"ף; f. 224b, three captions מה"ר ד"ג להר"ר מנחם בכמוהר"ם, ends with remark: תשו' הרמ"ש הזה היא בד' ק"ק ע"ב; f. 228a, two captions:

מה"ר מ"ש להר"ר ד"ק; אשר שלח הרב חיד"א לרב ד"ק.

f. 80a, caption: שלחתיו להגבירים ה"ה כמוה"ר מנחם קולוטי ושמואל זהובי(?).

f. 81b, caption: למר שמעון נר"ו.

f. 83a, at end of letter: החותם נר אזמיר.

f. 84a, caption: שלחתיו לרש"ר מו"ה המלאך רפאל נר"ו (cf. f. 80a).

f. 90a, at end: אהרן די טולידו; by another hand: תשובה של כתב זה הלא היא כתובה בדף ס"ב ע"ב מתחלות דיבור דאהרן.

f. 96a, caption: אשר סודרתי להבן יקיר מחכמה משה בכמוהר"ר רפאל נר"ו ושלחו להר' איציו לקוסטא יע"א.

f. 99a, caption: עוד שלחתיו להר"ר שמואל הנז'.

f. 109b, caption: שלחתיו להח' המר"ו בה"ר מרדכי נאזי(?).

f. 110b, caption: ששלחו רבני קוסטא להרמ"ש.

f. 120b, caption: שלחתיו לאלקי מועדי מרדכי מוכתב: בן לאותו צדיק המלאך רפאל נר"ו.

f. 131a, caption: ששלחו מעיר ברוסא להרמ"ש, signed: ואני איש צעיר משה בארווזה(?).

f. 142b, caption: כתב ששלח החכם המר"ו כה"ר רפאל יעקב בנ"ד אבוגדור להח' הש' שלמה בכמוהר"ם.

ff. 145a and 203b, captions: שלחתיו לרש"ר מרי מ"ר נר"ו.

f. 147a, caption: מהרב כמ"ה להרב... להר"ר מ"ש.

f. 190b, אשר שלח מהרי"ץ להשר נ"י ש"ק.

(M5823)

f. 191a, at end of letter: הצעיר יוסף זאמורו (?).

ff. 201b and 209b, captions: אחתי להגביר חיים אברהם פלאג'י ה"י.

f. 202a, signed: שמואל שמואל.

f. 202a, caption: אשר שלח מוהר"א אבן ארקלוא (?) לן מוהרמ"ש ותשובתו.

f. 203b, caption: לעט"ר מרי מה"ר נר"ו.

f. 223b, caption: מהרמ"ש לחר"ד דב"א (?).

לעיר בורו"ש

f. 227a: caption: ששלחו מהכא [אודריני] לעיר בוש (?), at end: חיים יצחק אלקלעי ס"ט, פה אודריני יע"א, and signed: יוסף רקאנ"ט ס"ט בכמוהר"ר מרדכי זלה"ה. (Apparently referring to replacing the late rabbi מוהרר"א of הו"ש, who died a year before, by his son Jacob (?).)

f. 227a, in middle of letter: אשר באדרינופל.

f. 228a, caption: לבית אשר בנה גביר א'.

f. 232a, caption: מה"ר רב"י ז"ל (ראובן בן יצחק) and at end of letter: הצעיר ראובן בן יצחק נר"ו.

f. 232a, caption: מהרמ"ש לרב"י.

Owners (?): on fly-leaf: ממני הצעיר נסים יוסף, and on f. 148b: ממני יצחק איזגיזר; on back of binding: יצחק איזגיזר.

Three leaves of incomplete index written by a later hand.
4, 246 l. (77 l. blank); ll. 9, 12, 168, 225-26, missing.
Oriental cursive char. 23 x 17 cm. Original binding.

(שטרות)

(720)

x893-M6859
(Fr. 426)

קובץ. Miscellany from Larissa.

1. ff. 1-8, נוסחי שטרות, containing: [שטר עיסקא];
עוד אחר שטר ; שטר שכירות ; מודעה רבה ; נוסח עוד אחר על שטר עיסקא
נוסח ; נוסח שטר שידוכין ;(end missing) שכירות מטובי ופרנסי העיר
... בשישי בשבת כך וכך יום לח׳ .beg ,לשטר כתובה כפי מנהגי לארסו ואָץ
עוד אחר ; נוסח שטר הרשאה ; כ׳ שנת חמשת אלפים ושש מאות וכו׳ לבריאת עולם
נוסח שטר מכירה ; נוסח שטר פיטורין ; בלשון רבנים.

2. ff. 9-18, מקור השמות.

3. f. 19, note in Ladino signed by יצחק שלום ס״ט.

4. ff. 20-32, סגולות, קמיעות ועבדינות. On f. 28b the date is given היום שנת תפ״ג לפ״ק; on f. 31b is another signature by יצחק שלום ס״ט.

32 l. Greek cursive char. 19th cent. 20x15 cm.

V (קובץ)
(תקנות
טופסים)

(721)

X893-M6858
(Fr. 62)

קובץ: Miscellany.

1. ff. 1-18,[1] [ספר התקנות של ק"ק מגורשים קשטילייא אשר בפאס]

Statutes of the Castilian Community in Fez.

ff. 1-2, טופס הסכמת נדבת ירושלם תובב"א, dated בג' ועבדתם
את ה' אלהיכם בשנת והכהן המשיח תחתיו מבניו בעשור אחד לשבט פה העיר פאס יע"א (= 1603),
and signed by יהודה עזיאל, יצחק ן' צור, and שמואל אבן
דאנן. Endorsements: (1) בשלהי אדר המהודר בג' משכן העדות
משנת חן וכבוד יתן ה' לפ"ק (= 1603). signed by יוסף אלמושנינו ז"ל,
אברהם הכהן, סעדיה ן' רבוח, יעקב חאגיז, יהודה צרפאתי, אברהם
הכהן, הרנא and שמואל אבן חביב; (2) signed by יעקב גיקטילייה,
משה כותי, and דוד צמורו; (3) dated בר"ח טבת שנת ושלו
משועים בה"ר ציון לפ"ק (= 1603) and signed by משה הלוי,
and verified by the secretaries יעקב אבן דאנן הסופר
and מכלוף ן' אסולין הסופר בר"ח אלול המרוצה שנת ה' צבאות יגן
עלינו לפ"ק בפאס יע"א (= 1603).

ff. 2, תקנה שלא לבא לידי איסור רבית במקח וממכר, dated
ב"ה לניסן שנת ויגן עלינו לפ"ק (= 1603), and signed by יצחק
אבן צור and שמואל אבן דאנן.

ff. 2b-3, טופס הסכמת ענין הקדושין, beg. בחדש
אלול שנת וצויתי את ברכתי לכם בשנ"ה ליצירה (= 1597) תקנו

1) Several of these תקנות and טופסים are published by Abraham Ankawa in his כרם חמר pt. 2.

החכמים יצ"ו בענין קידושין והיא היתה ג"כ מקדמת דנא בעיר
הלזו וראו לחדש אותה מחדש שכל מי שירצה לקדש אשר מכאן ולהבא
לא יקדש אותה זולת בפני חכם מחכמי המעמד יצ"ו או ראש ישיבה
ועזרא מושכאל, signed by סעדיה ן' רבוח, יצחק אבן צור,
שמואל אבן דאנן, ויקאל הזרנאתי, ישעיה בקש, and שמואל אבן חביב.

7.3, טופס הסכמת ענין הנשואין, Beg. בהיות שנתקבצו
החכמים השלמים ואנשי המעלה והנגיד המעולה יצ"ו, dated סוף חדש אב וה"ו
ג"שן לפ"ק (= 1593), and signed by יהודה עזיאל, סעדיה
ן' רבוח, יצחק אבן צור, and שמואל אבן דאנן.

7.3b, טופס הסכמה שלא לדון עם חבירו בערכאות
הגוים, dated בעשור ראשון לאלול שנת וג"ן לפ"ק (= 1603),
and signed by יהודה עזיאל, סעדיה ן' רבוח, יצחק אבן צור,
and שמואל אבן דאנן.

7.3b-4, טופס ההסכמה החדשה בענין הנשואין, dated
בעשור אחרון לניסן שנת ליהודים היתה אורה ושמח"ה לפרט היצירה בנאם (=1599),
and signed by שלמה עזיאל ז"ל, אברהם הכהן ז"ל, סעדיה אבן רבוח ז"ל,
יצחק אבן צור, שמואל אבן דאנן, יעקב חאגיז, ויקאל זרנאתי,
אברהם הכהן הרופא, שמואל אבן חביב ז"ל, and endorsed by
הנגידים המעולים, יעקב גיקטילייא, דוד צמרי and the אנשי
המעמד, יוסף ן' נחמייש, דינר נבאוי, שמואל קטן, מסעוד ן' חקיק,
משה סנאנס, יהושע קירקוס, מאיר הלוי, יהודה ניימינטה, שלמה
הכהן אלחדאד, יוסף פראנקו, משה אלעזר, שמואל הכהן, יונה ן' לניאדו,

יהודה בן יחיו, פנחס הכהן בר נחמיה, שמחה חסן, בנימן תאזי
בר יעקב נ"ע, מאיר בן עמרם and verified by the
secretaries מכלוף אבן אסולין and יעקב אבן דאנן.

7.4b, טופס הסכמה אחרת על הזנין הנז', dated פאס
יו"ה בעשור אחרון לחדש חשון שנת לזהבי שכ"ם אחד ליצירה (= 1599), and signed
by שלמה, ויעקב אבן צור, סעדיה אבן רבוח, אברהם הכהן, שלמה עוזיאל
ויואל צרפתי, ~~and~~ ן' דאנן, and verified by the secretaries
מכלוף ן' אסולין and יעקב אבן דאנן. Added note by a later
hand signed אליהו הצרפתי זצוק"ל.

7.5, טופס על ענין מחילת הכתובה, beg. ביאותינו אנו
החותמים שהרבה נשים הנשואות לבעליהן בכתובה למנהג הקהלות יצ"ו בתנאים
מזין התקנה הנ"ז שמכחם יש זכות לורשיה או לשאר קרוביה בנכסי הבעל
והאשה אם תפטר בחייו בלי זכר של קיימא, dated פאס, בט"ו יוה'
כסליו שנת חמשת אלפים וחמש מאות ושישים ושלוש ליצירה (= 1603), and
signed by סעדיה אבן רבוח, אברהם הכהן, יהודה עוזיאל,
וידאל, ויעקב תאגיז, שמואל אבן דאנן, יצחק אבן צור, משה הלוי
צרפתי and שמואל אבן תמיז, and verified by the
secretaries מכלוף ן' אסולין and יעקב אבן דאנן.

7.5b, טופס הסכמת הכתובה שהיא כדת וכהלכה,
ביום ה' נ"ח אייר ש' הש"ו in Arabic, dated כפי מנהג פאס יע"א
(= 1555) and signed by שאול בן דנינוש, שמואל ן' דאנן ז"ל,
יוסף הכהן אלחדאד, משה ן' שלמה טולו, אברהם בר נחמיה כהן

, שמואל בי יצחק גדיניל ז"ל, חיים קורקוס ז"ל, אברהם ן' כמוך ז"ל, יעקב שניור נ"ע, משה אנקאוי נ"ע, מסעוד ן' שטרית נ"ע, יעקב רותי ז"ל, חנייה ן' דניב מואכה נ"ע and שמעון ן' שטרית, and verified by the Secretaries יעקב אבן דאנן and מכלוף ן' אסולין.

7.6. [מנהג], beg. עוד מנהג התושבים באנף הזאת כאשר העידו לנו מגידי אמת זה היות שמן הדין אלמנה שבאה לגבות כתובתה שמין כל בגדיה בין של חול בין של שבת ומנכין אותם מכתובתה, dated בעשור אחרון לסיון ש' יג"ן לפ"ק (= 1603), and signed by יצחק אבן צור, סעדיה ן' רבוח, יהודה עוזיאל and שמואל אבן דאנן.

7.6b, [תקנה], beg. עוד תקנו החכמים השלמים מהם נוחי נפש ז"ל ומהם אשר הם חיים עדינה אל יתסו המזג על ענין נכס בחדש אני לדודי ודודי, הלוה שמכר קרקעותיו ואח"כ גירש את אשתו, dated בעשור לו' אשנ"ה ליצירה (= 1596) and endorsed on אחרון לשבט ש' יג"ן (= 1603), and signed by יהודה עוזיאל, שמואל אבן דאנן, יצחק אבן צור and סעדיה אבן רבוח.

7.7, תקנת מחולה, beg. תקנה שתקנו החכמים השלמים נוחי נפש זלה"ה שהיתומה שעשתה מחולה הן לאביה הן לאמה הן לשאר יורשים בנכסים הראויים לה, dated בעשור אחרון לח' סיון ש' בנשא"ו לפ"ק (= 1603) and signed by ~~שמואל אבן דאנן~~ יצחק אבן צור, סעדיה אבן רבוח, יהודה עוזיאל and שמואל אבן דאנן.

7.7, [תקנה], beg. עוד תקני החכמים השלמים בזמן החולף בימי הנגיד המעולה הר' אברהם רותי ז"ל תקנה לבעלי חובות כדי שלא תנעול דלת בפני לווין, dated פאס, בעישור אחרון לח' שבט ש' בה"ר צ'ון לפ"ק (= 1621), and signed by יהודה עזיאל, סעדיה אבן רבוח, יצחק אבן צור, and שמואל אבן דאנן.

7.7b-8, [תקנה], beg. עוד תקני החכמים השלמים הקדמונים נ"ע ז"ל שתועלת ב"ח שהיות שכמה אנשים ונשים ממשכנים הקרקעותיהם או מוכרין אותם לווסאל, with same date and signatures.

7.8b-9, [תקנה], beg. בהיותנו אנו החתומים מקובצים בב"ה של ת"ת הי"ג עם אנשי המעמד יצ"ו והנגיד המעולה הנבון הר' דוד ן' צמרו יצ"ו נשאנו ונתננו לתקן בקיום ענייני וכאיני שהעניים הבאים מחוץ לעיר, dated פאס, בעשור ראשון לאלול ש' יג"ן לפ"ק (= 1603), and signed by יהודה עזיאל, סעדיה אבן רבוח, יצחק אבן צור, and שמואל אבן דאנן.

7.9b, [תקנה], beg. בהיותנו אנו החתומים מקובצים בבית הנגיד המעולה הר' משה הלוי נר"ו דרשנו וחקרנו בענין נכסי יתומים, שכמה מהם אין להם מנהל, dated פאס, ג' ניסן ש' יג"ן לפ"ק (= 1603), and signed by סעדיה ן' רבוח, יעקב חאגיז and משה הלוי.

7.10, תקנה על מכירת היין, dated פאס, בעשור אחרון לחשון, ש' בה"ר צ'ון לפ"ק (= 1603).

7.10b, תקנה שלא לתת גט לאשה עד עבור שלשים יום, dated בעשור אחרון לסיון ש' יג"ן לפ"ק (= 1603), and signed by שמואל אבן דאנן.

תקנה להתנות על הבעל שאף אם נכתב הגט, ff. 10b-11

כהלכתו ונאבד יכולים לכתוב אחרים עד שיגיע גט כשר לאשתו, dated

בשלהי אדר ש' התכ"ד לפ"ק (= 1664), and signed by סעדיה

אבן כבוח בר הח' שמואל אבן דנאן זלה"ה.[1]

תקנה שהמשכן בונה לא יוכל בו אלא את ונקמים בשבי', f. 11

בשטר אחרון לסיון ש' בה"ר דוין לפ"ק, איש כי, dated (= 1603),

and signed by שמואל אבן דנאן and שאול סירירו.

תקנת מזונות גרושה עד שיגמל זה במושלם ושתחזל, f. 11

בשלהי אדר ש' ותכ"ד לפ"ק, dated, בגבאי חול וגבאי שלגת חול מכבנוגתה (= 1664),

and signed by סעדיה נכ"ו בר שמואל אבן דנאן זל"ה.

בכאות החכמים השלמים .beg, חזקה ומשפטה, ff. 11b-12,

נ"נ ט"ל שהרבה אנשים אשר מטה ובם הוצרכו למכור קרקעותיהם לגוים

באס, בשטר אחרון לח' מנחם ש' בן איש"ח לפ"ק, dated, כדי שתשאר חזקת הקרקע בודם (=1603),

and signed by שמואל אבן דנאן and שאול סירירו. Added note

dated וג' אדר שני ש' שלום ותשר לפ"ק (= 1609).

תקנה שלא יחולם הסופר כי אם בפני המצוה ובפני, f. 12,

באס, בשטר כאשון לכסליו ש' השכלו לזכרה, dated, החכם שמצא לשם (= 1611),

and signed by ויראל צרנאתי, שמואל אבן דנאן, סעדיה אבן רבוח,

וחיא בירדוגו, שמואל אבן חביב, יצחק צמירו, יהודה אבן חנים,

שאול סירירו ז"ל and יצחק בירבי.

---

1) cf. Jacob Moses Teledano, נר המערב, p. 101 and this MS. f. 11b.

(M 6858)

בזמן שיהיה סימני הכותב הגט ומקום בטוב, f. 12b

גיטין וקדושין, beg. בו בזה כאיני ג"כ לתקן ויהיו החתומים שאין כשרות

ושם סימני לכתיבת הגט עם שיהיה מצוי עמו ההר"ר יעקב ן' מאמן, same signatures.

ff. 12b-13, תקנה in Ladino, beg. אישטאנבו׳

גינטיש החכים השלמים יצ"ו והנגיד המעולה הנבון הר' דוד ן' צמירו בשער

ואחרון לסיון שנת ורם קנן משחו (= 1604) דמירון אי טומארין, addition to

the תקנה, beg. שאב כאינו שאין כוב וכנלון לימוד בהסכמת אליגרינטאל

מהמדה הנ"ל, dated נאס ח' כסליו בהצהרים לפ"ק (= 1605), and

signed by יעקב תאגיג, יצחק אבן צור, סעדיה אבן כבוח,

יצחק [אבן צמרה], ישעיה בקש, יואל זכנאתי, אהרן אבן חיים,

שאול סרירו, and יחיא בונדוגי.

f. 13, [תקנה], beg. אני בה"ד חתומי מטה הסכמנו

וגזרנו שמהיום והלאה לא יהיו תנאים בכל השטרות שיכתבו במצנה

צ'... כי אם סימני בית דינינו, dated נאס בעשרה ימים לאייר ש'

תהוה ליצירה (= 1660), and signed סעדיה אבן מאמן, שמואל סרירו,

יצחק זכנאתי, and עמנואל סרירו זלה"ה.

ff. 13b-14, תקנה לנשוי ב' נשים ינפטר לב"ץ בחייהן, dated

נאס ו' לאייר ש' תהוה ליצירה (= 1660), and signed by שמואל סרירו,

סעדיה אבן מאמן, יצחק זכנאתי, and עמנואל סרירו ז"ל. Additional

note by a later hand.

f. 14, בעשור אחרון, הוחזקת טנס נגבו וחוזר אל רבוים, dated

לאלול ש' ישנה לפ"ק (= 1605), and signed by סעדיה אבן כבוח,

שמואל אבן חביב, ישעיה בקש, ויסאל זכנאתי, שמואל אבן באאן
[יוסף הכהן], יצחק גבה, יחיא בירבאגי, and שאול סרירו. Additional
note by a later hand.

ff. 14-15, תקנת הנקה שהמניקת לא תטול כי אם מחצית שכר
בבואתינו אני החתומים מייני העירה פאס יע"ה בזמנן תבורות. Beg., ההנקה
שמואל אבן באאן יצ"ו signed by, שכר ההנקה כמה מנים מחוקים.

f. 15, [תקנה] מורדת שהיתה מניקת אי שילדה לא תטול כי אם.
ואושע, יצחק ן נהון, נחמן ן סינהאל signed by, מחצית ההנקה
יצחק בונדין, ש"ט אמוגי, שמואל אבן באאן, אברהם תאגיג, קוקנוס,
אברהם דניאל and אברהם אוגיאוזוף, שמואל תאגיג. Verified:
אדר ט' ושנ"ח (= 1598) and signed by the secretaries שמואל
מכלוף ן אסולין and אבן באאן.

ff. 15b-16, [תקנה] למסים וארנונות. Beg. בהיותנו אנו החתומים
מקובצים עם אנשי המעמד ועם הנגיד המעולה הר' יעקב כותי ז"ל בבנדס
הנגיד המעו' הה"ר אברהם כותי ז"ל ביום שבת קדש בב' מה טובו אהליך
יעקב שנת חו"ם לפ"ק (= 1608) נשאנו ונתננו בדנין רבי
קהלות הקדש פאס יע"ה וראינו עין גדול בינותינו של דברי המס ולאה האנך חמס,
confirmed by שמואל אבן באאן and שאול סרירו.

ff. 16b-17, [טינס תקנה למדט בתב שיטין] in Ladino, Beg.
בהיותנו אנו החתומים מקובצים עם הנגיד המעו' הר' יעקב כותי נ"ע ולם
בג' לחודש אדר שנת אשעשה ליצירה (= 1618) פה העירה פאס הסכמנו
כלנו בהסכמה א'.

טופס תקנה שלא ישנו ממון ברבוי הסעודות [ff. 17-18,

בעשור אחרון, טופס מאמר ב"ד יצ"ו בעדת ורשות, [בומי' שמחות וגי'] dated

לסדרת שנת ה' וברך את יחי בשלו"ם לפרט היצירה פה מתא פאס (= 1611) and signed

by הנגיד גדליה הנ"ז יצ"ו and רוב הקהל.

אלה הן התקנות שתקנו והתנו להיות ביניהם הקהלות, f. 18,

הקדושות מגורשי קאשטילייא אשר בפאס בעדת החכמים השלמים יצ"ו ועדתיה

containing the first seven statutes in Ladino.

f. 19, homily on שכר ועונש.

2. ff. 20-38, ספר פני משה by Moses ben Issachar of Essen. The title page reads: ספר פני משה הוא פירוש נחמד ונעים ... על סדר בראשית ... חברו החכם השלם במהר"ר משה בן לא"א הר"ר יששכר ז"ל מק"ק קנאקא אב"ד בק"ק אוסא והוא נכדו של הגאון הגדול ר' מרדכי יפה ז"ל בעל הלבושים. נכתב ע"י הצעיר שבתלמודים מרדכי בר הר"ר שמחון אבוקרי פה פאס יע"א בשנת תנ"ו עוז לאלהים ... (= 1696).

3. ff. 38b-45, אגרת התשובה לרבינו יונה החסיד.

Beg. אמרו ה' תלכו וכו' מי לא ירא מלך הגוים כי לך יאתה, end. ולכולם בקודש אתה עוברים בכל ונאמנים בקהל עם ובמושב זקנים ויהיו מעשיו לרצון לפני ה' ועדב עליו שיחי אנכי אשמח בה. Abbriviation of the printed text by the above mention scribe. Added note by the scribe: ביום ב' לחשון שנת תנו"ה ס' תולדות יצחק הלכתי לעיר מכנאס ונגעה בי מדת דיני ית' ונשברה רגלי ואני מודה לאל ית' כי לא עשה אלא לטובתי והיא נדרש לכמה נעמים.

(9/21/1)

X893-M68579
CFr.

4. ff. 46-51, ספר היראה לרבינו יונה ז"ל.

טוב לגבר כי ישא עול בנעוריו, טוב לאדם לשאת .Beg

מה ה' אלהיך שואל מעמך כי .end ,ולסבול עול מצותיו של הקב"ה

אם ליראה את ה' אלהיך וכו' למען יזכור ה' תמיד ולא יחטא בהלא"ו.

Abbreviations of the printed text by the same scribe:

יום ג' לשבט נולד שמחון בני וכה"י אלהי השמים ואלהי הארץ שיזכה

לתורה ולמצות ולחופה ולמ"ט ויהיה בסי' טוב והצלחה אכי"ר שנת

ואיש תבונ"ה מרדכי בר הר"ר שמחון אשפעגי ס"ט.

5. ff. 51b-56, אגרת המוסר להר"ר יונה ז"ל בקיצור.

ומצא חן ושכל טוב, שמע בני וקח אמרי ומצותי תצפן אתך .Beg

.end בעיני אלהים ואדם. Copied by the same scribe. At the

end is added the following note: הט"ב בעיר בלמא קמו

בקאום תושבי הארץ וחבר קהלות היהודים וקבל תשובה וגם לו הנה שם

ואמרו להם אם תקבלו דת ישו מוטב ואם לאו תדעו נאמנה שתאבדו

כלכם בחרבותיהן א"ל. והיהודים נפלו על פניהם והתחננו ונדבו להם

כל ממונם ולא הצליחו וביום הג' יצאו מכלל הדת חמשה עשר

אלף ולא נמלטו כי אם יחידים אשר ברחו בשחד עצום ושבו

בסביבות העיר.

6. ff. 57-64, שער תיקוני התשובה. Abbreviation

of Isaac Luria's תקוני תשובה. Beg. הנה כאן לכל נפש

והיושבים סביבי המת יזכירו תמיד זו התפלה .end ,להיות רצא וחרב

בלי הנחת בגד אני' אולף נרדמים אלא ובנס אור חיצוני. This is followed by two poems:

~~Beg.~~ (1) אנא בכח גדולה ומינך and (2) אל ברוך גדול ונאה תהלה [צדקותיו].

(731) (M 6858)

7. 7. 65, fragment of סליחות.

65 l. North-African cursive char. 18½ x 14 cm.

Leaves 1-5 damaged.

(מדרש)

(732)

הקדמת המדפיס
נמצא בהוצאות
...

X893.19 - Se 31
(Fr. 99)

ספר הישר. Midrashic history of the Jews from the time of Adam to that of the Judges.

Complete. With introduction (הקדמת המדפיס) by Joseph ben Samuel ha-Katan, beg. אמר הצעיר הגולה ולא איש יוסף בן לאדני איזי הרבין המעולה בישראל גדול שמואל הקטן ז"ל. The MS. agrees on the whole with ed. Venice, 1625.

The title page reads: ספר הישר. אמר הכותב הואיל וראיתי הנשים הולכים בעולם בטל מרחוב לרחוב אמרתי בלבי לכתוב זה הספר הנקרא ספר הישר כדי לעשות רצון קונה וכתבתי מלה במלה בלא שום טעות בעולם והוא ספר כולל כמה ספרים ומדרשים רז"ל על חמשה חומשי תורה וקצת ספר יהושע ושופטים בלשון צח ועריב מושך לבות בני אדם להכיר נפלאותיך ה' וחסדיו: אתחיל לכתוב בעזרת השם יום א' כ"ב טבת בשנת לא אמות כי אחיה ואספר ואכתוב מעשה יה לפק: נאום הסופר יהודה ליב בר יחיאל ז"ל (=1673). At the end of the MS: ביום ה' כ"א אדר ברוך אתה ה' למדני חקיך ואכתוב נפלאותיך לפק. כתבתי זה הספר לכבוד אם חורגי נאום מנחם בר יעקב ז"ל זצ"ל הנקרא [illegible] מן גארדן:

1,135 l. German cursive char. 20x15 cm.

(אמבא)

(733)

X893.19 - Se 3
(Fr. 98)

ספר הישר. Midrashic history of the Jews from the time of Adam to that of the Judges.

Incomplete. Beg. in the middle of ס׳ נח, אשר יגדל וירבה, end. in the middle of ס׳ יהושע, ויקח יהושע את עכן ואת הכלים האלה ואת בניו ואת בנותיו ואת כל אשר. The MS. agrees on the whole with ed. Goldschmidt, Berlin, 1923.

Between ff. 33-34 one f. is missing; ff. 38-39 are misplaced they follow f. 37 instead of 33.

Marginal notes, one signed by רפאה(!) כהן (f. 2a), and two by ב״ך (ff. 26b and 28b).

Owners: דניאל יצחק בן מנשה (65b) and יצחק בן מאוק (88a)
מראוק 115
מראוק 118
מדוקן

MS. pagination ב׳ - קלב.

118 l. Persian cursive char. 21 x 14 cm.

(מדרש)

(734)

X893. IPI-Si 4
(Fr. 530)

מעשה בריחת משה שהלך לבני כוש ועשאוהו מלך

Beg. ויברח משה מפני פרעה כתיב, end ויקח צפורה המדינית לאשה

Text [illegible]. ותלך צפורה בדרכי בנות ישראל ולא חסרה דבר מצדקת שרה ורבקה

ילקוט שמעוני FP 168.

4 l. Oriental cursive char. 15 x 10½ cm.

(פירושים)

V (735)

X893.1PI-M58
(Fr. 151)

[פירוש על פרשת בשלח ופרשת יתרו.] Homiletical Commentary on בשלח and יתרו in Judaeo-Syriac of Kurdistan.

Beg. פסוק ויהי בשלח אז"ל כל מקום שאמר ויהי אינו אלא לשון צער ומה צער היה לקיעה בכאן מרי חכמים ע"ה בייזן א אמגלטולה ושראל מנד מצב בי חשמה ובדדתא אללו שה בלושתא בשולטאנה ואליה בדהיא וניקרא. At end of פ' בשלח: נשלמה פרשת בשלח תהלה לאל אשר גואל לעמו במהרה ושלח ואליהו יפל בפני השלח יום ה' בשבת ה' ימים לחדש אלול שהוא רמוז בפסוק אני לדודי ודודי לי שנת התנ"ן [= 1690] כתבתיה אני יצחק בר עבדאל נ"ע בשביל אהובי וקרובי ומאור עיני כ"ר משה בן כמהר"ר יצחק בי אצחוק נלה"ה יהי סימן טוב ומבורך לו ולבניו ולבני בניו עד עולם אכי"ר. At end of פ' יתרו: ביום ה' בשבת ו"ב לחדש אני לדודי ודודי לי ..תנ"ב(?) לפ"ק תהלה לאל בורא עולם אמן.

Leaves missing between 1-2, 19-20, 27-28, 28-29, and 33-34.

36 l. 16 x 10 cm.

(פירושים)

V (736)

X893. IBC-T23
(Fr. 274)

פירוש על תהלים. Commentary on the Psalms by Abraham Ibn 'Ezra.

Fragment. Beg. ch. 109:24, ללכת כי ירזה נפשו, end. ch. 113:7, דבק אל עפר.

2 l., Oriental semi-square char. 21x15½ cm. Genizah. Badly preserved.

(פירושים)

(737)

X893.1BC–T17
(Fr. 389)

תרגום אונקלוס. Fragment of Targum Onkelos on Deuteronomy.

Fol. 1, beg. ch. 1:23, פתגמא ודברית מנכון, end. ch. 2:21, עם רב וסגי; fol. 2, beg. ch. 13:6, יתכון מארעא דמצרים, end. ch. 15:6, ארי יי׳ אלהך.

Each verse begins with the first word of the Hebrew text.

2 l. Franco-German square char. 12th cent. Fully vocalized. Vellum. 28 and 29 lines to a page. Badly preserved, many lines illegible. 23 x 16½ cm.

(פירושים)

(738)

X893.IBC-P437
(Fr. 553)

[פירוש על ישעיה] Lexical Commentary on Isaiah interspersed with Arabic.

Beg. of ch. 25: עצות מרחוק אמונה אומן חק יתחיק
תחסר החבור כמו שמש ירח ופי' קיום וקיום ופי' העצות שאמ' מזמן
רחוק ע"י נביאך נתקיימו קיום חזק זהו אמונה אומן כמו ונאמנים שפי'
חזקים וכן כמקום נאמן חזק וקיים ורש"י פי' עצות שיועצת לוא"א
בברית בין הבתרים: אמונה נאמנת. כי שמת מעיר לגל אן סיירת אל
קירייה לתלוה ה"ל הר שעיר: למגלה לו ווקע כ"ל בכאב: ארמון זרים
דכאין לו קבאס פי' מאוס, והיו לכל: end of ch. 66: ,מעיר זכא:
בשר מראות מרוב התולעת שבהם וכן לדראון עולם ועקר מלת דראון
היא התולעת ככ"ל הדירה והכינה שנתבואה ורש"י פי' ל' בזיון
וו"ת כמין ב' תיבות די כאייה עד דיימרון דדיקייאי מוסת תזונא:
ובע"ק שהרא או התיכוה. והיה מדי חדש: תם תם.

The Author cites רש"י, ר' יונה, הריק"ם, רד"ק, רמ"ך, and הראב"ע.

Beg. in the middle of ch. 24 to the end.
Second half of ch. 34 to 38 missing.
40 l. North-African curs. char. 20 x 15.5 cm.

(פירושים)

(739)

X893.1BC-P43

(Fr. 265)

[שרידים מן פירוש על התורה]

Disconnected fragments of a commentary on the Bible. The author cites Maimonides, Abraham ibn Ezra and Rashi.

פרשה אלה תולדות ... וזה גם כן החזיקני באמונת החדוש — Fol. 1a
כי החדוש לא ימנע הנצחות כמו שכתב המורה הרב ז"ל גם החדוש בעצמו
נעלם הגבול לו מראש מהודיעו במופת והדבר שלא נודע רק בקבלה כאלו להקנא
בש' הזה ואין אלו מכבה בשבח הש' ית' האומ' כי הנו' כלה כליון גמור.
כי זה השם כל מי שישיגה בידיעה שלמה ישיג מציאותו המחוייבת — Fol. 2a
לפי נראה שאמונת חדוש העולם אינה צריכה — Fol. 2b. כמו שבאר הרב המורה
בעצמה לאמונה השכלי' לפי שמציאות השם מחוייבת ג"כ מדרך הקדמות ואומנם
אמונת החדוש צריכ' לגלוי הדת כדי להאמין שהש' עושה נפלאות שזה לא
יקבלו מאמיני הקדמות. Fol. 4b — ויעירני כאיש אשר יעור משנתו' וכתב בו החכם
ר' אברהם אבן עזרא שכתב בו כאי' עש אשר יעור משנתו' כלומ' ויעור מעצמו.
Fol. 7b — וכבר הזהיר הרב המורה ז"ל מהטכוח הצוון בכל מה שבא במשל אבל
שיסתכל האדם בכונת המשל ואני עברתי מעט על דבריו בפרשיות הראשונות לפי
הצורך כי ידעתי שדברי פרים אצל בעלי המקרא לפי מנהג קריאתם החלושה
וחשבתי לקרב אותם בזה אל האמת ולא שאני בא לגזור פירוש מן הפרוש'.
וכן הזכיר רבי' שלמה בנבואת זכריה הנביא על נר ונר — Fol. 8a

10 Fol. (bottom of ff. 9 & 10 torn off). Vellum. 28 x 21 cm.
Rabbinic characters.

(מדבש)

[740]

x893-Z8, v.2, no.1
(Fr. 504)

קובץ. Midrashic Miscellany.

1. Fol. 1-3, אלפא ביתא דבן סירא. The Alphabet of Ben Sira. Beg. אחר כלה פוזק, end במדברים מוכלין קלקולין.

2. Fol. 4-6, another fragment of the same. Beg. כי רגליהם לנו וכו', end מיד התחילו מתגרין.

3. Fol. 7-10^a, another fragment of the same. Beg. מקני מה באת עמי, end ברוך שחלק מחכמתו ליראיו וגלה סתומות עמוקות.

These fragments agree on the whole with the text published by J. D. Eisenstein in אוצר המדרשים, v. 1, pp. 44^a-46^a, 45^a-47^a, and 48^b-50^b.

4. Fol. 10^b-13, כתפוח בעצי היער. The text of the MS. differs considerably from that published by Eisenstein, op. cit., pp. 262-264. Beg. כתפוח בעצי היער כן דודי בין הבנים זה מרע"ה בשעה שאמר הקב"ה למרע"ה בחורב לך והוציא את עמי ושאל מאברהם ... הלך משה לרקיע פ' שהוא דומה לשם רקיע בשבוע ורואה בית המקדש לשם ועמודיו מאש אדומה ודפיו מאש ירוק ואבניו מאש לבנה ושעריו מאבני אקדח והיכלו מאבני שיש וקרבת וכל קנסיו וקרשיו מאש לבן ורואה מלאכים נכנסים ומשבחים לפני הקב"ה ואומרים במ"ש דוד המלך ע"ה ברכו(?) ה' כל מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמוע בקו[ל] fol. 11^b

;דברו שאל משה למטטרון מה הם אילו המלאכים א"ל המלאכים הממונים על גני הארץ... וכסאות של כסף הם לגבורי הצדיקים וכסאות של נחשת הם למי שהוא end צדיק ואביו רשע או הבן רשע ואביו צדיק. Between ff. 12 and 13 one f. is missing.

5. Fol. 14, another fragment of the same. Beg. ואומרים קדוש קדוש ה' צבאות מלא כל הארץ, end למלה לפני השכינה. The text agrees with אוצר מדרשים, v.1, pp. 262^b-263^a.

14 l. 17 x 12 cm.

(חדושים)

(742)

X893-Z8, v.2, no. 3
(Fr. 334)

קונטרס החדושים. Novellae, Responsa and Decisions on various subjects by [Ismael ben Abraham Isaac ha-Kohen].

The collection contains nine paragraphs. Parag. 3 begins with an announcement headed: מודעא מאתנו האחים אברהם רפאל ויוסף כהן נעם כמה"ר ישמעאל טולידו היום יום חמשי ערב שבת התקי"ח and followed by the author's discussion on the merit of the case. Parag. 5 (f. 9a) beg. הלכות דף ב' והבין הרי"ף מתוכו שכיר, ע"א בתוס' ד"ה מאימתי וכו' הקשה, end. כל הקושיות הנ"ל. This passage agrees (with the exception of a few lines) with Ismael ha-Kohen's זרע אמת ed. Livorno, 1a which seems to indicate that the author of the MS. is Ismael ben Abraham Isaac ha-Kohen. At head of parag. 9 (f. 14a) is written: כל מה שכתוב מכאן ואילך הועתק מכ"י של הגאון כמוהר"ר יהודה בריאל זצוק"ל 1). The passage deals with שחיטה and beg. מדשה בא לשנינו בשני בני יונה.

On the fly-leaf: Off[ma] Sorella Ricca Corcos ne Coen.

1, 17 l., Italian cursive char. 18 cent. 21½ x 15 cm.

---

1) Judah ben Eliezer Briele, 1643-1722, מח"ס ...

(דרושים)

(743)

x893-Z8, v.1, no.18

(Fr. 510)

דרושים. Sermons.

The MS. contains three sermons on יציאת מצרים, and הלכות פסח. Each of the three sermons beg. with the following invocation: יהו״ה אלהים נתן לי לשון למודים לדעת לעות את יעף דבר ויעיר לי בבקר בבקר יעיר לי אוזן לשמוע כלמודים. אלף הי יוד הי אלף הה וד הה אלף הא וד הא עם ג׳ כוללים נ״ת. The author quotes predominantly halakhic authorities. On f. 15b is given the date ש׳ התקי״ב (= 1752). On f. 42a he praises highly his host ... הח׳ השלם הדיין המצוין עצום ורב כמהר״ר חיים קאנחו נר״ו ויאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו. From f. 28 one might adduce that the author was a visiting preacher.

A number of leaves are missing and many are illegible.

42 l., Baghdad cursive char. 18th cent. 15½ x 11 cm.

√ (דרוש)

(744)

x893-Z8, vol. 1, No. 19

(Fr. 412)

דרוש לשבת שקלים. Sermon delivered at Trikkala (Thessaly), in the year 1859. At head of fly-leave:

שבת שקלים פה טריקולה יע"א [כ"ט אדר א'] ש' תרי"ט.

1, 9 l. Greek cursive char. 18½ x 12½ cm.

(Miscellany)

V (745)

X893-Z8, v.1, no.17

(Fr. 543)

סדר התקופות. Cyclical Calendar for the Years 1631-1665.

The heading reads: סדר התקופות אשר העתקתי אותם מתקין יששכר שנת השצ"א בשה"ה מדוברת (by יששכר ב"ר מרדכי ; סוסאן).

6 l. Oriental square and cursive char. 10.5 x 8 cm.

(746)

X893-Z8, v.1, No. 15
(Fr. 286)

פלפול על תמון תמנים תמניה ם. Satire on Christianity in the Form of the Passover Haggadah by Jonah Rapa?

Beg. גם אוד זה לעומת זה קול ענות גבורה כנגד קול ענות חלושה, end. מורידין ולא מעלים ועצבי'
העצבים ובלא תשובום
הלולים חלולים כלולים
ונבלים ושגלולים
בלם מבשלים ועקשי'
ונפתלים אשר לא
ידעו ולא יבינו
בין שמאל וימין
בטלין ומבוטלי'
לאו שריכין
ולאו קיימין
ברוך הנותן לשכוי בינה.

The MS. generally agrees with that in the possession of the Jewish Theological Seminary of America and described in detail as MS. A by I. Davidson in his Parody in Jewish Literature, pp. 41-42, 153-67.

Owner: Simon Levi di Chiavi.

35 l. No title page. Modern Italian char. 15 x 10 cm.

(מרגליות)

(747)

x893 - Z8, v.1, no. 14
(Fr. 620)

[במעשיות.] Aggadic Stories in Aramaic.

1. ff. 1-5, story based on the dispute between Judah and Joseph, beginning missing. Beginning of middle f. 1a: ויאמר אליהם יעקב אביהם אותי שכלתם. ויאמר להון יעקב אבוהון יתי··· ויוסף מן שעתא דנפק מן קדמי.

2. ff. 6-8a, story of Exodus, beg. ויהי בשלח פרעה. והוה כד שלח פרעה ית עמא ולא דברינון ו״.

3. ff. 8-9, on Moses' death, beg. תוספתא עלי פסוק ויעל משה. אזל משה למערתיה דאדם קדמאה צוח ובכי וכן אמר בבדו אנת אדם קדמאה.

At end: כתב עבד הצעיר(?) עבד השם עבד כל ישראל מרדכאי בר יפת בירח מרחשון בשנת אתתמו [לשטרות = 1534.]

9 l. Oriental semi-cursive char. 15.5 x 11 cm.

(פירוש)

(748)

X893.Z8, v.1, no.12
(Fr. 277)

קובץ. Miscellany.

1. ff. 1-20, comments on selected passages from the Talmud: יבמות, ראש השנה, שבת, חגיגה, מגילה, נדה, פסחים and others.

2. ff. 21-22, containing: (1) כתובת יבמין in abbreviated form and differing slightly from שטר כתובת יבמין by Judah b. Barzilai; (2) מליצה על מעלת הכד"ם, beg. וכל לתפלה צריך לידע אלה הדברים והן מצות, followed by ובן לתורה and לצדקה כ"א; (3) [תקנה], beg. מה שראוי לתקן ולגדור גדר וסייג על גדר התורה שלא יהרס... ועשיתי גדר וסייג בגזרה ובתקנה... על דעת המקום ברוך הוא ועל דעת חכמי א"י אנא מנדה ומחרים ומקלל ומאורר... דמגלי כדין לברא לאומי ולמלכי דמחי לוטי' תבריה בעלמיה ובלישניה ויתמסר ממוניה וגופיה דוש' לעמין פלחי צלמיא... ולכל בר ושפ' דעביד... לבטלא גזירתא דאורייתא דנפקת מפומיה דקב"ה... ולכל מאן דנסיב איתתא בלא רעותא ורשותא דגלה ודבי אבוה באונסא דיהיב ממונא למלכותא ומוסב יתה... ולההוא גברא דעביד מנהגין ונימוסין בישין לוטי' והוריד אורח איש מן; דלאו כחוק וכנימוסין דעבדי קדמוי, end. השמות של מספר שנים משו שקטי ומצאתי.

Leaves missing between 6-7, 18-19, and 21-22.

22 l. Persian cursive char. 15.5 x 10.5 cm.

(מדרש)

(749)

X893-Z8, v.1, no.7

(Fr. 621)

קובץ. Midrashic Fragments.

1. Fol. 1-3, fragment of ספר אלדד הדני. Fol. 1 beg. אתחיל לכתוב ספר אלדד הדני בשם ה' אלהי ישראל. ישתבח שמו של מלך מלכי המלכים הקב"ה, end. עד שבאו לאוצל בעולם והרגו אנשי; fol. 2 beg. חדשים ויצא שבט אשר, end. לא גנה ולא אדם רע; fol. 3 beg. בני זבולון, end. הקב"ה יתן לו ולהם שכר טוב בעולם הזה ובעולם הבא תם ונשלם ספר אלדד. Our version is a combination of versions 2 and 5 ed. Epstein

Fol. 1 and 2 almost identical with ed. Constantinople 1516.

2. Fol. 4-7, מעשה הנמלה. With the exception of the omission of about twenty-two lines, the text of the MS. agrees with that in אוצר מדרשים, v. 2, p. 534 f.

3. Fol. 8, fragment of a מגלה beg. אתחיל לכתוב מגלה ולפי ... אמחז"ל שר' אליעזר ור' יהושע היו רגיל לבית המקדש והיו עבר צום, end. ובניתי בכאן בית בתיק תחום בעיר. The text differs considerably from that published in אוצר מדרשים, v. 2, pp. 322b-323a, l. 9.

4. Fol. 9-11, מעשה הסוס, beg. מעשה הסוס. אחז"ל מעשה ביהודי א' ור' אליעזר שמו והיה גדול בממון וברכוש ובכסף ובזהב והמלוק, end. ומרגליות ובסוסי' וחמורים וגמלים ובבקר ובצאן והיה לו סוס א' מוזהבת טנה אלא במקומה. In essence the same story, here unfinished, is found in Gaster's The Exempla of the Rabbis, p. 127 f., No. 349 (11).

5. Fol. 12-17, דרוש [בתפרח בעצי היער], beg. מלאכים לא הגיד זמן מותתי אלא, end. ואמרים אל המים לתולה בגדולתו של הקב"ה שאין מלה למטטרין באתי לראות שכר הצדיקים בגן עדן. תם ונשלם אני אנכרים. The text agrees, with minor variations, with that published in אוצר מדרשים, v. 1, p. 262 ff. The דרוש is followed by the beg. of מעשה ר' יהושע בן לוי.

6. Fol. 18, Midrashic fragment beg. בפסח אבל חלב ודם נבלה וטרפה ... ב' קדימה כיצד בזוכי ושמאל קודמין לזוכי השי"ת, end. והמלך אותו אליך כדי שתנצל מידו.

7. Fol. 19-21^{a}, מעשה שלח על פני מיא, beg. ויתחיל מעשה שלח על פני מוא כי ... מעשה באדם אחד שצוה את בנו בשעת מותתו ואמ"ל יג"ב בצבור שקיים מצות גבול, end. בני כל וחוק דבוק פתק באמון ואל תאכלנו מיד ויג"ב מצוות שגמרה שהיה מקיים וזכה לזה בכבוד. This story is essentially the same as found in Gaster, op. cit., from the Midrash of the Decalogue, p. 145 f., No. 381. See also Maaseh Book, ed. Gaster, No. 194 and אוצר מדרשים, 28 אילנא דחייא סימן, p. 37^{a-b}.

8. Fol. 21b, מעשה בחסיד, beg. בטל רצונך מפני רצונו. מעשה בחסיד א' שהיה ירא שמים בסתר והיה לו שדה א' שהיה שם חרוב א', end. באותה שדה שחק היא ואשתו. The essence of this story is found in Gaster, op. cit., p. 152, No. 395 (15).

9. Fol. 22, [מעשה בשני סוחרים ידידים] beg. ויש לו ויביאוהו לפני השלטנים, end. משתה שמונה ימים ויראהו את כל בית ויוליכוהו אל הגן ותלוהו למות וישלטוהו. The essence of this story is found in Gaster, op. cit., p. 134, No. 361 (26b).

22 l., Persian cursive char. 11 x 8 cm.

Scribe אברהם (f. 17b).

Genizah.

(מדרש)

(752)

X893-Z8, v.1, No. 2
(Fr. 526)

כתפוח בעצי היער. Midrashic Fragment.

Beg. הלך משה לרקיע ג', end. כתפוח בעצי היער כן דודי בין הבנים.
מהלך וגבריאל מיכאל ושמו מלאך שם וראה שלשת ג' יום דומה שהוא.

The MS. agrees on the whole with the text published in אוצר מדרשים, v.1, p. 262.

1 l. Persian cursive char. 16 x 11 cm.

(מדרש)

(753)

X893-Z8, v. 1, No. 4
(Fr. 417)

קיבץ. Midrashic Fragments.

1. Fol. 1, מעשה מיתת משה רע"ה. Beg. ויאמר ה' אל משה הן קרבו ימיך למות אמר הב"ה למשה משה אתה עליתה אותי על כל באי עולם, end. אינה אלא טובה שנ' הן צדיק בארץ ישולם. ובקיצה הנה אנכי שולח

This story is not found in our MS. H 5846 nor in the cycle in אוצר מדרשים, p. 361 ff.

2. Fol. 2, [מעשה מרכבה]. Beg. מלאכי השרת מקלסין ואומרים קק"ק וג' מבהק והחיות. end. ופני הקב"ה מחנה ראשונה מיכאל מימיני

Not found in אוצר מדרשים.

3. Fol. 3. [מעשה]. Beg. כי הם ברחו מפניך ונחבאו.... תמצא את ס"מ הרשע וזוגתו, end. קמו רבי יוסף ותלמידיו בצרכות ויסדרו סדרי השמות עולות ותרעש אלהם. Not found in אוצר מדרשים.

4. Fol. 4a, הבה נתחכמה לו, beg. ובמדרש נתחכמה ה גי' תהלים בולדו מחסה של מתבואם, end. והלכו אלהים. This story closely follows T. B. Sotah, f. 11a and שמות רבה, 9-10.

5. Fol. 5a, אז ישיר משה. Beg. בשעה שהיו ישראל חונים על הים, end. אחז. אמרו מלאכי השרת הב"ה ממקומו. תם. This story agrees with the text of שמות רבה, ed. Wilna, 23.7.

5 l. Persian cursive char. Various sizes.

Genizāh.

(פירושים)

(75ד)

X893.1BC - So4
(Fr. 272)

פירוש רש"י על יהושע. Fragment of Rashi's commentary on Joshua.

Beg. ch. 5, middle of v. 9 דרך כל שלא ראם הוי סוכין זה, end. ch. 13, middle of v. 5 ומאזר מניחי נשאר, רק מגרש ר' יהודה הגרשן.

The MS. considerably differs from the standard editions. For example ch. 7, v. 15, ch. 8, v. 32, and ch. 11, half of v. 17 and half of v. 18 are omitted and the order of ch. 10, v. 12 is inverted.

The margin entries written by various hands include: (!?) יצחק מלכי; אברהם מוראנדה; אשקטרי; אוגמור; and יצחק וזקין.

1 l. Vellum. French rabbinic char. 11 century. 3 col. to a page. each 38 lines. 40 x 29 cm.

(דרושים)

(755)

X893-P654

(Fr. 33)

[פנקס דרושים.] Collection of homilies, commentaries. And at the end הלצות להספד.

On the first fly-leaf: למעלת תתני ועטרת ראשי המשכיל נבון מחדשי וחכם אל רב הר' גלאן נכי יאיר לעד לעולם אמכי"ר followed by ..... מן מעלת הנעלה הר' גלאן אל מנעלו וכינה

On the last fly-leaf: קבלתי מה' יוסף ששון סך בעד ששה חדשים עד הח' סיון ולאו עד בכלל מש' התרכ"ה ליצירה (= 1865).

Owner: עזרא משה.

1,78 l., Modern Oriental curs. char. 19th cent. 13 x 10 cm.

מחברים:

1/4a – הרב בני מבין (בכור יצחק נאגארי, מח"ס חדושי הלכות, שאלוניקי, תקע"א)

27b – הרב אשדרת (יוסף נחמולי, מח"ס אשבח הנגנים, בן תק"ן)

2/4b – מערכי לב (רפאל יוסף חזן, מח"ס דרשות שונות, בן תקפ"א)

(פירוש)

(756)

X893 - P434

(Fr. 264)

[פירוש על התורה.] Fragment of a philosophical commentary on the Bible.

Beg. in the middle of אחרי מות פ' and end. at the end of במדבר פ'. The author mentions Aristoteles and Moslem sects when discussing the problem of השגחה פרטית. Thus on f. 3 and 4a he writes: ובזה נחלקו חכמי המחקר לשלש דעות ואם יש דעה רביעית: אין לזכרה. ארסטו סובר כי הנהגת הגלגלים וחלוף הזמנים וסידור הכוכבים הכל בהנהגת אלוה ומאת עליון ומה שיש למטה מגלגל הירח הכל במקרה... ויש כת מכתות הישמעאלים שאומרת כי אין דבר נמצא תחת השמש בלא רצון הבורא והכל בגזרת עליון ואין אחד מבעלי החיים זז ממקומו אלא נגזר עליו להתנועע... ובימי שלמה כבר היו אלו הדעות מפורסמות ונודעות והוא בחכמתו אזן וחקר וראה והתבונן בשכל האלהי שהשפיע עליו יותר מכל הנביאים דכתיב' ויי' נתן חכמה לשלמה וכתי' ויחכם מכל האדם. כי זאת הסברה השלישית היא מבק האמת ויסוד התורה ועיקרה ובא להודיע במשליו הנמלצים כי התנועה החכמית והמציאות מהם מקרים ומהם גזירות והיא אמרו מבק הנשר בשמים וג'.

End כראה מחנות אלהים יש וכשנודע ונתגלה מספר פקודיהם שהוא שש מאות אלף וג'.

12 l. Large Spanish rab. char. 27½ x 18 cm.

1) See Steinschneider Hand-Verz.. Berlin No. 13 — מרשמות מנחם!

2) " Albo, 2, תולדות יצחק ——

V (פירושים)

(757)

x893 - P4342
(Fr. 555)

פירושים. Commentary and Novellae on the Pentateuch arranged according to the weekly lessons.

Beg. פ' בראשית, end. פ' כי תבא.

54 l. Oriental cursive char. 19th cent. 21½ x 15 cm.

מזכיר:

3, 19a	חיד"א	(מח' ספר פני דוד, ליוורנו, תקנ"ב)
11b	מהרא"ם	
23a	צוריא	
36a	ש"ך	
44	אלשיך	
54	הרב נחל קדומים	(הוצאה ראשונה, לבוב תרל"ט)
41b	מגלה עמוקות	(נתן נטע שפירא, קראקא, שצ"ז)

??

10b	מהרא"ק ?	
11b	מהרי"ב	(ישעיה ברלין ?)
13a	ח"ש ז"ל	(חשק שלמה, גדליה קורדוברו, ווניציא שמ"ח ?)
13a	חש"ב ז"ל ?	

הגה נעמים בו"פ ? משה פינקפורטא, קהלת משה ?

הספר הזה אינו נמצא בסמינר.

(דרושים)

√ (758)

X893 - P215
(Fr. 26)

[דרושים.] Addresses and Sermons.

1. דרושים ב' דוד שמואל פארדו ז"ל. Address on Jewish religious education in Italian by Samuel David Pardo, chief Rabbi of Verona. On f.6a he writes: Nei venti anni del mio Rabbinato Maggiore in questa illustre, ed antica Comunione Israelitico, il mio cuore ebbe, ad la motivi di letizia, veggendo tutto il bene che si operò.

6 l. 34 x 24 cm.

2. Dei guidizi temeraj orazioness del Sabbato ... Anno 1829. Beg. והיא בן את כל אזנה לכל כלות. Sermons in Italian, probably by the same author.

9 l. 21 x 16 cm.

3. Homiletical notes in Hebrew. Beg. לאזי. מודעה זאת בכל הארץ הולת החכמה עטרת תפארת. Probably be the same author.

5 l. 24½ x 19 cm.

(ירושלים)

(759)

X893. IMC - P43
(Fr. 282)

מלאכת שלמה on סדר זרעים by Salomon Adeni.

Beg. מס' מעשר שני, פ' ב' middle of משנה ב', end. מס' בכורים, פ' א' end of משנה ב'. The MS. differs slightly and contains much less than the text published in משניות, סדר זרעים, ed. Wilna 1908.

The beg. of מעשר שני, פ' ב', מ' ג' reads: תלתן של מעשר שני וכו' עד סוף סי' ד' פ' י"ב דהלכו' תרומו' סי' ג' ודף שני דהלכו' מעשר שני סימן י"ד ושם הזכר בו' הכמה"מ"ל ממה שכ' כאן: תאכל צמחונים תלתן לשון נקבה היא וכו' הר"ר שמשון ז"ל כשנכר תלתן של מעשר שני וצמח ואע"ג דתנן בפ"ט דתרומו' גדולי מעשר שני חולין הא תני סיפא ועודה אותן בזמן וכדן והכא בדלא פדה עסקינן ע"כ ובסוף דבריו כתב וכזה חמור מעשר שני בדלא התבני אלא צמחונים. The beg. of בכורים, פ' א' reads: כתב הכמה"מ"ל בהקדמתו בסידור אחר עלה מסכת בכורים שבק סדרם הכתוב הגדולה בספר ויקרא והבכורים בפרש' כי תבוא ע"כ: יש תרואין וכו' פ' שני דהלכו' בכורים סימן י': וקורין הכא תני קורין וגבי מעשר שני קתני מתודין משו' דודוי מעשר בכל לשון הוא אבל גבי בכורים בלשון הקדש.

69 l. North African cursive char. 22 x 15½ cm.

Hebrew pagination רכא - רפט

(פירושים)

(760)

x893-P432
(Fr. 261)

[פירוש על התורה] Commentary on the Bible.

The books are arranged in the following order: Genesis to Job, followed by Daniel to Chronicles, and Song of Songs to Esther.

Beg. בראשית פשט הכתוב כמש' רש"י ז"ל שהוא מאמר חסר וכאלו אמר בראשית הכל ברא וכו'.

At the end of the commentary on the Pentateuch is a lengthy discourse entitled: ביאורים על קצת לשונות רש"י וקצת ספיקות בדברי הגאון הרא"ם ז"ל שהיו כתובים אצלי בגליון על הרא"ם ז"ל (ff. 57-73). Several of the books are preceded by short introductions, for example:

ספר תהלים בס"ד הקדמה הספר הנכבד הזה מיוחס לאדונינו נעי' ז' דהע"ה
אך סדורו וחלוק ספריו לה' ספרים נר' שהוא ע"י נביאים אחרונים אנשי כנ"ג כי באו בו כמה מזמורים שנר' מעניינם שהוכנסו אחר חרבן
שיר השירים. אמר הכותב אמת כי ; בוא א' כמו כל מזמורי אסף ובני קרח על נהרות בבל
יסוד מוסד כי אין מקרא יוצא מידי פשוטו וזהו היסוד הנכבד
שעליו יסדתי הספר הקטן הזה אכן בהגיעי לס' שיר השירים לא יכלתי
להלך בו כפי מנהגי כי מהס' באין אומר ואין דברים כי תלה משל ומליצה
ועל' הסכמתי לפרש כל פסוק ופסוק לפי המשל ואח"ך אפרש הנמשל
כפי מה שהורוני מן השמים וה' אלהים יעזור לי.

(761) (P432)

On f. 24[a] the author quotes אמרי בינה evidently referring to the passage of Azaria de Rossi's מאור עינים, ch. 5 (ed. Kassel, p. 117 f.). In several places he refers to his books קונטרס א' חלק א' and חידושים למס' חולין (ff. 6[b] and 95[b]).

At the end of Chronicles (f. 261) the author writes:
אודה ה' מאד ... אשר זיכני ... לבאר בהם כפי קט שכלי ודעתי בקצרה
אך לא באריכות, בשכבר קדמוני רבותינו הפשטנים כרש"י וראב"ע ורד"ק
ז"ל, והם גלו לנו כל סתום וגלו כל תהום, אך אני כותב שכלם קצרו לקדמונם
כמובן להם ולקוצר שכלנו דברים הגלוים להם סתומים אצלנו והם אשר
נגישתי ועל שלחנם סמכתי, וכל דבר הבא בפירושם אותו לא שניתי, גם
דרך הדרש אותו לא דברתי רק דרך הפשט כעז ובודי אשר אהבתי,
כי ללמוד דרך קצרה כוונתי והנה נשלם חלק הג' מספרי זה אשר
ערכתי ... ותהי השלמתי בחדש תמוז שמנה בו מש' התק"ט ליצירה
... היא ש' החמישים לימי שני חיי (= 1748).

The colophon reads: ותהי השלמת הספר של כ"ד יום
Nearest date 1750 ששי בשבת כ"ח יום לחדש חשון ש' נ"ה לפ"ה ע"י הצעיר שבצעירים
ובזוי שבדלים ע"ה ש' (שלמה?) בלא"א וזקן שעול לסופר תן מנוחה
ויגבי ומו ושנותיו כימי נח ותרגל תנועתי כרכבן מנוח אכו"ר.

Marginal annotations including corrections of the text.

300 l. Oriental curs. char. 21 X 15 cm.

(מדרש)

(762)

X893 - M6875
(Fr. 305)

קובץ. Midrashic Fragments.

1. Fol. 1-12^{b}, אלפא ביתא דבן סירא, The Alphabet of Ben Sira. Beg. כתיב עושה גדולות עד אין חקר ונפלאות עד אין מספר. Complete version.

2. Fol. 12^{b}-25, Another version of the same. Beg. אוקיר לאסיא עד דלא תצטרך ליה.

Both Alphabets agree with the text published in אוצר מדרשים v.1, pp. 43^{a}-50^{b}.

3. Fol. 25-30, מוסר על פי החידה [חידות איזופיטי]. Collection of Parables. Beg. זה ספר הוא גן עדנים ובו פרחים יקרות נתונים followed by אחודה נא לכם חידה. זהר נחמד למראה ותאוה לעינים... The MS. contains fifteen parables: זהב; זאב והטלה; תרנגול; זאב ועגור; אלמנה; עז עגל ארוה וכבש; כלב; צפרדע ועכבריה; הגמל; ארי ושאה; עכבר ביתי ועכבר שדי; נחש ואדם; כלבתא; עורב ושועל; נשר ושועל; נשר ויגפו; כלב וחמור and שועל זכר.

The parables agree on the whole with חידות איזופיטי, ed. Constantinople, 1516.

4. Fol. 32-47, סגולות ספר רפואה. Charms and Medical Prescriptions. Beg. סגולה כתבה בכוונת האר"י המדבר בזו"ת על עיניו בשלשה קנ"ש מבטח שלא יבוא לשמאל עינים.

[763] (H6875)

5. Fol. 48-76, חנכת אליהו ואור עולם. This part consists of Φ ענין דרך ארץ, חנכת אליהו וגו׳ and אור עולם, all abbreviated extracts of Israel ibn Al-Nakawa's מנורת המאור with some omissions and variants. (Cf. Enelow's ed. part IV, pp. 453-519.) The ch. on Φ דרך ארץ beg. א״ר ש[מואל] בר נחמני
כ״ו דורות קדמה דרך ארץ Φ לתורה הה״ד לשמור את דרך Φ עץ החיים
שנ׳ שלשה beg. (f. 60b) חנכת אליה וגו׳. דרך ז׳ דרך Φ החיים ז׳ התורה
beg. אור עולם and שלש מדות טובות ברא הקב״ה בעולמו זו וכו׳ שלשה צדיקים
פ״ן ראשון. ועין צדקה. לעולם לא תמנע ידך מליתן צדקה בכל עת.
At the end of the MS. two סגולות in Arabic.

76 l. North-African cursive char. Two different handwritings. 14½ x 10 cm.

(חדושים)

(764) ✓

X893.M6872
(Fr. 90)

[.חדושים והערות] Novellae on the Talmud by Solomon Kluger with Additions, partly homiletical, by Abraham Benjamin Kluger.

Ff. 1b-13b, מסכת זבחים. The heading reads: מסכת זבחים כל הזבחים פרק ראשון אל דף ה' תמצא כתוב בהספר שלו בע"ה...

Ff. 14a-32a, מסכת מנחות. At head of f. 15a: בע"ה תמוז תר"ג.

Ff. 32b-37b, בכורות.

Ff. 38a-41b, ערכין.

Ff. 42a-47b, תמורה.

Ff. 47b-57a, כריתות.

Ff. 58b-62a, מסכת מעילה-תמיד.

F. 62b, בע"ה על משניות ברכות תרט"ו מהדורה תניינא.

Ff. 63a-64a, 67b-68a, משניות על הספר של נחות תרט"ו.

Ff. 65a-67a, איזה הערות על ספר שע[ר] המ[ו]לק, by another hand.

Ff. 67a, 68a-70a, רשימה מההוספה על ... וכו' נ"ש שו"ב שנפטר ביום ב' ט' כסליו תרמ"ג לפ"ק by another hand.

Ff. 70b-85a, מסכת גיטין. At headings of ff. 72b and 75a בע"ה תר"ג.

Ff. 85b-97a, notes on זבחים and various Talmudic treatises. The heading reads: בע"ה העתקות מהר"ג'ה שבת משובות תר"ט; heading on f. 91b, שמכתביו לר' גרשון הצאנזיר(?).

Ff. 97b-99b, heading reads: ... זה שייך לחיבור הקודם written by another hand.

F. 100, מלואות מסכת סוכה.

Ff. 101b-107b, גמ' פסחים ... שנת תרי"ד.

Ff. 108a-110a, רשימה מה שאלה בגדוליו מורי למאדי סוגיא... בצוטין ס"ב זואת דחנוכה תרמ"ב לפ"ק, written by another hand

Ff. 110b-111b, incomplete indices.

On the fly-leaf is written several times "Kreissrabbiner Abraham B. Kluger;" on f. 40b: A.B. Kluger, and on f. 110a: A.B. Kluger Bernstein. On f. 77b is written in Hebrew characters שלמה קלוגער אב"ד בראדי[א].

The author is undoubtedly Solomon Kluger and writing in the years 1843-1855. The addition, written after Solomon Kluger's death in 1879, are by his son Abraham Benjamin Kluger.

111 l. German cursive char. 32.5 x 20 cm.

(פירושים)

(766)

X893-M6866

(Fr. 84)

פירושים. Comments on the Pentateuch and Halakhic Notes on various subjects.

Beg. אדבק כי צויתני. On f. 9b is a copy of צוואת ר' יהודה חסיד ז"ל, beg. אין לקבור ב' מתים זה אצל זה. On f. 50a the author writes: ראיתי בספר פני דוד (חיד"א. אזולאי) הקדמה אחת מהרב המקובל [illegible] נתן [illegible].

53, 1 l. Oriental cursive char. 19th century. 15 x 10 cm.

[The author mentions: f. 47b, חסד לאברהם; f. 46b, [illegible] האר"י; ff. 45a-46b, שני לוחות הברית; f. 48a, דברי נחמיה; f. 51a, קמח סלת, etc., etc.]

(פירושים)

[567]

X893.M6863
(Fr. 489)

[פירושים וחידושים] Exegetical and Homiletical Commentaries on פרקי אבות, Biblical passages, etc.

The beginning of f. 3a reads: ויש לפרש ע"ד שפירשתי למה ה' תימוד וה' ה' חלק חלקו... ויש מלכות ולא אמר חלק לכי שנה ויש לפרש ע"ד שפירשתי, במלכות ויוצ"א, and on the margin: ויש לפרש ע"ד שפירשתי בס' אחר... פירוש הר"י חיון ז"ל ופירוש הרש"א ..., f. 3b, בס' אחר במדומה: ; מספרי החכם השלם ר' יצחק ממולינה ז"ל; f. 4a, margin: כתב הרב ר' יוסף אשכנזי ז"ל, f. 9a; לפי שראיתי בדברי(?) אלמוטניו ז"ל; f. 9b, ויש לפרש זה שהרבה מדברי הרשב"א הלוי ז"ל, f. 10a; ומדברי חכמים מתאבקים בו ומה שיתבאר בדין פלוני הלכה להתקבם ומאלפם אותם עוסקים; ולפי הפירוש שכתבתי ומצאתיו בהר"י חיון ז"ל, f. 12a; להבין הדין f. 12b, כמו שפירשתי בס' אחר ובס' מספרי ז"ל ובספר אחר, f. 14a, margin, פירש ז"ל והחסיד; f. 20a, הלוי זה דברי הרשב"א החכם הגדול הר' יהודה, margin, f. 26b; בספר שורש ישי, בשם מורי, f. 34a; זה דברי מספרי ז"ל, f. 35a; אשר; מה שפירש מספרי הרי"ס ז"ל, f. 40b, margin; מספרי, f. 185b, ומצאתי תירוץ א' בשם הנזהר... ועוד זה שכתבתי בספרי דורי מהרי"ם ז"ל בנ' מלמטים... ועוד זה מה שכתבתי בדרוש שדרשתי זה הר"ן ז"ל ז"ל.

On f. 208 is a note on the margin, written by a later hand: ואני הצעיר נכד הרב ז"ל שלמה אלקאצי מצאתיו במאמר הזה במס'...; on f. 220, the name al-Ghazali is written several times in Arabic.

(M6863)

On the fly-leaf are written the names: אני הצעיר רחמים מזרחי, חיים יעקב דאנין, and פולו אלקאזי.

226 l. Oriental cursive char. 20 x 14.5 cm.

---

1) Not mentioned in Wachstein's מפתח ההספדים.

(דרושים)

(769)

X893 - M6847

(Fr. 511)

[דרושים.] Midrashic and Halakhic Discourses by a resident of Oran, Algiers.

ff. 1-7, דרוש שדרשתי ביום שלקני המוהל את בן זכר שנולד לי ושמו יצחק אב[יגדור]. Signature: ישעיה ה"י. יום ו' בה' שבט התקצ"ח לפ"ק.

ff. 8-11, דרוש לוצ"מ.

ff. 13-16, דרוש למיתת צדיק.

ff. 17-23, another דרוש למיתת צדיק.

ff. 24-26, דרוש לנשואין.

ff. 27b-30, another דרוש למיתת צדיק, beg. איתא במדרש איכה שסולקן את צדיקים קשה לפני הקב"ה ... זה הדרוש שדרשתי אני ביום פטירת הרב המו' במהר"ש נחמד זלה"ה יום כ"ו לחו' רחמים תרכ"ט יום ה'.

ff. 31-32, commentary on a Talmudic passage.

ff. 33-73, discourses and responsa on the Shulḥan ʻArukh.

ff. 74-80, דקדוק on Ḥoshen Mishpaṭ and Mishneh Torah.

On the fly-leaf: יוסף הררי קניתי מאת בן הרב הררי זלה"ה; נסים רב המוהבך הרב אביגדור יצחק אחרוי גואן.

80 l. Oriental cursive char. 19th cent. 19x14.5 cm.

(דרושים)

V (770)

X893-M685
(Fr. 471)

קובץ. Miscellany.

1. ff. 1-67, 165-166, דרושי מוסר. Ethical Discourses arranged under the following headings: ל"ה, אכילה, תפלה, צדקה, ע"ג, תשו', שבת, א"י, תורה, מילה, ענוה, and גלות וגאולה. The author cites a large number of authorities and among them חודות Pol. by Azulai.

2. ff. 68-164, חרוזים. A collection of rhymes in alphabetical order from Biblical and Talmudic sources. Beg. כי מלאה צבאה, רב תוצאה.

164 l. Oriental cursive char. 19th cent. 20x15 cm.

(Miscellany)

V (771)

X893 - M585
(Fr. 485)

[.קובץ מאמרי חז"ל] Talmudical Lexicon.

The MS. is arranged in alphabetical order and contains the letters א - ג״י.

40 l. Modern Oriental char. 23.5 x 16.5 cm.

(דרושים)

(772)

X893-M587
(Fr. 337)

קובץ. Miscellany.

1. Ff. 1-9, דרושים, homiletical discourses on the Pentateuch and Talmud.

2. F. 10, שו"ת, fragment of a responsum by   of Constantinople written in the year 1803. The last line reads: פה קושטא' יע"א שלהי אייר דהאי שתא תקס"ג הצעיר מיכאל בטרסי ?

ויוסף שרפי ?

10 l. Oriental cursive char. 19th cent. 35 x 12 cm.

מזכיר: נכדו מהר"א גירון ז"ל, אברהם רפאל גירון מחי' ס' תקון סופרים ומקרא סופרים (באורים על העיטור), קושטא, תקנ"ז, הוא מת בש' תקנ"א

cf. Rosanes, 5, 394 ff.

(פירושים)

√ (773)

X893-M5844
(Fr. 152)

[פירוש על פרשת ויחי.] Homiletical commentary on ויחי ג' in Judaeo-Syriac of Kurdistan.

Beg. בלי לות נאשא דהאולה הידי מציאניה... קרו כולה בד ואלל גאר אבד ושאת, end. באווה הלאבד ולוון אולה החנאווד בד בד מהאכרש וואדולה מרע"ה שנ' וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלהים את בני ישראל.

At end: נשלמה זאת פרשת ויחי תהלה לאל חי במעלו שגתא כ"ט לחדש אב ויום מלאכת שנת כ"י שנ"ם [=1670] ולדה לי אשתי לפ"ק אתר"ב לחכבן הבות שוהב"ב כתבתיה אני יצחק ב"ר עבדאל חנצב"ה פה נידוא בשגול החכם השלם ב"ר משה ב"ר כמהר"ר יצחק בי אצחאק נ"י והיא בן אחות אמי ה' יצכהו היא וזרעו וזרע זרעו עד עולם לתורה ולחכמה אכי"ר.

No authorities are cited

Beg. and one leaf between 11 and 12 missing.

34 l. 16x11 cm.

V (מדרש)

(774)

X893-M5845
(Fr. 13)

[מדרשים.]

1. ff. 1-9, ספר גדולת משה. The Ascension of Moses. The title page reads: זה ספר גדולת משה. והוא ספור גדולת משה רע"ה מכל מה שראה בשמים בעת שגלה לו הקב"ה בהר חורב. הובא לבית הדפוס על ידי הבחור נחמד וחשוב שלו גאוארי. נדפס בדפוס תלמוד תורה יע"א במצות פרנסי הזמן הי"ו בשלוניקי יע"א אשר תחת ממשלת אדונינו המלך שולטן אחמד. בשנת התפ"ז ליצירה. אבי"א (= 1727)

2. ff. 10-11, [פטירת משה רבינו]. The Death of Moses. Beg. אמר הקב"ה למשה רב לך מה' רב לך רב לך אשר (דברת). The text differs considerably from those published by J. D. Eisenstein in אוצר מדרשים, v. 2, pp. 361 ff. Cf. especially pp. 396-71.

Owner: משה חיים ב' רפאל בנימן הלוי נ"ע.

1, 11 l. Greek cursive char. 13½ x 10 cm.

(מדרש)

(775)

X893.M5847

(Fr. 351)

שמן המשחה. Commentary on מדרש ספר בראשית of
Samuel ben Nissim, of Masnuth.

Beg. בראשית. (ס') א. היה הקב"ה ושמו בלבד. פרקי ר' אליעזר.
פי' הרב שבילי אמונה מובא במדרש תלפיות ענף וחוזר מה שאמר היה
הוא ושמו כוונתו לאמר שהוא ותב' בלבד נמצא קודם שנברא העולם
ואין שום דבר שני זולתו ית' ואל יקשה עליך אומרו היה הוא ושמו
ומחשבה שני דברים הוא ושמו, שכבר אמרנו ששמו אינו מדבר אלא
אמיתת מציאותו שאין דומה לו וכבר העיד הנביא שהוא ותברך ושמו
דבר אחד באמרו אני ה' הוא שמי (ישעיה מ"ב, ח') ואומ' ונאמר
כי אתה שמך ה' לבדך (תהלים פ"ג) עכ"ל, ועיין דרך בשל"ה ח"ב ג' בראשית
ויחי. (ס') כב, כיון שהגיעו למערת המכפלה, סוטה דף י"ג ולק"ט. end. באורך,

On f. 1b the author writes: (ס') י"ד. כמו כאן ב' תולדות,
וכן במדרש אגדה הנמצא פה אצלי בכתב יד הנדפס מחדש ע"י ידידי
הרב שלמה באבער נ"י, ודבעה"ט (בעל הטורים) (cf. Salomon Buber, דוגמאות,
מן מדרש על ספר בראשית לרבי שמואל בן רבי נסים מסנות,
in Festschrift zu Ehren des Dr. A. Harkavy, St.
Petersburg, 1908, p. 391 ff.); on f. 14a: (ס') ע"י,
וכן זה התרגום עדיין לא ראיתי והוא קרוב לתרגום ירושלמי שלפנינו
ואחר ראיתי ברשימת ספרים ר' יוסף שלזינגער ז"ל תרגום שמרוני
; on f. 16a: ואולי זה הוא ... ז"ל ע"י דוקטור ברולל דפוס פראנקפורט, וזה"ת

(ס') א...ואנחנו אנשי ארם צובה קבלה בידינו שאברהם אבינו ע"ה היה
בארם צובה, וכן ראיתי בספר כ' פתחי׳ הנדפס עם ס' הישר לר"ת
דפוס ליוורנו וז"ל ומלת הלכתי לחלב היא ארם צובה ולמה קורין
אותה חלב כי בהר היו צאני של אברהם אבינו...

The author shows great erudition in ancient, medieval and modern literature. Among others he also cites Azulai, David Luria, etc. He evidently lived about 1900 and used the MS. מדרש ספר בראשית of Samuel ben Nissim which later found its way to S. Buber from which the latter published a number of excerpts, roughly corresponding to our text f. 1-3, Nos. 1-81.

67 l. Oriental semi-square char. 30½ x 14 cm.

(מדרש)
V
(777)

x893-M5843
(Fr. 627)

[מדרש תנחומא על בראשית ושמות] The Midrash Tanḥuma on Genesis and Exodus.

Beg. in בראשית in the middle of parag. 1. אמר ר' שמעון בן לקיש מפני מה התנה הקב"ה עם מעשה בראשית יום אחד, יום שני, יום שלישי, end. ושכנתי בתוך בני ישראל ולא אעזב את עמי ישראל. אמן במהרה בימינו.

The MS. contains five paragraphs less and differs considerably in text and arrangement from the usual printed ed. which follow ed. Mantua, 1563. The larger omissions are: נח - parag. 2 and a few lines at the end; חיי שרה - about ten lines at the end; תולדות - parag. 14; ויצא - parag. 13; וארא - parag. 1 and a few lines at the end; and פקודי paragraphs 1 and 3.

The colophon reads: ברוך שסייעני להשלימו בה"ג"ש הב"י"ע"מ"ג בחמשה בשבא שהוא עשרין ותרין ומן ירח אדר שנת אלפא [ושש?] מאה ותרתין שנין לשטרי (=1391) במאתא תעיזם תחרוב וירושלם תשתכלל בסימן טוב על מרנא סעדיה בן דוד אלחכאני אלהים יזכהו להגות בו ובזרעיה וז' זר' בם כתיב לא ימוש ספ' הת' הזה מ' והגית בו יומ' ולילה אונ"סו כת"כ"מ"ש. ויזכה הכותב קל הקלים וקטן הסופרים שלום בירב אבא ... זכרונו אלהים ימחל ... על כל מה ששגיתי ומה שטעיתי ומה שהוספתי וגרעתי כדב'

שגיאות מי יבין מנסתרות נקני אֹבֹנֹ.

The last page, f. 163b, contains a didactic poem in alphabetical order, beg. משל למה ושאל בזמן ושכאל בלא אמת כנפש בלא שבה׳ ככת׳ בתורתיך end. בזמן לולא מות ושאל תורת ה׳ תמימה משיבת נפש.

The MS. contains several marginal notes and three entries of birth written by the owner. The first entry (f. 107a) reads: נולד לי בן שמו יכון ונראה סוף גאולות בראש חדשים יצה נתחדש לי followed by a note הרוצות יוסף... טעם בשם חכם דודי לי ואני לו and another entry נולד לי בן שמו יוסף אני שלמה ן משה אלמבינה אלמערבי בשבעה ועשרים בחדש כסליו בליל שבת שנת וישלח פרעה ויקרא יוסף ויריצוהו מן הבור ויגלח ר״ת בקנ״ט (בשטרות added by a later hand). [ליצירה] 1) (= 1399). ונתחדש לי מזה הפסוק טעם נכון מדברי רז״ל שהבור מתכונה בגלות שנאמר והבור רק אין בו מים אין בו חיים לנו בגלות מפני אורך הגלות אבל נחשים ועקרבים יש בו שהם האויבים המצירים לנו בגלות...

Another marginal note on f. 107b beg. דבר אחר וישלח פרעה ויקרא את יוסף and another entry on f. 116b reads: בן שמו משה נולד לי הנה הטוב הדומה לו כטוב גם ה׳ יתן לנו הטוב בחדש אלול י״ד בו שנת ועליך יזרח והוה לכבודו הקס״ז ליצירה (= 1407) השם... ישומיהו לו בסמנא טבא ויקיים שלו

(779) (M 5843)

. מש תהיה לך למשיב נפש ולכלכל את שיבתך... ן משה ... וג״ 1)

163 l. Yemenite characters. Paper. 27½ x 19½ cms.
24 l. to a page. Chapter headings in red ink.

---

1) This date in the MS. which would correspond to 791 is evidently incorrect. Since the only reliable date is mentioned by the owner on f. 116b which corresponds to 1407 we have inserted ה׳קס״ז on f. 107a instead of [illegible] which had been inserted by a later hand and also suggest here the insertion of [illegible] giving the closest possible date of 1391.

V (מדרש)

(780)

X893 - M584
(Fr. 622)

מדרש בראשית רבה. Midrash Rabbah on Genesis.

Beg. parashah 11, middle of parag. 5 שמשה אותה האורה שתים עשרה של ערב שבת, end. parashah 42, middle of parag. 6 אמר לו הקב"ה חייך שכר נסיונותיך אתה.

The MS. differs in some readings from מדרש רבות על התורה וחמש מגילות, ed. Stettin, 1863. It is very badly preserved; a number of folios are missing between ff. 2 and 3; the pages are stuck together and most of the MS. is illegible.

43 l. Persian semi-square char. 24x16½ cm.

(מדרש)

(781)

x893 – M113
(Fr. 199)

[ספר מעשיות] Italian Book of Stories interspersed with Hebrew phrases.

The heading reads: A. di... no, Dicembre 1724. Fol. 1-4a introduction including the story of Naḥum 'Ish Gimzo followed by forty numbered tales taken from the familiar store of ספר מעשיות, etc. For example: No. 6 is the story of Naḳdimon ben Gorion and the rain found in Gaster's Exempla of the Rabbis p. 72, No. 85, Máaseh Book, ed. Gaster, No. 96; No. 11 is the story of a cow observing the Sabbath, similar to that of the Midrash of the Decalogue, אוצר מדרשים, v. 2, p. 455a-b, Máaseh Book, No. 209, and Gaster's Exempla, p. 115, No. 312 (18); No. 13 is מעשה של [illegible] which agrees with the Hebrew text of MS. 28, v. 1, No. 7, 7 (see references there); the story of Naḥum 'Ish Gimzo is found in Gaster, op. cit., p. 58, No. 25 and in Máaseh Book, p. 160, No. 94.

The MS. is written in literary Italian, but moth-eaten and very badly preserved.

81 l. 18:13 cm.

(פירושים)

(782)

X893.15–M284
(Fr. 216)

[פירוש על פרקי אבות] Fragment of Joseph ben Judah Ibn Aknin's commentary on Pirqê 'Abot, chapter 1.

Beg. f. 1: [illegible], end. ואזהם לא שכר אותני; f. 2 is half torn off and beg. illegible, middle of the page: ואמר מתני׳ שאמר, end. כששקל; f. 3, beg. אם אני לו איבה בחיו, end. ואמרו חכמים הפרוש בשלום; f. 4, beg. מחניכם אלות לעולם, end. ודברות הם וכתו׳ ולמדתם.

The text agrees with Bacher's edition of ספר מוסר פירוש משנת אבות לרבי יוסף בן יהודה. (Mekize Nirdamim, 3. Folge, Nr. 6.)

4 l., Spanish cursive char. 14th cent.? Vellum. 20.5 x 13.5 cm.

(פירושים)

(783)

X893 - L9763
(Fr. 270)

קובץ. Miscellany.

1. Ff. 1-7, [פירושים.] Proposizioni relative al corso esegetico, e Introduzione by S. D. Luzzatto. Autograph. The MS. consists of twenty-five questions and answers with references to previous commentaries published by the author in בכורי העתים, תקפ"ג-ח-ט.

2. Ff. 8-9, Intorno alla casa detta Società di Reforma annunziatasi nella Gazzetta universale d'Augusta. 3. Agosto 1843. Autograph. At the end: [illegible] Samuel David Luzzatto. Padova 1 Settembre 1843.

9 l. 28½ x 19½ cm.

Epistolario Italiano Francese Latino di S. D. Luzzatto, 1, 1890, pp. 424-29.

(פירושים)

V (784)

X893 - L9764
(Fr. 271)

דברי קהלת מפורשים על פי פשוטם עם הקדמה דורשת וחוקרת תולדות המגלה הזאת ללבן ולברר בדרך חדשה את כל המבוכות המתרגשות ובאות על אודותיה. תקפ"א.

Commentary on Ecclesiastes by Samuel David Luzzatto. The MS. agrees, with minor variations, with the text printed by the author in אוצר נחמד, vol. 3, pp. 17-25, and vol. 4, pp. 47-92 (1860-1). Autograph?.

1, 21 l., Italian cursive char. 23 x 18½ cm.

(פירושים)

(785)

X893-L9765 1-2

(Fr. 267)

[פירוש על ויקרא, במדבר ודברים] Commentary on Leviticus, Numeri and Deuteronomy in Hebrew and Italian by Samuel David Luzzatto.

Contents: ff. 1-4, Leviticus chch. 23-27; ff. 5-26, Numeri, complete; ff. 27-46, Deuteronomy, chch. 1-26.

The commentary contains extensive Hebrew and brief Italian notes. Frequent references are made by the author to previous publications in בכורי העתים, which he does not repeat. The Hebrew and Italian notes of our MS. are considerably more extensive than those of the author's Il Pentateuco, Padova 1874-6. Leviticus and Numeri have numerous pencil marks referring especially to המשתדל, published in 1847, and occasionally correcting the text. None of those marginal notes seem to have been considered in the printed commentary. Autograph?

46 l., Italian cursive char. 2 culms. to a page. 30x20 cm.

(פירושים)

(786)

1893-L9766
(Fr. 268)

Esegesi di Geremia del Sig. Samuel David Professor Luzzatto di Trieste.

The MS. contains the Italian translation and the Hebrew commentary of Jeremiah, chch. 1-46:16, which appeared, with minor alterations, in Lemberg 1876 (פירוש על ירמיה ...). Translation and commentary run side by side except for chch. 10:6-17, which appear in separate consecutive sections. Ch. 18:15 contains a passage which the author replaced by another, only the latter appeared in the printed ed.

Abraham Grego scrisse.

1,65 l. 30½ x 20½ cm.

√ (פירושים)

[787]

X893 - L623
(Fr. 144)

ליקוטי תורה. Commentary on Genesis and Exodus. The MS. is an 18th century compilation of the style of the Yalkuṭim predominantly Kabbalistic.

The heading reads: בש"ר אתחיל לכתוב ליקוטי תורה טעמים נחמדים מזהב ומפז רב. It begins with an excerpt from Yalkuṭ Reubeni: ור"א. בראשית הבית יש לה ג' קוין נגד ג' מחיצות העולם ופתוחה לצד צפון מצפון תפתח הרעה ומק"ג נקראו אולם אין להם יכולת לעשות מחיצה ולע"ל יסתום הב"ת מצד צפון אשר משם תפתח הרעה ונהיה מ"ם סתומה ושם מ"ם סתומה בלמרבה המשרה (מ"ע). The author epitomizes the excerpts rather successfully, sometimes giving the gist of an argument and frequently adds his own Kabbalistic interpretation. He cites innumerable authorities and quotes from many books. The reference to Bosoglio's ס' מקדש מלך (l. 26a) provides a terminus ad quo for the compilation of the work.

Owner: יחיא ן צהר יונה אל עטאר (look it up again!)

227 l, two columns to a page, Oriental rab. char.

23½ x 16 cm. Bound in leather binding.

√ (פירושים)

(788)

x893 – J77
(Fr. 396)

תפסיר אל מגלה ליוסף אל שמסאני רחמת אללה עליה.

The popular story of Esther in rhymed verse in Judaeo-Arabic.

Beg. אל חמד ללה אל קדים אל ואחדי / מכלף אל אגא מן
אל שפאעי, end. תם בעון אללה וחסן תופיקה' הדא אל דפתר
אל דאוד אבן שיך אברהים בר שיך יוסף.

1,44 l. Oriental cursive char. 16 x 11 cm.

(מדרש)

√ [789)

X893 - J785
(Fr. 501)

[אגרת ר' יהושע הלוי] Joshua ben Levi's letter on גיהנם. Fragment.

Beg. בקשתי למדוד בגיהנם ולראות כמה היא ולא נתנו לי to the end.

The MS. agrees with the text published in אוצר מדרשים, I, p. 213.

2 l. Oriental semi-square char. 15 X 10 cm.

(פירושים)

(790)

x893 - K126

(Fr. 48)

קונטרס הגהות על ספר חיי אברהם. Anonymous commentary on Abraham ben Raphael Kalfun's חיי אברהם.

Beg. הט' לגי' שהמדקדק במה לשער חלום ... : מהדורה בתרא, סי' ד'. נ"ב הנה בדבור אלו אינן כאחד במלוקא מצל כשער חלום.

Content: f. 4^{a-b}, הקדמה; ff. 5-27, 37-39, קו' מהדורה ראשונה, containing paragraphs ג - ק"ג; ff. 1-3, 4^b-41^b, מהדורה בתרא, containing additional notes on various sections; and ff. 28-36, commentary on weekly lessons without regular sequence.

On l. 36^b in a note on Gen. 49:10 the author agrees with the interpretation given by רשב"ם as quoted in (Mendelssohn's) ביאור.

On l. 28^a the author writes: קונטרס זה הגהות אשר חודשתי בשנת התר"ל לפ"ק (=1870).

41 l. Oriental cursive char. 1870. 21 x 17 cm.

(פירושים)

✓ (791)

X893 - K56
(Fr. 273)

פירוש רד"ק. David Kimḥi's Commentary on Joshua, Judges, Samuel and Kings.

Beg. Joshua, ch. 20:9, ערי המועדה, end. 2 Kings, ch. 24:2, ואת גדודי.

114 l. 28 x 21 cm.

Owner: אברהם גאהקוף שלום or גאהקויא (f. 101b). Perhaps of the family Scialit of Padova and Firenze.

Cf. Steinschneider 5997

See whether he is mentioned by Morpurgo, Serie cronologica dei capi e rabbini in Vessillo Israelitico, 1908-1909, 56-57

(קבלה)

(792)

x893.16 - Y7
(Fr. 2)

[אדרא רבא קדישא ואדרא זוטא קדישא עם פירושים.] The Idrot with Commentaries by Joseph Sadbon, Jacob Maragi, Menahem di Lonsano, and Meir Anashikhon.

Fol. 1-2, אדרא רבא קדישא, פי' לשון האדרא רבא קדישא, with a commentary by ממהר"י סדבון נע"א אבי"ר. The text of the Idra beg. תקין בגולגלתא, ואמא בכל, end שראשי נמלא טל זכ"ל. This is followed by a passage which is not found in the Idra, beg. והזוהר שלך לך קב"ה אוב קדוש חסד קדוש גבורה קדוש ת"ת, end תאני סינא דתנא בסת"ם ב' מלכין וכלהו בשבעין ותרין אתגליפו במ"ד ברוך הוא ברוך שמיה לעלם ולעלמי עלמין אמן זכ"ל. The commentary beg. האי טלא בנטיפו משמע מבללות ובולהו אתגליפו בע"ב כמו שיתבאר, end בו הגולגלתא דתני בריש בגולגלתא יתקין באורך בד"ב דב' והיה אם שמוע ואח"כ אמר ברוך הוא צ"א ברוך שמיה ויקבוה. בנ"ז במתניתין (?) הרו"ו הנ"ז בכל נכזני ז"ן ז"ב.

Fol. 3-8, האדרא זוטא קדישא, with the commentary 'אהבת ה by Joseph Sadbon. ~~Fragment~~ Part of the following.

Fol. 9-130, אדרא זוטא קדישא, with commentaries by Joseph Sadbon, Jacob Maragi, and Menahem

di Lonsano. The text of the Idra and the commentary by Sadbon agree with ס' אהבת ה', ed. Livorno, 1871. The commentary by Lonsano, ר' מהרב"ל זמר מן, differs considerably from and is much longer than that of the pr. ed. זמר מן, Wilna, 1912. The commentary by Maraği, ר' מראגי, contains only the beginning of the אידרא, MS. fol. 9-13b, it agrees with the pr. ed. Vienna, 1887, fol. 2-4a.

The pr. ed. is only an abridgment of [illegible] זמר מן

Fol. 131-162, אדרא רבא, with the commentaries by Meir Onashikhun (מהר"מ אונאשיכון), and Jacob Maraği (ר"י מראגי). First two f. of this part of the MS. missing, the pagination beg. with ג'. The text of the Idra beg. (ב"ב ע"ב) דבקיה שבקאני מלאי to the end (ff. 131-162). The commentary of Onashikhun beg. בחינת כלי בעולם העקודים ועו' הכלים היה מצומצם האור ולכך נתהוו כמו שנולדו התחתונים לקבל האור וקודם שנתהוו הכלים היה האורות מתפשטים באופן שלא נכר אינו האורות מי הוא ראש ומי הוא סוף וזה כמו המהר מבריו שכשאדם אות לזה בדיקנא בשלמות אתקפי בר end נש נאמן ומזה מובן ההבדל כשאין לו בשלמות הדיקנא ואז לזה צריך ג"כ להשלים בדיקנא מבעיר ובה' זאור עיניו אמן ויבונו מלגואות אמן ביוא"ו (ff. 131-148b). Paragraphs of the commentary very often beg. with מאור. The commentary of Maraği (אמת ליעקב), beg. הכנסה שאמר נתהווא ויצא מזה לנו,

רחמי ונוקמין נ׳ שפירוש עוזה והקיצה הוא תרי נקיחין תרי טבן שהם end
רחמי׳ לישראל ונקמה לאומות העולם שגם הוא טוב נק׳ לגבי ישראל וז״ש תרי טבן
רחמי ונוקמין. ברוך נותן ליעף כח ולאין אונים(?) עצמה ירבה. תושלב״ע.
(Livorno)
ע״כ מצאתי קונטריס אחד נק׳ ליגארא וצ״א והעתקתי אותו וזה הפירוש עשה אותו
תלמיד חכם אחד מקובל מתושבי תיטאוון ואע״ג שמו החכם וזקן מרגוגי נר״ו נקרא
אותו אמת ליעקב (ff. 131-159b). For the Kabbalistic writings of
Jacob Maragi see Azulai, שם הגדולים, אות י, מערכת הגדולים, No. 242.

In addition to the above mentioned commentaries the first few ff. of the MS. contain also annotations מדרך אמת.

The colophon on f. 130b reads: ואני המעתיק דברי קדשו
הצעיר וצעיר גברא בלא חצי בין ביצי ~~[illegible]~~ חירגא בולמא אליהו וצאן ס״ט מיחוי דקודה
לפני רבנן ותלמידיהון שאם ימצאו איזה טעות או חסיר או יתיר שידינוני לכף זכות
שלא נעלם בשום שאי אפשר לתקן בלא בר בק או אפשר לסיגר בלא טעות והמצות
וכל (להם) לתקן וברוך הוא ומבד בוונתי ובז״ש בלאוו כל מחא סביל והי״ת בשום
שזיכני להעתקת החיבור הק׳ הזה כן יזכיני להעתקת ספרים הרבה אין קץ
עד כי יבא שילה בב״א בוקי״א. א״ה וזאת ליהודה ן כה נהיראו. ויגש אליו
הגשה לתפילה יהי רצון שיזכני ה׳ לקראת הוא ובנו ובני בני עמי ויתן לי מזהב
~~שבא~~ שודה אובא בומין בעושר ובכבוד כמי השמים על הארץ אמ״ן. לספר ועשותם
אותם בשנת ושמרת את מצות ה׳ אלהיך לפ״ק (= 1818)
חזק ונתחזק והמחזיק לא יזיק אמן כן יהי רצון ונאמר אמן סלה.

Owner: זה הס׳ הקדוש למ׳ (מלנחת?) מהרר״י סבזון נ״י״א

162 f. Oriental cursive char. 32x21½ cm.

300

(קבלה)

(795)

X893.16 - Is1
(Fr. 93)

חיי הנפש. Kabbalistic Treatise by Isaiah ben Joseph Halevi, of Tiflis.

The MS. is divided into six parts entitled: ספר חיים, ספר הדעת, גן עדן, ספר הכבוד, ענקי הוכלות, כתר נורא. and Solomon Musa of Bokhara edited and published pts. 2-4 under the title מאמר ספר הדעת. Jerusalem. 1891.

1. Fol. 1-21, ספר חיים. Beg. wanting. Beg. כוונת החומר שהיא נקודה ומקוות הצורה שהוא הציור בעבור כי הנקודה תלויה בה במחשבה הלב ואם תזכה להבין דברי אלה תמצא כי יהושע ע"ה ונירושו הוא הו"ה יהו"ה כי כשתקח הואו מראש השם end ותשימהו באמצע השם ותסיר ממנו הו"ו יהו"ה הו"ה ואם תקח הואו מתחלת השם והיה הו"ה ואם תגלה ... על שם ... והיה יהו"ה והנה נכתוב דברינו בזה הענין היקר בספר ששי מזה המאמר הנקרא ספר כתר נורא בעזרת אולם ונורא ותהלה אמן: אמר המחבר הנה נשלמה כוונתי ורצוני בספר זה ממה שעלתה בדעתי ... מסודות חכמה האלוהות ועתה אני חותם את דברי בספרי זה ואני מתחיל בחיבור ספר הדעת כאשר יעזרני מהאל ית' אשאל שיעזרני ברחמיו הרבים ולמען שמו הנכבד והנורא שישלים את כלל זה ספר המאמר לחיים ולשלום כאשר השלמתי לספר זה ולמדני מתורתי הקדושה ויתן בלבי אהבתו וליראתו ולעבדו בלב שלם ובנפש חפצה למען לא איגע לריק

ולא אלך לבהלה כן יהי רצון ורחמים מלפניו שאשמור חוקיו בעולם הזה ובתכליתו אהגה. ואם ולולה כדי שאחוה ואזכה. ואירש גדולה ותשובה ומעשים טובים לימות המשיח בן דוד ולחיי העולם הבא:

עץ חיים היא למחזיקים בה ברכיה דרכי נועם וג' תמת.

קרא השר בספר זה וספר כי   לך מים תבונת חיי מלותיו:

ומתק טוב עלי כאשר ככתבי   זהב אופיר וכתבתיו אל דעתי:

ברוך ה' לעולם אמן ואמן תם המחבר ברוך הכותב יקולא.

2. Fol. 21-62, עץ הדעת.

Beg. בשם ה' אל עולם הספר השני ממאמר חיי הנפש ונקרא ספר עץ הדעת. נתיחת הספר הנה לך שר מאמר בינה נקראת ספר עץ הדעת עיני שכלך ב' יקחון ללמוד טוב טעם ונפלת לבך תשבע נחלתי

תאמר ב' ישעיה סגלך זה   בשם השר כבוד ר' אליה:

בני הרב קדוש האל חננאל   איזו תכמות וראש עצתו:

This is followed by the הקדמה which contains also (ff. 21-22) the contents of the chapter not included in the printed ed. End: ברוך ה' לעולם אמ"א: תם המחבר אשר ובאה למאמר זה וישאל לשם המחבר ותעלה ישעיה בני הרב והוסף אוש יוני ושעה ועלה עבדו אלי יה': . This part contains four large passages (on ff. ~~[illegible]~~, 39, 59-60, 61-62) more than the printed text. Beg. and end of these

ורמז לזה הזנין ר' שמריה ז"ל passages read: (f. 39)

בעניי' שיר השירים שחיבר בפסוק הביאני המלך חדריו: אמ' הוא טעם למה

נפשי כאיל על אפיקי מים : תערג ותשתוקק לאל שמים: end

מתי תהי עפה כמו צפור אלי בוראה ותשכון חיק קדוש מעונים:

צמאה ונכספה מאוד לו אור באור נצחות יא ומשתחוה אפים:

לפני אלוה חי בלי חיים אשר אין לו דמות פנים ולא ידים:

הוא נעלה על כל תארים גם אינו במנין חד ולא שנים:

הוא אור בלי נברא והוא נצר לכל נמצא ולו כבוד והוד קשנים:

; תמיד תהלת אל אומר רב בירבי יוסף עד תהיה זקני בנים:

מע אחי כי כאשר השכיל עצם בנין מציאות ג'פק (f. 59-60)

אנא אל חי מלך רחמן לרב תרבה נחלתי: end

; כי עליך שם מבטחו לטוב מראשיתי אחריתי:

חזק המחבר אשר נראה למאמר זה ונשאל לשם המחבר (f. 61-62)

תשובה נשעיה בני הרב והיוסף איש ועני לטובה ועלה זבדו אלו וה'.

3. Fol. 62 - 117b. גן עדן.

This part contains a large parag. (ff. 76b - to 78a), which is not found in the printed ed. (p. 23 at the end of parag. 6). It beg. והנה אחי עתה אגיד לך איכות אמונתי בענין ביאת הגואל ובענין גן עדן ובענין תחיית המתים ובענין העולם הבא אמונה דלה אמנם כאשר כתבתי לשמוע דברי והאמן בהם.

In the middle of the parag. is a poem beg.

הנחתי שנתי יה ואתודה: על כל עונתי לפניך:
והיו תפלתי במו עולות מחים וכקטרת לפניך:

end

משה נביא אמת ונביאו צדק הדר בשמים לפניך:
תסלח לעשר מבני הרב יוסף אשר יצדק לפניך:

end of the parag: וגם אשר היא מן המושכל וזהו דעתי האמונה מכל מה שזכרתי בספרי על הדעת בענין תחיית המתים ומתן שכרן של צדיקים לעתיד לבוא מדבר שאר החכמות ע"ה אשר זכרתי דבריהם והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע.

4. Fol. 117b - 142b, ספר הכבוד.

The last three lines read: אל מסוה עולא אל באב כבוד עולא אל מוסא וקול קום תעל. אמת סוג קודש

5. Fol. 142b - 237a פרקי היכלות.

The printed ed. contains פרקי היכלות[1] (40 ch.) and at the bottom פ׳ אוצר החכמה (24 ch.). The MS. contains only פ׳ אוצר החכמה which is followed by the first half of פרקי היכלות, ch. 25. (f. 233-235) The end reads: תתגדל לעולמים תתקדש עדי עד טוטרוסיאי ויי אלהי ישראל מלך על כל העולמים ואדון על המדעים וחכם על הרזים ומושל בכל הבריות אלהים אחד מעולמים מלך יחיד עולם לנצח נצחים סלה ועד אמן. This is followed by a long passage (f. 235a-b) beg. הפירוש של כי יזכה השלם ויגיע לזה המעמד המקודש שהוא תכלית ההצלחה והוא התקרבות אל כתר עליון הנקרא כסא הכבוד, followed by (ואחר זה כדברי) and concluding with the תפלה מהר״ב and חתימת הספר (pr. ed. p. 118).

1) ascribed to ישמעאל הכהן הגדול

6. Fol. 237 - 260. כתר נורא.

This part contains פירוש שמות קצת המלאכים and פירוש בשם ויי אל עולם הספר השני ממאמר. Beg. השם הנכבד והנורא בשכמל״ו חיי הנפש ונקרא ספר כתר נורא. פתיחת הספר:

אנכי מודה אל הנורא : לכתוב ספר כתר נורא :

חבר אותו עבד תורה : כמ״ר בן הרב יוסף נקרא:

לרב תיבה נחלתו

ויי אלהי אתה ארוממך ההגדולך על הכל שמך כי עשית פלא...

ומרוב השמחה נתעוררתי ונתעמתי וחברתי את זה הספר (f. 238^{a-b})
וקראתי את שמו ספר כתר נורא. לפי שאני רוצה לכלל בו את סוד כתר
עליון אכן הוכשר בעיני לפרש בתחלתה פירוש שמות קצת המלאכים
הקדושים ופירוש פעולותיהם ואחר כך אחבר עמהם גם פירוש השם
הנכבד והנורא בשׂבּמלו, ומסבת ידיעת פירוש אלה השמות תשכון
על נפשך אורה ברכות אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה. וחלקתי
לזה הספר בשבעה וזהם רצים פנינים וצפן לישרים תושיה מגן
להולכי תם.

The first ch. beg. דע כי שם מיכאל הוא מלה משותפת ופירושו
והוא מי כאל ר"ל כי זה המלאך לפי שמעלתו הוא מעולה בזולתו
וובדל ומשוגב לעולת העילות ית' השגת אמתית בתכלית הפשיטות
על כן נקרא שמו מיכאל ff. The כתר נורא contains
six short chapters (possibly seven, the last chapter
beg. f. 249^{a} without heading), and followed by a
long explanation of the divine names, beg. (f. 249b) אלא
תא אחד ראש אחדות ראשו ויחוד תמורו אחד: זה ספר הבטחון
שפירוש מ"ב שמות המפורש שיוצא מ"ב שמות וכל שמות מזה הספר מתפרש
בגואיר יפה. The MS. ends in the middle of א שם:
וכן אהיה כתיב אלף הא ויוד הא תחלת אותיות הוא אהיה וסוף אותיות אלף מהא'

260 l. (2 l. missing between ff. 212-213). Oriental square charact. 17 lines to a page. Catch words. 18½ x 16 cm. Marginal notes.

(קבלה)

(801)

X893.16 – B71
(Fr. 406)

מקור חיים. Second part of באר מים חיים by Ḥayyim Obadiah ben Jacob Obadiah Bozzolo. Ḳabbalistic explanations of the ritual laws.

The MS. was copied from the Salonica ed. 1546. Beg. pr. ed. f. 2d, end. second index parag. 46 A. Number of pages missing in between the MS.

See again Owners and Dealers

(קבלה)

(802)

X893-Z8, v.2, no. 25
(Fr. 552)

קובץ. Kabbalistic miscellany and other works.

1. Ff. 1-2, list of authors and books, two paragraphs, one on הלכות ציצית (on Tur Orah Hayyim, ס' כ"ט), and on on הלכות תפילין, the last beg. [או] צריך להזק שלא ברכה כשמסיר אותם.

2. Ff. 3-18, פירוש עשר ספירות. Ff. 3-7, Beg. [כת]ר עליון אין מן הכתוב מאין ... [נ]קראת כן לגודל מעלתה. מחשבה ... כך עלה במחשבה. תחלת המחשבה סוף המעשה. וכאת יי' בפסוק ויאמר לאדם הן יראת ואבע מתנות, end, יי' הוא חכמה הוא עיקר הכל. והיא היסודה. והולך והודע ואלו מתנות שהן ארבע ומתנה אחת. תם. The author cites ספר הבהיר and רמב"ן.

Ff. 8-14, beg. כונת הזכרת ה' בתפלות תחנות ... כי ואמר שיתנהו למעלה כלומר שיתננה, end, הזכרת ה' בתפלות איננה ... בראש השם כלומר שם ד"ה. תם. On several occasions the author refers to his own writings and to others:
כמו שכתבתי בשער השמות (f. 8); כדרך שזכרתי בשער ההריסה (f. 8b); כאשר כתבתי בשמוניות (f. 9); מה שכתבתי בשער האדם (f. 11); אמנם הר' אליעזר מגרמישא כתב (f. 10); אמר החכם חט"ו(?) (f. 10b); כאשר בארו הר' יצחק ז"ל and וכן מצאתי באותם מגלי הדבודה הראשונים (f. 13).

(803)

(No 25)

Ff. 15-18, beg. ...אותם במרכבה שהוא... מדת ...
כלומר כי האחרונה תנשא עד למעלה. end. יגור ויקר. יגור ושראל
הכאוש דרך הצינורות. תם ונשלם שבח לאל בורא עולם.
Authorities cited: ר׳ אליעזר מגרמיזא, רשב״א, רמב״ן, ס׳ הבהיר,
and הר״מ הכהן ז״ל.

3. Ff. 19-24b, פירוש מאמר הזהר לבמה״ר יעקב נ״ו. Beg. בכוש
הורמנותא. פי׳ בתחלת המחשבה כשעלה בלב המלך לגזור. הורמנותי
מצוה וגזרה. בגניו בגיני חשב מחשבתי. בטהירו עילאה
אשתכחו זהרא רגלוי, end. בשנסתר מחשבתי וסמך לו עזה אחת
ארחצתיו ולא איכיני כמו נגוד איקרבנו. On f. 22b
the author mentions ס׳ התקונים and פי׳ חייט

4. Ff. 24b-26b, גורלות, tables and explanations. On f. 26a is a poem beg. אנא בכח
גדולת ימינך.

26 l. Babylonian cursive char. 16x11 cm.

Scholem: פירוש זה ר׳ יעקב ע״ה found in Adler 1344, ca 17th century

See [illegible]

(קבלה)

(804)

X893 – Z8, v. 1, No. 20
(Fr. 617)

[ענייני שבתי צבי] Kabbalistic Miscellany by a Shabbatian.
The MS. contains commentaries on various passages of the זהר and annotations on גאולה. Many passages are quoted from בוצינא קדישא מהר"ן נצו"ל (נתן העזתי) and from the writer's teacher whom he cites under the caption מני מורי and more specifically מני מורי הרח"מ (חיים מלאך). The author also mentions משולם נייגש אשכנזי נר"ו (f. 8a); ברוכיה יצ"ו (ff. 8a, 11a, 31b?, 44a); יצה גולה מהר"ן הקדוש) מהר"ש נגואי ז"ל (f. 13a); מהר"ש גנדור ז"ל; אברהם (f. 13a); למהר"ש נגואי ז"ל ולמהר"ש גנדור ז"ל ולסודת מכחמוהי
כתב הר' אברהם הכהני זלה"ה בס' הרמ"ז הכהני (ff. 13a and 38b);
ע"ש הרי הראב"ד ז"ל שכל דבריו ברוח הקודש כאשר העיד (הראב"ד
עליו האר"י הקדוש הוא מורה באצבע למבין כי הגואל עתיד להקרא בשם ומור"ר
הרב הגדול; (f. 15a); ועקב דובאן נ"ע (f. 16b); וגם עתיד להתלבש בקליפות
מס' (נפתלי אשכנזי; (f. 17b); ור"ן אמר (f. 44a); ואודה לווא ז"ל
(f. 44b); סמוכת ח' להח"ו נפתלי אשכנזי; and ליב תלמיד הרח"מ ואודה (f. 44b).

Contents: Beg. illegible. Fol. 2b, פירוש מבוצינא קדישא מהר"ן
נצו"ל. ודע הוא כי כאשר עלה ברצון עבה"ע וסבה להאציל ולברא כל העולמות
מבלי האין סוף במורות שמעון צבי לצדיק; f. 16a. בגצם אורו ונשאר כשומי בתוך החלל
ולכן ע"ש מה דאי במ"כ ג' קנח וגם בגנ"א כי אותיות מנצפ"ך הם רמז

;לגאולה וכו' צדיק למה צמח שמו כהו צדיק רבי לי רבו לי ג' משיח בן דוד

ב"ה אתחיל לכתוב מה שלקטתי ליקוטי בתוך ליקוטי מכתבים של מהר"ן, f. 16b

זצ"ל מדברי אלה יהיו להודיע האמונה קושט מדברי אמת העיקר הגדול

;שיש לו במה שבוטחתי לקבל עדות וישאל זה גאולתי יעביון נפשני

;שאלו לאמו"ר ה"ה ז"ל בענין חג המצות אם חל בשבת מה דיני של יום ראשון, f. 17a

זה הכתב, f. 24a; אתחיל לכתוב מה שמצאתי כתוב של מ' התנינים, f. 19b

הניח אמו"ר בעיר אנקונה אל הח' של העיר וצוה לו בגזירת נח"ש שלא

יפתחו הכתב עד שיבא המשודר שהוא בעיר ראגוזה והנה שלח טינס

אשת חיל, f. 25b; ליקוטי מכתבים ששלח מהר"ן לאלגיר. [illegible]; הכתב לאוהבו וצ"ל

בינה שנות f. 31a; מי ומצא ... סוד הענין ששמעתי משם מורי הרח"ו וצ"ל

דו"ר ודו"ר כאן כמנז שם מלכא משיחא אמו"ר וכיוצוי ואיך נתגלה בשנת

תנ"ו דו"ר ודו"ר גימטריא תנ"ו ובינה שנות יש בהם אותיות שבתי

ונשאר צו מן בינה וצו מן שנות גימטרי' קב"ב (!) צב"י הרי לך רמז גמור

וברור וצריך בינה להבין שאין לך רמז בתורה ובעולם שלא נרמז בו

;שיברר העוונות וכמ"ש הכתוב לתלמידי ~~[illegible]~~ או נ"ב ודוק ולעניין אומר בינה שנות וכו' (margin: לי אובנר [illegible])

ff. 32b-33a, בזמירות למהר"ן ללילי א' של פסח לחן נמאה נפש. The first poem

beg. אני בנימין נתן בן אלישע חיים, acr. חזק, אסדר שבחא גלילא דפסחא

(Davidson, א', No. 6902), and the second poem beg.

אני אברהם נתן בנימין בן אלישע חיים חזק, acr. אלהא רבון עלמא

(Davidson, א', No. 4324); ~~f. 37b quotation [illegible]~~;

f. 40b, פסק, שאלו למורי ז"ל ענין קדושות מים; and f. 41a, כוונת הברכה
(see also ff. 7b, 25b, and 42a)

והוא כי אי' בזוהר משפטים, ששמעתי ממו' הרח"ו וצ"ל; end. f. 44b

מצד תורה שבכתב האותיות כסדרן ומצד תורה שבע"פ האותיות למפרע ונאו

אותן תשר"ק מצ"ת וכו' ע"ש ודוק.

This collection was evidently written after the death of נתן העזתי (d. 1681), and before the death of חיים אלקאן (d. after 1715).

44 l. Oriental cursive char. 17 x 11½ cm.

[1] For אזני see E. Judaica, v. 1, 338

A. Epstein Rev. J. 26, p. 215, 217-218 נסכם אנזי

V (קבלה)

(807)

x893-Z8, v.1, No. 5.

(Fr. 283)

קובץ. Kabbalistic commentaries on liturgy.

Fol. 1-8, on ברוך שאמר, entitled: נוסח סוד ברוך שאמר על ברוך הנעלם א"כ שירד על כי ניתקה מן השמים על אנשי כנסת הגדולה ברוך שאמר והיה העולם. Beg. והניתקה היא כנסת ישראל וכו'...

Fol. 8-13, on קדיש, entitled: וזה סוד הקדיש על ישתבח ברוך המכוון בוא (?) ואם הוא עומד על רגליו ישבו... Beg. יתגדל כמנין לבינה. On f. 11 is a note on אמן, beg. שאלה ששאלו בני האיזברא למה כל האומות אומ' אמן תמצא אמן בכל ע' לשונות והשיבו להם החכמים ואמרו בזמן שהיה המקדש קיים...

Fol. 13 - 22, on ברכו and subsequent prayers.

Fol. 22b - 23b, liturgical arrangement beg. וזה הסדר תפלת מנחה.

Fol. 24-29, on הודו and other prayers.

Fol. 30 - 36a, on prayers and כוונת נקוד השם.

On f. 31 the author states: וקבלתי מסבי קנא הזקן ז"ל and on f. 35 ודע הזכירו סדרתי כאן וכי שבדרך האמת לא תמצא ולא תנוח סברא אלא קבלה בלבד וכל העושה סברא בדברים אלו ורוצה דברים מלבו ואומרם או כותבם בלשון קבלה גדול עונו מנשוא...

Fol. 36, on the taking out of the Torah.

36 l. North-African cursive char. 10 x 7½ cm.

L. 25-27 damaged.

(קבלה)

(808)

x893-V8323
(Fr. a357)

שערי קדושה ספר with שער נוגה מעץ חיים by Hayyim Vital.

The MS. is copied from the Sulzbach ed., 1758.

The title page reads in part: וסגי יקר הצדק הלזו לא נמצא אתנו אינו א' מעיר ושתים במשפחה זולת מעט מזעיר בכ"י וגו' ויתבאר סתרים לאו שערים הראשונים אשר היו צפונים ולולי הכרח לבאר לא היה מבאר כאשר העידו המחבר זצ"ל בעצמו ולזכות את הרבים למען יהיה וראת ה' בלבבם ויקיים ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים.

Scribe: שמואל זנוויל מאנאבערג בכמז"ל.

Copied in the year תקנ"ט = 1799.

92 p. German cursive char. 17 x 13 cm. Paper.

Owners: בנימין בן משה כהן מליניק; דוד כהן מליניק; מאיר ליב מאנש קאלוף הנקרא מ. גוטמאן; משה כ"ץ; מו"ה אשר נ"י who bought it from the former in 1883; and נח כ"ץ האלצעד מגזע מח' תו"ח ליום קרשאנוב.

(See H. Gold, Die Juden in Mähren)

V (קבלה)

(809)

א893 — V8324
(Fr. 486)

קובץ. Miscellaneous.

1. Ff. 1-88, ספר עץ חיים. The Kabbalah of Hayyim Vital with the usual introductions (ff. 1-6) by the author, Semah, and Popers, and annotations by Moses Sacuto

Contents: beg. שער הכללים to היכל ב׳, שער א׳, שער ח׳
היכל ג׳, היכל אבי״ע, שער א׳, שער מ״ב, בירורים, נקודות, ג׳, and from
שער מ״ג, ענין ב׳ to the beg. of שער בירורי אבי״ע, ג׳, א׳ of the same.

The MS. differs in arrangement and contents from ed. Korez, 1782. Ff. 20a and 26a contain annotation by an unsigned commentator; some of the annotations are given in the name of כמ״ז and some in the name of קול הרמ״ז; f. 58a contains an annotation by הרב״ל and 58b by האר״י; large additional passages and different versions are numerous.

2. Ff. 89-116, חידושים ודרושים on various subjects. On f. 94b the writer mentions שלמה רוינו׳ (on the margin ולמורי ואדוני שלום קדוש המלאך בדורו הרב שלמאן [בן] זלה״ה): המובהק כמהר״ר שלמה רוינו׳ זצ״ל.

3. F. 117, part of an index to the עץ חיים.

117 l. Oriental cursive char. 18th cent. 22 x 15½ cm.

V (קבלה)

(810)

X893 - V8327
(Fr. 3)

ספר אוצרות חיים. Kabbalistic Collectanea by Hayyim Vital. Fragment.

Contents: part 1, (ff. 1-16b) זווג זעיר ונוקבא from the middle of ch. 11 to 18 and part 2 of the same (ff. 16b-37b) הלידה ויניקה from ch. 1 to the middle of ch. 8.

The beg. of part 2, ch. 1 reads: אחר שנתבאר ענין העיבור של ז"א איך היה ונתבאר שם בזה מתברר הדרגה אחר הדרגה עד שנשלם להתחבר החלקים שיוכלו להתחבר בזמן הדיבור נבאר עתה ענין הלידה איך ילדה הבינה העליונה.

The MS. differs in content and order from ע חיים, ed. 1782 and אוצרות חיים, ed. 1783.

Marginal notes by a later hand, several of which are signed ב"ב.

37 l. Italian rab. char. 21 x 14½ cm.

(קבלה)

(811)

X893 - V8329
(Fr. 29)

[סני קהלת יעקב ואדם ישר] ספר הדרושים. Kabbalistic Sermons by Hayyim Vital with notes by Jacob Semah.

The heading reads: ספר אדם ישר וספר קהלת יעקב ז"ל מלוקט מב' ספרים הנ"ל. See: Ben Jacob, p. 518, No. 64; עץ חיים, ed. Korez, 1782; אדם ישר, ed. Cracow, 1885. On the whole this MS. agrees with MS. X893-L9739.

Contents: ff. 1-25a, שער מיין נוקבין; ff. 25a-33a, שער ניקי הצלם (divided into seven chapters); ff. 33b-38a, שער ענין מוחין (four chapters); ff. 38a-60b, ענין מוחין דז"א (seven sermons; at the end is a note stating: עיין סוף הספר ושם תמצא שער חסדים וגבורות שנעלמו מכאן); ff. 60b-76b, שער הקליפות (contains two sermons and eight שערים); ff. 76b-86a, השתלשלות וס ה' עולמות; ff. 86a-88a, שער פנימי וחיצון ענין הצלם; ff. 88a-94b, שער טנת"א; ff. 95a-116b, שער הכנויים; ff. 123a-136a, שער הגלגולים (at the end is inserted a paragraph which is to be found neither in אדם ישר nor in MS. L9739); ff. 136b-164b, שער הנבואה ורוח הקדש (contains seven chapters and ends in the middle of ch. 9 of MS. L9739); ff. 165a-174b, שער חסדים וגבורות; ff. 174b-180b, שער סוד הצלמות (three chapters).

(812) (V8329)

Ff. 1-60^b, 60^b-73^b, 86^a-88^a, 88^a-94^b, 123^a-136^a, and 174^b-180^a agree respectively with ~~[illegible]~~ אדם ישר, ff. 51^c-75^b, 35^d-40^d, 7^a-7^c, 10^d-13^b, 78^c-81^d, and 75^c-77^c;

The remainder not found in אדם ישר: ff. 73^b-76^b, 76^b-86^a, 94^b-123^a, 136^b-164^b, and 165^a-174^b agree respectively with MS. L9739, ff. 56^b-58^b, 58^b-63^b, 69^a-99^a, 110^a-132^a, and 34^a-42^b.

F. 82^{a-b}, has five lines added to MS. L9739, f. 62.

F. 161^b, a long paragraph from MS. L9739, ff. 128^a to end of 129^a, is missing here.

There are three colophons. The first (f. 136^a) reads:
תושלב"ע ברוך אלוה הק' [illegible] הנותן ליעף כח ולאין אונים עצמה ירבה מרדכי ן' יצחק נג'אר ס"ט; the second (f. 164^b) reads: תם ונשלם שבח לאל בורא עולם ע"י הצעיר במלאכת הקדש המעתיק מרדכי בר אדוני אבי הר' יצחק הנק' נג'אר ותהי השלמתו יום ג' בשבת ה' ימים לחדש תשרי שנת התפ"ג ליצירה פה תונס וד"ה (= 1722); the third (f. 180^b) reads: תם ונשלם שבח לאל בורא עולם ע"י הצעיר במלאכת הקדש צעירא ... לאו מן חכימא מרדכי בן אדוני אבי כה"ר יצחק הנק' נג'אר נ"ע ותהי השלמתו שנת התפ"ג ליצירה ט"ו ימים לחדש חשון יום א' בשבת השם יזכני לכתוב ולהעתיק ספרים אחרים אכי"ר תונס. (In reality the 15th of Heshwan, 1722, happened to be on a Monday.)

179 l. North-African cursive char. 21 X 16½ cm.

(קבלה)

√ (813)

X893.V8333
(Fr. 497)

שער הגלגולים by Hayyim Vital.

The MS. contains thirty-six פרקים (also called הקדמות) with the notes of Samuel Vital and agrees, with minor changes & omissions, with the printed ed. השער השמיני ספר הגלגולים, Jerusalem, 1868, chapters יט-ל (ll. 1-48). Fol. 52^a-54^b of the MS. beg. ושתה אוכלין פרקים קדרות roughly equals the printed ed. text fol. 73^a-75^b.

Beg. בע"ה ובשמו אתחיל לכתוב שער ח' מספר עץ חיים והוא שער הגלגולים. פרק א' ונבאר ענין מ"ש רז"ל בגמ' דברכות ה' שמות יש לנפש והם סדורן ממטה למעלה נר"ן ח"י ואין ספק כי לא כל בריאת השמות הנז' עשה א' יש קצן ושרשו כמון בצלים הקטנים. End. במקצת ובהנהגתן בשיעור הצריכים ובראשו יש פרח אמרולו אם תרשהו חצגין עם דבש דברים טוב להאיר העינים כנ"ל תשלב"ע ויוו עש"ו.

55 l. Spanish cursive char. 24 x 17 cm.

(קבלה)

V.

(814)

X893 - V838
(Fr. 596)

מבוא שערים by Hayyim Vital.

1. Fol. 1-46, fragment of מבוא שערים. Beg. שער ב' ח"א פ' ה' and ends in the middle of שער ה' ח"ב פ' ד'. A number of pages missing in between.

The MS. agrees with ed. Jerusalem, 1904, but does not contain the Annotations by Jacob Semah.

2. Fol. 47-61, miscellaneous fragments of עץ חיים.
(שער סדרי האצילות, שער עקודים, etc.)

61 l. Oriental cursive char. 25 X 15½ cm.

(קבלה)

(815)

x893 - Y7
(Fr. 71)

~~[struck out]~~ [זהר]. Zohar on Genesis and Numbers.

The MS. is incomplete and agrees, with the exception of minor differences in style and content, with the text and some תוספתאות of ed. Livorno, 1858-60.

Fol. 1-212. [ספר בראשית] beg. ועוד והמשכילים יזהירו אילין דתנן רבוא מרי מתניתין דלעילא ואלין דתנן מרי מתניתין דלתתא ואלין דתנן רבוא דמלאכים ואלין דתנן רבוא דכוכביא כולהו יזהירו כזהרא דאתמ' לגבי משה רבנו חמה כולהו יזהירו כזהרא דא. This passage which contains 32 lines is followed by ספר בראשית מהזוהר בס"ד תנן כל שמחה האמור בשיר השירים. The Book of Genesis ends with the words: כד"א וגבורתיך יגידו דבר דא ודיין אינון גבורתיך דאיהי גבורה תתאה יגידו ושמעון כל רבה לתי' (ed. Livorno, f. 249).

Between f. 1 and 2 one f. is missing. Fol. 41-45 (פ' בראשית) and ff. 227-237 (פ' ויחי) of ed. Livorno are omitted in the MS. (ff. 12 and 196b).

Fol. 212-219, ספר במדבר סיני to the beg. of פ' נשא (ed. Livorno, f. 126a). Fol. 118 of ed. Liv. is omitted in the MS.

Fol. 220-231, miscellaneous fragments of the Zohar.

(816)

(Y7)

This MS. seems to have been copied by the same scribe as Y7Z.

On f. 229b is the following note by the owner:

זה הוא זוהר הקדוש על התורה ממאמר האלהי הר"ב ר' שמעון בן יוחאי
שקניתי אותה בכסף מזוקק בימי חרפי אני הוא העבד תולעת ונמאס
ואיזוב שבקיר הצעיר מצעירי הצאן הרועה באגא מ' אני צמח בכמה"ר
המ' תנצב"ה.

231 l. 28 x 18 cm.

(קבלה)

(817)

X893 – Y73
(Fr. 280)

קובץ. Kabbalistic Miscellany.

1. Fol. 1-2, beg. בריש הורמנותא דמלכא וכו׳ להבין מהיכן נתהוו הכלים, end. אז מאירים הגוונים. With the exception of one paragraph consisting of seventeen lines, this fragment agrees with הדרת מלך by Shalom Basaglio, ed. Amsterdam, 1766, pp. 43-44. Marginal notes.

2. Fol. 3a, beg. גלגלתא דאריך. יש באמצע הראש מקום בלי שער, ינק׳ גולגלתא, end. המו׳ והם ג׳ אך מה כי הו׳ שגה כאשנה אין.

3. Fol. 3b, comments by a later hand beg. רקיע הנקרא וילון אינו משמש כלום.

4. Fol. 4-5, extracts from הדרת מלך, pp. 1-2a.

5. Fol. 6-17, extracts from זהרי חמה by Abraham Azulai, ed. Venice, 1665, with considerable omissions and additions. Fol. 6-11b = 75a-82a; f. 11b (second paragraph) = 86a; f. 11b-12a = 89a-90a; f. 12b = 33b; f. 12b (second half) = 1a; and f. 13a-17 = 218a-223a.

All these extracts (1-5) may have been taken from the original ירח יקר by Abraham Galante. Cf. Scholem, כתבי הקבלה, p.

6. Fol. 18-39, extracts from various Kabbalistic writings.

39 l. 21 x 15 cm.

✓ (קבלה)

(818)

X893 - T 72
(Fr. 221)

קובץ. Miscellaneous.

1. Ff. 1-34. [ספר נפתלי] Kabbalistic commentary on Bahya ben Asher's commentary on the Pentateuch by Naftali Hirz Treves.

This MS. was evidently copied not from the printed ed. Ferrara, 1555, but from the above copy (T 121) by its owner יצחק בן משה חזירי and by his son משה בכה״ר יצחק תמ״ק. (See f. 28b where משה cites a note by [circled mark] ייו from copy T 121 f. 43b.) Several notes in the printed ed. and in the first copy are here omitted while on the other hand this MS. contains a large number of additional notes within the text and on the margin written by both copyists: f. 1, אמר יצחק המזין בן מש[circled mark] יצ״ו;
f. 8b אמר הכותב משה ן׳ לכה״ר יצחק זצ״ל משמו של ר׳ יצחק חזירי;
f. 25 אני הכותב משה הקטן משמו של ר׳ יצחק יצ״ו בן מישאל יצ״ו;
f. 28b אמר המגיה משה הקטן בשמו של ר׳ יצחק יצ״ו, etc.

Each of the first four books ends with a poem. The acrostics read: משה בר יצחק; משה כותב יצ״ו; אני משה בר יצחק כותב and משה בן רבי יצחק קטן; קטן יצ״ו.

At the end of דברים the following is written:

הנותן עוצמה ... ויהי השלמת כתיבתי וחתימת חתימתי ... וקהי השלמתי בשנת והאלף שקה"ה מלאכה זו ונידוים אהובים ובעדי אני בעצמי משה בכה"ר יצחק תמ"ק תשל"ד. (= 1654.)

Between ff. 22 and 23 one f. is wanting (from the end of קדשים to the middle of בחוקותי).

2. Ff. 34^b-35^a, ברכות and תפילות.

3. Ff. 36-38, Two poems ערה"ה by יצחק בן משה תכורי. The first is headed: שירה ערה"ה לר' יצחק תכורי, beg. אזמר זמירה, the second is headed שירה ערה"ה לקידוש לר' יצחק ן' משה תכורי עזר לו, beg. אספה אספה, acr. אני יצחק בן משה תכורי. Ff. 37-38 a third poem beg. אשורר לסוגדי בשיר ובודותיכם, acr. אני יצחק בן משה בן גמליאל, subsequently repeated twice יצחק בן משה. This poem introduces a long letter written in the year 1654 signed by יצחק ב' משה תכורי followed by the signature of סגני בן מנשה with a post script signed by משה בכ' יצחק נ"ע אנ"ס.

4. Ff. 39-47, דרושים לשבתות, the last of which is incomplete. These homilies are interspersed

אלו ד' מגלות נסיות לכל אדם with miscel. entries: f. 41
ending אלו דברים שאם בלבק בני תלמודו. This is followed
by an inscription beg. זה ... נתם ולבו גלוי יוגע לוב
הנחש בותבין על כתב או שטר בספרי בשגל אלו יקראני שם אנבם
עד שיגיד לוב בעליו וגו והיה שאם אדם כשאו אותי לקחתו...
F. 41b-42a contains a tale beg. המלכול יבין מושה
באוש א' שהיה בני בותם והיו לו ה' בנים ואשה אי.
On f. 43b is inserted a poem beg. בני נה ושנה
signed כי המדבר לדומת המחבר וכל תלמוד חבר ושק ב אלקים.
This is followed by a note reading: בשיר וקול תודה
נבבק לאליקנו שהחינו וקיימנו להתחיל ולגמור סכר נפתלי אשר חבר
... הנשר הגדול גדול מה שמו אשר יקרא לו כבו הרב המוסמך
כמוהר"ר מנחם בן משה נ"ע בן הגבר הוקם על כל ברכה ותהלה
ההר"ר משה זלה"ה ... ולמען כי נהיה הספר הנכבד הלזה כספר
התחלים ספלם בל וראה ... אמרתי גמרתי אני הדוסק במלאכה ק'
מלאכת שמים ונחת מנחות להקדמות נסוקים וסודות עמוקים ודברו
סינרים ז"ל ולשאר עניניש יקרי העתק זה שהוא ספר נפתלי ...
אלקים יגלו סודות בלבי אנס"ה. תם ונשלם שבח לאל בורא עולם. אנס"ה.
And at the end a halakhic note signed by
ישק בן ר' אברהם. On f. 44a another note beg.
מצוה לגלות ז' מצוות לאדן ושפטו על שאר האומות.

5. F. 48b, three public benedictions with the following note on the margin: גזרתי גזרה גזרת נחש נבוי תנ"ם שמט"ה על כל מי שיכתוב זה הברכה בלא רשותי ׳אנס"ה חזין ונתחזק, signed, ולא משמשתי...

6. F. 49a, statement on אמונת ישראל beg. with a quotation from ר' חננאל.

7. Ff. 50 and 53a, סגולות.

8. Ff. 51-52, letter preceded by a poem beg. אלוהים גאלת אריאל נתתו ובניהם ובן שאול in which the writer pleads for help for himself and his hungry family addressed to the Mosul communities זנדור (Sandur), מיונה ( ), עכרה ( ), דהוק (Dahuc) (specifically to ה' יוסף וה' אברהם בכור הודה וצ"ו ובני מחוו וצ"ו ואליהו וצ"ו בן תמוה טו), שרנש ( ) and כתגורה ( ) (specifically to ה' אליגון)

52 f. Babylonian cursive char. 21½ x 15½ cm.

Who is מנחם בר משה 34a, 43b ?

See Fischel in 113 on Kurdistan

(קבלה) ✓

(822)

x893 – T 721
(Fr. 222)

ספר נפתלי. Kabbalistic commentary on Bahya ben Asher's commentary on the Pentateuch by Naftali Hirz Treves.

The title reads: ... ספר נפתלי. נפתולי אלקים נפתלתי
ואקחהו בספר נפתלי אשר חבר ותקן הרב המקובל האלקי כר' נפתלי
זצ"ל פירוש לספר רבינו בחיי ... ואני הצעיר מצעירי הצאן סעדיה
בכה"ר אברהם מלאני לבי להעתיקו ... וזה חבור (
ויהי התחלת הספר הזה בשנת יתא ראש[ו] עם, וב' לחודש
ניסן ותהי תחת ממשלת המלכה כאונצא ירום הודה ותנשא מלכותה.

The MS. is evidently a copy of ed. Ferrara, 1555 with additional marginal notes some of which are signed by יונה בכה"ר בנימן, and one by יצחק who seems to be the ~~same one who copied~~ owner the book.
(F. 33b ואני הבא אחרי הקודמים יונה בכה"ר בנימן מה
אמר המגיה יונה שני הקודם; f. 43b שקיצר הרב הזה בספרו ולא פירשו...
..., הבנתי ואמ' הרב כי שרי האלהים והמאות הם קל"ז see also f. 16b and
36b; f. 48 a short note ... יצחק ואני הבא אחרי הקודמים.)
Several notes quote חיים.

(823) (T 721)

Ff. 21-22 half torn away, f. 45 wanting (from the middle of ואתחנן to the beg. of עקב), end at the beg. of ברכה.

1,49 l. 21 x 15 cm.

Copyist: סעדיה בה"ר אברהם.

Copied in the year 1651.

Owner(?) יצחק; לא"א משה חורי. יצ"ו. (f. 37b)

Additional note after the signature: בוים זה כ"ה שבט

[illegible] יה מגי אני [illegible]

See the second copy T 72.

(קבלה)

(824)

x893 – V8322
(Fr. 249)

ספר עץ חיים. The Kabbalah of Ḥayyim Vital with the usual introductions by the author and Meir Popers, and with the annotations by Jacob ben Ṣemaḥ.

The introductions (ff. 1–11) are arranged in a different and better chronological order than in the ed. Korez, 1782: (1) Vital, (2) Ṣemaḥ, and (3) Popers. On f. 7^a is the following sentence is written in the text: ועוד העתיק לו הגאון גם צדיק מוהר"ר יעקב צמח ז"ל.

The first שער (pr. ed. ff. 5–10^a) is missing in MS. Otherwise the text is in general agreement with the pr. ed. with the following exceptions: sometimes MS. has additional passages (e.g. ff. 28^b, 29^a, 40^a–42, 51^b–52^a, 54^{a-b}, 120, 122^b, 149^b), and vice versa (ff. 40^a, 56^a, 272^a, 297^b, 487^b–488^a, 532^a); frequent re-arrangement of entire chapters of the pr. ed. or individual paragraphs (e.g. 75^b, 132^b), a number of notes signed or unsigned (e.g. 27^b where note of Vital in pr. ed. 44^b is entered under the name of Ṣemaḥ), and marginal

(V8322)

(825)

annotations of a later hand. Also a number of illustrative drawings (the sefirot) which are not found in the pr. ed.

On f. 218b note on the margin: בקבון הואלי מאת אשכנזי אחת על חמש שנים. כבי אליה..

560 l. (l. 36 missing). German cursive char. 19½ x 16 cm.

√ (קבלה)

(826)

X893 - Sh 43
(Fr. 356)

ספר שערי צדק. Kabbalistic Treatise.

This treatise is ascribed by Scholem, who published parts from a similar MS now at the Hebrew University, in Kirjat Sepher, I, pp. 127-139, to a disciple of Abraham Abulafia.

Beg. בשם נוטה חסד ומחזיק הצדק אתחיל לכתוב ספר שערי צדק. ההקדמה. זה הספר אכוון לחלקו לשלשה שערים מגזרים כוללים ענינים עיוניים ומקובלים מהם מתנהגים על פי סדר האותיות...
at the end of the introduction: אזכיר לשם אל מחזיק הצדק שבלבי ואומר זה בלב צודק הוא ועזר לי על נתיבות דגלי ונפתחו בו שערי צדק פתחו לי שערי צדק אבוא בם אודה יה
and followed by catch word שער היום.

The MS. agrees with that published by Scholem, but is defective in the middle and at the end. It contains, however, a part of the continuation beyond Jer. MS. and probably also beyond the Leiden MS. f. 135 as described by Steinschneider, Cat. Leiden, p. 90.

Foll. 2-28, שער היום and ends in the middle of the paragraph on אספקלריא שהיא מאירה. (Scholem, p. 134, Jerusalem MS. f. 63^b end.)

(827) (sh 43)

Fol. 29 beg. again with הנקרא שכל בעל הצורות העצמיות המתקיימות והמדמודות אשר אין להם לא תאר ולא דמות ואומרים חכמי המחקר כי אלה הצורות הטבעיות המושכלות אשר נעלותיהם נגלות ונראות בחמרים השגתם סבה ועלה לצורה העצמות הנשוטה הנבדלת מכל חמר המושגת בכח הנקרא שכל אלוה בנו. This is followed by פרק הצירוף (f. 32b); פרק החלוק (f. 34b); פרק החלוק בעשרות (f. 35b); פרק החלוק במאות (f. 36); פרק החבור (f. 36b); פרק החלוף והתמורה (f. 36b); פרק המבטא (f. 37) פרק המשקל (f. 38); פרק החקיקה והחציבה (f. 38b); and פרק הנקודות (f. 39b).

Foll. 41-42 are torn, only four lines of each f. at the bottom are left. Fol. 42 ends: ואמנם האלוה. and f. 43 beg. צריך נרוש ארוך ואומ"י בן צריך וכל שכן אם הטעה החשק והגביר תמונתה ומהסר תנועתה כדם שקבלה צורת התולדת האלוהית אשר היא כדמות מה שנעצמה הונח זה הטעם לזו' ד' ארוכה שבה כחובה עשרה: end (f. 44b) אשר היא יודע מלאה מורכבת שבה נשוטה מתקיבצת זה שמו וסוף השם וכאשיתו ובשם הנושר מאלתו ונראשיתו הנשטתו ותכליתו, and catch word הנה.

A few marginal notes referring to the text by a later hand.

See also Scholem, Cat. Cod. Heb. 1, No. 7 and Enc.

Jud. i, 640.

42 f. 14-16 lines to a page. Rab. char. 20x15 cm.

✓ (קבלה)

(828)

x893-Se53
(Fr. 217)

[נגיד ומצוה] On the mystical meaning of the prayers by Jacob ben Ṣemaḥ. See Ben Jacob, p. 392, Nos. 20-21, E. N. Adler, Cat. of Hebr. Manus., p. 79, and Frumkin-Rivlin, תולדות חכמי ירושלים, v. 2, p. 22 ff.

The MS. contains apparently the complete נגיד ומצוה. Ff. 1-90ª agrees (with the exception of slight changes in order and contents), with the printed editions. Ff. 90ᵇ-128 contain another section hitherto unpublished.

Contents of the additional section: ראש השנה, חיים אדם, מצוה, מצות. אסרו חג, הושענא רבה, סוכות, כפור סוד, בקור חולים, מצות יבום וחליצה, מוצא יקרויה, קידושין, לוקח אשה, גניבה וגזילה, דין הנשק, אבלות, חיבוט הקבר, איסור הלנת המת, הדבק and מ"ע שהזמן גרמא נשים פטורות.

Owners: חנני ה' לכתוב ספר הזה ע"י תלמידו אחד וה' שיזכני להסיר ממני כל השיבושים והסורות ומחקות הנמצאות בו אני משה יהודה בכמה"ר מהללאל כ"ץ מקסלי מונגיראטו הולכה גר. בעיר פוסאנו ונ"א; ותהי השלמתו ביום ה' לחדש סיון שנת תצ"ח (=1738) למ"ב; Gabriel Foa di Carmagnola (apparently to him belongs the date on the second fly-leaf: Carmagnola, il (?) 7mbre (September), 1766); היום שלשה לחודש מרחשון קניתי זה ספר בדרך לב סולדי וחצי. שנת תקכ"ט לפ"ק (=1769) ויקב שמואל בר סונה (?).

128 l. Italian cursive char. 20 x 14 cm.

(קכה)

(829)

x893.16 – Se 3
(Fr. 536)

ספר יצירה with introduction and commentaries by Abraham ben David, Moses ben Nahman, Moses Botarel, Saadia Gaon, and Eleazar of Worms. Incomplete.

Beg. in the middle of הקדמת הראב"ד, end. in the middle of Saadia's commentary רשמים ולשונים אותיות יסוד.

The MS. agrees with ed. Mantua [1562].

107 l. Spanish cursive char. 21 x 15½ cm.

Badly preserved; parts of the last 25 l. illegible.

(קבלה)

(830)

X893 -M8553
(Fr. 281)

קובץ. Kabbalistic Miscellany.

1. Fol. 1-14a, ספר יצירה with the commentary of Moses ben Naḥman. The MS. beg. in the middle of (פרק א׳, משנה ב׳): מספר בלימה לפי שהן מכח אין סוף שאין לו חקר ואין לו מהות והוא בלימה ונקראת בלומה. כ״ב אותיות ויסוד וכו׳, end. in the middle of פרק ד׳, משנה א׳. At the end: תם ונשלם ספר יצירה לר׳ הר׳ משה בר נחמן. אמן.

2. Fol. 14a-21a, וגם פירוש אחר על פרק הקבלה מבואר יפה והוא לרב החכם הרב העתקת הרמב״ן נ״ע. Another commentary on ספר יצירה whose author, according to Scholem, was Moses ben Naḥman. The MS. agrees, with the exception of minor differences, with the text of the Leiden MS. utilized by Scholem in his publication in Kirjath Sepher, v. 6, pp. 401-410. Beg. בשלשים ושתים נתיבות פלאות חכמה וכו׳ כן עשר ספירות ועשרים ושתים אותיות ומנצפ״ך כפולים אמרים על כן אינם בחשבון הל״ב ואינן שאמרנו שהעשר ספירות בכלל האותיות אינם באותיות, end. חקוקין כמין ערוגה כלומר כמין טבלא מרובעת, כי הם פנימיות הציבן כמין חומה שעשה להן דפנות סבבן כמין מרובעה מלמעלה

באהל נטוי עליהם ונהי' מעלה בנאצלות שמים ואור שיסודם בבינה. There are two passages not found in MS. Leiden: 1 (f. 15b, Scholem, p. 403 line 1). דבר שאין הדעת משגת והוא מכוסה והמשל בלשון במצב עצם כבודו כמדם שהוא גבוה בקומתו ויראה עצמו כמראה קטנה או כאצבע שלמים אצ"ע שהכלי קטן נראות שם צורת הקומה ההיא הגבוהה and 2 (f. 16a, Scholem, p. 403, lines 5-7), כי הכתר העליון ית' נרמז באלף של שם אהיה, בדמיון אחדות שלמה בכל לב ומחשבה ודמיון ולא יתכן להזכיר בה הקיקה, followed by וזה נמשך בדמיון.

3. Fol. 21b-26a, ספר חכמת הקבלה. Commentary on the Ten ספירות ascribed in the text to Moses ben Nahman. The title reads: בשם יוי' אל עולם אתחיל ספר חכמת הקבלה מבוארה יפה.[1] Beg. יתברך שם הבורא שהוא חי וקיים לעדי עד והוא ברחמיו יאיר

---

[1] This MS. is also known under the title סתרי תורה and is to be found in many collections. Cf. Steinschneider, Die hebräischen Handschriften ... in Muenchen, No. 37:3; Dr. M. Grajwer has published the Munich MS. in his Die kabbalistischen Lehren des Moses Nachmanides in seinem Kommentare zum Pentateuch, 1933, pp. 59-63; Scholem published two versions of the same treatise in מדעי היהדות, v. 2, pp. 227-230 and ascribed it to ר' יעקב החסיד בר' יעקב ז"ל.

עיינו בתוכתי והתלבנו מלואות כאשית כל מגר שהוא הראשון לכל
העשירית הנקראת שכינה היא העטרה והיא מקבלת מן end.
היסוד שהזכרנו והיא נרמזת בלשון נון והיא העולם הזה כי הנהגת
העולם הזה על ידה בשפע הבא אליה מן הצדיק שהיא המדה השישי'
ומשל מלה הימנה כי על כל מדה ומדה מקבלת משל מלה הימנה
והיא נקראת מלאך האלהים ואנכי הצעיר בבית אבי המורגש משה
בר נחמן הצפרדי ז"ל אומר כי הוא מוכרח ואינו ספק והפירוש מלאך
שנקרא אלהים מלאך שנקרא יהו"ה וירא אליו מלאך ה' ואמרו כי
על כן נקראת מלאך על כי הנהגתה עולם הזה על ידה כאשר
ביארנו וכו' וראיני נפלאות מתורתי אמן סלה. תם Examples of some
passages not found in other MSS.: (f. 22^{a-b}) ספירה
שנית וזאת החכמה קראה בספר יצירה ספ"ר שכל שבספר כתוב
דברי חכמים וחידותם ודקדוקיהם כן מן הספירה הזאת השנית
הנקראת חכמה יצאו ל"ב נתיבות עיקר הכל והפילוסופים קראו
; אותה חכמה בת גלגל המקיף נ' הגאון ר"ל בפירושיו
והשבע ספירות הנשארות הם נקראים בספר, (הספירה השלישית, f. 23^{a})
יצירה סיגור והשלש ספירות אחרות חסד ודין ורחמים הם כבוד
וכתר עליון אור קדמון. והחכמה כוח אלהים חיים. והבינה רוח
מרוח וחסד מים מרוח. והרב הגדול חולק על זה כי אומר על הבינה
שהיא מים מרוח מה שכתבתי שהר"ר משה גן חולק על חולק על
האומר כי הבינה רוח מרוח ואומר שהיא מים מרוח נראה שצדק
חולקים כי האומר שכתר עליון שהוא הקדמון והוא רוח אלהים

חיים והחכמה היא כוח מכוח והבינה מים מכוח והחסד מים ממים
מדת הדין אש ממים חמש מדות אלה (f. 23b; הגהת מורי הר' ישעיה
נקראו כחניות וחמש האחרונות ג'יקניות מרז"ל ועל אלה שלש המדות
שהם מותכבות לאבות אמר רז"ל האבות הן הן המרכבה כי נפשות
האבות נאצלות מן המדות ובאלו הנפשות על האבות והמדות
דבר אחד והן מרכבה לבינה ... . Two marginal notes on ff. 24b and 25a.

4. Fol. 26a–28b, a piece headed כלל אחר מעניין הקבלה frequently ascribed to Moses ben Nahman.[1]
אמצעיק כלל הדברים שהיו מתנגדים בו גלגלי המרכבה. אמרו שהכתר Beg.
היא גג חיצוני של הקב"ה ז"ל שצורת העמוד' הכתר עומד כמו גג החופה.
זאת מדה העליוני' היא. End. פי' המחשבת שלה עומד כמו גג החופה
כדין שהוא יפה מתגלה כדין עליון ויוצא ועולה גם נקראת בית תפארתי שנאמר
ובית תפארתי אפאר וגם נקראת בית אל שהיא בית לתפארת והיא נקראת
כל שנאמר אני ה' עושה כל והיא ורגליהם על מעלה וכח דיון על
מעלה והיא התפארת שהיו דיון הכוחות וכו' וכאן נפלאות מקורות אמן.

28 l. Semi-square char. 20x15 cm.

---

1) Cf. Steinschneider, op. cit., No. 22[10].

(קבלה)

(834)

X893-M686
(Fr. 148)

קובץ. Kabbalistic Miscellany.

1. Fol. 1-28, מאמר נכבד על כלל ספר יצירה. Commentary on the Tetragrammaton and the 13 Middot. The author, according to Steinschneider and Scholem, probably was Asher ben David ben Abraham ben David. Our MS. agrees with MS. Leiden 24,8 (Cat. p. 92), and the excerpts published by Steinschneider in המזכיר, v. 12, pp. 79-85, but seems to offer a somewhat better text and differs slightly in content and style. (Cf. Scholem No. 27:33.)

published in קבץ Journal Pal.

The title reads: מאמר נכבד על כלל ספר יצירה על דרך
סוד וכו׳. Beg. הקבלה מאד יקרה והיא לחכם הגדול הרב רבינו משה בר נחמן ז״ל
זכרונו וזכותו להודיעם קבלה בודדו׳ מכוונותיו שם המפורש הוא
הנקרא יהוה נקרא על שם ארבע אותיות כמו הוא לשלש קצוות
ועל ט׳ קצה וקצה ספירה אחת מעשר ספירות ואלו השלשה ספירות
וזה הקו׳ אמרתי (end. (f. 27a, רמוזות בפסוק לך יי׳ הגדולה
פסוק אחד כמו לדבר זה אני יי׳ לא שניתי ומן הקבלה הזאת הספירה
הנקרא אספקלריה שאינה מאירה נקראת תורה שבעל פה. וקרא אותה
ע״ש הדעת טוב ורע וכו׳ שבשבילה אבד ועשו הטוב והרע ...
וגם המלאך הנראה ליהושע ביריחו בא להגיד מהם על, fol. 27b
שבע״פ מתלמוד תורה ולכך נזדרז יהושע בדבר שנ׳ במקום אחר

(835) (M686)

ועין והושע בלולה ההוא בתוך העמק שדרשו רז״ל מאי בתוך העמק
בתוך עומקה של הלכה. האל הגדול ית' למען טובו וחסדו ורחמיו יזכני
שאעסוק בה תמיד ויזכני לימות המשיח ולחיי העולם הבא אמן כן
ואמר יוי' וכולכם ברוכים ברוך יוי' לעולם אמן ואמן. This is followed
by a piece headed זה אינו מן הספר (f. 28), which begins:
אמר בספר יצירה שלש אמות אמ״ש שבהם נבראו א״ש ומ״ים ור״וח אויר
א״ש שין ר״וח מים מ״ים הנה שלש אותיות האלה מורה שבהם הג' יסודות,
הנה שנים ועשרים אותיות יסוד שבהם נברא כל העולם כאומרו end.
נאמר בספר יצירה אמן תם.

See A. Cardena

2. Fol. 28b–32, מאמר פלוני אלמוני, by Aaron?
Beg. בשם יוי' אל עולם מאמר פלוני אלמוני. בצאת יצא אהרן אל
הקודש בנפש הטהורה ובסיגה ברורה ועטוי במורא לכבוד האל הגדול
וכבוד, (f. 30b) end. הגבור והנורא והוא יסוד מורא וחכמה מאוארה ונזור ועטרה
והוה הסתר דבר ואלה ארבעה אותיות לכבוד השם הנכבד הם
כאותו כי ארבעה כתרים הם וכתר שם טוב עולה על גביהם. This is followed
by a piece headed סדר הדגלים, beg. סדר הדגלים
זהו הקדוש ברוך הוא למעלה ואמר לו כסדורם של מעלה כן סדורם של
מטה למעלה מיכאל לצדו מזרח נוריאל לצדו דרום רפאל לצדו מערב
וזהו end. גבריאל לצד צפון כנגדם הי' הדגלים סדורם מדה כנגד מדה
הקב״ה שיתנה דן בצפון שנ' מצפון תפתח הרעה הבא כנגד מחנה
גבריאל לצד צפון שהיא מדת הדין להקרץ מעבדי עבודה זרה ע״כ תם.
This is followed by a drawing of the Ten Sefirot

See Scholem
ס' הבהיר

3. Fol. 32^b - 128, ספר התמונה, ascribed to נחוניא בן הקנה, text with commentary. The MS. contains chapters 1-2 and differs slightly in content and style from ed. Korzec, 1784. (Cf. Steinschneider ... Muenchen, 59:5, 119:4, and 395:1.)

4. Fol. 128 - 129^b, a piece on the Ten Sefirot headed סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם. Beg. עקר זה הפסוק מתחלק לעשרה ענינים שהם השלמה לעליוני' ולתחתונים בעבור שהם היו הכנת גלוי מעלה קודם שהמציאם הקב"ה לא היה שם כי אם אור קדמון שאיני נתפש כלל, end. אבל תדבק ותתן מתק לודע שכל אל[ה] הספירות הם דעות נפרדות בראם הקב"ה לכבודו ומהם כולם נדעה אחדות שוה והיא הנקרא נשמה הקב"ה נשמה לנשמה ועל זה אמרו בעלי המרכבה הקב"ה מוכתר בדעות ומתעלה ומתנשא מהלאה ועד אין סוף לרוממתו ואשרינו מה טוב חלקינו שהנחיל בו הקדוש ברוך הוא סוד זה ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד תם.

See Scholem, קרית ספר 31, עמ'

5. Fol. 129^b - 130^a, a piece headed תעתיק קבלה אל חקיקה. This is a fragment containing seven lines. Beg. דע כי המקובלים זכרו צורת אלף אשר הוא דומה לצורת אדם, and followed by a drawing of the Ten Sefirot.

6. Fol. 130^b-133^b, סדר שם המפורש. The heading reads: בשם אל חי וקיים אתחיל לכתוב סדר שם המפורש הוצא מרבותי בצירוף כ"ב אותיות כפי מה שקבלתי מאדוני

השם הראשון: Contents. אבא מרי ז"ל כפי מה שקיבל מרבותיו וזה הוא

;החלק השני שבו אלפא ביתות אחרות והם אלו אע סז וכו' ;מאתבש

החלק הרביעי חמשה ;החלק השלישי צירוף חמש אלפא ביתות והם אלו אי בט וכו'

גירוש אחרת. On the and, אלפא ביתות וזה צירופם אה בג וכו'

margin the following note is given: אלף בית בחילוף השם: מעלות

בראשית קודם אותיות עפה"ד.

7. Fol. 134, צירוף הנקודות על פי הפסוקים.

8. Fol. 135-136, beg. זה שם המפורש הגדול של מב' נשלם. end. ,אותיות הוצא מן הפסוק בראשית עד ... תהו וב'

שם המפורש הגדול של מב' אותיות והיא שנים ושלשים אלפי

ביתות וכל אלפא ביתות מב' אות בשלמות. תם.

9. Fol. 137^a, סוד של מב".

10. Fol. 137^a-138^b, a piece headed עשר

האות הראשון הקב"ה משגש. Beg. אותיות באות לעולם קודם הקף

שלשה מלאכים בג' כחות העולם וכיפרין בעיקרן והנה מראים

האות העשירי, לבני אדם שהם דעדים לו ומכניעים הברואות. end.

בשאת עוג ומגוג כמו שכתוב בספר יחזקאל הק"ה יזכני לראותו אמן

במהרה בימינו וכן יהי רצון אמן. תם

11. Fol. 139-142, a discourse on the Kabbalistic value of the תגין of every letter in the alphabet prefaced by the following reference from ספר הקנה, ascribed to Elkanah ben Yeruham ben Abigdor, reading: זה מספר הקנה בדוק הסופר כשכותב ספרים תפילין ומזוזות באת שיכתוב האותיות שיכוון בכל אות ואות לעשר ספירות על דרך הקבלה וידע כל אות ואות לאיזו ועתה אודיעך איך נחלקו האותיות. Beg. ספירה כומץ ושלשה חלקים באלה מלאכת סופר בכל התורה כולה תגין ... א ת יש לה ג' זוגין כנגד תורה, end. יש לה שלשה זוגין שבכתב ושבעל פה ובכן נחלקו אלו האותיות לט' ועהם תמצא אותיותם ועשרות ומאות בסוד. אטק בכר גלש דמת הנך וסע זעצ חפץ טצת. תם

148 l. 20 x 15 cm.

Owner: ff. 133b

אברהם נתנאל בר' הר' על יעקב הקדיר ניריצי [illegible] בוועלן

יע הצאן [illegible] בתאריך [illegible] הוא

חדש [illegible] שנת הנמ"א ליצירה (=1880)

([illegible]) — [illegible] לפ"ק

See Malter

√ (קבלה)

(839)

x893-L97392

(Fr. 28)

דרושים. Various Sermons by Hayyim Vital. Extracts from עץ חיים. Fragment. See Ben Jacob, p. 114, No. 326.

Contents: f. 1^a-b, end of ch. 6 and beg. of ch. 7, the last ch. beg. אחר שבארנו ענין הזיווגים צריך שנדע הגורם שעשה במזו וגם ואיך נתהוו מן הכלים מציאות הקליפות שהם אינם אלא שמרי כלים; f. 2, part of another sermon; ff. 3-22, part of ch. 10, chapters 11-14, and part of ch. 15. Ch. 15 beg. אחר שני אבא ואימא עליונים ואיך מתלבש בתוכם אריך אנפין צריך שנדע מה הם הנקרא׳ ישראל סבא ותבונה. Ff. 23-26, part of another ch. dealing with נשמה, and אצילות.

On the fly-leaf a long discussion on שקלים and הדין.

26,1 l. North-African cursive char. 21½ x 16 cm.

(קבלה)

(840)

x893 - L9733
(Fr. 138)

לחם מן השמים. Kabbalistic treatise on prayers, ascribed to Jacob Ṣemaḥ.

The MS. is an abridgment of Jacob Ṣemaḥ's נגיד ומצוה. It does not fully agree with לחם מן השמים edited by Shalom Kalish, Munkács, 1905.

Beg.: לחם מן השמים. אשר בו קצור המצות כסדרן מהספרים, לעסוק בפשט רמז דרש סוד וסימנם פרד"ס כדי שלא יצטרך להתגלגל לקיימם. and contains the following paragraphs: תקון אחרי חצות; הקיתון; טלית; תפילין; בית הכנסת; תפלה; קדיש; זמירות; קריאה בתורה; ויהי קריאות הפסוקים של כל יום; כשיש נפילת אפים; דרכים; מנחה; ק"ש שעל המטה; ענין זווג; והוזר עד סיום התפלה; סעודה של שבת; מנחת שבת; השלמת החכמה; השינוים בסעודה; ראש חדש; חנוכה; שבת; תחומין; ענין הזווג; שחרית של שבת; ר"ח אלול; תעניות; סעודה ג'; דרכות דמ"ש; הבדלה; סעודת מ"ש; שמחת תורה; פורים; פסח; ספירת העומר; שבועות; בין המצרים; איסור חמץ; תשובה; ראש השנה; כפור; סוכה; לולב; הושענא רבא and ends in the middle of מצות שאין להם זמן קבוע.

29 l. Italian cursive char. 20 x 14 cm.

V (קולה)

(841)

X893 - L9734
(Fr. 67)

התחלות החכמה Kabbalistic treatise published by Abraham Kalamankes, and later ascribed to Isaac Luria.

The Ms. differs slightly from מעיין החכמה (L.97393). It has no introduction and אזהרות, and ends in the middle of ch. 61.

Paper. Oriental cursive char. 16 l. 21x15 cm.

√ (קבלה)

(842)

x893 - L9735
(Fr. 362)

זה ספר תולדות האר"י. Biography of Isaac Luria.
The MS. differs considerably, especially in the second half, from סדר לידת האר"י ושבחיו published in ספר הכונות ומעשי נסים (ff. 2-13ª), Constantinople, 1720.

Beg. איש היה בארץ הצבי שלמה שמו והיה האיש ההוא תם וישר,

end וכאשר רצו להניחו בקבר נפל הרחו"ו על רגליו ואמר אלו רגליכם ממהרות לעשות קינם איך נלכדו ברשת בעונג והוא הלך להמנוחה והניח חכמי ישראל יגון ואנחה יהי רצון שזכותו יגן בעדנו לגאלנו למען שמו ואמרו אמן לו"א. תושלב"ע.

18 c. Italian cursive char. 15½ x 14 cm.

(קבלה)

(843)

X893-L9736

(Fr. 30)

אוצרות חיים. Kabbalistic Collectanea by Hayyim Vital.

Contents: Ff. 1-45b. הקדמה אחת כוללת מן הא״ס עד זו״ן; ff. 45b-52, דרוש א״ק; ff. 52-62, שער רפ״ח ניצוצין; ff. 62b-67, שער מוחין דצלם; ff. 67-70 שער אורות ניצוצות וכלים; ff. 70-110 שער הזיווגים; שער תיקון האצילות כולו (ed. Korez, p. 65b, but without caption); ff. 110-111, שער אזן ובנות; ff. 111-116, שער האונאה; ff. 116b-120, שער תלת רישין; ff. 120b-129 שער אבי״ע ומקיפיה followed by דרוש כולל כל ד׳ עולמות אבי״ע ולמטה מהם, the first and last paragraphs of this chapter differ considerably from the printed ed., pp. 110-117; ff. 129b-133b, ענין המקיפים דאצילות (printed ed. p. 117b, but without caption); ff. 133b-137 דרוש המזלא, end reads: הכל זה סוד הדעת הזה שהוא נשמת וק׳ כנ׳ (printed ed. p. 124b). This is followed, ff. 137b-139, by מהדורא בתרא דרוש מולד הירח ודרוש כסא הכבוד which is not found in the printed ed.

The MS. differs in many places from ed. Korez, 1783 and contains only such annotations as are

marked in the ed. as belonging to Hayyim Vital.

Marginal notes. A note on the margin of f. 111b reads: כל הספר ט"ס הוא ושום תלמוד אודה כתבו ודוין בשער המצוות .מה' שמואל של ר"ח וי"ל ודי"ן נ"ל והק' (יוסף הכהן) .זצ"ל

Owner: ס"ט בהן סטני מצבאו שלום. ר"ה

139 l. Oriental cursive char. 21x15 cm.

V (קבלה)
(845)

X893 - L9737
(Fr. 100)

כוונות האר"י. The mysteries and secrets of the prayers by Isaac Luria. Extant in various ed. and MSS. Our MS. differs in its arrangement from all printed ed. consulted.

The MS. beg. in the middle of סוד ה"ש והגר and contains the following chapters: סוד; סוד הדמודה; סוד ק"ש; סוד ו"ג מדות; סוד הסליחות; סוד כוונת אמן; סוד ברכת כהנים; סוד כוונת אלהי ובא לציון; סוד כוונת אלהי; סוד ס"ת; סוד נפילת אפים אמן; סוד עבדות; סוד תפילת המנחה; סדר תפילה; סוד אתנו לשבח; מ"ש; לול מ"ש; שינוי התפילות; תיקון חצות; ק"ש שעל המטה; לילה; מ"ש; לול מ"ש; ... ; ק"ש again; יום השישי; לול שבת; יום שבת; מוצאים; בן; שבועות; ראש ושבועות; ר"ה לעומר; עומר; עומר של פסח; עומר; פסח; חג הסוכות; המצבים; ר"ה; ויה"ק; and ends in the middle of חג הסוכות.

The MS. has a Hebrew pagination beg. with ל"ג and ending with קצ"ב. There are catch words at the bottom of each page.

124 l. (in pagination omitted f. 88 and f. 152 wanting). Oriental cursive char. 29½ x 20½ cm.

(קבלה)

(846)

X893-L9739
(Fr. 300)

ספר קהלת יעקב [ואזם וש"י]. Kabbalistic Sermons by Hayyim Vital with notes by Jacob Zemah. ~~(See Ben Jacob, p. 518, No. 64 and ..., ed. Korez, 1782; see also MS. V8329.)~~

Beg. בזכר הנותן למושיע העקוב אחל לכתוב ספר קהלת יעקב. ענין העלאת מ"ן מנשמות שיש בניצוצות המלכים שלא נתבררו ואי אפשר להעלותם.

Contents: ff. 1-7b, דרוש מ"ן ומ"ד; ff. 7b-12b, דרוש פרקי הצלם (divided into seven chapters); ff. 12b-16b, דרוש נשקי דכור ואחין (divided into four ch.); ff. 16b-~~42b~~ 37a, ענין מוחין דז"א (divided into seven sermons); ff. 37a-42b, דרוש חסדים וגבורות; ff. 42b-47, דרוש גן עדן וציור העולמות (divided into three ch.); ff. 47-52, דרוש הקליפות (divided into three sermons); ff. 52-58b, דרוש קליפות [נוגה] (divided into eight ch.); ff. 58b-63b, דרוש פנימי וחיצון ענין הצלם; ff. 63b-64b, דרוש העגולים השתלשלות י"ס של העגולים; ff. 64b-69b, דרוש טנת"א; ff. 69b-78, דרוש הכללים; ff. 79-92b, דרוש הפרצופים, ושאל סבא ותבונה; ff. 92b-99a, דרוש הזווגים הנרש זווגים או"א; ff. 99a-109b, דרוש מיעוט הירח; and ff. 110-133b, דרוש הנבואה, ומצות שלוח הקן וענין הסתכלות to the middle of sermon 10. (For the latter ch. see דרוש החוזים, ed. Korez, 1783.)

(847) (L 9739)

The MS. differs slightly in content and arrangement from ~~the printed editions. ([illegible] and [illegible])~~ MS. V8329 see description there.

Fol. 6ª is a gloss by a later hand. It beg. מהר"ר ונה שמעתי שאמר כי אסנת היא אחורים על לאה אשת יעקב.

Fol. 122 contains symbols and letters not found in the pr. ed.

Owner: ז"ה יוסף הכהן נר"ו (f. 81).

133 l. Oriental cursive char. 20 x 14 cm.

V (קבלה)

(848)

X893 - L97393
(Fr. 197)

מעיין החכמה Kabbalistic treatise ed. by Abraham Kalmankes and ascribed to Isaac Luria.

The MS., which has no introduction, agrees with the printed ed. Amsterdam, 1652. Last few lines wanting.

Fall. 26-27, fragment of קבור שערי אורה by Joseph ibn Gikitilia, containing the שמות, אבני האפוד and אל חי; beg. מעד כי השם הראשון קרוב לכל הנבראים וכו' נכנסים לפני המלך ובזה ית' ואין מבקש לראות בזיום פני המלך ית' אלא על ידי שם זה הוא השם [illegible] אבני והוא המורה על מציאות בוראינו ית' והוא סוף כל המעלות.

27 l. Oriental rab. char. Paper.

Illustrated title page (pasted on): manufacture de Jean honnore Rossel, with an Arabic translation.

Owner: יונה בן כהמות

See Scholem, cat. cod. Hebr., 1, No. 25, 3.

(קבלה מעשית)

(849)

X893 - M6852
(Fr. 156)

קובץ. Astronomical Miscellany.

1. Fol. 1-3a [חשבון על סדר המזלות]. Fragment of a manual for divination, arranged according to the seven planets, which are named in the following headings: צדק, מאדים, חמה, נוגה, כוכב, לבנה and שבתי.

2. Fol. 3b-34, ספר הגורלות שחיבר הרב רבי אברהם אבן עזרא ז"ל על פי המזלות ושבעה כוכבי לכת. A manual of divination ascribed to Abraham ibn Ezra. The MS. is arranged according to the twelve constellations and sixty Biblical names, with index.

The Biblical names are as follows: אדם הראשון, שת בן אדם הראשון, חנוך בן ירד, נח איש צדיק, אברהם אבינו, יצחק אבינו, יעקב אבינו, יוסף הצדיק, משה רבינו, אהרן הכהן, אלעזר הכהן, פנחס ע"ה, יהושע בן נון, עלי הכהן, אלקנה, יפתח, אהוד השופט, אבצן צדיק, שמשון הגבור, שמואל הרואה, הגלעדי, נתן הנביא, גד החוזה, דוד מלך ישראל, שלמה מלכא, אחיה השילוני, עידו החוזה, מיכיהו בן ימלה הנביא, ישעיה הנביא ע"ה, ירמיה הנביא ע"ה, הושע הנביא ע"ה, עמוס הנביא ע"ה, צפניה הנביא ע"ה, יואל הנביא ע"ה, מיכה המורשתי, יונה בן אמיתי, חבקוק הנביא ע"ה, נחום הנביא, עובדיה הנביא ע"ה, חגי הנביא ע"ה, זכריה הנביא ע"ה,

(850) (M6856)

, חבקוק ע״ה, אלישע הנביא ע״ה, אליהו הנביא ז״ל, מלאכי ע״ה
, חנניה. דניאל איש חמודות, והוא בן חנניא הנביא, ויחזקאל הנביא ע״ה
, ירמיה, זכריה, זרובבל, נחמיה, עזרא הסופר, עזריה, מישאל
. שמגר בן ענת and מידד, אלדד, שמעון הצדיק, מרדכי הצדיק

The MS. differs in arrangement and contents from ס׳ הגורלות ascribed to Abraham ibn Ezra, ed. Jerusalem, 1872. Towards the end the MS. is interspersed with notes on the calendar and astronomy (ff. 26a, 29a, 31a-b); on f. 32a is a note on לידע מי לקח הכסף... וכו׳... הנחלות תרשה כנ״ם.

Scribes: הצעיר יצחק ואחיו אברהם הורורה נר״ו, on f. 32a only
תושלב״ע
יצחק הורורה.

Copied: נכתב שנת התקס״ב (=1802) תחת ממשלת(?) המלך סולטאן סלים ירום הודו ותנשא מלכותו. Another entry on the same f. (24a) reads: שנת התקס״ט (=1809) סולטאן מחמוד.
On f. 29b: חרבן בית המקדש... קס״ה לפ״ג ה״ה גולם 1737.

Owners: יוסף המון; יאודה בוטון; אליעזר הכהן תמסוז.

3, 34 l. Oriental cursive char. 21 x 15 cm.

(קבלה מעשית)

(851)

X893-M6857
(Fr. 415)

קובץ. Miscellaneum.

1. Fol. 1-19, [חשבון על סדר המזלות]. A manual for divination arranged according to the twelve constellation.

Fol. 2ª reads: זה החשבון היא לדעת מזלו של אדם אם זכר אי נקבה.

2. Fol. 19-34, [סגולות ורפואות]. A collection of charms and medical prescriptions for various purposes.

F. 33 is a copy of f. 22. Folios missing between 22 and 23.

34 l. Oriental cursive char. 16½ x 11 cm.

(קבלה מעשית)

(852)

x893 - M6876
(Fr. 407)

קיבץ. Kabbalistic Miscellany.

1. Fol. 1-39a, גורל החול להראב"ע זלה"ה. Astrological and geomantic treatise, ascribed to Abraham ibn Ezra. Contents: איך עשות הצורות ותמונות הגורל with many לוחות; סדר שבעה כוכבי לכת בשבעה ימי השבוע, with explanations divided into three chapters; אזהרות לעשות המשפט; and משפט השאלות וסימני התשובות לכל צורה וצורה in twelve divisions. The text is preceded by an introduction signed יצחק ס"ט ל"א (of Larissa?), and followed on f. 35b by explanatory comments written by יצחק, apparently the same יצחק ל"א.

2. Fol. 39a - 43a, סימני היד בקי שמזאתי בס' שושנת יעקב by Jacob Fuld. The MS. agrees with ed. Livorno, 1792, pp. 4a-11b. The text is followed (ff. 42b-43a) by a חרז headed דרך לדעת השבעה כוכבי לכת ביום ובלילה not found in the printed book.

3. Fol. 44-49, סגולות, השבעות, and פזמונים in Hebrew and Ladino in Heb. characters. The first poem beg. אל נורא, היום לכל גואלה (ס' יצחק ל"א), the second beg. יהללך ניב שפתי (ס' יוסף רבק), and the third beg. מי דיו סטרימריוס ואלסונדריוס.

Many names mentioned on the fly-leaves.

49 l. Greek cursive char. 21x16 cm.

(קבלה מעשית)

(853)

x893-M69
(Fr. 5 ?)

קובץ. Kabbalistic Miscellany

1. Fol. 1-11ª, אורים ותומים. Manual of geomancy arranged according to the twelve constellations. On the whole the text agrees with ed. Salonica, 1756.

2. Fol. 12-21ᵇ, ספר הגורלות מאבן עזרא. Manual of divination ascribed to Abraham ibn Ezra. Beg. אם תרצה לדעת אלו הגורלות. The MS. contains a short introduction and eighteen headings: הצדנה, הכרס, הנשא, האווז, הירונה, התרנגול, החסידה, התחמס, הערב, הנץ, האוזה, האגרה, העגלה, היונה, התנור, הצנור, and הגוזל each with eighteen lines.

3. Fol. 22ª, שער תולדות של בני אדם, beg. אם נולד באי׳ לחדש, end. תמי מסורות אלות עולם.

4. Fol. 22ᵇ. ספר רעמים ורעשים, short excerpts of ס׳ רזיאל המלאך (cf. ed. Lemberg, 1848).

5. Fol. 23-24ª, eleven paragraphs of סוד ישרים by Judah Aryeh de Modena. The text agrees with ed. Verona, 1647, p. 2ª⁻ᵇ.

6. Fol. 24b-25ª, סגולות.

7. Fol. 25ᵇ, selected chapters from מפעלות אלהים by Joel Baal Shem Heilprin. The text agrees on the whole with ed. Zolkiew, 1724.

30 l. Greek cursive char. 18 x 13 cm.

(קבלה מעשית)

(854)

X893-M694
(Fr. 7 מן)

קובץ. Kabbalistic Miscellany.

1. Fol. 1-10^{a}, [ס' בן ישע]. Fragment of the Hebrew text of Judah Shalom Janeisi's treatise on the Calendar, copied from the pr. ed. Vienna, 1827, pp. 1-14.

2. Fol. 10^{b}-23^{b}, סגולות and קמיעות for various purposes with geometric designs. Fol. 16^{b}-20^{a} is a passage from Joel Baal Shem Heilperin's מפעלות אלהים, שער אהבה, אות אלף (agrees with ed. Lemberg, 1812?, ff. 2^{b}-4^{a}).

3. Fol. 24-25, fragment of ס' תורת השלמים, beg. מה שמצאתי בס' תורת השלמים ... הרמ"ע ז"ל. Cf. לקוטים מקונטרס) לבוש אחת (הרמ"ז לסיני ס"ת), Livorno, 1796.

4. Fol. 26^{a}, סגולה

5. Fol. 26^{b}-27^{a}, fragment from ספר הכרכוס. Cf. ed. Jerusalem, 1865.

6. Fol. 27^{b}-63, קמיעות, סגולות, letters and commercial notes. Dates mentioned: f. 32, Jerusalem, 1855 (copy of a letter); f. 36, 1849; f. 53, Janina, 1841; and f. 56, Janina, 1849.

Scribe: שמואל (f. 20^{a})

63 l. Greek cursive char. 21 X 17 cm.

(קבלה מעשית)

(855)

X893-M699
(Fr. 4 ין)

קובץ. Miscellaneous.

1. Fol. 1-20b. ספר גורלות של שבעים זקנים. Manual of Geomancy arranged according to the twelve constellations.

The title page reads: בע"י הקדמת זה הספר הוא מגורלות של שבעים זקנים וכ[ת]בו אותם בזמן הבית שני באותיות של שבטים ועל אבות כאשר מונחות בחושן המשפט: נעתק פה טיברייא יע"א (Tyria) ביום 13 לחודש כסליו משנת התקנ"ה ליצירה (=1794) ע"י צדוק יצחקי.

The history and vicissitudes of this treatise is related on the title page as follows: זה ספר גורלות אשר חברו השבעים זקנים בזמן הבית שני ובעת שתחילת ההקדמה נאבדה שהשבעים זקנים מצאו אותו בכלי זכוכית במדרה אחת בטברייא תחת הקיקץ ואחר זמן בקשו אותו החכמים הגדולים ולא מצאו איה מקומו וגזרו תענית ג' ימים ואחר ג' ימים בא בחלום לחכם אחד ואמר לו שהוא גנוז במדרה בטברייא תחת הקיקץ והלכו חכמי הדור ולקחו אותו משם ושאלו צורכם ושאלתם וחזרו וגנזו אותו תחת הקיקץ כבתחילה זה הספר והיה גנוז שם זמן רב ואחר זמן בימי מלכות רומי נועדו יחד זקני הדור ההוא ובקשו זה הספר ולא מצאוהו וגזרו ג"כ אלו תענית עד שעמד זקן א' שהיה באותו הדור ואמר אני זוכר שהיו אומרים הראשונים שהיה גנוז בטברייא ממערת קלונית בזכוכית אחד והיו משתמשים בו זמן רב דור אחר דור לכל מה שהיו צריכין להן עד שנחרב בית שני בעונותינו וחזרו

אנשי הדור שהיו בחורבן הבית שני וגנזו אותו והיה גנוז שם כמו שמונים
שנה עד שבאה רעש גדול בימי השמדאלים והוצרכו אותו ובקשוהו אנשי
הדור ההוא והיה בידי דור אחר דור עד היום הזה: וצוו ואמרו שהרוצה
להשתמש בזה הספר צריך להשתמר בו מאוד ושלא ישאל בו אלא בשעת
הצורך לו והוא משיב תשובה לו נכונה האמיתית: וצוו הזקנים הראשונים
שישאל בכונת הלב ושלא ילעג ולא ינסהו אם הוא אמת ואם ינסה
ישיבוהו לו דברים שלא יש בהגון ושלא כשורה ולא ישאל שני פעמים
בענין אחד אלא בזמן אחר וכן לא ישאל בשעה אחת שני שאלות
אלא שהשאלה היא ... ולא ישאל עד שיעבור הלנחות שעה אחת או יותר.

Fol. 1^a-2^b הקדמה including the prayer רבון העולמים found in most pr. editions. Fol. 2^b-20^b beg. ואלו הן הצ"ב שאלות followed by tables.[1]

2. Fol. 20^b-30^b, ספר הגורלות שחבר הרב הגדול אברהם אבן עזרא ז"ל. A manual of divination ascribed to Abraham ibn Ezra. The MS. is arranged according to Twelve constellations and sixty Biblical names. The introduction and contents agree with ed. Jerusalem, 1872. Same copyist and date as in No. 1.

The introduction of the copyist beg. הקדמת המעתיק
יצחק הרבי יוסף יצחקי. מאנשי ארטא וצ"א הייתי. דע שאני טרחתי הרבה
זמן עד שיבוא לידי זה הספר המכובד מהגורלות והודו לה' כי טוב

בשנת התקנ"ה ליצירה בחודש כסליו בבואי פה עיר הגדולה טורינא יע"א
נתארחתי ביהודי א' בביתו ומצאתי קונטריס א' כתובים אלו הגורלות ושמחתי
ושמחתי בדעתי והחלותי פני הבעל של זה הספר לותני לי בדמים יקרים
ולא רצה למוכרו לו ולקחתי זה והעתקתי או[תו] מכתיבת ידו.
At the end of the גורלות: על ידי הצעיר המעתיק יצחק ברבי יוסף
יצחקי מאנשי אנטא יע"א הנמצא פה עיר טורינא יע"א, This is followed
by צורות המזלות מגורל החול בלשון נכר ובלשון הקודש.

3. Fol. 31-39, לוחות, עיבורים וכללים. Notes on the calendar. On f. 32^a the copyist cites a paragraph from ספר מועד אברהם, beg. ס' מועד אברהם והוא ביאור המולדות של ...
? פה קושט אנדאשי יע"א. At the end of the passage: עכ"ה ובזה נשלם

4. Fol. 40^a, סגולות.

5. Fol. 40^b-55^a; 58^b-60^b. Extracts from שבילי אמונה of Meir Aldabi (נתיב ד' וה'). The heading reads: משבילי הלקט
? מהיום 13 לחודש ניסן שנת התקנה בשבתי פה כי טימו
בגבול קניה מצאתי כתובים בספר שבילי אמונה קצת סגולות ורפואות
והעתקתי אותם לצורך החולים מראש ועד הרגלים סיבות החולאים ורפואתם.
A second heading of f. 56^a reads: והנה אבאר הסגולות שמצאתי
? בספר שבילי אמונה. ביום 23 לניסן שנת התקנ"ה פה חאנייה
Fol. 55^b-58^b contain סגולות and רפואות.

6. Fol. 61a-64b, סגולות, רפואות, and שאלות חלום.

On fol. 64b the heading reads: קצת רפואות שעתקתי (?)

מספר מפרש תכונות ממיני החיות ומהבהמות הכתובים למטה.

This section beg. with a prayer which the copyist found in ספר רזיאל, beg. רבונו של עולם גלוי וידוע לפניך (Davidson ר', No. 492).

On the first fly-leaf is copied the poem [illegible], acr. יצחק [illegible]. (Davidson, ו', No. 3049).

64 l. Greek cursive char. 31 x 21 cm.

Copyist: צדוק בכ"ר יוסף יצחק.

Copied in the year 1794.

Owner: [illegible] שמואל.

---

1) Compare אורים ותומים, Dyhernfurt, 1700, etc. See also Steinschneider, Uebersetzungen, pp. 855-860 and ibidem. Hebräische Bibliographie, VI, pp. 120-123.

(קבלה מעשית)

(859)

X893.16 - Sc35
(Fr. 532)

[סגולות.] Genizah fragments of סגולות, קמיעות, and רפואות in Hebrew and Arabic. Various scripts and sizes.

10 l.

(קבלה מעשיות) ✓

Text of Deinan MS. but much fuller
found in the Seminary
No. 1011.

(860)

X893 - Se 384
(Fr. 196)

Incantations

בוטורלו ספר מעגלי ישר . Practical Kabbalah. ~~Bibliomancy~~.

~~זכות א~~
~~זכותו~~

Beg. מה שמצאתי בקבלה מן עשיות [מעשיות] כמהר"ר משה זכ' ז"ל נוסח גדול .
משה בוטורלו corruption the name is
אמר משה זכ' לנב' המפורסם הרבנים זה לו כמה שנים עסקתי מלאכה עם המון
אנשי מורינו הגדולים בשמות תורתינו ובשמות השי"ת והם לא ידעו מה היא.
זה אומר אני חכם לכשוף יפה אומר מצאתי אות"ו לו. כי ראיתי שמות
מיוחדות לגדולות רבות ואלו לשי"ש ובפניני רק אל הנאת גופם ולצמם
ולא כן ראוי לעשות. כי גם כי ה' מסר שמותיו הקדושים אל בני אדם
להראותם את כחו ואת גבורתו כי בבחינת שמותיו ית' בהם יגדל האדם
הן לאהבה, הן לשנאה, הן לבנים ולהצלחת קניינים לווטים מוצאם
ומוצאם ומי הן המושל בהם בגדולה ההיא לא נתנם אלא ליודעי חן
ולמתבוננים בם לשי"ש. ואתה בראותי הדור גדול שכולם להשתמש
בשמות תג"א אמרתי טוב לי להודיעם הדבר ולכו בם ואת המעלה אשר
ידעון למען לא ישלו. ואלו יתבוננו בהם ולא יחטאו לה' ב"ה יגדל בהם
בלי ספק מה והנה אתחיל ואומר בעז' ית' תלך.

17 l. Italian cursive char. 14 x 9½ cm.

(861)

X893. Se 394
(Fr. 425)

ספר מסכת שכורים. Travesty for Purim.

The MS. contains: (1) פרק ראשון חבקבוק, beg. מתני' חבקבוק קבל תורה; (2) פרק הכל חייבין, beg. מתני' הכל חייבין; and (3) פרק משנכנס אדר, beg. מתני' משנכנס אדר. The last part is incomplete, consisting only of twelve lines, and ends והיא נאכלת באנגדה עשר באדר עד חצות.

The MS. agrees with the edition מגילת סתרים מסכת פורים printed by Daniel Adelkind in Venice, 1552.[1)]

1, 7 l. Modern Italian cursive char. 20 x 15.5 cm.

---

1) Cf. I. Davidson, Parody in Jewish Literature, p. 115 ff.

✓ (קבלה מעשית)

(862)

x893 - Sc 396
(Fr. 298)

פתרון חלומות. Dream-Book.

Excerpts from Solomon Almoli's פתרון חלומות, with slight variants.

The MS. agrees with ed. Amsterdam, 1637, ff. 12-62^a.

Ff. 2-4 and 26^b-30^a excerpts from ff. 12-21^a, ff. 5-26 from ff. 35^b-47^b, and ff. 30-37 from ff. 50^b-62^a.

The fly-leaf reads: ספר פתרון חלומות. הנה בעל החלומות הלזה בא מאחר שראיתי שכמה חכמה וידיעה נלמד בקריאתו ונמצא תועלת רבה. ומחכימות פתי לדעת בודאות פתרון חלומות ובפרט לדעת על איזה החלומות יתחייב האדם להתענות אפילו בשבת ובפרט בודאות חיוב תענית לתענית חלום ע"כ העירוני רעיוני להעתיקו לי מלאכת חמודות לזכר ולהגהה המדוייקת כראוי כאשר עיניך תחזינה מישרים נכתב.

39 l. Modern Greek char. 17 x 12 cm.

(קבלה מעשית)

(863)

X893-Z8, vol. 1, No. 1.
(Fr. 320)

קמיע. Amulet for חנה בת טווס.

Beg. בשם ה׳ נעשה ונצליח ונתחיל בזה הקמיע ... אלו תיבא מכל דבר רע

לאו ביום ולאו בלילה ולאו בעיבורה ולאו בלידתה ולאו בולד הנולד ממנה.

Babylonian cursive char. 16th cent. 46 x 8½ cm.

(קבלה מעשית) √

(864)

x893-Z8, v. 1, No. 6.
(Fr. 299)

פתרון חלומות. Dream-Book.

Fragment of Solomon Almoli's פתרון חלומות.

The MS. agrees with ed. Amsterdam, 1637, ff. 37b-38b.

2 l. North-African curs. char. 15½ x 10½ cm.

(קבלה מעשית)

✓

(865)

X893-Z8, V.1, No. 9

(Fr. 322)

קמיעות. Amulets.

1. Formular of an Amulet against sickness and magic (ולהצילני מיזק הרע ומכל מיני כשפים בין ער בין בשבר.).

Modern Oriental square char. 29 x 19 cm.

2. קמע עין הרע. Formular of an Amulet against the Evil Eye, with names of angels.

Modern Oriental cursive char. 10½ x 9½ cm.

(קבלה מעשית)

V. (866)

X893-Z8, v.1, no.21
(Fr. 321)

קמיע. Amulet for a child-bearing mother named רבקה בת אסתר נקל״ע.

Square char. 43½ x 7½ cm. Vellum.

Slightly damaged at the top.

(קבלה מעשית)

(867)

X893-Z8, v. 2, No. 10
(Fr. 537)

[ספר מזלות] A manual for divination arranged according to twelve constellations in Arabic and Hebrew. The title of the Hebrew part reads: ~~..~~:
ספר מזלות מאצטרלאב[1]

Fragment.

Owners: חיים למאזי ב״ר מאיר למאזי and מאיר נסים למאזי הלוי.

7 l. Oriental cursive char. 11x8 cm.

---

[1] See: S. Gandz, The Astrolabe in Jewish Literature, Hebrew Union College Annual, IV (1927), pp. 469-486.

(קבלה מעשית)

(868)

X893-Z8, v. 2, no. 16
(Fr. 533)

[סגולות.] Collection of שאלות חלום, רפואות, קמיעות, סגולות, and חשבונות in Hebrew and Arabic.

52 l. Modern Oriental cursive char. 16×11 cm.

(קבלה מעשית)

(869)

א893.16 – K11
(Fr. 629)

[שמוש תהלים.] Practical Kabbalah.

Two fragments of שמוש תהלים, containing chapters 43-49, 106-114. Beg. אם השם שדי שר צבא אלהים ורנני מהר קדשו ונאמר משפטי בו ישועהו בשעי אבי וכל יגעתיהו בשם שם צבא אלהים אנס. למנצח לבני קרח למי שיבא לבו ישמר אותו יו"א ג' end. בצאת ישראל ממצרים להוציאת עיר ויאמר ... אחר כל ג' ימי ויאמר שדי שדי אל אלהים הצילני נא.

2 l. Oriental cursive char. 20½ x 14½ and 21½ x 15½ cms.

Genizāh.

(The text does not agree with ed. Sabbioneta, 1552)

(פילוסופיה)

[870]

X893.15-M283
(Fr. 350)

שמנה פרקים. The Eight Chapters on Ethics by Moses ben Maimon. Fragment.

Ff. 1-4, beg. in the middle of Samuel ibn Tibbon's introduction ויתר נאות והרואים את שיורים, to the beg. of ch. 4 מאמצע והפלוסוף; ff. 5-14, beg. in the middle of ch. 4 תכונת נפשותיהם to the end.

14 l. Oriental rabb. char. 15th cent. 25x17 cm.
Genizah.

(פוליסניג)

(871)

X893.15 – M282
(Fr. 154)

מורה נבוכים. The Guide for the Perplexed of Moses ben Maimon, tr. by Samuel ben Judah ibn Tibbon.

Fragment.

Beg. part i, middle of ch. 71 ואין אנחנו עתה בזה הענין וממה
שראוי שתדעהו שההקדמות אשר יסדום המדברים לקיום חדוש העולם,
end. part iii, beg. of ch. 13 ואומר כי כל שירשה הכוונה אי אפשר
לדבר ההוא אשר עשה מבלתי תכלית אחת בעלה עשה יצא מבואר לא יצטרך
לאמנת לפי הדיון הפילוסופי וכן הוא מבואר.

76 l. Italian rabb. char. 14th cent. 22 x 15 cm.

(Ethics)

√

(872)

X893.15–

ספר מנורת המאור by Isaac Aboab with the commentary נפש יהודה by Moses ben Simeon Frankfurter.

The MS. essentially agrees with ed. Amsterdam, 1700 with the exception of נפש יהודה on the הקדמה and also the prayers which are wanting.

2 vols. 171, 247 l. 2 columns to a page. Rab. charac. 23 x 16 cm.

Owners: סעיד אלמלכי וז"ל; סאלם; יעקב; שלמה.

(מוסר)

(873)

X893.Z8, v.1, no.16

(Fr. 43)

דרכי תשובה. Discourse on Repentance in blank verse.

Beg. דרכי התשובה אחז"ל כי גדל תשובה צריך להבין ע"פי
ויוסיף בדרכי הענוים והחולי' ויקבלו המתים ואך לקברות המתים בכל
שנה ... לבי לבי הלא ידעת כי לא נבראת כי אם לשוב אל העפר מולם
הולתך ... ובכל אשר יעבור עליך יום או לילה תחסר חלק מחלקי חייך
ובכל יום ויום ויותר תקרב אל הקבר ותשוף בלי אבר ומדוע לא נזכרת
ועי' בס' בכי' אברהם[1] דף י"ב ובס' הישר וכו'. end. ,כי עפר אתה
ראשית חכמה תשלב"ע שנת כת"ב זאת זכרון הספ' ושים באזני
העם (= 1672).

6 l. Persian cursive char. 15 x 10 cm.

---

[1] אברהם ב"ר שבתי הלוי הורוויץ, הוצאה ראשונה לובלין של"ז.

(Ethics)

(874)

X893.P963 a P96
(Fr. 22 a 202)

דברי חכמים by Judah Löb Puchowitzer.

2 vols. Vol. 1 contains דעת חכמה (first l. missing) and vol. 2 contains מקור חכמה with סולת בלולה.

The title page of v. 2 reads: מים עמוקים מדברי פי איש נבע מקור חכמה. ספר מקור חכמה והם דינים השייכים והצריכים בדורינו ... אשר חיבר האלוף המרומם הישיש הרב כמהר"ר יהודה ליב נר"ו פוחוויטשר ... הוא האיש אשר כבר זכה וזיכה את הרבים על ידי חיבורו ספר קנה חכמה וספר דרך חכמה ומהותו ואיכותו כתבנו בהקדמה לספר דברי חכמים השייכה לשני החלקים.

The MS. was apparently copied from the printed ed. Hamburg, 1692.

The last page of v. 1, contains a prayer for the dying person in accordance with the advise given in מעבר יבוק, הלכות אבילות, סעיף ו'. Vol. 2, f. 7, contains an extensive passage quoted from באר מים חיים by Hayyim Obadiah ben Jacob di Bozzolo.

Owners: לה' הארץ ומלואה קנין כספי מאת הר' יהושע עטיאה בסך ... אני הצעיר צא"ה יהושע בכמוהר"ר יהודה זכרי.

152, 7, 101 l. (Hebrew pagination) Oriental cursive char. 24 x 17½ cm.

(פילוסופיה)

(879)

X893 - M289
(Fr. 155)

מורה נבוכים. The Guide for the Perplexed of Moses ben Maimon, tr. by Samuel ben Judah ibn Tibbon.

Fragment.

Beg. part iii, middle of ch. 22 ביאור מספיק לא יספק, end, ibid. ch. 25 מי שחשב שהקב״ה נברא לשחוק בו בני אדם והמביא לזה הסכלות.

4 l., two cols. of 36 l. to each. Spanish square char. 14th cent. Vellum. 30 x 19 cm.

(קיב)

V (880)

X893. Sh12
(Fr. 355-355a)

'שערי גן.' Collectanea by a North-African Rabbi, compiled in 1853.

The MS. consists of two volumes containing homiletical comments grouped under eight headings, roughly following the chronological order from Abraham to Solomon. Vol. 1 contains מגן אברהם (ff. 1-53), עקידת יצחק (ff. 53-64), אביר יעקב (ff. 64-73), גדולת משה (ff. 73-89); and vol. 2 contains כהונת עולם (ff. 1-31), שבטי יה (ff. 31-89), מגן דוד (ff. 89-111), and חכמת שלמה (ff. 112-138).

The writer refers to himself as אני המאסף and often quotes also from manuscripts (vol. 1, ff. 3a, 62b, 79b, etc.). In vol. 1, f. 3a, he quotes his teacher ומאורי מורי כרמי ז"ל, on f. 7a, he quotes הרב כמה"ר יום טוב זלה"ה[1], and on f. 84b, he writes: עוד ראיתי בכתבי מר אבי זלה"ה. At end of vol. 2: תם ונשלם שבח לאל בורא עולם... וכשם שזיכיתני וחייתני להתחיל ולהשלים הספר הזה כן תזכני להוציא לאור העולם ולהדפיסו כדי שיזכר שמו... והשלמתי הספר הזה בסוף חדש אדר ב' משנת תרי"ג ליצירה וכן יזכה אותי הקב"ה לכתוב בקונטרס אחד כל הדרושים שדרשתי בקהל קדושים ולהדפיסם בזה"ב כי"ר.

89, 138 l. North-African cursive char. 23x15.5, 21x16 cm.

---

1) Cf. Benjacob, p. 592, no. 807.

V (קובץ)

(881)

1893-R 273
(Fr. 308)

קובץ. Miscellany.

1. f. 1, Letter by Jacob Reifmann addressed to Isaac Samuel Reggio. Beg. אל הרב התורני המופלג החריף הבקי החכם השלם חוקר מהולל מוכתר בכל מדות תרומות איש חמודות רב תבונות נודע בשערים כבוד מהו' יצחק שמואל ריגייו, הנני אומר שלום - ירד נא רגע מכס כבודו וישקיף אל עני ונכה רוח השואל אך מי מדלי תבונתי אך פתותי לחם משלחן חכמתו. The letter is signed: יעקב רייפ-מאנן. היושב בשעברשין בגליל לובלין, במדינת פולין - יום העשירי ת"ר לבריאת עולם.

2. ff. 2-27, התבנית by the same containing 18 responsa (originally 23, responsa 1-3 and 16-17 wanting).

Contents: R.4- הגידה נא לי מדוע אין אנחנו מברכים על מצות כתיבת
הגידה נא לי אתה המתק בענין מי אשר -R.5 ; ס"ת ככל מצות אחרות(1)
אין לו בלול התקבץ מ"ב המצות כ"א כחצי זית מצה אם הוא מחויב
הנה הרא"ש כתב בסוף מס' בכורות בהלכות -R 6 ; לאכול אותו או לא
; פדיון בכור סי' א' כדברים האלה
הביני נא -R 8. ; הגידה נא לי אם הנשים חיבות לאכול בזיה"כ כמו האנשים -R.7
חוה נא -R. 9 ; את אשר אמר רב נחמן לעולם מבנימן קאתי (מנדבי) ואמאי קרי ליה יהודי?
; לי ספק בענין מהל אחד אשר שכח וברך ברכת על המילה קודם המילה
באר נא לי ענין -R.11 ; חוה נא לי דעתך אם הנשים כשרים להפרת נדרים? -R.10
הגידה נא לי אם מעוברת גט שחרור מצטרף -R. 12 ; פסול מצוה הבאה בעבירה
הגידה נא לי מדוע אין אנחנו מברכים על מצות -R. 13 ; לעשרה?
; הנה הוגד לי כי שר ושרה בדוניק אמרת פרוט שלום עליכם -R.14 ; משלוח מנות

R. 15 – חוה נא לי פסק אם מותר ללמוד בספרי חכמה בשבת ויום טוב?[2] ; R. 16 (end
wanting) – הגידה נא לי אם מותר לישראל ללמד תנ"ך ושאר ספרים לנכרים? ;
R. 18 – הגידה נא לי את אופה מדברי ורמזי התוספות (מנחות ל"ג א' ד"ה אי קמיגלי) ;
R. 19 – הגידה נא לי אם ישראל היו מחויבים לעלות לירושלים שלש פעמים בשנה ברגליהם[2] ;
R. 20 – הבינני נא בדברי הגמרא וכוון באורך מליצה לוי איגשר[3] ; R. 21 – הבינני נא
הבינני נא הטב בדברי – R. 22 ; הטב מאמר ר' זירא כל הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו
הגידה נא לי אורה בה אשר אמרת – R. 23 ; רש"י בענין חלה אשר בטמאה
בדברי רש"י[4].

3. On the fly-leaf: שמות חבריו ; שמות רבותיו of הרמב"ן
and שמות הספרים המובאים בפירוש רמב"ם לס' יצירה ; הרמב"ן.

27 l.

---

1) Printed in the Author's book תבנית הבית.

2) The Author quotes in full a letter written to him by רבי הירש חיות on the same subject.

3-4) Printed in תבנית הבית.

(קובץ)

(883)

X893 – M698
(Fr. 589)

קובץ. Miscellany.

ff. 1-2a, homily on תשובה, beg. אמר רבי יוחנן גדולה תשובה, end missing.

ff. 3-10a, comments on טור יו"ד ה' נדה ס' קנ"ג-ו.

ff. 11-13, comments on ש"ע יו"ד ה' קריעה סי' ש"א

f. 14b, דיני מוסר, beginning of a decision on informing (written in German character).

f. 15, notes on מתנת שכיב מרע and other gifts

f. 16a, comments in reply to a question on ה' תמידין, כסף משנה, פ"ב.

ff. 17-19, fragment of a Talmudic lexicon beginning with תו (written in German cursive char.).

ff. 20-25, שו"ת on א"ה, חה"מ, and יו"ד by שבתי עלי. The first שו"ת deals with חרם דרבינו גרשום and the תשובה, headed: וזאת תשובת א"א מו"ר נ"י והרב מהרר"ב, is signed by הצעיר חיים משה פריסקו, פריסקו נ"י and הצעיר וואלף עלי (probably the writer's father), and is dated (1856=) היום שבעה לחדש אדר ראשון מש' ות"כ לפ"ק פה בעירה קולוניא יע"א.

f. 26a, another homily on תשובה.

26 l. (139 l. blank). Oriental cursive char. 19th cent. 24 x 16.5 cm.

(קובץ)

(884)

X893.M692
(Fr. 306)

קובץ. Miscellany.

I. ff. 1-11[b], dispute between two friends שמעי and רעי about Christianity by טרוויש of Vercelli.[1]
The beginning reads: / מה נכבד זה היום ויום מכל יום טוב לנו
כי היום אל אולם גדולת נפש תתנו / היום תלבות דרות ואמונות
שלא נכבדו / ובמרום נמצאים אל העבר ונשגו.

II. ff. 11b-12[b], four poems: (1) beg. אל חי מצוי עליון
;לך אמת בכור beg. ,שור... אל אלהי האיש (2) ;נעלם מכל רעיון
(3) אנוש אלוה ויעלו,[2]; and (4) ויהי כמוף (Davidson 1452).

At end: נכונה ממני הצעיר מ"ה בל"ח אנכי ז"ו
טרוויש מוורצילי.

12 l. Modern Italian cursive char. 19 × 5.5 cm.

---

1. Cf. A. Marx, "The polemical Manuscripts in the Library of the Jewish Theological Seminary in America," No. 32.2 in Studies in Jewish Bibliography ... in Memory of A.S. Freidus.
2. Cf. A. Marx in JQR NS 9 (1918-19), p. 307.

(קובץ)

✓ (885)

X893-M6869
(Fr. 488)

קובץ. Miscellany.

Ff. 1b-2a, notes on תהלים. The heading reads: ש״ס מה״ר אלקאנדארי ... תהלים מזמור ל״ט, ס״ג.

Ff. 4b-7, 15-28, commentary on the הגדה, beg. הא לחמא עניא והמקשים מדקדקי למה התחי׳ המגיד בהא לחמא. On f. 26b, the author writes: ראיתי להר׳ שמחת הרגל (חיד״א); on f. 27b, ראיתי להרב קול יעקב שפירש כונת המגיד (יעקב בה״ר דוד חיים קארדוזו).

Ff. 10-11a, notes on various foods (cited in Ladino) and the appropriate benedictions containing seventeen paragraphs.

Ff. 11b-14a, 31-32a, 33b-34a, 35b-37, 40-41, 44, 46-49, 86-87, notes on Biblical and Talmudic passages. On f. 14a, the heading reads: מהר״ר מר דודי בעל שדה ארץ זצוק״ל (אברהם שמואל מיוחס).

F. 33a, note on a fire in the Jewish quarters of Constantinople, beg. כי נורא היא מה שבא ונהיתה ... בקרב מחנינו מחנה אלהים זה מקום דירתי בכפר אורטה קויא יע״א כי הן בעון ועם רבועי? כ״ו (?) לח׳ תשרי ויהי בעלות המנחה אש יצאה מאת ה׳ ותאכל וסודותיה כל בתי ישראל שבכפרנו הנה ע״ב היהודים כולם מנוק כולם חיים מכודנים ... ונשרפו ... ותר מאלף בתים חשובים ומכללם נשרפו שתי בתי אלות בית תפילה אשר הייתי בו שמה.

(886) (H6869)

f. 34^{b}, נדר אלמנה.

ff. 53-55, notes on גירום.

f. 56, notes on מתן תורה.

ff. 57-85, lists of phrases arranged in alphabetical order.

87 l. (1½ l. blank). Oriental cursive char. 19th cent. 17.5 x 12 cm.

(קובץ?)

(887)

X893 - M6865
(Fr. 310)

קובץ. Miscellany.

f. 1, Midrashic passages.

ff. 4-7, index to the Mishnah and Talmud, beg.: בס"ד אתחיל לכתוב מפתחות פרקי המשנה והתלמוד על סדר האלפא ביתא למען ימצא בו בנקל כל מבוקשו בו פרקיו, signed אברהם בש"ן.

ff. 12-13, Midrashic passage, beg. מז"ל בשעה שעלה משה למרום; on f. 13a, the author mentions והרב כמוהר"ר ברוך טולידאנו ז"ל ת' קושיות מה לילוד אשה.

ff. 26-28a, Midrashic discourse; on f. 26b the author mentions והרב אדוני זקני כמוהר"ר יעקב זלה"ה פירשו כפשט; and on f. 27a, ולפי הלוק זה פי' בני מחמדי יצ"ו משה.

ff. 42-44, Midrashic discourse.

ff. 53-54, Midrashic discourse. On f. 54a, the author again mentions והרב אדוני זקני כמוהר"ר יעקב זלה"ה.

ff. 55-59a, Midrashic discourse. The author mentions among others: הרב מוהר"ח אלפנדרי ז"ל, author of אש דת; הרב מוהר"י אלגאזי ז"ל, author of שמע יעקב; and הרב חיד"א without ז"ל.

f. 62, note beg. מצאתי כתוב בזכות אבות של הרב כמוהר"ר אברהם קורייאט זלה"ה שנדפס מקרוב בש' תקע"ב[1]

---

1) זכות אבות was published only once, Pisa 1812!

(2)

(M 6865)

(888)

ff. 63-76, fragment from a juridical lexicon arranged in alphabetical order, beg. ערך א' אין אדם to ערך ע"א and from the middle of ערך ח' נ"ין אדם to the end of ערך ז"ג. On f. 63b the author mentions: הרב מוהר"ח טולידאנו ז"ל ומוהר"ט אחיו; on f. 76b, the author mentions in a note סעדיה ן' דאנאן and יצחק ן' דאנאן.

ff. 77-78, תשובת שאלה לר' האיי גאון ז"ל, beg. ושאלתם ופרש לכם איך תהיה התשובה (This responsum differs slightly from that published in כוכבי יצחק, חוברת ה', דע"ג-ע"ו).

f. 80b, homiletical notes and a short note to ביאור פסוק וימת בעל חנן בן עכבור.

ff. 81-83, Two elegies on the death of יהודה, by יוסף ב"ר (acrost.) and יוסף אזי טבול, and one elegy in alphabetical order on the death of a daughter of יצחק טולידאנו signed by כמ"ר יהודה ן' עטר, יהושע סוכוכו, and חיים דוד סוכוכו (?) סלוס"א.

ff. 85-92, commentary on פ' וישלח מקץ.

ff. 96-99, discourse on מעלת התורה.

f. 100, poem beg. בשם האל המיוחד (Davidson 1863) ascribed to אליעזר הקליר (?), with an advise to read it in an emergency case.

f. 102, text of הסמכה authorization by שמואל טולידאנו.

Owners: יצחק טולידאנו and שמואל טולידאנו.

104 l. (many blank). North-African cursive char. 21x15 cm.

√ (קובץ)

(889)

X893-M6864
(Fr. 31)

קובץ. Miscellany.

1. ff. 1-48, דרושים. Four sermons on various subjects and occasions by Moses Toledano. The second sermon was delivered in the year תקס"ג (=1803); the third was delivered in the year 1832: דרשתי אותו אני הצעיר שנת
;חדש ימינו כקדם לגזירה עבד זקנו משה טולידאנו נר"ו
the fourth was delivered in the year 1826: זה הדרוש הזמנתי לדורשו כשנפטר אדוני אבי החה"ש והכולל הדיין החסיד כמוהר"ר יעקב טולידאנו זצוק"ל שנסתלק נקטף בחצי ימיו בן חמשים שנה שעלה בישיבה של מעלה יום שני תשעה ועשרים יום לחודש תשרי שנת אשריך ישראל מי כמוך לפ"ק.

2. f. 48, poem ישמע, אל חי, acr. אברהם חזק.

3. f. 50, two notes on במדבר and תהלים by Moses Toledano.

4. ff. 51-93, חדושים. Novellae and sermons on Genesis and Exodus. End wanting.

5. ff. 94-111, דרושים. Two sermons by Moses Toledano. These were delivered in the years 1824-25. On l. 94b the author cites his grandfather Baruch Toledano: ואדוני זקני החה"ש והכולל כמוהר"ר ברוך טולידאנו זצ"ל נ"ע.

(890) (M6864)

6. ff. 112-119, מאמרים, by the same.

7. ff. 122-124, fragment of מעשה נורא · מר׳ יוסף דילה ריינה.

8. ff. 128-146, fragment of הלכות שחיטה וטריפות by Moses Toledano.

On l. 24b the author cites ר׳ אברהם ריצאנים.

Owner: אברהם בן צבי בן אברהם ס״ט (f. 47b)

146 l. 14½ x 10½ cm.

(פירושים)
(קובץ)

(891)

X893-M6856
(Fr. 414)

קובץ. Miscellany.

1. ff. 1-11, צמרת יה. Kabbalistic commentary on the Songs of Songs, ch. 1-2:16, with text. At head of l.1 is written: חברתי אני הצעיר יועץ שם צעיר תולעת ולא איש הנקרא אוֹט הגולה.

2. ff. 12-49, 52^{a} [מלון עברי - לאדינו]. Hebrew-Ladino dictionary arranged in alphabetical order א-ת.

3. ff. 50-51, פיוטים.

At the end of the MS. (f. 52^{b}) is a poem with the acr. יוקה. (Author Jacob Shalish of Larissa?)[1]

Beginning and a number of folios in the middle of the MS. missing according to the original pagination.

1, 52 l., modern Greek cursive characters. 18 x 14 cm.

1) Frankel)

V

(892)

x893 - M6853
(Fr. 78)

קובץ. Miscellany.

1. ff. 1-7, Commentary on the Mishnēh Tōrāh, ס׳ אהבה, ה׳ קריאת שמע and ה׳ תפלה, ch. 1-5:4. Beg. ק״ש קוראין יום בכל פעמים בערב ובבקר וק״ל לגבי׳ מ״ט דיני ערבין ברישא וליתני בקר ברישא.

2. ff. 8-27, Lexicographical commentary on the Mishnēh Tōrāh, ה׳ שבת. Beg. in the middle of ch. 3 to the end and signed הלוי (נתנאל) בכה״ר יצחק. This is followed by ה׳ עירובין, ch. 1.

3. f. 28, אגדה. משה אליהו ע״ה ז״ל. Beg. אחז״ל כשבואה אדם דבר אל מדשה שעושה הב״ה אל נביא. Incomplete.

4. ff. 29-68, Commentary on the Mishnēh Tōrāh, ה׳ שבת by שמואל נ״ו, from ch. 1 to the middle of ch. 29 (See duplicate X893 - M6854).

68 l. Modern Persian cursive char. 15 x 10 cm.

V (קצף)

(893)

X893 - M6845
(Fr. 342)

קובץ. Miscellany.

1. ff. 1-2, שבחי ירושלים by Jacob ben Moses Hayyim ha-Kohen Baruch. Fragment of a description of the holy places in Palestine. Beg. ידין האדם עד היכן צריך להשתדל והתגלגל והתנן אלו וזכה להתקבר בארץ קדושה. The text agrees on the whole with ed. Livorno, 1875.

2. f. 3, סגולות. Beg. ש״ה תאמר נסיך אותי, end. (סגולה) בניחת הלב.

3. ff. 4-5, פירוש של הגדה till הלל. Commentary on the Haggadah. Beg. אתחיל לכתוב פירוש של הגדה בע״ה. הא לחמא עניא.

4. f. 6, חרם ו״ב של תיקון ו״ה ברכות. Fragment of a ḥerem beg. אנא ה׳ אל תאחר לעשות שאלתי, end. ברוך אתה ה׳ א״א או״א א״א או׳ ואלהי יעקב ובקשתי זאת.

5. f. 7, fragment of a list of male and female names arranged in alphabetical order.

6. ff. 8-10, [שטרות] containing the following formulas of deeds: מסירה, שטר שותפות, נשכה של הכתובה, כתובת יבמה, נוסח כתובה, שבועות, נדוניא, מודעא, שטר שכיר, שטר מחילה, טופס, הרשאה, אלמנה, שטר משכונה, התראה and שובר. These formulas differ greatly from those printed in the collections of Hai Gaon, Barsillai, Naḥalat Shib'ah by Samuel ben David, and Oṣar ha-Sheṭarot by Gulak.

7. ff. 11^b–12^a, ודוי. The text agrees with that printed in Kôl-BE, par. 139.

8. ff. 12^b–17^a, ברכות והגדות של פסח. Hebrew text with Aramaic paraphrases and explanations. Sephardic rite.

9. ff. 18–23, חדושים נבחרים מהריסנ"י. Novellae on various Biblical passages by Joseph Pinto.

10. ff. 24–72^a, Homilies on parts of Exodus and Deuteronomy. The author mentions among others: (אמה) אהבת עולם, (יוסף בר' חיים זכרתי) הרב יד יוסף, אליהו מזרחי, הרב בעל קיקיון דיונה, (אליהו בן חיים) ראב"ח, (בר אברהם אלגאזי and (חיים בר' יצחק אלנקדרי) הרב איש דת.

11. ff. 72^b–73^a, story about Isaac Luria and his disciples Joseph Ashkenazi and Ḥayyim Vital.

12. ff. 73^b–77, homiletical notes on Biblical and Talmudic passages.

13. f. 78, פיוטים, containing: אבות עולם (* 140) and אם אמרתי אספרה כמו (ס' א"ב).

14. f. $79^{a;b}$ fragments of תקון תשובה.

15. ff. 80–84, homilies.

16. ff. 85–90, notes on the Talmud, especially on מס' חגיגה. The author mentions נמוקי שמואל by Samuel Zarphati and באר מים חיים by Ḥayyim di Bushal.

(3)

(895)

(M 6845)

17. ff. 91-92, קינות, containing: לבכי ולמספד (* 432); אריה קול וללה (* 7625), in a note to this poem the writer says: פנה הודי הדרי כי היא קוננתי בשנת התקל"א הוג שבעה אנשים ומהם ומיוחדי קהלני... אקונן כקינתיה לעטרת בית כהה"ר זכרי בן מלאש ז"ל: note, (* 100) and סגור לבי (* 7418).

18. f. 93, two stories connected with שחיטה.

19. f. 94a, תשובות.

20. ff. 95-101, מנהגי שחיטה וטריפות, containing: מנהגי שחיטה וטריפות by Abraham Pinto, שבעים טריפות, מהרמא"ם, and סימנים על שחיטה וטריפות on Yoreh Deah parag. 17'-19'.

21. ff. 102-105, homilies.

22. f. 106, prayers.

23. f. 107, notes on מס' תענית, פ"ד.

24. ff. 108-116, פיוטים מלוקטים, containing: אוהל אל (*1444), מה נאוה, (* 3346) שמורה בתשרק, (* 1506) מאז אני שאל, (* 85) מאן אל, שלמות בשיר, (* 7176) אנצחה רנה, (* 387) נעים שמך, (* 366) עין חן יין טוב כטוב, מרום וערב לק שירה ערבה, פודה ומציל וזנה, (* 643), (* 2758) יצחק תנחני, אוחיל כל יום בתוחלת, (* 116) הבאים זמק, (* 629), גבורה שיר אל קדוש את (one line, end wanting), לולב ומינו (* 590), אל נורא (* 3939), מלכי מקדם, (* 1733) אני את כי אנצחה, (* 6608), סוכה חזוק לעם סגולה, (* 58) סוכה ולולב, (* 122) בני יגיד מושרים לכבוד התורה, (* 1018) בני שמעוני, חג הסוכות תעשה לך (* 917), וידידי הקשיבו לי, לכבוד האיש הנגיד אשר בחן וצהלה and (* 498).

25. Ff. 117-124, פירוש רש"י על דניאל וישעיה. Abridged commentary on Rashi.

See Zunz & Berliner

26. F. 125, note on אלה תולדות נח.

27. Ff. 126-127, סגולות.

28. Ff. 128-130, בקשות, containing: לך מבין רעיוני (* 862), אויה לי (* 1783), שובי נא (* 515), שחר באתי (* 835), ידידי רועה (* 852), אחוה את רעי (* 2437), יונתי איש אם ודי (* 3464), אל גות אל (* 3502), and לדודתי היתק (* 491).

29. Ff. 133-145, homilies. At the end is written:
תם מסכנו של החכם השלם החסיד העניו תמובא קדושא וקדישא והכולל כמוהה"ר יוסף קינטי זלה"ה ן אמן ן שלם ...

Ff. 66-77 damaged.

Owners: יחיא ליגאשי (f. 17b), אליעזר ן אלקיר ב שמעון (19a), שלום, ישראל ן כאוון, מאבאר, יהודה אביצאגלידי ס"ט, אברהם קרלי ס"ט, מסעוד ן יעיש, כאוון ן יצחק אורגי ס"ט, משה עייש אדרעי, ן יעקב ה"מ זמאר ס"ט, מסעוד המכונה אדרעי, אברהם ..., שלום ן יוסף אזולאי, בנימן בן שלום המכונה אדרעי.

Written by many hands. Many leaves missing
145 f. North-African char. 18th cent. 20½ x 15 cm.

(רפואות)

(897)

X893. Se 383
(Fr. 462)

[ספר רפואות] Fragment of a medical treatise on therapy and drugs.

Beg. pt. 1, chap. VIII, parag. 49 (כלל א' מאמר ח' סימן מ"ט): י"ב משקלים ושש דרמי, ורגלות אנדרון, end. pt. 2, chap. II, parag. 7: מטר ויעשה בחלבון ביצה. On f. 1a, המאמר התשיעי: בשליקות והבשולים והמשלשלים והכרכומים ובזלטון דיקוסיאנידוס; on f. 3b, end of parag. 23: אמר המעתיק עתה סדר המחבר רפואות כל איבר ואבר בדרך קצר בשמותיהם *לבד מבלי שהזכירו תכונותיהם והרכבותיהם; On f. 4b: הכלל השני מן הרקוח הנקרא אקרבדין כלומר מרכבת ... רפואה במאמר הזה נזכיר הרפואות המורכבות ביותר מיוחדות לאלו ואחר שהזכרנו מכוונם כבר בכלל הראשון כדי שיהיה לנו שיקרא הספר הזה מקום הכולל בכל מיני הרפואות או ברובם מאד וזה כי היא דרך של אם ירצה למצוא רפואות הגרה יבקש בספר השני והוא ספר הסמנים הנפרדים.

4 l. Turkish cursive char. 30 x 21 cm.

(מלון)

(898)

X893 - N194
(Fr. 250)

[ספר הערוך.] Talmudic Lexicon by Nathan ben Yeḥiel.[1]

Beg. א, chap. 13: [אם] ובאילו אחריות אמרנייתא הוכי הוה עביד בין האזבין ההוא דר' טרפון דמתבעא הכי ר' טרפון אומ' end. דאמ' רב נחמן אם היה מותר.[2] This section is followed by פרק ג"ז, beg. ירך אין כפל לאדון,[3] end, ובל שקל ד' דינרי. Pages missing between leaves 1 and 2. Folio 2 beg. (ch. 20): [אושקלתא] בפ' חזקת הבתים בגמ' בעדים טבי תלא סליק, end f. 4b, אתר בפ' שבועות, לוה לגנא, and at end: עיק אולף מספר הצדוק והוא פ"א פרקים ואילך ספר הצדוק שאתך אולף אלף נכנס באמצור ויצא בהדר שבת ירון והלל למקרים כל אופסו אורתים מאזול ומכואם המאגזיהו לשבת וסיודי לחק אק בות.

The letter ב (ff. 4b-47a) beg. בא ושב הכהן ובא, end. בתולות בפ' המוכר את הבית, and at end: הכהן בסוף ניחלן[?] משמו מרום נשבות הואסל מספר הצדוק אק בות תסד לחוובום גומל ופרבני באק גומל.

The letter ג (ff. 47a-94a) beg. גא בסי' גמ' דפ' נפר ריש אורח, end. גת בפ' הגוזל עציא, and at end: אולי טריגות

נצר אעטר וכאוו חומל חולף מירב קבול ועל עוול ואומל בסג' הערוך בע'
ג'. ובקשתי לאזון ינקתי דלת להנחיני לסדר ערך ד'.

The letter ד (ff. 94a – 126b) beg. דב בפ' כיצד צולין, end. דתאה בר' גמ' בפ' בני העיר, and at end: ניבי תמור נחוח אשלם שחקני ערך דלת להשלם ואצני ה' ערך הא לגמור וללמד ולשמור.

The letter ה (ff. 126b – 139a) beg. היו קרבן הא עולה, end. השעביה בפ' לולב הגדול, and at end: נפשי תברך נאור ואדיר שחקני ערך הא להסדיר ובעזק ואו הצעיר מכל בח וחליפני כינר אשבל.

The letter ו (ff. 139a – 141b) beg. ואלו בפ' קמ' דנדרים, end. ודתך גידי נחדיו, and at end: ערך ואו נשלם שבח לבורא עולם וערך זין להתחיל ולגמור וסייע לערוך זכור המאור.

The letter ז (ff. 141b – 158b) beg. זיוזיו בפ' קמ' דשבת, end. זלת בפ' האיש מקדש בו, and at end: סליק ערך זין נסדר ערך שביעי תהלה לצור ושעי נרוף ונחצני במהירות שמיני בעזק בצהירות.

The letter ח (ff. 158b – 209b) beg. חבב בפ' הוציאו לו, end. חתר בפ' א' דקידושין, and at end: סליק ערך חית שבח וכון להחזיק ומיני לסדר כסדר ערך שמיני ואוצם וכבני ושעי מושיעי להתחיל ולגמור ערך תשיעי.

The letter ט (ff. 209b – 235a) beg. טיו בגמ' דפ' ראוהו בית דין, end, טשטוק בפ' תינוקות, and at end: נשלם כסדר ערך תשיעי תבוארת נצוח למלכי ושעי ומקומי מעגי ומתיר אסורי וגבורי לערך ערך עשירי.

(3)

(900)

(N194)

The letter י (ff. 235a – 243a) beg. יאדר בהג' גמ' דג'
המקבל אורי שא, end. ירתדרש בה' גמ' דג' המוציא יין, and at end:
והולל בנבל נמו עשרי לה סייע להשלים ערך עשרי יפונה ואוצר
מלכים ומוסר ושכילני בערך אחד עשר.

The letter כ (ff. 243a – 284a) beg. כאורה בס' גמ' דג'
נגרה שתתפתחה, end. כרת את סניח קנייק, and at end: נ"ב
נוה ינוה פעמי לבשרי תפגש הכל בגלגלו כבאיפסרי נצר שוררו באושר
שכי מלק מלק לעם מוסר בומי ערך עדק חבוסרי ושכילני לצדוק
ע' תרוסרי.

The letter ל (ff. 284b – 298a) beg. לא בה' גמ' דמגלה גדול
כבוד הברות, end. לתך בב' שאלות הדיינין, and at end: נורא
תהלות נאסר ברהטים אוהבי מוסר השכילני בעדק תרוסר כן יצלוח
בתלוסר.

The letter מ (ff. 298a – 345a) beg. מאד בס' ברכות, end.
מתריך בב"ר רב' נב' נ"א וביואו, and at end: מהעדר ומהתימא
קיסרי הגבורי בערך י"ג ויחלוף כוחי לצדוק עדק אורבע עשרה.

The letter נ (ff. 345a – 370a) beg. נ"ו מתנינא אוברנים, end.
נתררות בבר' רב' נב' ע"ד ווזקב רווה, and at end: נצח עין ערק סליק
תתהדר נאדר בטפסרי מגדש נגדשו ולא חסורי שחוולתני לצרוק עדק
ארבסרי ובן תמאוצי בעדק תמיסרי.

The letter ס (ff. 370b – 409b) beg. ס"ו בב' אין מעחידין, end.
סתרת בב' הבינה, and at end: בעזר משרה קישורי ערוק ומוסרי
נמוסל בערק ערק חמש עשרה ומתה וסיועני בעדק שש עשרי

The letter ע (ff. 409b – 446a) beg. עב בר' גמ' אומ' להן
המאונה, end. עתר בבר' דב' נב' מ"ו מגני שכי גברתי, and at end:

הסביה עולמים אלקים תמניסר סייע לכתיב ערך שתסר וכן וצלוחי
בעדק שבסר.

The letter פ (ff. 446a – 499b) beg. פא בג' במה בהמה הבכור,
end. פתשגן אורייתא חדא, and at end: מכבד מכבדיו ומלגלגיו
מבסר הצלוח לצדוק עדק שבסר ומתה ושכולי בעדק תמניסר.

The letter צ (ff. 499b – 522a) beg. ציו בג' א' בקידושין, end.
צתרי, and at end: החסינו הלוים מגורי גניסר סעיי סואה צתרי
סייני לערוך עדק תמניסר וכל יצלוחי בע' תשיסר.

The letter ק (ff. 522a – 583a) beg. קאות בג' אלו טריפות,
end. קתרדם אלו לי מבות קתרוס, and at end: נשתלמו כסדר
ערוכים תשעה עשר ערכים ניצוח למתקיף כנים ולקניו אכף עוף
לתקף ערך קוף כהוגן לתקף.

The letter ר (ff. 583a – 609b) beg. ר בס' גמ' דג' הבא
end. רתק בג' דאחרי מות, and at end: נואי תפארתי, על ובמתי
נח באורכיון נסכים כבו ותפרה חוון למשמעתי סכום אובתיו לשם חלף
דתיקניו לשרים עוצם הרבה לצדוק עד' עשרים כמו כן ושכילני וחוד ומוחד
לצדוק כסדר ע' עשרים ואחד.

The letter ש (ff. 609b – 622) beg. ש בג' גיד הנשה, end.
at the beginning of שחק בכ' גמ' דג' מציאות האשה. (Kohut v. 8, p. 53)

Owner: (ff. 6, 47, 94, 235, 345, 410, 446, 500) אין ספר ערוך
זה מאת חכיד[1] אברהם מלמד בן ה"כ חאגי מ' בכש, שאתם אחד
ציור אברהם: מאנשי ושראל דבאן; and on ff. 583 and 609:
מלמד בן ה"כ אבא הלקיה דמתקרי מ' בכשי אנשי דבאן.

---

1) This book belongs to the property of the celebrated Abraham...

The text differs but slightly from that of the second Kohut ed. Beginning and end missing (leaves are wanting between ll. 1-2, and one leave between ll. 10-11).

622 l. Persian rabbinic char. 15th cent.?, catchwords. 26.5 x 17.5 cm. Leather binding.

---

1. This MSS. was used by Samuel Krauss in his publication of the Additamenta ad Librum Aruch Completum Alexandri Kohut, cf. ibid., pp. VIII-IX.
2. Cf. Kohut ed. p. III.
3. For an analogous disarrangement of this section cf. Kohut ed. I, 322 b.

V (שו"ת)

(903)

X893.19-B29
(Fr. 297)

[פסק] Decision concerning payment of taxes by the Ashkenasic and Sephardic communities in the city of Verona by Mordecai Bashan.

Beg. שאלה: בשנת חמשת אלפים קס"ד העיר הזאת וירונ"ה באה
תחת ממשלת מע' השררה ה' ירום הודה ויגדיל תפארתה עדי עד אכי"ר,
ומיד נתנו רשות וקיום אלה היהודים שיבואו לדור פה, כי מקודם היו דרים
בכפרים אבל לא תוך העיר. ובראשונה באו במתי מעט, אך באריכות
הימים נתרבו אנשים ובפרט בערי אשכנז, עד שנתאספו ונעשה קהל, אם
לא גדול, גם לא הנה כ"כ קטן. והיהודי' היו דרים מפוזרים בבתים
בעיר, וכך היו במשך מאתים שנה בקרוב, עד כי בשנת ש"ס גזרה מע'
השררה יר"ה שכל היהודים יגורו יחד ולא יהיו עוד מפוזרין בין הגוים
ונתנו להם מקום הנקרא גיטו, ומע' העיר נתן אל היהודים בתים באותו
מקום עם פיט"ו ליוול"ו. ובאותו זמן שהוצרכו לעשות כמה הוצאות גזרו
כמה תקנות, כתקנת הישוב, ובפרט שלא יבא שום אורח לדור פה
כי אם ברשות הועד קטן, וכן גזרו בגזירת חרם שלא תהיה רק
בית כנסת א' ממנהג אשכנזי', ואחרי עבור מאתים ועשרים שנה בקירוב
שהיו דרים פה רק האשכנזי' לבדם, והיא שנת ש"ז לפ"ק, התחיל איזה
יחיד ממע' הספרדים לבא לדור פה. אבל כאשר באו לדור כל א' וא'
היה נוטל רשות ממע' הועק"ו כפי תקנות הק"ק, ובתנאי לקיים כל
הסכמות ותקנות הק"ק שעשו ושיעשו, אך כלם היו באים להתפלל

בבה"כ של האשכנזי' ועד לא היה פה רק בה"כ א', עד כי בשנת שצ"ח באו לדור
פה מק' בני אבוהב, ושנה טובה ... ועשו סופליקה אל הק"ק שיותן להם רשות
להיות להם בית תפלה לעצמם וכפי מנהגם, ושמעו לקולם. והועק"י היה נותן
להם רשות להתפלל בבית תפלתם מזמן לזמן. עד כי אחרי עבור כמה שנים
מק' אבוהבם ושנה טובה נסעו מן העיר, וסגרו את בית תפלתם, אבל האחרים
מבני הספרדי' שהיו פה טענו כי לבעבור שהם ספרדי' רוצים שיהיה להם בה"כ
להתפלל בה כפי מנהגם ... עד כי ביום א' ג' אב תי"ג לפ"ק נתועדו
מק' הקק"י ונתנו רשות למק' הספרדי' והלוואנטיני"ם לבקש להיות להם בית
הכנסת כפי מנהגם, אך בפרעון המס והתקנות היו כלם באגודה אחת ...
והנה קמו מק' בני הספרדי' וטוענים כי אינם רוצים לקיים תקנות הק"ק ...
עוד הוכחתי כי הדין עם מק' פרנסי הק"ק הכללי לכוף את מולת end.
בני הספרדים, שיקיימו כל התקנות אשר נתבארו בתורת העבכה, שאם לא
ישעו כן יביאו עצמם בסכנה גדולה, כי המלכות גזר אליהם בפרטות בקנס גוף
וממון, שיהיה עניהם פקוחה שלו והודי הדבר פה יקיים כל התקנות הנזכרים
בתורת העבכה. את כל זה כתבתי לאפרושי מאסורא ולהרים מכשול מדרך דמני
לבל יפלו בפח החכם ח"ו, והאל אלקי' אמת ינחני בדרך אמת ויאיר עיניני
בתורתו תורת אמת ועד אהבתי ויראתי בלבני ובלתי נחטא אכי"ר, מרדכי
בכה"ר שמואל חיי' בשאן.

10 l. Italian cursive char. 17th cent.

Cf. Roth, C., La fête de l'institution du Ghetto in Revue des Études Juives, 1924, pp. 163-169.

(שו"ת)

√ [905]

X 893.15 - D932
(Fr. 339)

[תשב"ץ.] Fragment of the responsa of Simeon ben Ṣemaḥ Duran.

Beg. חולי בכה ונתנבא, vol. 1, middle of parag. 102, end. at end of parag. 120. Several passages omitted in the text are added by later hands on the margins. The text is evidently based upon a first recension and the additions on the margins probably stem from a subsequent fuller recension of the text. The text with the marginal passages agree with ed. Amsterdam, 1738.

Owner: ה' משה גיתיון

14 l. Oriental cursive char. 20x14 cm.

(שו"ת)

(906)

X893 . Z8, v. 2, no. 15
(Fr. 580)

שו"ת. Fragment of a responsum on benediction
על המחיה.

Beg. שאלה בענין ברכה אחת מעין ג' לאחר פת הב"ב [הבאה בכיסנין]
נהיג עלמא פה אינו לחתום בה על הארץ ועל המחיה ועל הכלכלה ומזה זמן
מה קצת מהשרידים אשר ה' קורא עליהם חיים וקיימים הנהיגו בעצמם
שלא לסיים בחתימת ברכה זו ועל הכלכלה ותלו עצמן בדברי הסמ"ג
ובה"ג ז"ל שהביא דבריהם מרן ז"ל בב"י סי' ר"ח ... אלו תורף דברי הנהו
תרי מרבנן שיחיו לעד.

1 l. Oriental cursive char. 20 x 17 cm.

(שו"ת)

(907)

X893-Z8, vol.2, No.1.
(Fr. 567)

שו"ת. Letter by Jacob Kurzmann of Roman, Moldau, to Joseph Saul Nathansohn of Lemberg, dated יום ב' כ"ז בלק, תרכ"ה (= 1865).

The letter contains three שאלות: (1) concerning a שוחט beg. שבא שו"ב אחד ושמו ר' יחיאל בר' מאיר גלאנץ מלבוב והראה לנו מכתב הורמנא משני שוחטים מק' קיסוב שהם יעידו ויגידו עליו שראוי להיות שו"ב וגם הראה לנו מכתב מכבוד גאוני, אבל חתימת כבודו לא הי' על הכתב רק חתימת כבודו הי' נפוף בטריגוואקס ... וכעת כאו השוחטים אחרים שאין לו שם יד במלאכת הסכין וגם ב"ב שחיטה, ע"כ עלה ברעיונינו אולי הי' זייף השו"ב הנ"ל את חתימת ידו; (2) concerning an עגונה; and (3) concerning a communal tax on Passover flour.

2 l. German cursive char. 28 x 22 cm.

השאלות הללו אינן נמצאות ב„שואל ומשיב".

(שאלת)

(908)

X893.Sh332
(Fr. 336)

שו"ת. Responsum concerning the construction of a מקוה.

Beg. שאלה: מקוה שנמשכים המים מן המזרן. The Author cites among others מהר"ם; חביב ז"ל.

2 l. Oriental cursive char. 30 x 20 cm.

(שו"ת)

(909)

X893 – Sh 333
(Fr. 587)

שו"ת. Responsum concerning a Get.

Beg. of the inquiry missing, it is dated ביום א' ג'ל חמשה לחדש כסליו בשנתינו התק"ן לפ"ק (= 1792) and signed by the rabbis of Adrianople חיים שמואל דאנון, יעקב אברהם גירון, and חיים יצחק אלקבץ. The תשובה is dated כתבנו להלכה ולא למעשה והיה זה בשנת ולא יזבחו עוד את זבחיהם לפ"ק (= 1793) and signed by חיים שמואל דאנון and ... חיים.

31 l. Oriental cursive char. 21½ x 16 cm.

√

(שו״ת)
(קובץ)

(910)

X893 - Sh 334
(Fr. 90 ״)

קובץ. Miscellaneous

1. 7.1, שו״ת, fragment of an inquiry beg. שאלה. כאוזן מזור אבטא שובק אשה יתומה בזיר ואנינא ובשעת השדוכין התנו אחוה ואמה עם כאוזן שלא ונשה לעקור דורתו מזיר ואנינא בשום זמן מן הזמנים.

2. 7.2, שו״ת, fragment of a responsum concerning marriage.

3. דקדוק, fragment of a Hebrew grammar. The heading reads: שאלת ראשו׳ המלות הבאים בספר הדקדוק.

Owner: דוד שמואל who bought the book for three and a half גרוש.

3 l., Modern Greek cursive char. 20 x 15 cm.

(שו"ת)

(911)

X893-Sh 34
(Fr. 292)

שו"ת. Responsum.

Beg. נשאלו נשאלתי על רב ודיין שעומד ודן בב"ד קבוע
ויש לו בן שהוא סמוך על שולחנו והנה הוא סיפר באותו ב"ד אם
צריך למעבד הכי או לאו... ומה מני והלוך להורות תשו' במלתא
דדנא ודבר זה וסתיים בגדולים רבנים וגאונים בעיר רבתי
קושטא וע"א אך מה אעשה מרוב הפצרות י"דין הח' השו'
הדיין ה' מצוי השואל נר"ו.

The responsum is signed by... הקטן מרדכי
בן (יוסף? 2β) זלה"ה.

6 l. Oriental cursive char. Autograph.
24 x 17 cm.

(שו"ת)

(912)

X893.19-Sh35
(Fr. 454)

שו"ת. Responsa (from Adrianople?).

1. On Taxation. Beg. המאור הגדול לעיני העדה ממני
תירה ונזאת... הלא הוא ה"ר המוכ"ץ דמכ"ו(?)... ההרשיות
השוכים למסים... בין כוללות דורני וע"א... כי כן דבר המלך מרן מלכא
הרב הגדול מהר"ר אברהם גירון זלה"ה[1]... ולני כיע הימים שהיה
הדבר נוגע לאחד מיחידי ודו"ן הרב השלם הדיין המצוין מוהר"ם
נר"ו... והרב באותו פסק שאל ויצא כל הכתוב בקונטרים להרב
הגדול זלה"ה וגם הכתב אשר נכתב מירושלים תובב"א מאת הרב
מהר"ו אשכנזי זלה"ה... כך היה המנהג כי היתה כח הרב
הכולל על העליונה לגבות המס... ואם יהיה לחוד איזה קבוצה
ובד קיטור הוא ותבע אח"כ מהכולל.

2. On civil litigation. Beg. רגלים לדבר.

Fragments.

4 l. (5 pages blank). Oriental curs. char. 21x14 cm.

---

[1] Cf. JE I, 215a.

(שו"ת)

(913)

X893 - Sh3
(Fr. 493)

[שו"ת.] Responsa on various subjects by a Rabbi of Jerusalem.

Beg. בענין סינון המים בשבת מפני התולעים. On f. 21a the author writes: בענין זה הסכים עמי ה' אג"ן נ"י להלכה ולמעשה ר' זקמן ר' ז"ג ואולק ומה שהשבתי על דבריו; on f. 23b he cites several times ה' פרי האר"ץ (ישראל מאיר מזרחי); of f. 33a the heading reads: זה כתב לי הרב המקובל מהר"ר גאגין נר"ו ע"ל הסכמת הר' המ"ב: מ"ש בדין; on f. 38a the heading reads: במהר"י אנטיבי נר"ו על פסק הנז"ל ומה שהשבתי על דבריו באור דבריו התוק דבריו; at end: והוא הצעיר יעקב אנטיבי ס"ט; on f. 41a the heading reads: בח' טבת ש' תג"כ (= 1843) נשנית מענה זו על ענין המעמד חו"ר ירוש' ת"ו; on f. 50a the heading reads: הקדש הישיבה שנבררתי לתת מרווח הקרקעות שיש לי ספק קצוב להת"ח הלומדים בישיבה ורצותי לגרש לת"ח אחד; on f. 72a the heading reads: על הדין הכתוב בס' חקקי חיים הנ"מ לה' אג"ן, beg. בשלא נתכון להזיק אם חייב לשלם הנזק.

90 l. (many leaves blank). Oriental cursive char. 19th cent. 20 x 15 cm.

(שו"ת)

(914) ✓

X893 - P64
(Fr. 287)

שו"ת. Pilpulistic Discussion in the Form of a Responsum on יבמות.

Beg. שאלת ממני תלמידי הותיק ההיא סוגיא בסוף יבמות.

Incomplete.

7 l. Modern Italian cursive char. 21x15.5 cm.

(שטרות)

(915)

X893 – N94
(Fr. 219)

[נוסחי שטרות.] Formulary. 19th century.

Contents: ;הלצות לגברים לתיק הכתב ; נוסח כתב שלוח לעצמו
נוסח שטר חזקה בגני; נוסח שטר חזקה ; שטר סירובין ; שבירות חזקה
;שטר הרשאה של יתומים ואלמנות ; שטר הודאה ; נוסח שובר ; ב"ד של שלשה
נוסח הכנסת שטר ; שטר מכירת חזקה לזמן; מכירת בתים לזמן ; נוסח השבה
שטר ; פטור המס ; טופס שטר כתובה ; מודה כ"ה משום אונסא דאורחא
;נוסח כתובה פשוטה ; שטר פסיקא על ענין המס ; שטר פטור מן המס ; מודעה
נוסח שטר כדי שלא תשאר הכלה זקוקה ליבם משומד מאהר"י מנשה ומהר"ר
נוסח פטור ; נוסח שטר הנ"ל מוהרי"ק נ"ו ; נחמיה ומהר"ם מאטאלון הי"ו
נוסח שטר יבמה צד ימין וצד שמאל ; בקיצור לכתוב אחורי שטר השותפות
(giving the date חמשת אלפים וחמש מאות וחמשה ושבעים לבריאת עולם = 1815);
נוסח ; נוסח שטר בתוך הכתובה ; נוסח כתובה שכל הסכום ממדות בעין
;נוסח הכנסת כתובה דאירכסא אי נקבצה קדר הכוסל ; כתובה דאירכסא אי נקמצה
נוסח שטר כת"ו חדש ; שטר [זטובת] ישיבה ; נוסח כתובה דאירכסא מצד שמאל
מהרב דבר משה זלה"ה ; שובם לובמתי הפקחת וכו' בד"ח
(משה אמרגלייו?, concerning the writing of formularies);
;שטר מתנה שכיב מרע במקצת דבעי קנין וגם בלא ; נוסח קבלת עדות
שטר מכירה מב"ב ופרנסים לפרנס ; נוסח שטר גובינא דכתובה ; בעי קנין
שטר שליחות ; פסק אסמכתא ; נוסח שטר קבלת דהשבון ; היתומים

נוסח פטור ; צבכין דדות ; נוסח שלוח להולכת הגט ; להולכת הגט
(at end: נוסח שבירות סינר מ' ; נוסח גזברה ; שלטון אנטלוג' כ' להנ' כאמין
; נוסח שבירות ; נוסח בי ש"מ ; נוסח פטור ;(ז"ז החמ"א ג"מ ק"ק שורון וי"ה
; נוסח הטבה ; שטר הטבה ; שטר שבירות ; נוסח הרשאה לקבל קידושין
two [illegible] ; נוסח מכירת בתים ; נוסח שובר על מקצת נדוניא ; נוסח פטור
בס' כ"י מופרא מהר"א אושטרושה ז"ל סדר גביית כתובה ; תשובות of
לפי מנהג שאלוניקי וא"ע והוא מב"ד הגדול רב כהנא מהרי"ק ז"ל ומהר"ר
צ"ע הלוי מוכאל divided into thirteen paragraphs, at the end
of the last parag.: ויהי לסימן ההסכמה על ברמה מהר"ר ויוסף דוד
זלה"ה הועתקה מטהרת יד הקודש ספנא רבי רב ויוסף זלה"ה הוא הנב
מהר"י קלעי זלה"ב.

27 l. Oriental cursive char. 21 x 15½ cm.

(שטרות)

✓ (917)

x893 - M6848
(Fr. 218)

קיבוץ. Miscellany.

ff. 1-6, שטרות, collection of formulas. The heading reads: זה טופס מהר"ר בעזה! containing the following formularies: שטר של; קיום שטר; שטר שותפות; שטר מי שמשכיר עצמו; מודעא; שטר מחילה; שטר עסקא; שטר קבלת עדות מה שאני ועדי לחתום; שטר מכירה; שטר חוב; שנים שקבלו ממון; טופס שטר; שובר; מסירה; כתובה, at the end of this formulary is the following passage: ולאחר כשמוצא החתן הכלה ה' גן נעול מזון חתום שמח שמ"מ גדולה בשמחת בית השואבה ובעל כל היין ונצה להוסיף להכלה תוספת של תוספת כתובה; ה' סך כך וכך בשעבוד כל נכסיו ולדם סך דיקר ותוספת ונדוניא בו"ק וקיים. מבר מצבא; שאלות אלמנה; סילוק; בטול מודעא; דאורכסא. The colophon reads: לכותב תן מנוח וירבי ימיו כמי נח... כפי שאמרו חז"ל סופר בלא תנומה כארי בלא נהימה לכך באתי לחתום שמי בספרי אני הצעיר שבצעירים יוסף בן והויא גירגוש בר שולשא.

f. 7, דרוש, beg. דרוש ר' יהודה אומר בשדה שעמדו ישראל על הים זה אומר אני ויורד וזה אומר אני ויורד.

f. 7b, טעמים, beg. אתחיל לכתוב טעמים של פסח, ושל תשעה באב של ר"ה ושל יום כפור ושל סוכה ולולב ושל חנוכה ושל פורים ה' יעזריני לכתוב אותם אמן ואמן סלה ועד אני יוסף בן והויא גירגוש בר שולשא כתבתי אותם ביום אחד ועשרים לחדש אדר ש"ב שנת התק"ה לפ"ק... (= 1745).

(918) (M6848)

Ff. 10-11, פיוטים, beg. אתחיל לכתוב תקון הגשם ה' יעניני גשם ובכן הזמים: containing the following two poems: קראני שני וחמישי והאביונים מבקשים מים and שובו נא שובו בנים (*515).

Ff. 12-13 and 27-31, מאמרים לנפטרים. Discourses on the dead with references to various Midrashim and particularly to מדרש פטירת משה רבינו ע"ה by ששון, מוסא; יוסף הנזכר.

Ff. 14-26, discourses on פ' שלח, פ' בהעלותך, פ' חקת, פ' קרח, and פ' בלק.

Ff. 31-41, Midrashic discourses on various Topics.

F. 41, תקוני הזהר עם פ' חמדת צבי (מאמר מועתק מספר חמדת צבי מר' ירחמיאל [illegible]).

Ff. 43-49, extracts from שארית יוסף by שם טוב, יוסף.

49 l., Oriental rab. characters. 18th cent. 20 x 14 cm.

(שו"ת)

(919) ✓

X893.K71
(Fr. 338)

אילנא רברבא. One Hundred and Thirty-Eight Responsa on Shulḥan 'Arukh by Solomon Kluger.

On the fly-leaf the author writes: בעזה"י חבורי זה
תשובות על ארבעה חלקי שו"ע מהדי ראשית מלאכתי בט"ו שבט תקפ"ב לפ"ק
בבראד והוא כמו שאמרו במהרה עם יתר חבורים לשמו ית' ולשמה על
תורה אמן והנה חבור זה יקרא בשם אשר פי ה' יקבנו על א"ח יקרא בשם
עץ החיים ועל יו"ד עץ הדעת ועל אה"ע עץ השדה על שם אשתך כגפן
פורי' ובני' יקרא עץ זית ע"ש בניך כשתילי זיתים וחלק חו"מ
יקרא עץ ארז על שם מאמרם ז"ל דהדיין צריך להיות קשה כארז נגד הקמים
נגדו וחלק ראשון עד הלכות ברכות יקרא עץ מאכל על שם שבו ובואר כל
דיני מאכלות אסורות ומותרות ומרובות ואולך יקרא עץ הדעת ועל כל
החבור הזה יקרא בשם אילנא רברבא והוא כמו שאמרו שהוגה לגומרם ולהדפיסם
בחיי ותקיים בי לא ימושו מפיך ומפי זרעך וזרע זרעך עד עולם אמן סלה.

On the left of the fly-leaf is written by another hand: חברו אאמו"ר כ' האי גאון אמיתי וחוד בדורו בחריפות ובבקיאות האור הגדולה מו"ה שלמה קלוגר אבד"ק ... At head of many שאלות is written by a later hand: השמט לדפוס, השמט, השמט בחבורי [illegible] (f. 12b), נדפס בספר הרווחה (f. 125b), and השמט להגהות הרמב"ם (f. 172a). At the end of the MS. is an index divided into four columns.

181 l. Autograph. 38x23.5cm.

(תנ״ך)

(920)

x893.1BJ-B47
(Fr. 390)

דברי הימים. Fragment of 2 Chronicles with the small and large Masorahs.

Fol. 1a, ch. 8:16–9:19; f. 1b, ch. 10:15–11:21.

1 l. Square char. 11th cent. Vellum. 19 x 14 cm.

(תנ"ך)

(921)

893.1BJ – B473
(Fr. 394)

~~893 – B4793~~
~~(F.~~

משלי. Fragment of Provers with the small and large Masorah.

Fol. 1, ch. 19:7 – 19:25; f. 2, ch. 21:3 – 21:20; f. 3, ch. 23:35 – 28:22; f. 11-13, ch. 29:12 – 30:29.

13 l. Square Persian char. 13th cent. 18 x 12½ cm.

Genizāh.

(תנ"ך)

(922)

X893.IBQ-J

(Fr. 67 יון)

שיר השירים. The Song of Songs with a Modern Greek Translation of the Targum Jonathan in Hebrew characters by אברהם דוד ה"ו.

The title page reads: ספר שיר השירים עם תרגום יונתן בן עזיאל מתרגם ליונית באותיות עבריות מאת מורה עברית בביה"ס חבי"ח הצעיר אברהם דוד ה"ו כפי מנהג יאנינא וארטא וד"א ...

In the introductory note the author writes: דבר אל הקורא: הן מנהג אבותינו בידינו לקרוא ולשיר את מגלת שיר השירים בתרגום יונתן בן עזיאל מתרגם ליונית. אחרי תפלת מנחה בימים האחרונים של פסח. והמנהג הזה החל בימים האלה לדאבון לבנו להתרופף מעט מעט מפני חסר הספרים. ועוד כי קשה מאד באמת לבני הנעורים הדור החדש להתרגל בשפה הארמית הכבדה משמוע. ולכן מספר היודעים לקרוא ולשיר את שיר השירים הוא מעט מזער ונער יכתבם. ולב חובבי מסורת אבות וכאב. ויען קצור קצרה מהדורא תרופה. לזאת אזרתי מתני בקסת סופר ואקח העט בידי לתרגם את תרגום יונתן ב"ע ביונית באותיות עבריות. למען והיה נקל לכל איש לתפוש את הספר הזה בידו. ובתרגומי זה בכל האפשר השתדלתי להשאיר מבטא המלים הישנות המשוגרות בפי המון העם. למען אשר לא יפוג טעם הנגון. זולתי במקומות מעטים. בא השינוי באופן שטעם הנגון נשאר במקומו והן באמת נחוץ להמצא הספר הזה בבית כל איש ובפרט בבית המון העם. כי בתרגום יונתן ב"ע תבולים הרבה אגדות ומדרשי חז"ל. אשר על ידי הנגון ונועם השיר שגורים בפיהם.

Ff. 27-30 contain מזמורים and פיוטים לחג ראש השנה, סוכות, פסח, and שבועות.

2, 30 l. Square characters. 20 x 13.5 cm.

V (תנ"ך)

(923)

X893.IBQ–J2
(Fr. 96 ,)

פירושי תהלים. Translation and Explanations of Hebrew Words in Psalms into Modern Greek in Hebrew characters by דוד וסולה.

32 l. Cursive char. 14 x 9½ cm.

(תנ"ך)

V

(924)

x893.IBQ-J4
(Fr. 97 pt.)

פירוש המלות בספר תהלים. Translation and Explanation of Hebrew Words in Psalms into Modern Greek in Hebrew Characters.

At end: בשנת הנכתב זה הפירוש תהלים ברוב עם הדעת ... מלך ישראל תר"ט (= 1849).

25 l. Cursive char. 19 x 12.5 cm.

(תנ"ך)

✓ (925)

X893.IBC-P433

(Fr. 94 י)

[פירוש המלות של ישעיה ושל ירמיה.] Translation and Explanation of Hebrew Words in Isaiah and Jeremiah into Modern Greek in Hebrew Characters.

Ff. 1-23, פירוש המלות ישעיה, written in the year: שנת ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה (= 1822).

Ff. 24-37, פירוש המלות ירמיה.

At the end: אני הכותב חיים אלוסו בטינו.

37 l. Cursive characters. 19 x 12.5 cm.

(תנ"ך)

(926)

V

X893.P433
(Fr. 95 /י)

קובץ. Miscellany.

1. ff. 2-23 פירוש המלות של ישעיה. Translation and explanation of words in Isaiah into modern Greek in Hebrew characters.

2. ff. 24-27, פירוש המלות של ירמיה. The same in Jeremiah as above. Incomplete. Stops at the word קלונך, ch. 13:26.

3. ff. 28-145 [ספר השרשים]. Translation of Hebrew verbs and nouns into modern Greek in Hebrew characters, with comments in Hebrew and Greek, arranged in alphabetical order. The order of the pages are disarranged. ff. 131-145 contain the letters א' and ב' to בזק; ff. 62-130 contain the letters ב'-נ', beg. with בגד and ending with נוה; ff. 28-61 contain the letters נ' to ע', beg. with continuation of נוה and ending with ערך.

4. ff. 146b-147a, שיר השירים בלשון יוני. Incomplete. End. ch. 2:9.

The ornate title page reads in part: בשנת התרי"ב לחדש אלול לעולם כה"ה אני הוא שכתבתי אותו רפאל אלייסף בטיני ה' יזכני לכתב גם פירושים הרבה: לשון שולטן עבדו מגיד ה' ישמרהו ויחייהו.

1, 147 l. Greek cursive char. 1852. 18 x 12 cm.

(תנ"ך)

V (927)

X893. IBE - P433

(Fr. 99 ן׳)

פירוש המלות של איוב ושל שיר השירים. Translation and Explanation of Words in Job and the Song of Songs into Modern Greek in Hebrew Characters by חיים אלווא אטאס.

On f. 15a the date is given: שנת עושה גדולות עד אין חקר לפ"ג (= 1843). At the end: תם פירוש שיר השירים נכתבת בשנת התר"ג אלול ר"ת אני לדודי ודודי לי. תם. ואני הכותב חיים אלווא אטאס הי"ו.

17 l. Cursive characters. 19 x 12 cm.

(דקדוק)

(928)

X893.K573
(Fr. 361)

ספר השרשים by David Kimḥi.

7.1, beg. גלע: וכל נפש הכיב; end. געש: ויתגעשו כנהרות.

7.2, beg. גת: מפני המאמר זה בק(?) דוד הובא(?) זה שלשה בהיותי בגת פלשתים; end. דבר: מקום מדבר.

7.3, beg. דבר: הבית הכין לתתן שם; end. דדר: מדור באהלי רשע כמו מגור.

7ff. 4-5, beg. דדר: נקבות דולות; end. דרך: להם יקבוץ השנים.

7. 6, beg. הדר: ואפשר שיהיה מהענין; end. הלל: כמ"כ יונה מנחותיהו בלשונם.

The text differs but slightly from edition Naples 1492, only some passages are shorter, giving fewer examples than the printed editions.

6 l. 2 columns to a page. Rabbinic cursive char. 13th cent. 22 x 17 cms.

Badly preserved.

(דקדוק)

(929)

X893.K572
(Fr. 358)

ספר השרשים by David Kimhi.

Beg. בראשית והנכון שהוא מלשון ראש : רשה; end. שבץ : ממנו נקרא הבגד או השיק שאזכר.

The text differs but slightly from edition Naples, 1492, only some passages are shorter, giving fewer examples than the printed editions.

2 l. 30 lines to a page. Rabbinic cursive char. 13th cent. 28 x 19 cm.

(דקדוק)

(930)

X893.K27
(Fr. 24)

כללי הדקדוק. Hebrew Grammar.

Contents: כללי האותיות, כללי התנועות, כללי השבא(?), סדר הפעלים(?), כללי הפעל, כללי השמות, כללי הטעמים, כללי דגש, סדר ידיעת השרשים, סדר ידיעת הבנינים, and כללי הכנויים.

34 l., Modern Oriental char. 13.5 x 9.5 cm.

√ (מזרח)
(931)

X893.IBE–P43
(Fr. 100 ין)

פירוש המילות. Translation and Explanation of Hebrew words into Modern Greek in Hebrew characters by שבתי ואודה גאלאנו.

The ornate title page reads: ... זה פירוש המלות של תהלים ושל מי כמוך ושל מגילת אסתר ושל ירמיה ושל יחזקאל ושל אזהרות ראשון ושל אזהרות שני וה' יזכני ללמוד ולכתוב גם פירושים אחרים אכי"ר בשנת התרל"ב ליצירה יום ד' בש"ק לחדש אדר שני ויום שמונה עשר (= 1872).

Contents: ff. 1-56, פירוש תהלים; ff. 57-62, פירוש מי כמוך; ff. 63-69, פירוש מגילת אסתר; ff. 70-93, פירוש המלות ירמיה; ff 94-108, פירוש יחזקאל; ff. 109-128 פירוש אזהרות; ff. 129-130, דברי הימים.

Signature of the author is given on f. 108^b.

130 l. 17 x 11 cm.

(אלין)

(932)

X893.1BG-C74
(Fr. 200)

[מפתח התנ"ך.] Hebrew Rhyme Book in alphabetical order citing phrases from Bible and Talmud.

The headings are listed under the last syllable. Thus under the syllable ִיד are treated words and phrases such as וידבר דוד, דוד; under טים words such as חטים, לחטים; and under ִיק. phrases such as ישר. זה הטוב בזיניק.

Incomplete. Beg. הר and end. כי.

229 l. Modern Oriental cursive char. 29.5 x 21 cm.

(מלין)

(933)

X893.1BQ - J3

(Fr. 98 ין.)

פירוש המלות על תהלים. Translation and Explanation of Hebrew words in Psalms into modern Greek in Hebrew characters by רפאל אליעזר בטינו.

Written: בשנת התריב לחדש אדר כ״א... (= 1852).

57 l. 17.5 x 11.5 cm.

(סִפְרָא)

(934)

X893 - Si 22
(Fr. 632)

ספרא. Sifra.

Fragment of the Sifra. בהר ג׳. ch. 8:1-9:15 (ed. Weiss).
The first 7 paragraphs of ch. 9 are wanting.

½ l. Italian rabb. char. 15th cent. 18 x 14 cm.

(שיר)

V (935)

(Fr 34 וין)

שיר לכבוד התורה. Poem in honor of the dedication of a ספר התורה by Maimon ben Isaac Ventura. ~~Broadside~~.

The heading reads: שיר לכבוד התורה בהביא אל הקדש פנימה היקר והנחמד דוד ן' נחמיאש הי"ו את ספר התורה אשר הקדיש לאביו יצחק ביום כ"ט לחדש סיון שנת התרמ"ט (1889) ... שיר מיוסד על ראשי תיבות "דוד בכ"ר מעלת החכם מאיר נחמיאש".

Beg. דרכי מערכן בית אל עם קדושיו. At end, הצעיר מימון ב' יצחק ונטורה ס"ט. Printed by בית הדפוס של יוסף נחמולי קורקו וחב'.

1 l. 29 x 20 cm.

(שיר)

V (936)

(Fr. 35 /ll)

שיר. Poem in honor of the dedication of a ספר התורה by אלישע מפאנו ס"ט (Elisha da Fano). Broadside.

The heading reads: ביום שני בשבת ... כ"ט לחדש סיון שנת ויברך דוד את ה' לפ"ק (= 1889) אשר ... הגביר היקר כמ"ר דוד ... בן הזקן החכם והחסיד מעלת מאיר נחמיאש יצ"ו ... הקריב מנחה חדשה ... ספר תורתו ... ותשאני רוח השיר לאמר ... ולברך את ידידו ...

The poem begins: אחי רעי שאו במנה שוחו הודו ברוב גילה.

At end: הצעיר אלישע מפאנו ס"ט משרת בקדש בק"ק קורפו יע"א. Printed by בדפוס של יוסף נחמולי קורפו יע"א.

1 l. 29 x 20 cm.